

CVRIA

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Годишен доклад
2014 г.

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2014 г.

Преглед на дейността на Съда, на Общия съд
и на Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, 2015 г.

www.curia.europa.eu

Съд на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
LUXEMBOURG
Тел. +352 43 03 1

Общ съд на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
LUXEMBOURG
Тел. +352 43 03 1

Съд на публичната служба на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
LUXEMBOURG
Тел. +352 43 03 1

Уебсайт на Съда: <http://www.curia.europa.eu>

Докладът е приключен на 1 януари 2015 г.

Възпроизвеждане на текста се разрешава при посочване на източника. Възпроизвеждане на снимките се разрешава само във връзка с това издание. Във всички останали случаи трябва да се поиска разрешение за употребата им от Службата за публикации на Европейския съюз.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2015 г.

Print	ISBN 978-92-829-1972-9	ISSN 1831-838X	doi:10.2862/35305	QD-AG-15-001-BG-C
PDF	ISBN 978-92-829-1949-1	ISSN 2315-2257	doi:10.2862/32149	QD-AG-15-001-BG-N

© Европейски съюз, 2014 г.

Printed in Belgium

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ УПОТРЕБА НА ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ЕСФ)

Съдържание

Страница

Предговор от председателя на Съда г-н Vassilios Skouris	5

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2014 г.	9
Б — Практиката на Съда на Европейския съюз през 2014 г.	11
В — Състав на Съда	71
1. Членове на Съда	73
2. Промени в състава на Съда през 2014 г.	91
3. Протоколен ред	93
4. Бивши членове на Съда	95
Г — Съдебна статистика на Съда	99

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2014 г.	131
Б — Състав на Общия съд	171
1. Членове на Общия съд	173
2. Промени в състава на Общия съд през 2014 г.	183
3. Протоколен ред	185
4. Бивши членове на Общия съд	187
В — Съдебна статистика на Общия съд	189

Глава III*Съд на публичната служба на Европейския съюз*

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2014 г.	211
Б — Състав на Съда на публичната служба	221
1. Членове на Съда на публичната служба	223
2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2014 г.	227
3. Протоколен ред	229
4. Бивши членове на Съда на публичната служба	231
В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба	233

Предговор

Настоящият доклад има за цел да представи на читателите кратко, но точно дейността на институцията през 2014 г. Както е обичайно, голяма част от него съдържа изложение на същинската правораздавателна дейност на Съда, на Общия съд и на Съда на публичната служба, в което се представят основните насоки на развитие на съдебната практика.

В допълнение статистическите данни дават подробна информация относно естеството и броя на делата, с които е сезирана всяка юрисдикция. През 2014 г. е постигнат нов рекорд с общо 1 691 дела, образувани пред трите юрисдикции, т.е. най-големият брой дела от създаването на правораздавателната система на Съюза. От друга страна, с 1 685 приключени дела производителността на институцията също бележи най-високото ниво в своята история. Тази увеличена производителност намира отражение и в продължителността на производството, която намалява.

Тези добри резултати обаче не изключват опасността от бъдещо претоварване. Макар постоянната натовареност на юрисдикциите и най-вече увеличаването на броя на исковете и жалбите пред Общия съд несъмнено да представляват доказателство за успеха на системата, те също така могат да засегнат нейната ефективност.

Освен това от 1 декември 2014 г., т.е. след изтичането на преходния период, предвиден в Договора от Лисабон по отношение на съдебния контрол на актовете на Съюза в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателни дела, Съдът разполага с неограничена компетентност по член 258 ДФЕС да разглежда дела за установяване на нарушения срещу всички държави членки — с едно изключение, които нарушават разпоредбите от правото на ЕС в тази област.

Поради тези причини неотменно и постоянно се търсят възможности — както в законодателен план, така и чрез методите на работа — за подобряване на ефективността на правораздавателната система на Съюза.

През 2014 г. е направена важна крачка в тази насока с проекта за нов процедурен правилник на Общия съд, който е приветстван от Съвета. Този нов процедурен правилник съдържа мерки, които целят да направят по-ефективна работата на юрисдикцията, и дава възможност да се гарантира защита на информацията или документите, отнасящи се до сигурността на Съюза или на неговите държави членки или техните международни отношения, когато посочената информация или документи се използват от Общия съд.

Още по-важна крачка остава да бъде направена в бъдеще. По покана на италианското председателство на Съвета от втората половина на 2014 г. Съдът изпраща на Съвета предложение до 2019 г. броят на съдиите в Общия съд да се увеличи двойно в три последователни етапа. Тъй като това предложение получава принципното съгласие на Съвета, то ще бъде доразвито през първите месеци на 2015 г.

На 20 и 21 ноември институцията отпразнува 25-та годишнина от създаването на Общия съд. Организираните в тази връзка прояви дадоха възможност да се направи равностойна на този богат за правораздавателната система на Съюза период, но и да се отчетат очертаващите се перспективи.

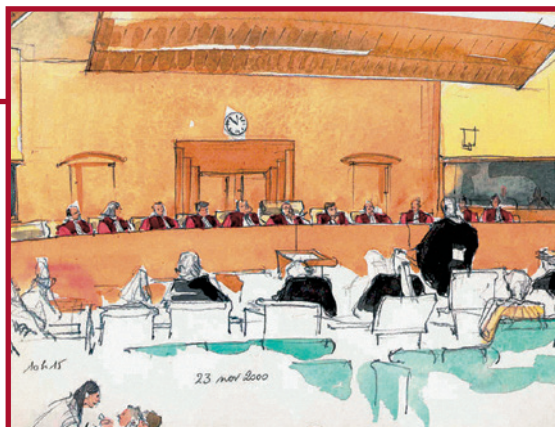
2014 г. също така дава възможност да се отбележи 10-та годишнина от разширяването на Европейския съюз с десет нови държави членки на 1 май 2004 г. с конференция, проведена на 5 юни 2014 г. под заглавието „Съдът от 2004 до 2014 г.: исторически поглед“.

Този предговор към годишния доклад е последният, който имам честта да подпиша като председател на институцията. Бих искал да използвам този повод, за да благодаря на моите колеги от Съда за доверието, което отново ми оказаха, и на членовете на Общия съд и на Съда на публичната служба за техния принос за изпълнението на задачите, поверени на нашата институция. Моите благодарности са отправени и към всички, които в кабинетите или службите на институцията — макар и на заден план, но в решаваща степен — дават възможност на Съда на Европейския съюз да изпълнява своята правораздавателна мисия.

V. Skouris
Председател на Съда

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2014 г.

От председателя Vassilios Skouris

В тази първа глава от годишния доклад е представена накратко дейността на Съда през 2014 г. Настоящата ѝ част най-напред дава общ поглед върху развитието на юрисдикцията през изминалата година и съдържа, на второ място, анализ на статистиката, който илюстрира динамиката в работната натовареност на Съда и средната продължителност на производствата. На следващо място, във втората част (Б) както всяка година са представени основните новости на съдебната практика по области, третата част (В) се отнася до състава на Съда през разглеждания период, а четвъртата част (Г) съдържа статистическите данни относно съдебната 2014 г.

1. От гледна точка на общото развитие юрисдикцията не е засегната от важни събития, с изключение на оставката на кипърския съдия г-н Arestis и заместването му от съдията г-н Lycourgos, който встъпва в длъжност на 8 октомври 2014 г.

Що се отнася до процесуалните правила, следва единствено да се припомни, че след влизането в сила през 2012 г. на новия процедурен правилник на Съда, на 1 февруари 2014 г. влизат в сила нов допълнителен правилник, който осъвременява разпоредбите относно съдебните поръчки, правната помощ и уведомяването за нарушения на клетвата на свидетел или експерт (ОВ L 32, 2014 г., стр. 37), както и Практическите указания към страните относно делата пред Съда (ОВ L 31, 2014 г., стр. 1).

2. Съдебната статистика на Съда за 2014 г. като цяло отчете безпрецедентни резултати. Изминалата година се явява най-продуктивната година в историята на Съда.

Така през 2014 г. Съдът е приключил 719 дела (общ брой; без да се отчитат съединените дела, този брой възлиза на 632), което представлява увеличение спрямо предходната година (701 приключени дела през 2013 г.). От тези дела 416 са приключени с решение, а 214 — с определение.

До Съда са отнесени 622 нови дела (без да се отчита съединяването на дела) спрямо 699 през 2013 г., което представлява намаление от 11 %. Този относителен спад в общия брой на образуваните дела засяга по същество жалбите срещу съдебни актове на Общия съд и преюдициалните запитвания. По отношение на последните, броят на образуваните производства през 2014 г. възлиза на 428.

Статистическите данни за продължителността на производствата са много положителни. При преюдициалните запитвания продължителността на производството е 15,0 месеца. Констатираният спад спрямо 2013 г. (16,3 месеца) потвърждава наличието на ясна тенденция от 2005 г. досега. При преките производства и производствата по обжалване на съдебни актове на Общия съд средната продължителност на делата е 20 и съответно 14,5 месеца, което също е намаление в сравнение с 2013 г.

Тези данни са резултат от непрестанния контрол на Съда над работното натоварване. Подобряването на ефективността на Съда при разглеждането на делата се дължи не само на предприетите в последните години реформи в методите на работа, но и на засиленото използване на различните процесуални инструменти, позволяващи по-ускорено разглеждане на определени дела (спешно преюдициално производство, разглеждане на дела с предимство, бързо

производство, опростено производство и възможност за решаване на дела без представяне на заключение от генералния адвокат).

Спешно преюдициално производство е било поискано по шест дела, а определеният състав е приел, че изискванията по член 107 и сл. от Процедурния правилник са били изпълнени по четири от тях. Тези дела са приключени в срок от средно 2,2 месеца, както и през 2013 г.

Бързо производство е било поискано в дванадесет случая, но изискванията на Процедурния правилник са били изпълнени само в два от тях. Съгласно установената през 2004 г. практика молбите за разглеждане на определено дело по реда на бързото производство се уважават или отхвърлят с мотивирано определение на председателя на Съда. Също така за три дела е било решено да се разгледат с предимство.

Освен това Съдът е използвал опростената процедура, предвидена в член 99 от Процедурния правилник, за да отговори на определени преюдициални запитвания. С определение на основание на тази разпоредба са приключени общо 31 дела.

На последно място, Съдът често е използвал предоставената от член 20 от Статута възможност да се произнесе без представяне на заключение на генералния адвокат, когато делото не повдига нови правни въпроси. Така през 2014 г. са постановени 208 решения (по 228 дела, като се отчитат съединените дела) без представяне на заключение.

Що се отнася до разпределянето на делата между различните съдебни състави, следва да се отбележи, че големият състав се е произнесъл по около 8,7 %, съставите от петима съдии — по 55 %, а съставите от трима съдии — по около 37 % от делата, приключени през 2014 г. с решение или определение с правораздавателен характер. Спрямо предходната година се наблюдава стабилност в съотношението на делата, разгледани от големия състав (8,4 % през 2013 г.), и лек спад в частта на делата, разгледани от съставите от петима съдии (59 % през 2013 г.).

По-подробна информация относно статистическите данни за изтеклата съдебна година читателят може да намери в част Г от глава I, която е специално посветена на тях в настоящия доклад за 2014 г.

Б — Практиката на Съда на Европейския съюз през 2014 г.

I. Основни права

1. Присъединяване на Европейския съюз към Европейската конвенция за правата на човека

На 5 април 2013 г. в преговорите за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „ЕКПЧ“)¹ е постигнато съгласие по проектите на инструменти за присъединяване. На 18 декември 2014 г., сезиран с искане на основание член 218, параграф 11 ДФЕС, пленумът на Съда се произнася със становище 2/13 (EU:C:2014:254) относно съвместимостта на предвиденото споразумение с Договора.

Във връзка с допустимостта на искането за становище² Съдът най-напред уточнява, че за да може да се произнесе относно съвместимостта на разпоредбите на предвидено споразумение с нормите на Договора, той трябва да разполага с достатъчно данни за самото съдържание на това споразумение. В тази връзка, в случая проектите на инструментите за присъединяване в тяхната цялост, които са предоставени от Комисията, представляват достатъчно пълна и точна рамка на реда и условията за осъществяване на планираното присъединяване. Освен това, във връзка с вътрешните за правото на Съюза правила, чието приемане е необходимо за прилагането на практика на споразумението за присъединяване и които също са упоменати в искането за становище, Съдът постановява, че техният характер изключва възможността те да бъдат разглеждани в рамките на производство за даване на становище, което може да се отнася само за международни споразумения, чието сключване е предвидено от Съюза. За да не навлиза в компетенциите на другите институции, натоварени с приемането на тези правила, Съдът всъщност трябва да се ограничи с разглеждането на съответствието на споразуменията с Договора.

По същество във връзка с искането за становище, след като най-напред напомня основните елементи от конституционната рамка на Съюза, Съдът проверява дали са зачетени специфичните особености и автономията на правото на Съюза, включително в областта на общата външна политика и политика на сигурност (наричана по-нататък „ОВППС“), както и дали е спазен принципът на самостоятелност на правната система на Съюза, установен по силата на член 344 ДФЕС. Той проверява и запазването на специфичните особености на Съюза с оглед на механизма на съответника и на производството по предварително произнасяне от Съда. В резултат от проверката Съдът стига до извода, че проектоспоразумението не е съвместимо с член 6, параграф 2 ДЕС, нито с Протокол № 8 относно тази разпоредба, приложен към Договора за ЕС³.

На първо място Съдът отбелязва, че в резултат от присъединяването на Съюза към ЕКПЧ Съюзът, както всяка друга договаряща страна, би се оказал под външен контрол относно за-

¹ Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г.

² По въпросите на допустимостта на искане за становище вж. също становище 1/13 (EU:C:2014:2303) в раздел IX „Съдебно сътрудничество по граждански дела“.

³ Протокол (№ 8) относно член 6, параграф 2 от Договора за Европейския съюз относно присъединяването на Съюза към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

читането на правата и свободите, предвидени в тази конвенция. В рамките на този външен контрол, от една страна, тълкуването на ЕКПЧ, дадено от Европейския съд по правата на човека (наричан по-нататък „ЕСПЧ“), би обвързвало Съюза и неговите институции, включително Съда, и от друга страна, даденото от Съда тълкуване на признато от тази конвенция право не би било обвързващо за ЕСПЧ. Съдът обаче уточнява, че това не може да бъде така с оглед на направеното от самия него тълкуване на правото на Съюза, и по-специално на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата на основните права“). В това отношение доколкото член 53 от ЕКПЧ предоставя възможността договарящите страни да установяват по-високи стандарти за защита от гарантираните с тази конвенцията, следва да се осигури съгласуваност между тази разпоредба и член 53 от Хартата на основните права, за да може тази възможност да остане ограничена, що се отнася до признатите както от Хартата, така и от Конвенцията права, до необходимото, за да се избегне намаляване на предвиденото от Хартата ниво на защита, както и компрометиране на предимството, единството и ефективността на правото на Съюза. Проектоспоразумението обаче не съдържа нито една разпоредба, която да осигурява такова съгласуване. На второ място, доколкото ЕКПЧ би изисквала от държавите членки да проверяват дали друга държава членка спазва основните права, при положение че в някои области правото на Съюза изисква по-специално взаимно доверие между държавите членки, присъединяването е в състояние да компрометира равновесието, на което се основава Съюзът, както и автономията на неговото право. На трето място, като не предвижда нищо относно взаимовръзката между въведения с Протокол № 16 към ЕКПЧ механизъм, който оправомощава най-висшите юрисдикции на държавите членки да отправят до ЕСПЧ искания за консултативни становища, и предвиденото в член 267 ДФЕС производство по преюдициални запитвания, което представлява ключов елемент в създадената от Договорите правораздавателна система, предвиденото споразумение е в състояние да накърни автономията и ефективността на това производство.

Във връзка със съвместимостта на предвиденото споразумение с член 344 ДФЕС, Съдът констатира, че проектоспоразумението запазва възможността Съюзът или държавите членки да се обърнат към ЕСПЧ с искане във връзка с евентуално нарушение на ЕКПЧ от страна на държава членка или на Съюза, което има връзка с правото на Съюза. Същевременно член 344 ДФЕС има за цел именно да запази изключителния характер на условията и реда за разрешаването на споровете относно тълкуването или прилагането на Договорите, и по-специално на правораздавателната компетентност на Съда в това отношение, поради което не допуска никакъв предварителен или последващ външен контрол. При посочените обстоятелства единствено при изричното изключване на компетентността на ЕСПЧ по отношение на споровете между държави членки или между тях и Съюза относно прилагането на ЕКПЧ в рамките на правото на Съюза проектоспоразумението би било съвместимо с ДФЕС.

Съдът също така отбелязва, че предвиденото споразумение не урежда правила за функциониране на механизма на съответника и на производството по предварително произнасяне от Съда, които позволяват да се запазят специфичните особености на Съюза и на правото му. Що се отнася по-конкретно до механизма на съответника, Съдът подчертава, че в съответствие с предвиденото споразумение при разглеждането на условията за встъпване на Съюза или на държава членка като съответници може да се наложи ЕСПЧ да преценява правните норми на Съюза, които уреждат разпределението на компетенциите между него и неговите държави членки, както и критериите за възлагане на отговорността за действията или бездействията им. Подобна проверка би могла да се отрази върху разпределението на компетенциите между Съюза и неговите държави членки.

По отношение на производството по предварително произнасяне от Съда, предвидено в проектоспоразумението, Съдът приема, на първо място, че за да се запазят специфичните

особености на Съюза, е необходимо по проблема дали Съдът вече се е произнесъл по същия въпрос, да се произнесе единствено компетентната институция на Съюза, чието решение би трябвало да е обвързващо за ЕСПЧ, а това не е предвидено в проектоспоразумението. В това отношение, ако се допусне ЕСПЧ да се произнася по този въпрос, това би означавало да му се предостави компетентност да тълкува практиката на Съда. На второ място Съдът отбелязва, че ограничаването на обхвата на производството по предварително произнасяне, що се отнася до вторичното право, единствено до въпроси, свързани с валидността — при което са изключени свързаните с тълкуване въпроси — би накърнило компетенциите на Съюза и правомощията на Съда, доколкото не би позволило на последния да направи окончателно тълкуване на вторичното право с оглед на гарантираните от ЕКПЧ права.

Накрая Съдът констатира, че предвиденото споразумение не е в съответствие със специфичните особености на правото на Съюза, що се отнася до съдебния контрол на актовете, действията или бездействията на Съюза в областта на ОВППС. Всъщност, въпреки че при сегашното състояние на правото на Съюза някои от тези актове, действия или бездействия не попадат под правораздавателния контрол на Съда, съгласно проектоспоразумението ЕСПЧ би се оказал оправомощен да се произнася относно съответствието на посочените действия с ЕКПЧ. Подобна компетентност за извършване на съдебен контрол обаче, включително с оглед на основните права, не би могла да се предостави изключително на международна юрисдикция, която се намира извън институционалната и правораздавателна рамка на Съюза.

2. Харта на основните права на Европейския съюз

През 2014 г. Съдът има повод да тълкува и приложи Хартата на основните права в редица актове, най-важните от които са представени в различни раздели от доклада⁴. В настоящия раздел са представени два акта: първият се отнася до възможността за позоваване на Хартата в рамките на спор между частноправни субекти, а второто — до нейното приложно поле.

В решение *Association de médiation sociale* (C-176/12, EU:C:2014:2), обявено на 15 януари 2014 г., големият състав на Съда се произнася по възможността за позоваване на *член 27 от Хартата на основните права, както и на Директива 2002/14 за информиране и консултиране на работниците и служителите, в рамките на спор между частноправни субекти*⁵. Спорът по главното производство пред френския *Cour de cassation* [Касационен съд] е между работодателя, *Association de médiation sociale* ([Сдружение за социална медиация], наричано по-нататък „AMS“), от една страна, и профсъюза *Union locale des syndicats CGT*, както и лицето, определено като представител на синдикалната секция, създадена в рамките на AMS, от друга. Посоченото сдружение решава да не провежда избор за представител на персонала, като приема, че съгласно френския *Code du travail* [Кодекс на труда] работниците, назначени по

⁴ Следва да се посочат решение от 17 септември 2014 г., *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229), представено в раздел IV.3 „Жалби за отмяна“, решение от 30 април 2014 г., *Pfleger и др.* (C-390/12, EU:C:2014:281), представено в раздел VI.2 „Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги“, решение от 30 януари 2014 г., *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39), представено в раздел VII.2 „Политика в областта на убежището“, становище от 14 октомври 2014 г. (1/13, EU:C:2014:2303), представено в раздел IX „Съдебно сътрудничество по граждански дела“, решение от 18 март 2014 г., *International Jet Management* (C-628/11, EU:C:2014:171), представено в раздел X „Транспорт“, решение от 8 април 2014 г., *Digital Rights Ireland* и др. (C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238) и решение от 13 май 2014 г., *Google Spain и Google* (C-131/12, EU:C:2014:317), представени в раздел XIII.2 „Защита на личните данни“.

⁵ Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 година за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност (ОВ L 80, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 120).

договор за „professionnalisation“ (наричани по-нататък „работници, назначени по подпомагащи договори“), трябва да бъдат изключени от списъчния състав при определяне на законните прагове за създаване на представителни за персонала органи и че по отношение на AMS тези прагове не са достигнати.

Съдът приема, че член 3, параграф 1 от Директива 2002/14 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна норма, съгласно която при посоченото изчисляване на праговете се изключват работниците, назначени по подпомагащи договори. Той обаче уточнява, че макар да отговаря на условията, необходими за да породи директен ефект, тази разпоредба не може да се прилага в рамките на съдебен спор, чиито страни са единствено частноправни субекти.

По-нататък Съдът приема, че на член 27 от Хартата, разгледан самостоятелно или във връзка с разпоредбите на Директива 2002/14, не може да се прави позоваване в съдебен спор между частноправни субекти, за да се остави без приложение националната разпоредба, която противоречи на правото на Съюза, когато национална разпоредба за транспониране на тази директива е несъвместима с правото на Съюза. Съдът приема всъщност, че за да може член 27 от Хартата да породи напълно своето действие, той следва да бъде уточнен в разпоредби на правото на Съюза или на националното право. Забраната, предвидена в Директива 2002/14, да се изключва от изчисляването на списъчния състав на предприятието определена категория работници, обаче не може да бъде изведена като пряко приложима правна норма нито от текста на член 27 от Хартата, нито от разясненията относно посочения член. Съдът все пак подчертава, че увредената от несъответствието на националното право с правото на Съюза страна би могла да се позове на съдебната практика, произтичаща от решение *Francovich* и др.⁶, за да получи евентуално обезщетение за претърпяната вреда.

На 10 юли 2014 г. в решение *Julian Hernández и др.* (C-198/13, EU:C:2014:2055) Съдът внася уточнения относно *приложното поле на Хартата на основните права*⁷ в рамките на преюдициално запитване във връзка с член 20 от нея, както и с Директива 2008/94 относно *закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежеспособност на техния работодател*⁸. Преюдициалното запитване се отнася до национална правна уредба, по силата на която работник или служител може при определени условия чрез законна суброгация да поиска пряко от държава членка изплащането на възнагражденията по време на производството за отмяна на уволнение, когато работодателят не е изплатил тези възнаграждения и е във временна неплатежеспособност. Съдът преценява дали националната правна уредба попада в приложното поле на Директива 2008/94 и дали поради това може да се изследва с оглед на основните права, гарантирани от Хартата на основните права.

В тази връзка той подчертава, че за да може да се счита, че с националната правна уредба се прилага правото на Съюза по смисъла на член 51 от Хартата на основните права, между правния акт на Съюза и разглежданата национална мярка трябва да има връзка, надхвърляща сходството между разглежданите области или непрякото въздействие на една от облас-

⁶ Решение на Съда от 19 ноември 1991 г. *Francovich и Bonifaci/Италия* (C-6/90 и C-9/90, EU:C:1991:428).

⁷ Що се отнася до приложното поле на Хартата, следва да се отбележи решение от 30 април 2014 г. *Pfleger и др.* (C-390/12, EU:C:2014:281), представено в раздел VI.2 „Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги“.

⁸ Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно *закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежеспособност на техния работодател* (ОВ L 283, стр. 36).

тите върху другата. Само по себе си обстоятелството, че националната мярка попада в област, в която Съюзът има компетенции, не би могло да я причисли към приложното поле на правото на Съюза и следователно да доведе до прилагане на Хартата на основните права. В този смисъл, за да се установи дали дадена национална мярка е свързана с прилагането на правото на Съюза, следва наред с други обстоятелства да се провери дали предназначението на разглежданата национална правна уредба е да се приложи разпоредба от правото на Съюза, от какво естество е тази правна уредба и дали нейните цели са различни от следваните от правото на Съюза, въпреки че тя може косвено да му влияе, и накрая, дали в правото на Съюза съществува конкретна уредба на съответната материя или уредба, която може да ѝ влияе.

Съдът констатира, че разглежданата национална правна уредба има цел, която не е да се гарантира минималната закрила на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на работодателя съгласно Директива 2008/94, и че присъждането на обезщетението, предвидено в националната правна уредба, не може нито да засегне, нито да ограничи минималната закрила, предоставена от тази директива. Освен това Съдът приема, че член 11 от Директивата, който предвижда, че тя не засяга възможността на държавите членки да въвеждат разпоредби, които са по-благоприятни за работниците или служителите, не им предоставя такава възможност, а само я признава. При това положение не би могло да се счита, че разглежданата национална правна уредба попада в приложното поле на Директивата.

3. Общи принципи на правото на Съюза

В решение *Kamino International Logistics* и др. (C-129/13, EU:C:2014:2041), постановено на 3 юли 2014 г., Съдът разглежда *принципа на зачитане от страна на администрацията на правото на защита и на правото на изслушване при прилагането на Митническия кодекс*⁹. Преюдициалното запитване е отправено във връзка със случая на двама митнически посредници, на които след проверка митническите органи, без да ги изслушат, издават актове за установяване на допълнителни митнически задължения.

В това отношение Съдът подчертава, че частноправните субекти могат пряко да се позовават пред националните юрисдикции на принципа за зачитане от страна на администрацията на правото на защита и на произтичащото от него право на всяко лице да бъде изслушвано преди приемането на решение, което може да засегне неблагоприятно неговите интереси, така както този принцип и това право се прилагат в пределите на действие на Митническия кодекс. Действително, задължението за спазване на този принцип тежи върху административните органи на държавите членки, когато вземат решения, попадащи в приложното поле на правото на Съюза, дори и приложимото законодателство да не предвижда изрично подобно изискване. Освен това, когато административният орган не е изслушал адресата на решение, например на акт за установяване на митническо задължение, правото на защита на адресата е нарушено, въпреки че той има възможност да изложи становището си на по-късен етап, при евентуално обжалване по административен ред, в случай че националната правна уредба не позволява на адресатите на такива актове да издействат спиране на изпълнението на актовете до евентуалното им преразглеждане. При всички положения националният съд, който има задължението да гарантира пълното действие на правото на Съюза, може да вземе

⁹ Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2000 г. (ОВ L 311, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 12).

предвид това, че подобно нарушение налага отмяна на решението само ако при липсата на такова нарушение резултатът от производството е можел да бъде друг.

II. Гражданство на Съюза

В областта на гражданството на Съюза особено внимание заслужават шест съдебни решения. Първото е свързано с правото на влизане в държава членка, следващите четири с правото на пребиваване на граждани на трети страни, членове на семейството на граждани на Съюза, а шестото се отнася до предоставянето на социални помощи на граждани на Съюза, които не са икономически активни и не търсят работа.

В решение *McCarthy* и др. от 18 декември 2014 г. (C-202/13, EU:C:2014:2450) големият състав на Съда постановява, че както *член 35 от Директива 2004/38*¹⁰, така и *член 1 от Протокол № 20, приложен към Договора за ЕС*¹¹, не позволяват на държава членка по съображения за обща превенция да предвиди задължение за гражданите на трети страни, които притежават „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, издадена от органите на друга държава членка, да получат разрешение за влизане, за да могат да влязат на територията ѝ.

Г-жа *McCarthy Rodriguez*, колумбийска гражданка, пребивава в Испания със съпруга си, г-н *McCarthy*, който има британско и ирландско гражданство. За да влезе в Обединеното кралство, г-жа *McCarthy Rodriguez* е била длъжна да поиска предварително да ѝ бъде издадено разрешение за влизане на член на семейството съгласно приложимото национално право — условие, чиято съвместимост с правото на Съюза е поставена под съмнение от запитващата юрисдикция.

В своето решение, след като потвърждава, че съпрузите са „бенефициенти“ съгласно Директива 2004/38, Съдът напомня, на първо място, че лица, членове на семейството на гражданин на Съюза, които се намират в положение като това на г-жа *McCarthy Rodriguez*, нямат задължение да получат виза или друго равностойно задължение, за да могат да влязат на територията на държавата членка на произход на съответния гражданин на Съюза.

Освен това, що се отнася до член 35 от Директива 2004/38, който предвижда, че държавите членки могат да приемат необходимите мерки за отказ, прекратяване или отнемане на някое от правата, предоставени с тази директива в случаи на злоупотреба с права или измама¹², Съдът счита, че приетите на основание на тази разпоредба мерки трябва да отговарят на предвидените в посочената директива процесуални гаранции и трябва да се основават на индивидуална преценка на конкретния случай. В това отношение, за да се докаже наличието

¹⁰ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

¹¹ Протокол (№ 20) относно прилагането на някои аспекти на член 26 от Договора за функционирането на Европейския съюз спрямо Обединеното кралство и Ирландия.

¹² Въпросът за злоупотребата с право се разглежда и в две други решения, включени в настоящия доклад: решение от 17 юли 2014 г., *Torresi* (C-58/13 и C-59/13, EU:C:2014:2088), представено в раздел VI.2 „Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги“, и решение от 13 март 2014 г., *SICES* и др. (C-155/13 EU:C:2014:145), представено в раздел V „Селско стопанство“.

на злоупотреба, е необходима съвкупност от обективни обстоятелства и субективен елемент. В този смисъл обстоятелството, че държава членка е изправена пред голям брой злоупотреби с права или измами, не би могло да обоснове приемането на мярка, която се основава на съображения за обща превенция и изключва конкретната преценка на поведението на засегнатото лице. Всъщност поради автоматичния им характер подобни мерки биха позволили на държавите членки да не прилагат разпоредбите на Директива 2004/38 и да не се съобразят със самата същност на основното лично право на гражданите на Съюза на свободно придвижване и пребиваване, както и на производните права, които ползват членовете на семейството им, които не са граждани на държава членка.

Накрая, въпреки че член 1 от Протокол № 20 позволява на Обединеното кралство да провери дали лице, което иска да влезе на територията му, действително отговаря на съответните изисквания, посочената разпоредба не допуска тази държава да определя условията за влизане на лицата, които имат това право съгласно уредбата на Съюза, и по-конкретно да им налага допълнителни или различни условия за влизане в сравнение с предвидените в правото на Съюза.

В две други решения големият състав на Съда има възможност да тълкува *членове 21 ДФЕС и 45 ДФЕС, както и Директива 2004/38 във връзка с правото на пребиваване на членовете на семейството на гражданин на Съюза, които са граждани на трета държава*. На 12 март 2014 г. в решение О. (C-456/12, EU:C:2014:135) той най-напред припомня, че Директива 2004/38 не може да предоставя производно право на пребиваване на гражданин на трета страна, член на семейството на гражданин на Съюза, който пребивава в държавата членка, на която е гражданин. Същевременно в положение, при което гражданин на Съюза е развил или укрепил семейния си живот с гражданин на трета страна по повод на ефективно пребиваване в държава членка, различна от тази, на която е гражданин, и се завърне с въпросния член на неговото семейство в своята държава членка на произход в съответствие с член 21, параграф 1 ДФЕС, разпоредбите на Директивата се прилагат по аналогия. При това положение условията за предоставяне на производно право на пребиваване не би трябвало да са по-стриктни от предвидените в посочената директива, когато гражданинът на Съюза се е установил в държава членка, различна от тази, на която е гражданин¹³. Съдът все пак подчертава, че пребивавания с кратка продължителност, като уикенди или ваканции, прекарани в държава членка, различна от тази, на която това лице е гражданин, дори разгледани кумулативно, не отговарят на посочените условия.

Освен това той отбелязва, че гражданин на трета страна, който не е имал, поне през част от периода на неговото пребиваване в приемащата държава членка, качеството на член на семейството и не е могъл да се ползва в тази държава членка от производно право на пребиваване на основание посочените членове от Директива 2004/38, не може да се позове и на член 21, параграф 1 ДФЕС, за да изведе производно право на пребиваване при завръщането на гражданина на Съюза в държавата членка, на която е гражданин.

В решение S. и G. (C-457/12, EU:C:2014:136), обявено на 12 март 2014 г., Съдът постановява, че разпоредбите на Директива 2004/38 допускат държава членка да откаже правото на пребиваване на гражданин на трета страна, който е член на семейството на гражданин на Съюза, когато последният пребивава в държавата членка, на която е гражданин, но редовно пътува до друга държава членка в рамките на своята професионална дейност. Всъщност разпоредбите на тази директива предоставят собствено право на пребиваване в полза на гражданина

¹³ Вж. по-специално член 7, параграфи 1 и 2 и член 16 от Директива 2004/38.

на Съюза и производно право на пребиваване в полза на членовете на неговото семейство само когато този гражданин упражнява своето право на свободно движение, като се е установил в държава членка, различна от държавата членка, на която е гражданин.

За сметка на това, като черпи вдъхновение от своето тълкуване на член 56 ДФЕС в решение *Carpenter*¹⁴, Съдът счита, че член 45 ДФЕС предоставя на гражданин на трета страна, член на семейството на гражданин на Съюза, право на пребиваване, когато гражданинът на Съюза пребивава в и е гражданин на съответната държава членка, но редовно пътува до друга държава членка в качеството си на работник, доколкото отказът да се предостави право на пребиваване в полза на гражданина на трета страна има разубеждаващо действие върху ефективното упражняване на правата, които работникът черпи от член 45 ДФЕС. В това отношение Съдът подчертава, че полаганите от гражданина на трета страна грижи за детето на гражданина на Съюза могат да представляват релевантен елемент, който трябва да се вземе предвид от националната юрисдикция. При все това фактът, че би било желателно за детето да се грижи гражданинът на трета страна, в случая майката на съпруга на гражданина на Съюза, сам по себе си не е достатъчен, за да се констатира подобно разубеждаващо действие.

Съдът е имал възможност да уточни в решение *Reyes* (C-423/12, EU:C:2014:16), постановено на 16 януари 2014 г., и *понятието за член на семейството на издръжка на гражданин на Съюза*. Страни в главното производство са филипинска гражданка, навършила 21 години, и шведската имиграционната служба, а негов предмет е отказът да се издаде разрешение за пребиваване в Швеция на заинтересованата в качеството на член на семейството на нейната майка, германска гражданка, и на партньора на майката, норвежки гражданин.

В това отношение Съдът напомня, че за да може навършилият 21-годишна възраст низходящ на гражданин на Съюза да бъде на негова „издръжка“, трябва да се докаже, че е налице положение на действителна зависимост в страната, от която пристига съответният член на семейството. За сметка на това не е необходимо да се установяват причините за тази зависимост. В този смисъл при обстоятелства, в които гражданин на Съюза е изпращал редовно през съществен период от време на навършил 21-годишна възраст низходящ сума, необходима за покриване на разходите на последния за основни нужди в държавата на произход, член 2, точка 2, буква в) от Директива 2004/38 не допуска държава членка да прилага изискване низходящият да докаже, че безуспешно е търсил работа, искал е помощ за издръжката си от органите в страната си на произход и/или се е опитал по друг начин да се издържа. Всъщност изискването да се представи това допълнително доказателство, което на практика не е лесно, може да ограничи прекомерно възможността низходящият да придобие право на пребиваване в приемащата държава членка.

Освен това Съдът уточнява, че фактът, че член на семейството — поради лични обстоятелства като възраст, образование и здравословно състояние — има добри възможности да си намери работа и при това възнамерява да работи в приемащата държава членка, не е от значение за тълкуването на условието той да бъде на издръжка, предвидено в тази разпоредба от Директива 2004/38.

На 10 юли 2014 г., отново в полето на Директива 2004/38, в решение *Ogieriakhi* (C-244/13, EU:C:2014:2068) Съдът тълкува *понятието „непрекъснато законно пребиваване заедно с гражданина на Съюза“*, съдържащо се в член 16, параграф 2 от нея. Преюдициалните въпроси са отправени в рамките на производство по иск за обезщетение, предявен срещу Ирландия от

¹⁴ Решение на Съда от 11 юли 2002 г., *Carpenter* (C-60/00, EU:C:2002:434).

гражданин на трета държава. Ищецът в главното производство твърди, че е претърпял вреда в резултат от отказа да му бъде предоставено право на пребиваване след раздялата със съпругата му — гражданка на Съюза. Отказът бил постановен на основание на националната правна уредба, която според ищеца в главното производство не транспонираше правилно Директива 2004/38.

По това дело Съдът приема, че гражданинът на трета страна, който през непрекъснат петгодишен период преди датата на транспониране на тази директива е пребивавал в държава членка в качеството на съпруг на гражданин на Съюза, работещ в посочената държава членка, трябва да се счита за придобил правото на постоянно пребиваване, предвидено в Директива 2004/38, въпреки че през споменатия период съпрузите са решили да се разделят и са заживели с други партньори, а обитаваното от гражданина на третата страна жилище вече не е било нито предоставено, нито осигурено на това лице от съпруга му, гражданин на Съюза. Всъщност тълкуването на член 16, параграф 2 от Директива 2004/38 в смисъл, че за целите на придобиването на правото на постоянно пребиваване задължението за пребиваване с гражданина на Съюза може да се счита за изпълнено единствено в специфичния случай, когато пребиваващият с гражданина на Съюза в приемащата държава членка съпруг не е прекратил всякакво семейно съжителство с последния, не изглежда съгласувано с целта на тази директива членовете на семейството на гражданина на Съюза да бъдат защитени от правна гледна точка, и по-специално по отношение на правата във връзка с пребиваването, които при определени условия се признават на бивши съпрузи при развод.

Освен това в случая, доколкото петгодишният период, който се отчита за целите на придобиване на право на постоянно пребиваване, предхожда датата на транспониране на Директива 2004/38, правомерността на пребиваването трябва да се преценява в съответствие с правилата, предвидени в член 10, параграф 3 от Регламент № 1612/68¹⁵. В тази връзка Съдът приема, че въведеното с тази разпоредба условие да е налице жилище на разположение, не е свързано с изискване съответният член на семейството да живее постоянно там, а само жилището, с което разполага работникът, да може да се смята за нормално за настаняването на семейството му. Изпълнението на тази разпоредба трябва да се преценява единствено към момента, когато гражданинът на третата страна е започнал в приемащата държава членка съвместен живот със съпруга с гражданство на Съюза.

Накрая, Съдът отбелязва, че що се отнася до правото на обезщетение при нарушаване на правото на Съюза от държава членка, обстоятелството, че национална юрисдикция е счела за необходимо да отправи преюдициално запитване относно разглежданото право на Съюза, не трябва да се приема за определящ фактор при преценката дали държавата членка е извършила явно нарушение на това право.

По делото, по което е постановено решение *Dano* (C-333/13, EU:C:2014:2358), обявено на 11 ноември 2014 г., големият състав на Съда разглежда въпроса *дали държава членка може да изключи предоставянето на гарантиращи жизнения минимум социални помощи, независещи от вноски, на граждани на Съюза, които са граждани на други държави членки и са икономически неактивни, въпреки че те се отпускат на нейните граждани в същото положение*. В главното производство се разглежда положението на румънска гражданка, която не е влязла в Германия, за да търси работа, но е поискала помощи за основна социална закрила за търсещи работа лица.

¹⁵ Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11).

В отговор на преюдициалния въпрос големият състав на Съда констатира, че „специалните парични обезщетения, независещи от вноски“ по смисъла на Регламент № 883/2004¹⁶ попадат в обхвата на понятието „социално подпомагане“ по смисъла на член 24, параграф 2 от Директива 2004/38. Той констатира, че нейните разпоредби, както и тези на Регламент № 883/2004¹⁷, допускат национална правна уредба, съгласно която граждани на други държави членки са изключени от кръга на лицата с право на определени социални помощи, въпреки че тези помощи са гарантирани на намиращите се в същото положение граждани на приемащата държава членка, доколкото гражданите на други държави членки нямат право на пребиваване в тази държава членка съгласно Директива 2004/38. Съдът счита, че що се отнася до достъпа до посочените по-горе социални помощи, гражданите на Съюза могат да изискват да бъдат третирани еднакво с гражданите на приемащата държава членка само ако пребиваването им на територията на приемащата държава членка отговаря на условията по Директива 2004/38. Сред приложимите условия по отношение на икономически неактивните граждани на Съюза, продължителността на чието пребиваване в приемащата държава членка е над три месеца, но под пет години, фигурира задължението да притежават достатъчно средства за себе си и за членовете на семейството си¹⁸. Следователно държавите членки имат възможността да откажат да отпускат социални помощи на икономически неактивни граждани на Съюза, които упражняват свободата си на движение с единствената цел да получат достъп до социалното подпомагане в друга държава членка, въпреки че не разполагат с достатъчно средства, за да имат право на пребиваване. В това отношение е необходимо да се извършва конкретна проверка на икономическото състояние на всяко заинтересовано лице, без да се вземат предвид поисканите социални помощи.

III. Институционални разпоредби

1. Правно основание на актовете на Съюза

През 2014 г. Съдът постановява редица решения във връзка с правното основание на актовете на Съюза. Сред тях следва да бъдат посочени едно решение в областта на транспортната политика и пет решения, които се отнасят до актове на Съвета, свързани с международни споразумения.

На 6 май 2014 г. в решение Комисия/Парламент и Съвет (C-43/12, EU:C:2014:298) големият състав на Съда уважава внесената от Комисията жалба за отмяна на *Директива 2011/82 за трансграничния обмен на информация, позволяваща идентифицирането на лицата, извършили пътнотранспортни нарушения*¹⁹, тъй като счита, че член 87, параграф 2 ДФЕС не представлява подходящо правно основание.

¹⁶ Вж. член 70, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕС) № 1244/2010 на Комисията от 9 декември 2010 г. (ОВ L 338, стр. 35).

¹⁷ Член 24, параграф 1 от Директива 2004/38 във връзка с член 7, параграф 1, буква б) от същата и член 4 от Регламент № 883/2004.

¹⁸ Вж. по-специално член 7, параграф 1, буква б) от Директива 2004/38.

¹⁹ Директива 2011/82/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата (ОВ L 288, стр. 1).

Съдът най-напред припомня постоянната си практика, съгласно която изборът на правното основание на даден акт на Съюза трябва да произтича от обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които целта и съдържанието на акта. Освен това Съдът припомня, че ако при проверката на акт на Съюза се установи, че той има две цели или две съставни части и едната от тях може да бъде определена като основна или преобладаваща, докато другата е само акцесорна, актът трябва да има едно-единствено правно основание, а именно правното основание, което съответства на основната или преобладаващата цел или съставна част.

След това Съдът констатира, че основната или преобладаваща цел на тази директива е подобряването на пътната безопасност. Всъщност, след разглеждане на съдържанието на Директивата и процедурата за обмен на посочената информация между държавите членки, Съдът по-рано е постановил²⁰, че разглежданите мерки попадат основно в областта на транспортната политика, тъй като позволяват подобряване на безопасността на транспорта, и че Директивата не е пряко свързана с целите на полицейското сътрудничество. Съдът стига до извода, че тя е трябвало да бъде приета на основание член 91, параграф 1, буква в) ДФЕС и не е можела да бъде валидно приета на основание член 87, параграф 2 ДФЕС, който урежда по-специално обмена на подходяща информация за целите на посоченото сътрудничество.

Що се отнася до актовете, свързани с международни споразумения, с решение Комисия/Съвет (С-377/12, EU:C:2014:1903), постановено на 11 юни 2014 г., големият състав на Съда отменя *Решение № 2012/272 на Съвета за подписване на рамково споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Филипини, от друга страна*²¹. Тъй като рамковото споразумение, предмет на отмененото решение, предвижда сътрудничество и партньорство, уредени конкретно с оглед на отчитането на потребностите на Филипините като развиваща се страна, за подписването на това рамково споразумение Комисията приема предложение за решение на основание член 207 ДФЕС и член 209 ДФЕС, отнасящи се съответно до общата търговска политика и до сътрудничеството за развитие. За сметка на това, като счита, че партньорството и сътрудничеството, предвидени в разглежданото рамково споразумение, биха имали всеобхватен характер и не биха се свеждали единствено до частта, свързана със „сътрудничеството за развитие“, Съветът приема като правно основание освен посочените членове и член 79, параграф 3 ДФЕС, член 91 ДФЕС, член 100 ДФЕС, както и член 191, параграф 4 ДФЕС, отнасящи се съответно до обратното приемане на граждани на трети страни, транспорта и околната среда. Добавянето на тези правни основания е довело до прилагането на Протоколи № 21 и № 22 към Договора за функционирането на ЕС, отнасящи се, от една страна, до позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, и от друга страна, до позицията на Дания, съгласно които тези държави членки не участват в подписването и сключването от Съвета на международните споразумения на Съюза по трета част, дял V от Договора за функционирането на ЕС, освен ако не уведомят за желанието си за такова участие.

²⁰ Решение на Съда от 9 септември 2004 г., Испания и Финландия/Парламент и Съвет (С-184/02 и С-223/02, EU:C:2004:497).

²¹ Решение 2012/272/ЕС на Съвета от 14 май 2012 година за подписване, от името на Съюза, на Рамковото споразумение за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Филипини, от друга страна (ОВ L 134, стр. 3).

В този контекст Съдът има повод за първи път да се произнесе относно обхвата на член 209 ДФЕС и като потвърждава своята практика, предхождаща Договора от Лисабон²², уточнява, че съгласно член 208 ДФЕС политиката на Съюза в областта на сътрудничеството за развитие не се ограничава до мерките, насочени пряко към изкореняване на бедността, а за изпълнението на тази основна задача преследва и целите по член 21, параграф 2 ДЕС, например за подпомагане на устойчивото развитие в икономическо и социално отношение и в областта на опазването на околната среда в развиващите се страни. В това отношение Съдът констатира, че тъй като изкореняването на бедността има многобройни аспекти, постигането на тези цели предполага съгласно Съвместната декларация на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки относно политиката на Съюза за развитие от 2006 г.²³ осъществяване на най-разнообразни дейности за развитие, насочени по-специално към икономически и социални реформи, социална справедливост, равен достъп до публичните услуги, предотвратяването на конфликти, околната среда, устойчивото управление на природните ресурси, миграцията и развитието.

На 24 юни 2014 г. с решение Парламент/Съвет (С-658/11, EU:C:2014:2025) големият състав на Съда уважава жалбата на Парламента за отмяна на *Решение 2011/640/ОВППС на Съвета за подписването и сключването на Споразумение между Европейския съюз и Република Мавриций*²⁴ (наричано по-нататък „Споразумението ЕС—Мавриций“).

На първо място, Съдът приема за необосновано твърдението на Парламента, че след като Споразумението ЕС—Мавриций преследва, макар и акцесорно, различни цели от обхватите от ОВППС, това е достатъчно, за да се изключи възможността посоченото решение да попада изключително в обхвата на тази политика по смисъла на член 218, параграф 6 ДФЕС, поради което Парламентът е трябвало да участва в приемането на решението. В тази връзка Съдът отбелязва, че член 218, параграф 6 ДФЕС установява симетрия между процедурата за приемане на мерки на Съюза във вътрешен план и процедурата за приемане на международни споразумения, за да гарантира, че Парламентът и Съветът разполагат с едни и същи правомощия във връзка с дадена област в съответствие с предвиденото от Договорите институционално равновесие. При тези условия, именно с цел да се гарантира, че тази симетрия действително се спазва, правилото, че материалноправното основание на акта определя процедурите, които трябва да се следват за приемането му, важи не само за процедурите, предвидени за приемането на вътрешен акт, но и за процедурите, приложими за сключването на международни споразумения. Следователно в рамките на процедурата за сключване на международно споразумение съгласно член 218 ДФЕС материалноправното основание на решението за сключване на това споразумение определя вида на процедурата, приложима съгласно параграф 6 от този член. В случая, тъй като решението на Съвета е надлежно основано изключително на разпоредба относно ОВППС, в приложение на същата то е можело да бъде прието без одобрението или консултирането на Парламента.

²² Решение от 3 декември 1996 г., Португалия/Съвет (С-268/94, EU:C:1996:461).

²³ Вж. по-специално точка 12 от Съвместната декларация на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, Европейския парламент и Комисията относно политиката на Европейския съюз за развитие, озаглавена „Европейският консенсус“ (ОВ С 46, 2006 г., стр. 1).

²⁴ Решение 2011/640/ОВППС на Съвета от 12 юли 2011 година за подписването и сключването на Споразумение между Европейския съюз и Република Мавриций относно условията за прехвърляне в Република Мавриций на лица, заподозрени в пиратска дейност, и свързаното с тях иззето имущество от ръководените от Европейския съюз военноморски сили и относно третирането на заподозрените в пиратска дейност след прехвърлянето им (ОВ L 254, стр. 1).

За сметка на това Съдът приема твърдението, че е налице нарушение на член 218, параграф 10 ДФЕС, който предвижда задължение за информиране на Парламента относно всички етапи на процедурата за водене на преговори и сключване на международни споразумения. В случая Парламентът не е бил информиран незабавно и при това положение Съветът е нарушил този член. Като се има предвид следователно, че тази процесуалноправна норма представлява съществено процесуално правило, нейното нарушаване води до недействителност на засегнатия от него акт, тъй като участието на Парламента в процеса на вземане на решения отразява на равнището на Съюза основния демократичен принцип, че народите участват при упражняването на властта чрез представително събрание.

Същевременно, с оглед на факта, че отмяната на оспорваното решение би могла да попречи на провеждането на операции по Споразумението ЕС—Мавриций, Съдът запазва правните последици на отмененото решение.

По делото, по което на 4 септември 2014 г. е постановено решение Комисия/Съвет (C-114/12, EU:C:2014:2151), големият състав на Съда отменя *решението на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, разрешаващо съвместното участие на Съюза и на неговите държави членки в преговорите за Конвенция на Съвета на Европа за закрила на правата на излъчващите организации*. Според Комисията Съюзът разполага с изключителна външна компетентност в областта на предвижданата конвенция съгласно член 3, параграф 2 ДФЕС, поради което съвместното участие е трябвало да се изключи.

Съдът приема тази теза, тъй като разглежданото споразумение е сред посочените в споменатия член, които могат да засегнат общите правила, приети за постигане на целите на Договора. В случая съдържанието на преговорите за конвенция на Съвета на Европа относно закрилата на сродните права на излъчващите организации попада в област, която в голяма степен е уредена от общи правила на Съюза. Действително от Директиви 93/83²⁵, 2001/29²⁶, 2004/48²⁷, 2006/115²⁸ и 2006/116²⁹ следва, че в правото на Съюза посочените права са предмет на хармонизирана правна уредба, която по-специално има за цел да осигури доброто функциониране на вътрешния пазар и която установява висока степен на хомогенна защита в полза на излъчващите организации.

²⁵ Директива 93/83/ЕИО на Съвета от 27 септември 1993 година относно координирането на някои правила, отнасящи се до авторското право и сродните му права, приложими към спътниковото излъчване и кабелното препредаване (ОВ L 248, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 134).

²⁶ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

²⁷ Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56).

²⁸ Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, свързани с авторското право в областта на интелектуалната собственост (кодифицирана версия) (ОВ L 376, стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 14).

²⁹ Директива 2006/116/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за срока за закрила на авторското право и някои сродни права (кодифицирана версия) (ОВ L 372, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 7).

Доколкото обаче наличието на изключителна външна компетентност на Съюза трябва да се основава на изводи, направени в резултат на конкретен анализ на съществуващата връзка между предвижданото международно споразумение и действащото право на Съюза, обстоятелството, че приложимата правна рамка на Съюза е установена посредством различни правни инструменти, не може да постави под въпрос основателността на този подход. В действителност преценката относно опасността международни задължения да засегнат общи правила на Съюза или да променят техния обхват не може да зависи от изкуствено разграничение, основано на съществуването или не на такива правила в един-единствен инструмент на правото на Съюза.

На 7 октомври 2014 г. по делото, по което е постановено решение Германия/Съвет (C-399/12, EU:C:2014:2258), големият състав на Съда отхвърля подадената от Германия жалба за отмяна на *решението на Съвета от 18 юни 2012 г. за установяване на позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз във връзка с някои резолюции, които ще бъдат гласувани в рамките на Международната организация по лозата и виното* (наричана по-нататък „OIV“).

С единственото си основание за обжалване, а именно нарушението на член 218, параграф 9 ДФЕС, който е правното основание на обжалваното решение, Германия, подкрепяна от няколко държави членки, твърди, от една страна, че тази разпоредба не е приложима в контекста на международни споразумения, които, подобно на Споразумението за OIV, са сключени от държавите членки, а не от Съюза, и от друга страна че „актове с правно действие“ по смисъла на същата разпоредба са единствено обвързващите Съюза актове на международното право.

Съдът най-напред отбелязва, че текстът на член 218, параграф 9 ДФЕС не е пречка Съюзът да приема решения за установяване на позиция, която да се заеме от негово име в рамките на орган, създаден с международно споразумение, по което той не е страна. Във връзка с това Съдът по-специално подчертава, че решението за установяване на позицията на държавите членки, които членуват и в OIV, се отнася до областта на общата селскостопанска политика, и по-точно до общата организация на лозаро-винарските пазари, област, която е много подробно регламентирана от законодателя на Съюза въз основа на компетентността му по член 43 ДФЕС. При това положение, когато засегнатата област попада в пределите на този вид компетентност на Съюза, неучастие му в разглежданото международно споразумение не е пречка той да упражнява тази компетентност, като чрез своите институции установява позицията, която трябва да се заеме от негово име в рамките на създадения със споразумението орган, по-специално от държавите членки — страни по споразумението, които действат солидарно в негов интерес.

След това Съдът проверява дали препоръките, които OIV следва да приема и които в случая се отнасят до някои нови енологични практики, до някои методи на анализ за определяне на състава на продуктите от лозаро-винарския сектор и до някои спецификации за чистота и идентичност на веществата, използвани в енологичните практики, представляват „актове с правно действие“ по смисъла на член 218, параграф 9 ДФЕС. Във връзка с това Съдът отбелязва, че посочените препоръки следва да допринасят за постигането на целите на тази организация и, поради инкорпорирането им в правото на Съюза по силата на член 120е, буква а), член 120ж и член 158а, параграфи 1 и 2 от Регламент № 1234/2007³⁰ и член 9, параграф 1,

³⁰ Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 година за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) (ОВ L 299, стр. 1).

първа алинея от Регламент № 606/2009³¹, пораждат правно действие по смисъла на член 218, параграф 9 ДФЕС. При това положение, макар Съюзът да не е страна по Споразумението за ОИВ, той е оправомощен да установи позиция, която да се заеме от негово име по отношение на тези препоръки предвид прякото им отражение върху достиженията на правото на Съюза в тази област.

По делата, по които на 26 ноември 2014 г. е постановено решение Парламент и Комисия/Съвет (С-103/12 и С-165/12, EU:С:2014:2400), големият състав на Съда отменя *Решение 2012/19 за одобряване от името на Европейския съюз на декларацията относно предоставянето на възможности за риболов във водите на Европейския съюз на кораби, плаващи под знамето на Боливарска република Венецуела в изключителната икономическа зона към брега на Френска Гвиана*³². Според жалбоподателите това решение е трябвало да бъде прието не на основание член 43, параграф 3 ДФЕС във връзка с член 218, параграф 6, буква б) ДФЕС, а на основание член 43, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка v) ДФЕС.

Съдът се съгласява с доводите на жалбоподателите, като подчертава, че приемането на предвидените в член 43, параграф 2 ДФЕС мерки, свързани с прилагането на общата селскостопанска политика, предполага политическо решение, което трябва да бъде запазено за законодателя на Съюза. За сметка на това приемането на мерки за определяне и разпределяне на възможностите за риболов в съответствие с член 43, параграф 3 ДФЕС не изисква такава преценка, тъй като подобни мерки имат предимно технически характер и се предполага, че следва да се вземат за изпълнение на разпоредбите, приети на основание параграф 2 от същия член.

Освен това, като се позовава Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право (наричана по-нататък „Конвенцията от Монтего Бей“)³³ и на установените условия, позволяващи на крайбрежна държава да разреши на други държави използването на живите ресурси в изключителната си икономическа зона, Съдът стига до извода, че приемането на предложението на крайбрежната държава от заинтересуваната държава представлява споразумение по смисъла на посочената конвенция. При това положение спорната декларация относно предоставянето на възможности за риболов, предложена от Съюза вместо от съответната крайбрежна държава на Боливарска република Венецуела, която се е съгласила с нея, представлява споразумение.

По въпроса дали тази декларация попада в компетентността, запазена за законодателя на Съюза, Съдът констатира, че нейната цел е да установи обща рамка, за да се разреши извършването на риболовна дейност в изключителната икономическа зона на крайбрежна държава от риболовни кораби, плаващи под венецуелско знаме. Следователно предложението не е мярка с технически характер или мярка за изпълнение, а мярка, предполагаща приемането

³¹ Регламент (ЕО) № 606/2009 на Комисията от 10 юли 2009 година относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните практики и приложимите ограничения (ОВ L 193, стр. 1 и поправка в ОВ L 219, 2010 г., стр. 23).

³² Решение 2012/19/ЕС на Съвета от 16 декември 2011 година за одобряване от името на Европейския съюз на декларацията относно предоставянето на възможности за риболов във водите на ЕС на риболовни кораби, плаващи под знамето на Боливарска република Венецуела в изключителната икономическа зона към брега на Френска Гвиана (ОВ L 6, стр. 8).

³³ Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, подписана в Монтего Бей на 10 декември 1982 г., одобрена от името на Европейската общност с Решение 98/392/ЕО на Съвета от 23 март 1998 г. (ОВ L 179, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 103).

на самостоятелно решение, което трябва да се извърши с оглед на политическите интереси, преследвани от Съюза, по-специално в областта на политиката на рибарството. Подобна декларация попада в област от компетентността на законодателя на Съюза и следователно в приложното поле на член 43, параграф 2 ДФЕС, а не на член 43, параграф 3 ДФЕС. Освен това, тъй като представлява и съставна част от международно споразумение, към нея се прилага член 218, параграф 6, буква а), подточка v) ДФЕС.

Въпреки че Съдът уважава жалбите, с оглед на наличието на важни съображения, свързани с правната сигурност, той решава да запази правните последици на решението до влизането в сила на ново решение с подходящо правно основание.

2. Институции, служби и агенции на Съюза

Във връзка с компетенциите на институциите, службите и агенциите на Съюза следва да се отбележат две съдебни решения: едното се отнася до правомощията на Европейския орган за ценни книжа и пазари (наричан по-нататък „ЕОЦКП“), а другото до изпълнителната компетентност на Комисията.

В решение Обединено кралство/Парламент и Съвет (C-270/12, EU:C:2014:18), обявено на 22 януари 2014 г., предмет на разглеждане е *съответствието с правото на Съюза на правомощията на ЕОЦКП да предприема действия по спешност на финансовите пазари на държавите членки, за да регулира или забрани късите продажби*. По жалбата, подадена от Обединеното кралство, за отмяна на член 28 от Регламент № 236/2012³⁴, който урежда тези правомощия на ЕОЦКП, големият състав на Съда постановява, че разпоредбата не е в противоречие с правото на Съюза.

На първо място, Съдът отхвърля упрека, че предоставените на ЕОЦКП правомощия надхвърлят правомощията, които институциите на Съюза могат да делегират на други образувания³⁵. Действително, от една страна, ЕОЦКП има право да вземе мерки само ако те са предназначени за преодоляване на заплахата за правилното функциониране и за интегритета на финансовите пазари или за стабилността на финансовата система на Съюза, когато има последствия и в трансграничен план. За тези действия освен това се прилага условието национален орган да не е взел такива мерки или, ако е взел такива, те да не са подходящи за преодоляването ѝ. От друга страна, ЕОЦКП трябва да отчете дали мерките, приети от този орган, имат значителен принос за преодоляването на тази заплахата или подобряват способността на националните органи да следят заплахата. Накрая, свободата на преценка на ЕОЦКП е ограничена както от задължението за консултиране на Европейския съвет за системен риск, така и от временния характер на разрешените мерки.

На второ място, Съдът отхвърля тезата на Обединеното кралство, че на основание решение Romano³⁶ е недопустимо на орган като ЕОЦКП да се даде възможност да приема нормативни актове. Във връзка с това той напомня, че установената с Договора за функционирането на ЕС институционална рамка, и по-специално член 263, първа алинея ДФЕС и член 277 ДФЕС, позволява на органите, службите или агенциите на Съюза да приемат актове с общо приложение.

³⁴ Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 година относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ L 86, стр. 1).

³⁵ Решение на Съда от 13 юни 1958 г., Meroni/Върховен орган (C-9/56, EU:C:1958:7).

³⁶ Решение на Съда от 14 май 1981 г., Romano (C-98/80, EU:C:1981:104).

На трето място, Съдът счита, че член 28 от Регламент № 236/2012 не е несъвместим с режима на делегиране, предвиден в членове 290 ДФЕС и 291 ДФЕС. Всъщност тази разпоредба не може да се разглежда сама по себе си, а трябва да се разбира като част от пакет от норми, които имат за цел да снабдят компетентните национални органи и ЕОЦКП с правомощия за намеса в отговор на неблагоприятни тенденции, заплашващи финансовата стабилност в рамките на Съюза и доверието на пазарите.

Накрая, Съдът констатира, че член 114 ДФЕС представлява подходящо правно основание за приемането на член 28 от Регламент № 236/2012. В това отношение той отбелязва, че нищо в текста на член 114 ДФЕС не позволява да се направи извод, че мерките, приети на основание на тази разпоредба, трябва да се ограничат само до държавите членки. Освен това тази разпоредба може да се използва само когато правният акт, приет на основание на същата, има за цел да подобри условията за създаването и функционирането на вътрешния пазар и във финансовата област. Член 28 от Регламент № 236/2012 отговаря на тези условия, при положение че с посочената разпоредба законодателят на Съюза цели да хармонизира регулирането на потенциалните рискове, произтичащи от късите продажби и суапите за кредитно неизпълнение, и да подобри координацията и съгласуваността между държавите членки, когато трябва да се вземат мерки при извънредни обстоятелства.

В своето решение Парламент/Комисия (C-65/13, EU:C:2014:2289) от 15 октомври 2014 г. Съдът отхвърля жалбата за отмяна на Парламента във връзка със спазването от страна на Комисията на *границите на нейните изпълнителни правомощия при приемането на Решение 2012/733 относно учредяването на European Employment Services (EURES) в изпълнение на Регламент № 492/2011³⁷ относно свободното движение на работници в Съюза³⁸*.

Най-напред Съдът напомня, че изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията, трябва да бъдат ограничени както от член 291, параграф 2 ДФЕС, така и от посочения регламент. Действително изпълнителният акт уточнява определен законодателен акт, ако разпоредбите на първия са съобразени с основните цели на последния и ако тези разпоредби са необходими или полезни за еднаквото прилагане на законодателния акт, без да го допълват или изменят. В случая Съдът констатира, че подобно на Регламент № 492/2011 обжалваното решение цели да улесни трансграничната географска мобилност на работниците, като насърчи в рамките на съвместни действия, а именно тези на EURES, прозрачността и обмена на информация на европейския пазар на труда. На следващо място Съдът констатира, че разпоредбите на това решение са в съответствие с посочената цел. Освен това според Съда съгласуваността на политиките по заетостта на държавите членки, която се характеризира с обмен на информация за проблемите във връзка със свободното движение и заетостта и на данните за тях, е част от мерките, необходими за прилагането на Регламент № 492/2011.

По-специално член 11, параграф 1, втора алинея от Регламент № 492/2011 оправомощава Комисията да изготви работни правила, съобразно които тя и държавите членки да действат съвместно, както в рамките на EURES, при попълването на свободните работни места в Съюза и настаняването на работниците на работа. Създаването на управителен съвет на EURES и възложената му консултативна роля също попадат в тези рамки, без да ги допълват или

³⁷ Решение за изпълнение 2012/733/ЕС на Комисията от 26 ноември 2012 година за изпълнение на Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на попълването на свободните работни места и повторното създаване на EURES (European Employment Services) (OB L 328, стр. 21).

³⁸ Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 година относно свободното движение на работници в Съюза (OB L 141, стр. 1).

изменят, тъй като целят единствено да осигурят резултатност на съвместните действия. Въз основа на изложените съображения Съдът стига до извода, че Комисията не е превишила изпълнителните си правомощия.

3. Достъп до документи

Във връзка с публичния достъп до документи следва да бъде посочено решение Съвет/in 't Veld (C-350/12 P, EU:C:2014:2039), обявено на 3 юли 2014 г., с което в производство по обжалване Съдът потвърждава решение на Общия съд³⁹, с което частично е уважена жалбата за отмяна, подадена от член на Европейския парламент против решение на Съвета, с което ѝ се отказва пълен достъп до становището на правната служба на Съвета относно започването на преговори между Съюза и Съединените американски щати във връзка с международно споразумение за предаване на данни за финансови съобщения за целите на предотвратяването на тероризма (споразумението „SWIFT“).

Във връзка с това Съдът най-напред напомня, че когато дадена институция прилага някое от изключенията, предвидени в член 4, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1049/2001⁴⁰, тя трябва да съпостави особения интерес, чиято защита трябва да се осигури, като не се оповести съответният документ, по-специално с общия интерес от предоставяне на достъп до него, като има предвид предимствата, които произтичат от по-голямата прозрачност, а именно по-голяма възможност за гражданите да участват в процеса на вземане на решения и по-голяма легитимност, ефективност и отговорност на администрацията по отношение на гражданите в демократичната система. Тези съображения са от особено значение в случаите, когато институцията действа в законодателно качество, но незаконодателната дейност на институциите не остава извън приложното поле на Регламент № 1049/2001.

Що се отнася до изключението по отношение на правните становища, предвидено в член 4, параграф 2, второ тире от Регламент № 1049/2001, проверката, която институцията трябва да извърши при искане за оповестяване на документ, трябва задължително да протече на три етапа, съответстващи на трите критерия, съдържащи се в тази разпоредба. Така институцията трябва най-напред да се увери, че документът, чието оповестяване се иска, наистина е свързан с правно становище. На второ място, тя трябва да провери дали оповестяването на части от въпросния документ, за които е установено, че са свързани с правни становища, би засегнало по разумно предвидим, а не чисто хипотетичен начин защитата, от която следва да се ползват последните. На трето и последно място, ако институцията счете, че оповестяването на документа би засегнало дължимата на правните становища защита, тя трябва да провери дали не съществува по-висш обществен интерес, който обосновава оповестяването.

4. Финансови разпоредби

По делото, по което на 13 ноември 2014 г. е постановено решение Nencini/Парламент (C-447/13 P, EU:C:2014:2372), Съдът е бил сезиран от бивш член на Европейския парламент с жалба против решение на Общия съд, отхвърлящо жалбата, с която включително е поискал отмяна на *решението на Парламента относно възстановяването на определени суми, получени от него за възстановяване на пътни разноски и надбавки за парламентарни сътрудни-*

³⁹ Решение на Общия съд от 4 май 2012 г., In 't Veld/Съвет (T-529/09, EU:T:2012:215).

⁴⁰ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

ци, които са били недължимо платени, както и на съответното дебитно известие⁴¹. Жалбоподателят по-специално поддържа с жалбата си, че Общият съд е нарушил приложимите правила относно погасителната давност.

Съдът констатира, че нито Регламент № 1605/2002 (Финансовият регламент)⁴², нито Регламент № 2342/2002 (Правилата за прилагане)⁴³ уточняват срока, в който трябва да бъде съобщено дебитното известие след датата на съответния правопораждащ юридически факт. Той приема обаче, че принципът на правна сигурност изисква при липса на уредба в приложимите текстове съответната институция да извърши това съобщаване в разумен срок. В това отношение, с оглед на петгодишната погасителна давност, предвидена в член 73а от Финансовия регламент, трябва да се предполага, че срокът за съобщаване на дебитно известие не е разумен, когато това съобщаване се извърши след посочения период, считано от момента, в който институцията нормално е била в състояние да предяви вземането си. Такава презумпция може да се обори само ако въпросната институция установи, че въпреки положеното от нея старание закъснението да се предприемат действия се дължи на поведението на длъжника, по-конкретно на неговите маневри за протакане или на неговата недобросъвестност. При липса на такова доказателство трябва да се констатира, че институцията не е изпълнила задълженията си по силата на принципа на разумния срок.

IV. Въпроси на съдопроизводството на Съюза

През 2014 г. Съдът се произнася по различни аспекти на съдопроизводството на Съюза, свързани както с преюдициалните запитвания, така и с някои преки иски или жалби.

1. Преюдициални запитвания

В решение А (С-112/13, EU:C:2014:2195), обявено на 11 септември 2014 г. и отнасящо се до съдебното сътрудничество по граждански дела⁴⁴, Съдът има повод да установи дали член 267 ДФЕС не допуска национална правна уредба, съгласно която произнасящи се като въззивна или последна инстанция общи съдилища са длъжни, когато считат, че даден национален закон противоречи на Хартата, да сезират по време на производството Конституционния съд с цел отмяна на закона в неговата цялост, вместо да се задоволят с това да не прилагат закона в конкретния случай.

⁴¹ Решение на Общия съд от 4 юни 2013 г., Nencini/Парламент (Т-431/10 и Т-560/10, EU:T:2013:290).

⁴² Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 198), изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13 декември 2006 г. (ОВ L 390, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 7, стр. 137).

⁴³ Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 година относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 357, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 478/2007 на Комисията от 23 април 2007 г. (ОВ L 111, стр. 13).

⁴⁴ Относно представянето на частта от решението, засягаща съдебното сътрудничество по граждански дела, вж. раздел IX, посветен на тази област.

Като припомня принципите, установени по дело *Melki и Abdeli*⁴⁵, Съдът постановява, че правото на Съюза, и по-специално член 267 ДФЕС, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска подобна национална правна уредба, когато приоритетът на това производство може да попречи — както преди изпращането на въпрос за конституционност до националната юрисдикция, която упражнява контрол за конституционност на законите, така и евентуално след решението на тази юрисдикция — на тези общи съдилища да упражнят правото, съответно да изпълнят задължението си да сезират Съда с преюдициални въпроси.

Във връзка с това Съдът отбелязва, че когато производството за инцидентен контрол за конституционност засяга национален закон, съдържанието на който се свежда до транспонирането на императивните разпоредби на директива на Съюза, то не трябва да засяга компетентността на Съда, който единствен има право да установи невалидността на акт на Съюза. Преди инцидентният контрол за конституционност на такъв закон да може да се извърши с оглед на същите основания, на които се оспорва валидността на директивата, националните юрисдикции, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, по принцип са длъжни съгласно член 267, трета алинея ДФЕС да поискат от Съда да се произнесе по валидността на тази директива и да се съобразят с постановеното от Съда по преюдициалното запитване решение, освен ако самата юрисдикция, по чиято инициатива се извършва инцидентният контрол за конституционност, не е сезирала Съда с този въпрос на основание втората алинея от този член. Всъщност по отношение на национален закон за транспониране на директива въпросът дали директивата е валидна има предварителен характер предвид задължението за транспонирането ѝ.

2. Искове за неизпълнение на задължения от държави членки

С три решения, постановени от големия състав, Съдът внася уточнения във връзка с производството по член 260, параграф 2 ДФЕС в случай на неизпълнение на съдебни решения, с които се установява неизпълнение на задължения от държава членка.

На първо място, в решение от 15 януари 2014 г., *Комисия/Португалия* (C-292/11 P, EU:C:2014:3) Съдът е имал възможност да се произнесе относно *компетентността на Комисията във връзка с проверката на изпълнението на съдебно решение, постановено на основание член 260, параграф 2 ДФЕС*. С решение от 2008 г.⁴⁶ Съдът констатира, че Португалия не се е съобразила със съдебно решение, постановено през 2004 г. в производство за установяване на неизпълнение на задължения⁴⁷, поради което осъжда тази държава да заплати периодична имуществена санкция. В производството по събиране на тази периодична имуществена санкция Комисията е приела решение, с което констатира, че приетите от посочената държава мерки не осигуряват надлежно изпълнение на съдебното решение от 2004 г. Португалия подава жалба пред Общия съд за отмяна на това решение, който я уважава, като счита, че Съдът е компетентен да се произнесе относно направената от Комисията преценка⁴⁸. Това съдебно решение е обжалвано от Комисията.

В решението си в производството по обжалване Съдът напомня, че за разлика от въведено-то с член 258 ДФЕС производство, което цели да се установи и преустанови поведението на държава членка, което съставлява нарушение на правото на Съюза, предметът на предвиде-

⁴⁵ Решение на Съда от 22 юни 2010 г., *Melki и Abdeli* (C-188/10 и C-189/10, EU:C:2010:363).

⁴⁶ Решение на Съда от 10 януари 2008 г., *Комисия/Португалия* (C-70/06, EU:C:2008:3).

⁴⁷ Решение на Съда от 14 октомври 2004 г., *Комисия/Португалия* (C-275/03, EU:C:2004:632).

⁴⁸ Решение на Общия съд от 29 март 2011 г., *Португалия/Комисия* (T-33/09, EU:T:2011:127).

ното в член 260 ДФЕС производство е много по-ограничен, тъй като цели единствено да накара неизправната държава членка да се съобрази с решение, установяващо неизпълнение на задължения. В резултат от това последното производство трябва да се разглежда като специално съдебно производство за изпълнение на решенията на Съда и, с други думи, като изпълнителен способ. Поради това проверката на приетите от тази държава мерки за съобразяване със съдебното решение, която извършва Комисията, и събирането на дължимите суми трябва да се осъществят при съобразяване с пределите на неизпълнението, очертани в решението на Съда. От това следва, че когато при изпълнението на съдебно решение, постановено на основание член 260 ДФЕС, е налице спор между Комисията и засегнатата държава членка относно годността на определена практика или уредба да осигури изпълнение на съдебно решение, постановено в производство за установяване на неизпълнение на задължения, Комисията не може сама да решава такъв спор и да извежда от него последиците във връзка с изчисляването на периодичната имуществена санкция.

Освен това Съдът счита, че Общият съд, който следва да се произнесе по законосъобразността на такова решение, също не може да се произнася относно направената от Комисията преценка на годността на национална практика или правна уредба, която не е била разглеждана преди това от Съда, да осигури изпълнението на съдебно решение, постановено в производство за установяване на неизпълнение на задължения. По този въпрос всъщност Общият съд неизбежно би се произнесъл относно съответствието на подобна практика или правна уредба с правото на Съюза, с което би нарушил изключителната компетентност на Съда.

На второ място, с две решения, постановени на 2 декември 2014 г., Комисия/Италия (C-196/13, EU:C:2014:2407) и Комисия/Гърция (C-378/13, EU:C:2014:2405), големият състав на Съда се произнася — по две жалби на Комисията на основание член 260, параграф 2 ДФЕС по повод неизпълнението от страна съответно на Италия и Гърция на съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения в областта на управлението на отпадъци — относно *критериите за определяне на имуществените санкции в случай на неизпълнение на съдебно решение за установяване на неизпълнение на задължения*⁴⁹.

Съдът уточнява, че когато — както по тези дела — осъждането на държава членка да заплати периодична имуществена санкция е подходящо финансово средство, което да я подтикне да вземе необходимите мерки за преустановяване на установеното неизпълнение на задължения, тази санкция трябва да бъде определяна в зависимост от необходимата степен на принуда, така че неизправната държава членка да бъде убедена да изпълни съдебното решение, установяващо неизпълнение на задължения, и да промени поведението си, за да преустанови нарушението, в което е упреквана. При това положение основните критерии, които трябва да се вземат предвид от Съда в рамките на неговата преценка, за да се гарантира принудителният характер на периодичната имуществена санкция с оглед на еднаквото и ефективно прилагане на правото на Съюза, по принцип са тежестта на нарушението, неговата продължителност и платежоспособността на съответната държава членка. При прилагането на тези критерии Съдът трябва да отчете по-конкретно последиците от неизпълнението за частните и за публичните интереси, както и необходимостта да се постигне спешно изпълнение на задълженията от съответната държава членка. За да се гарантира пълното изпълнение на решение на Съда, периодичната имуществена санкция трябва да се изисква в пълен размер до момента, в който държавата членка вземе всички необходими мерки за преустановяване на констатираното неизпълнение на задължения. В някои конкретни случаи все пак може да

⁴⁹ Решения на Съда от 26 април 2007 г., Комисия/Италия (C-135/05, EU:C:2007:250) и от 6 октомври 2005 г., Комисия/Гърция (C-502/03, EU:C:2005:592).

се предвиди намаляваща периодична имуществена санкция, която отчита постигнатия евентуален напредък от държавата членка при изпълнението на задълженията ѝ.

Освен това, като подчертава, че при упражняването на даденото му право на преценка в разглежданата област има право да наложи кумулативно периодична имуществена санкция и еднократно платима сума, Съдът след това отбелязва, че принципът на осъждането да се заплати еднократно платима сума почива основно на преценката на последиците от неизпълнението на задълженията на съответната държава членка за частните и публичните интереси, по-специално когато неизпълнението е продължило дълъг период от време след постановяване на решението, с което първоначално е констатирано. Това осъждане трябва във всеки конкретен случай да бъде функция от всички релевантни елементи, свързани както с характеристиките на установеното неизпълнение на задължения, така и с действията на самата неправна държава.

3. Жалби за отмяна

На първо място, на 9 декември 2014 г. в решение *Schönberger*/Парламент (C-261/13 P, EU:C:2014:2423) големият състав на Съда, потвърждавайки решение на Общия съд⁵⁰, се произнася относно условията, при които решение на Комисията по петициите на Парламента, с което се прекратява разглеждането на петиция, представлява обжалваем акт.

Съдът най-напред напомня, че съгласно неговата практика актове, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна съгласно член 263, първа алинея ДФЕС, са мерките, които произвеждат задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя, като измени съществено правното му положение.

На следващо място Съдът подчертава, че правото на петиция е част от основните права, че то се упражнява при условията, предвидени в член 227 ДФЕС, и е средство за участие на гражданите в демократичния живот на Съюза. Във връзка с това Съдът уточнява, че решение, с което Парламентът, до който е отправена петиция, преценява, че тя не отговаря на изискванията по член 227 ДФЕС, трябва да може да бъде предмет на съдебен контрол, като се има предвид, че то може да засегне правото на петиция на заинтересованото лице. Същото се отнася за решението, с което Парламентът, незачитайки самата същност на правото на петиция, би отказал или би се въздържал да се запознае с отправена до него петиция и вследствие на това — да провери дали тя отговаря на посочените по-горе изисквания.

Освен това по въпроса дали са изпълнени изискванията по член 227 ДФЕС отрицателните решения на Парламента трябва да са мотивирани така, че да позволят на вносителя на петицията да узнае кое от посочените условия не е изпълнено в неговия случай. Краткото изложение на мотиви отговаря на това изискване.

Обаче когато става въпрос за петиция, за която, както в конкретния случай, Парламентът е преценил, че отговаря на изискванията по член 227 ДФЕС, Съдът постановява, че Парламентът разполага с широко право на преценка от политически характер относно действията, които следва да бъдат предприети във връзка с тази петиция. От това следва, че съответното решение не подлежи на съдебен контрол, независимо че с него самият Парламент взема съответните мерки или преценява, че не е в състояние да направи това, и изпраща петицията

⁵⁰ Решение на Общия съд от 7 март 2013 г., *Schönberger*/Парламент (T-186/11, EU:T:2013:111).

на институцията или на компетентната служба с цел те да вземат тези мерки. При това положение подобно решение не подлежи на обжалване пред съда на Съюза.

На второ място, в решение *Liivimaa Lihaveis* (C-562/12, EU:C:2014:2229), постановено на 17 септември 2014 г., Съдът внася уточнения, от една страна, *във връзка с обжалваемите пред съда на Съюза актове*, а от друга страна, *във връзка със задълженията на държавите членки да гарантират спазването на правото на ефективни правни средства за защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права, в отсъствието на възможности за обжалване пред съда на Съюза*. Предмет на разглеждане по това дело е решение, с което комитет за наблюдение, създаден от държава членка и натоварен с изпълнението на оперативна програма в рамките на политиката на икономическо и социално сближаване, отхвърля подадено от предприятие заявление за финансиране.

Съдът напомня, че механизмът за съдебен контрол, предвиден в член 263 ДФЕС, се прилага за създадените от законодателя на Съюза органи, служби или агенции, на които са били възложени правомощия за приемането на правно обвързващи актове по отношение на физически или юридически лица в конкретни области. За сметка на това, комитет за наблюдение, създаден от държава членка в рамките на оперативна програма, предназначена да насърчи европейското териториално сътрудничество, като въведения с Регламент № 1083/2006⁵¹, не представлява институция, нито орган, служба или агенция. При това положение съдът на Съюза не е компетентен да се произнася относно законосъобразността на приет от такъв комитет акт, какъвто е решението, с което се отхвърля заявлението за финансиране. Освен това той не е компетентен и да преценява валидността на наръчниците за програмата, приети от този вид комитети.

Същевременно Съдът постановява, че Регламент № 1083/2006 във връзка с член 47 от Хартата на основните права трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска разпоредба от наръчник за програма, приет от комитет за наблюдение, която не предвижда, че решението на този комитет, с което се отхвърля заявление за финансиране, подлежи на обжалване пред юрисдикция на държава членка. Всъщност, за да се гарантира спазването на правото на ефективни правни средства за защита в Съюза, прогласено в член 47 от Хартата на основните права, член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС задължава държавите членки да установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза.

4. Искове за обезщетение

На 10 юли 2014 г. в решение *Nikolaou/Сметна палата* (C-220/13 P, EU:C:2014:2057), като потвърждава решението на Общия съд, с което се отхвърля иск за обезщетение, предявен срещу Съюза⁵², Съдът е трябвало да определи дали *с оглед на принципа на лоялно сътрудничество съдът на Съюза е задължен да се съобрази с правната квалификация на фактите, дадена от национална юрисдикция в хода на национално наказателно производство относно идентични с разглежданите в производството по иска за обезщетение факти*. По това дело член на Сметната палата предявява иск за обезщетение за вредите, които твърди, че

⁵¹ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, стр. 25; Специално издание на български език, 2007 г., глава 16, том 1, стр. 16).

⁵² Решение на Общия съд от 20 февруари 2013 г., *Nikolaou/Сметна палата* (T-241/09, EU:T:2013:79).

е претърпял поради нередности и нарушения на правото на Съюза, допуснати от Сметната палата при провеждане на вътрешно разследване. В подадената до Съда жалба е посочено по-специално че презумпцията за невиновност трябвало да се тълкува в смисъл, че не допуска Общият съд да поставя под съмнение невиновността на жалбоподателя, при положение че преди това той е бил оневинен с национална окончателна присъда.

В тази връзка Съдът отбелязва, че искът за обезщетение на основание членове 235 ЕО и 288 ЕО⁵³, свързан с извъндоговорна отговорност на Съюза за действията или бездействията на неговите институции, е въведен като самостоятелно спрямо други правно средство за защита с особена функция в рамките на системата от правни средства за защита и е подчинен на условия за упражняване, установени с оглед на особения му предмет.

Следователно, независимо че направените в хода на национално наказателно производство констатации относно идентични с разглежданите в производство по член 235 ЕО факти могат да се вземат предвид от сезираната юрисдикция на Съюза, все пак тя не е обвързана от дадената от наказателния съд правна квалификация на тези факти. Упражнявайки в пълен обем правото си на преценка, тя следва да ги анализира самостоятелно, за да провери дали са изпълнени всички условия, от чието наличие зависи ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза. При това положение, независимо че начинът, по който оценява някои фактически обстоятелства, се различава от изложените от националната юрисдикция съображения, съдът на Съюза не може да бъде упрекван, че е нарушил принципа на лоялно сътрудничество по член 10 ЕО⁵⁴.

V. Селско стопанство

В областта на селското стопанство решение SICES и др. (C-155/13 EU:C:2014:145), обявено на 13 март 2014 г., дава възможност на Съда да се произнесе относно *понятието за злоупотреба с право във връзка с тълкуване на уредбата относно лицензиите за внос на чесън, въведена с Регламент № 341/2007*⁵⁵. В случая от Съда е поискано по-специално да уточни дали член 6, параграф 4 от посочения регламент не допуска операции, чрез които вносителят, притежател на лицензии за внос при намалена митническа ставка, закупува стока преди внасянето ѝ в Съюза от оператор, който на свой ред е традиционен вносител по смисъла на Регламента, но е изчерпал своите лицензии за внос при намалена митническа ставка, а впоследствие, след като я е внесъл в Съюза, му я препродава. Запитващата юрисдикция иска да установи дали посочената разпоредба, която не урежда тези операции, ги забранява и дали те съставляват злоупотреба с право⁵⁶.

Това дело позволява на Съда да напомни, че правните субекти не могат да се позовават на нормите на Съюза с цел измама или злоупотреба и че за да е налице злоупотреба, са необ-

⁵³ Понастоящем съответно членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС.

⁵⁴ Понастоящем член 4, параграф 3 ДЕС.

⁵⁵ Регламент (ЕО) № 341/2007 на Комисията от 29 март 2007 година за откриване и управление на тарифни квоти и за установяване на режим за лицензии за внос и удостоверения за произход на чесън и някои други селскостопански продукти, внесени от трети страни (ОВ L 90, стр. 12).

⁵⁶ Две други включени в настоящия доклад решения засягат въпроси относно злоупотребата с права: решение от 17 юли 2014 г., *Torresi* (C-58/13 и C-59/13, EU:C:2014:2088), представено в раздел VI.2 „Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги“, и решение от 18 декември 2014 г., *McCarthy* и др. (C-202/13, EU:C:2014:2450), представено в раздел II „Гражданство на Съюза“.

ходими обективен и субективен елемент. В случая във връзка с обективния елемент Съдът отбелязва, че целта на Регламента при управлението на тарифните квоти да се запази конкуренцията между истинските вносители, така че нито един отделен вносител да не е в състояние да контролира пазара, не е постигната. Всъщност чрез разглежданите операции купувачът — вносител, изчерпал своите лицензи за внос и в невъзможност вече да внася чесън при преференциална тарифна ставка, може да се снабди с чесън, внесен при преференциална тарифна ставка, и да разпростре влиянието си на пазара, надхвърляйки отредения му дял от тарифната квота. Във връзка със субективния елемент Съдът посочва, че при обстоятелствата като разглежданите в главното производство, за да може да се счита, че основна цел на съответните операции е била предоставянето на купувача в Съюза на неполагащо му се предимство, е необходимо вносителите да са имали намерение да му предоставят такова предимство и по отношение на вносителите операциите да са лишени от всякаква икономическа и търговска обосновка, а това следва да се провери от запитващата юрисдикция.

Поради това Съдът постановява, че макар по принцип споменатата разпоредба да допуска разглежданите операции по покупко-продажба, внос и препродажба, те представляват злоупотреба с право, когато са замислени като привидни, основно с цел да се ползват от преференциална тарифна ставка.

VI. Свободи на движение

1. Свободно движение на работници и социална сигурност

В две важни решения Съдът се произнася относно понятията „работник“ и „заетост в публичната администрация“ по смисъла на член 45 ДФЕС.

На 19 юни 2014 г. в решение *Saint Prix* (C-507/12, EU:C:2014:2007) Съдът се произнася относно *тълкуването на понятието за работник по смисъла на член 45 ДФЕС и на член 7 от Директива 2004/38*⁵⁷. Страна по спора в главното производство е френска гражданка, която е подала молба за социални помощи след преустановяване на професионална дейност в Обединеното кралство поради причини, свързани с бременността ѝ. Британските власти отказват да ѝ предоставят тази помощ, тъй като съгласно приложимото национално законодателство молителката е изгубила качеството си на работник, и в резултат от това правото на социална помощ.

Съдът подчертава, че понятието „работник“ по смисъла на член 45 ДФЕС трябва да се тълкува разширително и че Директива 2004/38 не може да ограничи обхвата му. Тълкувайки Директивата, Съдът приема, че положението на молителката не може да се приравни на положението на лице, което е временно неработоспособно поради болест съгласно член 7, параграф 3, буква а) от нея, доколкото състоянието на бременност не е свързано с болест.

В допълнение Съдът постановява, че от посочения член 7 и останалите разпоредби на Директивата не следва, че жена, която спре да работи или да търси работа поради физически ограничения, свързани с последните етапи на бременността ѝ и с последиците от раждането, непременно губи качеството работник по смисъла на член 45 ДФЕС. Тя запазва това качество, стига в разумен период след раждането на детето си да започне отново да упражнява трудовата си дейност или да си намери друга работа. Следователно квалифицирането като работник по смисъла на член 45 ДФЕС, както и произтичащите от този статут права не зави-

⁵⁷ Посочена по-горе в бележка под линия 10.

сят непременно от наличието или действителното продължаване на трудово правоотношение. В този смисъл отсъствието от пазара на труда за няколко месеца не означава, че през този период посоченото лице престава да принадлежи към този пазар, стига в разумен срок след раждането то да започне отново да упражнява трудовата си дейност или да си намери друга работа. За да се определи дали периодът може да се счита за разумен, Съдът приема, че следва да се вземат предвид всички конкретни обстоятелства по делото и приложимата национална правна уредба относно продължителността на отпуски за бременност и раждане в съответствие с Директива 92/85⁵⁸.

В решение *Haralambidis* (C-270/13, EU:C:2014:2185), постановено на 10 септември 2014 г., Съдът тълкува член 45, параграф 4 ДФЕС, който изключва от приложното поле на свободното движение на работници длъжностите в публичната администрация. По това дело назначаването на гръцки гражданин за ръководител на пристанищната администрация на Бриндизи е оспорено от негов конкурент поради това, че правната уредба в Италия изисква задължително италианско гражданство.

Съдът най-напред постановява, че ръководителят на пристанищна администрация трябва да се счита за работник по смисъла на член 45, параграф 1 ДФЕС. След това констатира, че признатите му правомощия, а именно да приема обвързващи решения в случай на непосредствена необходимост и неотложност, по принцип могат да попаднат в обхвата на предвиденото в член 45, параграф 4 ДФЕС изключение от свободното движение на работници.

Същевременно упражняването на подобни правомощия представлява съвсем странична част от дейността на ръководителя на пристанищна администрация, която в най-общ смисъл има технически характер и се състои в икономическо управление, а тези правомощия са предназначени да бъдат упражнявани само спорадично или при изключителни обстоятелства. При това положение Съдът счита, че общото изключване на достъпа на граждани на други държави членки до длъжността на ръководител на пристанищна администрация представлява дискриминация, основана на гражданство, забранена от член 45 ДФЕС, и че разглежданото условие за гражданство не е обосновано с оглед на параграф 4 от този член.

2. Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги

Най-напред във връзка със свободното движение на физически лица големият състав на Съда, с решение *Torresi* (C-58/13 и C-59/13, EU:C:2014:2088), постановено на 17 юли 2014 г., тълкува Директива 98/5 относно адвокатската професия в държава членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията, за да определи условията за наличие на злоупотреба с право⁵⁹. В случая двама италиански граждани, съвсем скоро след като придобиват професионалното звание „*abogado*“ в Испания, са поискали вписване в адвокатската колегия, за да им бъде разрешено да упражняват адвокатска професия в Италия. Компетентният адвокатски съвет отхвърля молбата им.

⁵⁸ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (Десета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО) (ОВ L 348, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3). В раздел XIV „Социална политика“ са представени и други актове на Съда във връзка с тази директива.

⁵⁹ Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 година относно улесняване на постоянното упражняване на адвокатската професия в държава членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията (ОВ L 77, стр. 36; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 3, стр. 24).

Съдът отбелязва, че целта на тази директива е да улесни постоянното упражняване на адвокатската професия в държава членка, различна от държавата, в която е придобита професионалната квалификация. Правото на гражданите на държава членка да изберат, от една страна, в коя държава желаят да получат своята професионална квалификация, и от друга страна, в коя държава имат намерение да практикуват професията си, е присъщо на упражняването на гарантираните от Договорите основни свободи в рамките на единния пазар. При това положение Съдът стига до извода, че нито обстоятелството, че гражданин на държава членка, който е получил университетска диплома в същата държава, е заминал в друга държава членка, за да придобие там адвокатска правоспособност, и впоследствие се е върнал в държавата членка, чийто гражданин е, за да упражнява там адвокатска професия под професионалното звание, придобито в държавата членка, в която е получена адвокатската правоспособност, нито обстоятелството, че въпросният гражданин е избрал да придобие професионална квалификация в държава членка, различна от тази, в която пребивава, за да се възползва от по-благоприятното ѝ законодателство, позволяват да се направи извод за наличието на злоупотреба с права⁶⁰.

Освен това Съдът приема, че режимът, въведен с Директива 98/5, не може да засегне основните политически и конституционни структури, нито съществените функции на приемащата държава членка по смисъла на член 4, параграф 2 ДЕС, тъй като не урежда достъпа до адвокатската професия, нито упражняването на тази професия под професионалното звание, придобито в приемащата държава членка.

По-нататък във връзка с юридическите лица следва да се отбележат още четири решения в областта на свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги. Две от тях са свързани с национални данъчни режими. На 1 април 2014 г. в решение *Felixstowe Dock and Railway Company* и др. (C-80/12, EU:C:2014:200) големият състав на Съда се произнася относно законодателна уредба на Обединеното кралство, която позволява получаването на данъчни предимства чрез прехвърляне на загуби между свързани дружества само когато дружеството, което прехвърля загубите, и дружеството, което ги приспада от печалбите си, са местни дружества в една и съща страна или имат в нея постоянен обект.

Във връзка с това Съдът констатира, че предвиденото условие свързващото дружество да е местно, установява разлика в третирането между, от една страна, местните дружества, свързани, по смисъла на националното данъчно законодателство, чрез местно свързващо дружество, които се ползват от данъчното предимство на облекчението, и от друга страна, местните дружества, свързани чрез свързващо дружество, установено в друга държава членка, които не се ползват от него. Тази разлика в третирането прави установяването на свързващо дружество в друга държава членка по-малко привлекателно от данъчна гледна точка. Тя би могла да бъде съвместима с разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно свободата на установяване единствено ако засегнатите дружества не се намират в обективно сходни положения във връзка с възможността за прехвърляне между тях, посредством групово данъчно облекчение в рамките на консорциум, на претърпените загуби.

Освен това Съдът подчертава, че такава данъчна система би могла по принцип да бъде обоснована с императивни съображения от общ интерес, свързани с целта за запазване на рав-

⁶⁰ Две други решения, включени в настоящия доклад, също разглеждат въпроса за злоупотребата с права: решение от 18 декември 2014 г. *McCarthy* и др. (C-202/13, EU:C:2014:2450), представено в раздел II „Гражданство на Съюза“, и решение от 13 март 2014 г. *SICES* и др. (C-155/13 EU:C:2014:145), представено в раздел V „Селско стопанство“.

номерно разпределение на правомощията за данъчно облагане между държавите членки, борба срещу напълно изкуствените конструкции, имащи за цел да се избегне прилагането на законодателството на съответната държава членка, или борба срещу данъчните убежища. Той обаче счита, че не е такъв случай с национално законодателство, което изобщо не преследва специфична цел за борба срещу напълно изкуствените конструкции, а цели да предостави данъчно предимство на местни дружества, които са част от групи по принцип, и в рамките на консорциуми, в частност. В този смисъл Съдът стига до извода, че подобно национално законодателство не е съвместимо с правото на Съюза.

Отново в областта на свободата на установяване решение *Nordea Bank Danmark* (C-48/13, EU:C:2014:2087), обявено на 17 юли 2014 г., разглежда въпроса за *данъчното облагане на трансгранични сделки, извършени от групи дружества*. Предмет на разглеждане по делото е законодателството в Дания, което изисква възстановяване в данъчната печалба на местно дружество на приспаднатите от него по-рано загуби във връзка с места на стопанска дейност, намиращи се в други държави членки или в друга държава — страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“)⁶¹, като посочените места на стопанска дейност са били прехвърлени на чуждестранно дружество от същата група.

В очертания контекст големият състав на Съда постановява, че правото на Съюза не допуска такова законодателство, при положение че държавата членка облага както печалбите, реализирани от посоченото място на стопанска дейност преди прехвърлянето му, така и печалбите от самото прехвърляне. Той счита, че посоченото законодателство надхвърля необходимото за постигане на целта за балансирано разпределение на данъчните правомощия, насочено към запазване на симетрията между правото за облагане на печалбите и възможността за приспадане на загубите.

Освен това Съдът постановява, че затрудненията на данъчната администрация, на които се позовава Дания, при прехвърляне в рамките на групата да се провери пазарната стойност на прехвърляното в друга държава членка търговско предприятие, не са специфична особеност на презграничните положения, тъй като същият вид проверки се правят и когато продажбата на търговско предприятие се извършва в рамките на прехвърляне в група от дружества на място на стопанска дейност в страната. Освен това администрацията може да поиска от дружеството прехвърлител необходимите документи за проверка.

Решение *Pfleger и др.* (C-390/12, EU:C:2014:281), постановено на 30 април 2014 г., разглежда въпроса дали правото на Съюза не допуска *национална правна уредба, която забранява експлоатацията на игрални автомати без издадено предварително разрешение от административните органи*.

В своето решение най-напред Съдът отбелязва, като припомня своята практика, установена с решение *ERT*⁶², че когато държава членка се позовава на императивни съображения от общ интерес, за да обоснове правна уредба, която може да възпрепятства упражняването на правото на свободно предоставяне на услуги, тази предвидена от правото на Съюза обосновка трябва да се тълкува с оглед на общите принципи на правото на Съюза, и по-специално на основните права, гарантирани от Хартата. Поради това националната правна уредба ще може

⁶¹ Споразумение за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 година (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4).

⁶² Решение на Съда от 18 юни 1991 г., *ERT/DEP* (C-260/89, EU:C:1991:254).

да се ползва от предвидените изключения само ако съответства на основните права, за чието спазване следи Съдът. Това изискване за съответствие с основните права очевидно попада в приложното поле на правото на Съюза и следователно в това на Хартата⁶³.

В случая Съдът най-напред констатира, че правна уредба като разглежданата в главното производство представлява ограничение по смисъла на член 56 ДФЕС. За да прецени дали ограничението може да бъде обосновано поради съображения за обществен ред, обществена сигурност или обществено здраве, или поради императивни съображения от общ интерес, той напомня, че защитата на участниците в игрите чрез ограничаване на предлагането на хазартни игри и борбата срещу свързаната с тези игри престъпност са сред признатите цели, които могат да обосноват ограничения на основните свободи в сектора на хазартните игри. В този смисъл правната уредба трябва да е в състояние да гарантира постигането на тези цели. Ако запитващата юрисдикция обаче счита, че действителната цел на ограничителния режим е максималното увеличаване на приходите на държавата, трябва да се приеме, че разглежданият режим е несъвместим с правото на Съюза.

По-нататък във връзка с ограничаването на свободата при избор на професия, свободата на стопанска инициатива и правото на собственост, закрепени в членове 15—17 от Хартата на основните права, Съдът припомня, че съгласно член 52, параграф 1 от Хартата, за да бъде допустимо такова ограничаване, то трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи и че спазването на принципа на пропорционалност предполага, че ограничение може да се наложи само ако е необходимо и ако действително отговаря на признати от Съюза цели от общ интерес. При това положение, ако ограничението на свободното предоставяне на услуги по член 56 ДФЕС не е обосновано или е непропорционално, то не може да се счита за допустимо съгласно споменатия член 52, параграф 1 по отношение на правата и свободите, закрепени в членове 15—17 от Хартата на основните права.

Накрая, на 11 декември 2014 г. в решение *Azienda sanitaria locale n.5 „Spezzino“* и др. (C-113/13, EU:C:2014:2440) Съдът постановява, че членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС допускат *национална правна уредба, която предвижда, че предоставянето на услуги за спешен и извънредно спешен медицински транспорт трябва да се повери приоритетно, с пряко възлагане и без каквото и да било разгласяване на доброволческите организации, с които е сключено споразумение.*

Съдът най-напред разглежда посочената правна уредба с оглед на Директива 2004/18 за обществените поръчки⁶⁴. Във връзка с това той приема, че ако услугата надвишава посочения в член 7 от Директивата праг и стойността на транспортните услуги е по-голяма от тази на медицинските услуги, се прилага Директива 2004/18 и следователно прякото възлагане на поръчката ще е в нарушение на Директивата.

Ако обаче този праг или не е достигнат, или стойността на медицинските услуги е по-голяма от стойността на транспортните услуги, биха се прилагали единствено общите принципи на прозрачност и на равно третиране, произтичащи от членове 49 ДФЕС и 56 ДФЕС, които във втората хипотеза биха се прилагали във връзка с член 23 и член 35, параграф 4 от Директива

⁶³ Относно приложното поле на Хартата на основните права вж. и решение *Julian Hernández* и др. (C-198/13, EU:C:2014:2055), представено в раздел I.2 „Харта на основните права на Европейския съюз“.

⁶⁴ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116 и поправки в ОВ L 182, 2008 г., стр. 282 и ОВ L 18, 2012 г., стр. 7).

2004/18. Посочените разпоредби от Договора допускат подобна правна уредба, стига законодателната и договорната уредба, в рамките на които тези организации извършват дейността си, действително да допринесе за постигането на социалната цел, както и за преследването на целите за солидарност и за бюджетна ефективност, на които се основава тази правна уредба.

Всъщност, макар изключването на образуванията, които не са доброволчески, от една съществена част на съответния пазар, да представлява пречка при прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги, то може да бъде оправдано с императивно съображение от общ интерес, каквато е целта да се поддържа балансирано и достъпно за всички медицинско и болнично обслужване по съображения, свързани с общественото здраве. Тук се имат предвид мерките, които, от една страна, отговарят на общата цел да се осигури достатъчен и постоянен достъп до балансиран пакет от качествени медицински грижи на територията на съответната държава членка, и от друга страна, са част от волята да се осигури контрол на разходите и, доколкото е възможно, да се избягва разхищаването на финансови, технически и човешки ресурси.

3. Свободно движение на капитали

В решение X и TBG от 5 юни 2014 г. (C-24/12 и C-27/12, EU:C:2014:1385) Съдът постановява, че *правото на Съюза допуска данъчна мярка на държава членка, която, като преследва по ефективен и пропорционален начин целта за борба с избягването на данъци, ограничава движението на капитали между тази държава членка и нейна ОСТ.*

Запитан дали е в съответствие с правото на Съюза в областта на свободното движение на капитали данъчен режим относно движенията на капитали между Нидерландия и Нидерландските Антили, Съдът уточнява, че поради наличието на специални договорености за асоцииране между Съюза и отвъдморски страни и територии (ОСТ) общите разпоредби на Договора за ЕО, а именно тези, които не са предвидени в част четвърта от него, не се прилагат спрямо ОСТ без изрично препращане. Поради това Съдът разглежда посочената данъчна мярка с оглед на разпоредбите на Решение 2001/822 за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност (наричано по-нататък „Решението за отвъдморско асоцииране“)⁶⁵.

В това отношение Съдът напомня, че макар решението за отвъдморско асоцииране да забранява заедно с другите ограничения и тези относно изплащането на дивиденди между Съюза и ОСТ по подобие на забраната за такива мерки, посочена в член 56 ЕО⁶⁶, що се отнася по-специално до отношенията между държавите членки и третите страни, в него се съдържа клауза за освобождаване, която изрично споменава възпрепятстването на избягване на данъци.

В този смисъл той приема по-специално че данъчна мярка, предназначена да предотврати прекомерния поток от капитали към Нидерландските Антили и по този начин да се бори с привлекателността на тази ОСТ като „данъчен рай“, попада под действието на горепосочената клауза за данъчно освобождаване и следователно извън приложното поле на решение-

⁶⁵ Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 година за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 25, стр. 74).

⁶⁶ Понастоящем член 63 ДФЕС.

то за отвъдморско асоцииране, при условие че преследва тази цел по ефективен и пропорционален начин.

VII. Контрол по границите, убежище и имиграция

1. Преминаване на граници

Във връзка с общите правила относно стандартите и процедурите за контрол по външните граници следва да бъде посочено решение U (C-101/13, EU:C:2014:2249), обявено на 2 октомври 2014 г. По това дело германска юрисдикция отправя запитване относно *допустимостта с оглед на Регламент № 2252/2004 относно паспортите и документите за пътуване*⁶⁷ на национална правна уредба, която изисква включването на „фамилното име и името по рождение“ на страницата с лични данни от паспорта. Този въпрос възниква в рамките на спор по повод отказа на национален орган да промени начина на изписване на фамилното име по рождение на жалбоподателя в главното производство, вписано наред с фамилното му име, макар от правна гледна точка фамилното име по рождение да не е част от името.

Най-напред Съдът отбелязва, че приложението към Регламент № 2252/2004 изисква съдържащата лични данни машинночитаема страница от паспортите да отговаря на всички задължителни спецификации, предвидени от Международната организация за гражданска авиация (наричана по-нататък „ИКАО“)⁶⁸. По-нататък посоченото приложение допуска, когато законодателството на държава членка предвижда, че името на дадено лице се състои от неговите собствени имена и от неговото фамилно име, тази държава членка да има право въпреки всичко да вписва фамилното име по рождение било като първичен признак за идентификация в поле 06 от съдържащата лични данни машинночитаема страница от паспорта, било като вторичен признак за идентификация в поле 07 от тази страница, било в съставеното от посочените полета 06 и 07 едно-единствено поле. Понятието „пълно име на притежателя, установено от издаващата държава“, съдържащо се в документа на ИКАО, предоставя на държавите свобода на действие при избора на данните, съставляващи „пълното име“. Обратно, приложението към Регламент № 2252/2004 не допуска, когато законодателството на държава членка предвижда, че името на дадено лице се състои от собственото и фамилното му име, тази държава членка да вписва фамилното име по рождение в поле 13, което съдържа само незадължителни лични данни.

Накрая Съдът постановява, че приложението към Регламент № 2252/2004 трябва да се тълкува в светлината на член 7 от Хартата на основните права, отнасящ се до защитата на личния живот, в смисъл, че когато законодателството на държава членка предвижда, че името на дадено лице се състои от неговите собствени имена и от неговото фамилно име и въпреки това тази държава членка предпочете да вписва фамилното име в полета 06 и/или 07 от съдържащата лични данни машинночитаема страница от паспорта, тази държава членка трябва до посочи недвусмислено в обозначението на тези полета, че в тях трябва да е вписано фамилното име по рождение. Действително, ако дадена държава има възможност да прибави

⁶⁷ Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета от 13 декември 2004 година относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки (ОВ L 385, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 5, стр. 155), изменен с Регламент (ЕО) № 444/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 28 май 2009 г. (ОВ L 142, стр. 1).

⁶⁸ Вж. Документ № 9303 на Международната организация за гражданска авиация (ИКАО), част 1, раздел IV, точка 8.6.

към фамилното име на притежателя на паспорта и други данни, по-специално фамилното име по рождение, това не променя обстоятелството, че при избора на начина и условията за изпълнение на тази възможност трябва да се зачита закрепеното в член 7 от Хартата на основните права право на личен живот на заинтересованото лице, от което конститутивен елемент е зачитането на името на това лице.

2. Политика в областта на убежището

В областта на правото на убежище по-долу са разгледани три съдебни решения, свързани по-специално с Директива 2004/83 относно статута на бежанците (директивата относно изискванията)⁶⁹.

На първо място на 30 януари 2014 г. в решение *Diakite* (C-285/12, EU:C:2014:39) Съдът се произнася по запитване дали понятието „въоръжен вътрешен конфликт“, съдържащо се в Директива 2004/83, трябва да се схваща самостоятелно по отношение на възприетото от международното хуманитарно право определение и, при положителен отговор, според какви критерии то трябва да се преценява⁷⁰. В главното производство гвинейски гражданин подава молба за международна закрила в Белгия с твърдението, че е жертва на актове на насилие в Гвинея в резултат от участието си в протестните движения срещу управляващата власт. На този гражданин е отказано предоставянето на субсидиарна закрила, тъй като в Гвинея не съществува „въоръжен вътрешен конфликт“ по смисъла на международното хуманитарно право.

Съдът констатира, че понятието „въоръжен вътрешен конфликт“ е специфично за Директива 2004/83 и трябва да се тълкува самостоятелно. Всъщност то няма пряко съответствие в международното хуманитарно право, което познава само „въоръжения конфликт, който няма международен характер“. Освен това, тъй като режимът на субсидиарна закрила не е предвиден в международното хуманитарно право, то не определя положенията, в които такава закрила е необходима, и установява механизми на закрила, които са ясно разграничени от този, който стои в основата на Директивата. Освен това международното хуманитарно право има много тясна връзка с международното наказателно право, докато такава връзка не е присъща на механизма на закрила, предвиден от Директивата.

Що се отнася до критериите за преценка на това понятие от Директива 2004/83, Съдът уточнява, че изразът „въоръжен вътрешен конфликт“ се отнася до положение, при което редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или при което се сблъскват две или повече въоръжени групи. При това положение съществуването на въоръжен конфликт може да доведе до предоставяне на субсидиарна закрила само ако степента на безогледно насилие достига такова ниво, че има реална вероятност молителят да се окаже изложен на тежки и лични заплахи срещу живота или личността си поради самия факт на присъствието си на съответната територия. В този случай не е необходимо констатацията за съществуването на подобен конфликт да се обуславя от равнището на организираност на въоръжените сили или от продължителността на конфликта.

⁶⁹ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

⁷⁰ Вж. по-специално член 15, буква в) от Директива 2004/83.

На второ място, на 2 декември 2014 г., в решение А, В и С (C-148/13, C-149/13 и C-150/13, EU:C:2014:2406) големият състав на Съда разглежда запитването *дали правото на Съюза ограничава действията на държавите членки, когато оценяват молба за убежище, подадена от търсещо убежище лице, което се опасява от преследване в страната си на произход поради своята сексуална ориентация*. Най-напред Съдът приема, че компетентните органи, натоварени с разглеждането на такава молба за убежище, не са задължени да приемат твърдяната сексуална ориентация за доказано фактическо обстоятелство въз основа единствено на изявленията на това лице. Предвид особения контекст на молбите за убежище посочените изявления могат да са само отправна точка при разглеждането на фактите и обстоятелствата в съответствие с член 4 от Директива 2004/83. Възможно е тези изявления да изискват потвърждение. Правилата за оценяване от компетентните органи на изявленията и писмените или други доказателства в подкрепа на такива молби обаче трябва да са съобразени с разпоредбите на Директива 2004/83 и Директива 2005/85 (директивата относно процедурите)⁷¹, а също и с правото на зачитане на човешкото достойнство, закрепено в член 1 от Хартата на основните права, и с правото на зачитане на личния и семейния живот, гарантирано с член 7 от нея.

В случая Съдът приема, че тези разпоредби не допускат разпити на молителя, основаващи се единствено на стереотипи за хомосексуалните лица, както и подробни разпити за сексуалните му практики, тъй като такава оценка не позволява на националните органи да отчетат индивидуалното му лично положение. Ето защо обстоятелството, че търсещото убежище лице не е могло да отговори на такива въпроси, само по себе си не е достатъчно, за да обоснове извода, че на това лице не може да се има вяра. Във връзка с представените от търсещото убежище лице доказателства Съдът също постановява, че член 4 от Директива 2004/83 във връзка с член 1 от Хартата на основните права не допуска при разглеждането на молба за убежище посочените органи да приемат доказателства като извършване на хомосексуални актове от това лице, подлагането му на „тестове“ с цел установяване на хомосексуалността му или представянето от него на видеозаписи на такива актове. Всъщност, освен че нямат непременно доказателствена стойност, тези средства биха могли и да засегнат човешкото достойнство, чието зачитане е гарантирано с член 1 от Хартата на основните права. Накрая, Съдът уточнява, че като се има предвид чувствителният характер на въпросите от лично естество, и по-специално отнасящи се до сексуалността, компетентният национален орган не може да заключи, че на това лице не следва да се има вяра с оглед на релевантните разпоредби на директиви 2004/83 и 2005/85, като се изхожда единствено от обстоятелството, че то не е заявило „във възможно най-кратък срок“ своята хомосексуалност⁷².

На трето място, на 18 декември 2014 г. в решение M'Bodj (C-542/13, EU:C:2014:2452) големият състав на Съда тълкува Директива 2004/83 по дело относно предоставянето на статут на субсидиарна закрила на лице, което страда от тежко заболяване⁷³.

Белгийският Cour constitutionnelle [Конституционен съд] отправя до Съда запитване, свързано с разглеждането по главното производство национално законодателство, което разгра-

⁷¹ Директива 2005/85/ЕО на Съвета от 1 декември 2005 година относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки (ОВ L 326, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 242).

⁷² Вж. по-специално член 4, параграф 3 от Директива 2004/83 и член 13, параграф 3, буква а) от Директива 2005/85.

⁷³ Вж. също, относно гражданите на трети страни с тежки заболявания, решение от 18 декември 2014 г. Abdida (C-562/13, EU:C:2014:2453), представено в раздел VII.3 „Имиграционна политика“.

ничава гражданите на трети страни, които страдат от тежко заболяване, в зависимост от това дали имат статут на бежанци по Директива 2004/83 или издадено от посочената държава разрешение за пребиваване по медицински причини. Запитващата юрисдикция по-конкретно иска да установи дали с оглед на съдържащата се в тази директива уредба и на практиката на Европейския съд по правата на човека относно извеждането от територията на тежко болни лица издаването на такова разрешение за пребиваване всъщност не представлява субсидиарна форма на международна закрила, която да дава право да се получат предвидените в посочената директива икономически и социални предимства.

Съдът постановява, че членове 28 и 29 от Директива 2004/83 във връзка с член 2, буква д) и членове 3, 15 и 18 от нея трябва да се тълкуват в смисъл, че дадена държава членка няма задължение да предостави социално подпомагане и медицински грижи на гражданин на трета страна с разрешение за пребиваване на нейна територия съгласно национално законодателство, предвиждащо в посочената държава членка да се разреши пребиваването на чужденец, страдащ от тежко заболяване, когато в страната му на произход или в третата страна, където е пребивавал по-рано, няма подходящо лечение, без да е налице лишаване от грижи, което е причинено умишлено на този чужденец в посочената страна.

Съдът уточнява, че рискът от влошаване на здравословното състояние на гражданин на трета страна, страдащ от тежко заболяване, който произтича от липсата на подходящо лечение в страната му на произход, без да е налице лишаване от грижи, което му е причинено умишлено, не би бил достатъчен, за да доведе до предоставяне на субсидиарна закрила. Според Съда би било в разрез с общата структура и целите на Директива 2004/83 на гражданите на трети страни, намиращи се в положения, напълно лишени от връзка с логиката на международната закрила, да се предоставят предвидените в нея статутни. Предоставянето от държава членка на такъв статут на национална закрила на основания, различни от необходимостта от международна закрила по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2004/83, тоест по преценка на държавата като проява на добра воля или по хуманитарни съображения, не попада в приложното поле на тази директива. Съдът стига до извода, че гражданите на трети страни с разрешение за пребиваване по силата на такова национално законодателство следователно не са получатели на статут на субсидиарна закрила, по отношение на които биха се прилагали членове 28 и 29 от посочената директива.

3. Имиграционна политика

През изминалата година бяха постановени значителен брой актове, свързани с Директива 2008/115 (наричана по-нататък „директивата за връщане“)⁷⁴.

В две решения се разглежда член 16 от тази директива, съгласно който всяко задържане на граждани на трети страни, по отношение на които е образувана процедура за извеждане, трябва по правило да се извършва в специализиран център и само по изключение в затвор, като в последния случай държавата членка трябва да гарантира, че чуждестранният гражданин ще бъде отделен от обикновените затворници.

На 17 юли 2014 г. големият състав на Съда определя в решения Pham (C-474/13, EU:C:2014:2096) и Bero и Bouzalmate (C-473/13 и C-514/13, EU:C:2014:2095) дали държава членка е задължена да

⁷⁴ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, стр. 98).

задържи незаконно пребиваващите граждани на трети страни в специализиран център за задържане, когато федералната административно-териториална единица, от чиято компетентност е решаването и извършването на това настаняване, не разполага с такъв център за задържане. По делото Pham се поставя и въпросът за наличието на съгласие от страна на заинтересуваното лице.

Във връзка с условията за извършване на настаняването Съдът отбелязва, че съгласно директивата за връщане националните органи трябва да са в състояние да изпълнят мерките по задържане в специализирани центрове, независимо от административното или конституционно устройство на съответната държава членка. В този смисъл обстоятелството, че в някои федерални административно-териториални единици на държава членка компетентните органи имат възможността да извършват такова задържане, не може да се счита за достатъчно за транспонирането на директивата за връщане, ако компетентните органи на други федерални административно-териториални единици в същата държава нямат тази възможност. При това положение, въпреки че държава членка, която има федерално устройство, не е длъжна да създаде специализирани центрове за задържане във всяка федерална административно-териториална единица, тя все пак трябва да гарантира, че компетентните органи на федерална административно-териториална единица, която не разполага с такива центрове, могат да настаняват гражданите на трети страни в специализираните центрове за задържане, намиращи се в други федерални административно-териториални единици.

По делото Pham Съдът добавя, че държавите членки не могат да вземат предвид желанието на съответния гражданин на трета страна да бъде настанен в затвор. Всъщност в рамките на директивата за връщане не се предвижда никакво изключение от задължението за отделяне на незаконно пребиваващите граждани на трети страни от обикновените затворници, тъй като това задължение представлява гаранция за спазване на правата на чужденците във връзка със задържането. По-конкретно задължението за отделяне не е само специфично процедурно правило при настаняването на задържаните в затвори, а е материалноправна предпоставка за това настаняване, без която по принцип последното не би било в съответствие с Директива 2008/115.

Решение Mahdi (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320), обявено на 5 юни 2014 г., засяга судански гражданин, настанен в специален дом за настаняване в България с цел изпълнение на наложената му мярка отвеждане до границата, при положение че предвиденият в решението за първоначалното задържане шестмесечен срок е изтекъл. Тъй като заинтересуваното лице отказва доброволно да напусне страната, неговото посолство отказва да му издаде документ за пътуване, поради което операцията по извеждането не може да бъде изпълнена.

Българската юрисдикция сезира Съда и по реда на спешното преюдициално производство поставя два процедурни въпроса, а именно дали когато преразглежда случая на заинтересуваното лице към момента на изтичането на първоначалния срок на задържане, компетентният административен орган трябва да издаде нов писмен акт, мотивиран от правна и фактическа страна, и дали контролът за законосъобразност на такъв акт предполага компетентният съдебен орган да може да реши делото по същество.

Що се отнася до първия въпрос, Съдът напомня, че в рамките на директивата за връщане единственото изискване относно издаването на писмен акт, изрично предвидено в член 15 от нея, е това по параграф 2 от този член, а именно че задържането трябва да се постановява в писмен вид, като се посочват фактическите и правните основания. Това изискване трябва да се разбира като отнасящо се и до всяко решение за продължаване на задържането, тъй като задържането и продължаването му са аналогични по своето естество и тъй като граж-

данинът трябва да получи възможност да се запознае с основанията за взетата спрямо него мярка. Ето защо Съдът приема, че ако преди да сезират административния съд, българските власти са се произнесли по по-нататъшните действия във връзка със задържането, то е било необходимо да го направят с писмен акт, мотивиран от правна и фактическа страна. Обратно, ако българските власти просто са преразгледали случая на г-н Махди, без да се произнасят по искането за продължаване на задържането му, те не са били длъжни да приемат изричен акт, тъй като в Директива 2008/115 няма разпоредби в този смисъл.

Освен това Съдът счита, че съдебният орган, който се произнася по законосъобразността на решение за продължаване на първоначалното задържане, трябва задължително да разполага с възможност да се произнесе по всички данни от фактическа и правна страна, релевантни за да се определи дали е оправдано задържането да бъде продължено, което предполага задълбочена проверка на конкретните факти по случая, от значение за постановяването на такова решение. Оттук следва, че правомощията на съдебния орган при упражняването на такъв контрол в никакъв случай не могат да бъдат ограничавани до преценка само на фактите и доказателствата, представени от административния орган.

По същество във връзка с разглеждания от нея спор запитващата юрисдикция е запитала Съда дали първоначалният срок на задържане може да бъде продължаван с единственото съображение, че гражданинът на трета страна е без документи за самоличност и съответно има опасност да се укрие. В това отношение Съдът напомня, че опасността от укриване е фактор, който трябва да се взема предвид при постановяването на първоначалното задържане. Когато става дума за продължаване на задържането обаче, опасността от укриване не е сред предвидените във връзка с него две условия в директивата за връщане. Следователно опасността от укриване е от значение само когато отново се проверява дали са налице условията, въз основа на които е постановено първоначалното задържане. Това съответно предполага да се преценят фактическите обстоятелства по случая на засегнатото лице, за да се провери дали спрямо него не може ефективно да се приложи по-лека принудителна мярка. Единствено ако продължава да съществува опасност от укриване, може да се вземе предвид липсата на документи за самоличност. Оттук следва, че липсата на документи сама по себе си не оправдава продължаване на задържането.

Решение *Mukarubega* (C-166/13, EU:C:2014:2336), постановено на 5 ноември 2014 г., се спира на *естеството и обхвата на правото на изслушване, предвидено в член 41, параграф 2, буква а) от Хартата на основните права, преди приемане на решение за връщане съгласно Директива 2008/115*. Запитването до Съда е дали гражданка на трета страна, надлежно изслушана относно незаконния характер на нейното пребиваване, трябва непременно да бъде изслушана отново преди приемане на решението за връщане.

Съдът приема, че правото на изслушване във всяко производство, така както то се прилага в рамките на директивата за връщане, и по-конкретно на член 6 от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национален орган да не изслуша гражданин на трета страна конкретно във връзка с решение за връщане, когато, след като е установил незаконния характер на неговото пребиваване на националната територия в процедура, проведена при пълно зачитане на неговото право да бъде изслушан, той възнамерява да вземе по отношение на него такова решение, независимо дали това решение за връщане е последващо или не по отношение на отказа на разрешение за пребиваване. В това отношение Съдът подчертава, че решението за връщане е тясно свързано по силата на посочената директива с установяването на незаконния характер на пребиваването и с обстоятелството, че заинтересованото лице е имало възможност да изрази надлежно и ефективно становището си във връзка с незаконността на своето пребиваване и мотивите, които по силата на националното право

биха могли да съставляват основание за посочения орган да се въздържа от вземането на решение за връщане.

Все пак Съдът отбелязва, че от задължението за вземане на предвиденото в член 6, параграф 1 от тази директива решение за връщане в рамките на справедлива и прозрачна процедура произтича, че е необходимо държавите членки в рамките на процесуалната автономия, с която разполагат, от една страна, да предвидят изрично в националното си право задължението за напускане на територията в случаите на незаконно пребиваване, и от друга страна, да следят за това заинтересованото лице да бъде надлежно изслушано в рамките на процедурата по неговата молба за пребиваване или, евентуално, във връзка с неправомерния характер на неговото пребиваване. В това отношение правото на лицето да бъде изслушано обаче не може да се използва като инструмент за неограничено възобновяване на административната процедура, за да се запази балансът между основното право на заинтересованото лице да бъде изслушано преди приемането на увреждащо го решение, и задължението на държавите членки за борба с незаконната имиграция.

Накрая, във връзка със спор между белгийски публичен орган и нигерийски гражданин, болен от СПИН, на 18 декември 2014 г. големият състав на Съда постановява решение *Abdida* (C-562/13, EU:C:2014:2453). Спорът е относно процедурните гаранции и социалните предимства, които дадена държава членка е длъжна съгласно директивата за връщане да предостави на гражданин на трета страна, чието здравословно състояние налага да се поемат медицинските му разходи, докато той очаква да бъде постановено съдебно решение относно законосъобразността на решението, с което е отхвърлена молбата му за издаване на разрешение за пребиваване поради медицински причини и му се нарежда да напусне територията на страната⁷⁵.

Съдът постановява, че членове 5 и 13 от директивата за връщане във връзка с член 19, параграф 2 и член 47 от Хартата на основните права, както и член 14, параграф 1, буква б) от тази директива, не допускат национална законодателна уредба, която не предвижда суспензивно действие на жалбата, подадена срещу решение, с което се нарежда на гражданин на трета страна с тежко заболяване да напусне територията на държава членка, когато изпълнението на това решение може да изложи този гражданин на трета страна на сериозен риск от тежко и необратимо влошаване на здравословното му състояние⁷⁶.

Съдът приема също, че посочените по-горе разпоредби не допускат национална законодателна уредба, която не предвижда поемането, доколкото е възможно, на основните потребности на този гражданин на трета страна, за да се гарантира, че действително могат да му бъдат оказани спешни медицински грижи и основно лечение на болестите през периода, в който съответната държава членка е задължена, след подаването на тази жалба, да отложи извеждането на същия гражданин на трета страна.

⁷⁵ Вж. също, относно гражданите на трети страни с тежки заболявания, решение от 18 декември 2014 г. *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452), представено в раздел VII.2 „Политика в областта на убежището“.

⁷⁶ За тълкуването на член 19, параграф 2 от Хартата на основните права, съгласно член 52, параграф 3 от Хартата Съдът взема предвид практиката на Европейския съд по правата на човека, и по-специално решение от 27 май 2008 г. *N c/y Обединено кралство* (жалба № 26565/05).

VIII. Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси

В областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси следва да се отдели внимание на две решения, свързани с прилагането на принципа *ne bis in idem*.

В решение *Spasić* от 27 май 2014 г. (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586), постановено в спешно преюдициално производство, Съдът преценява *дали е съвместимо с Хартата на основните права ограничение на принципа ne bis in idem в Шенгенското пространство*.

Този въпрос е повдигнат в рамките на образувано в Германия наказателно дело срещу сръбски гражданин за измама, за която същият вече е бил осъден в Италия на лишаване от свобода за срок от една година и глоба. Г-н *Spasić*, който се е намирал в затвор в Австрия за други престъпления, плаща глобата, но не изтърпява наказанието лишаване от свобода. Германските власти смятат, че съгласно Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген (наричана по-нататък „КПСШ“)⁷⁷ принципът *ne bis in idem* не се прилага, тъй като наказанието лишаване от свобода все още не е изпълнено в Италия.

Докато член 54 от КПСШ предвижда условие за прилагането на принципа *ne bis in idem*, а именно когато лицето е осъдено, санкцията да „е изпълнена“ или да „е в процес на изпълнение“, член 50 от Хартата на основните права закрепва този принцип, но не предвижда изрично подобно условие.

Големият състав на Съда първо отбелязва, че в разясненията относно Хартата на основните права във връзка с принципа *ne bis in idem* изрично е спомената КПСШ, поради което тази конвенция ограничава закрепения в Хартата принцип. След това констатира, че предвиденото в член 54 от КПСШ условие за изпълнение представлява ограничение на принципа *ne bis in idem*, произтичащо от закона по смисъла на член 52, параграф 1 от Хартата, и не поставя под въпрос самия принцип, тъй като целта на това условие е просто да се избегне рискът да останат ненаказани в държава членка лица, осъдени в друга държава членка с влязла в сила присъда, която не е била изпълнена. Накрая, според Съда условието за изпълнение е пропорционално на целта да се гарантира високо равнище на сигурност в пространството на свобода, сигурност и правосъдие и не надхвърля необходимото за избягването на риска някои осъдени лица да останат ненаказани. Въпреки това при прилагането *in concreto* не бива да се изключва възможността националните съдилища да установят контакт помежду си и да започнат консултации, за да се провери дали в държавата членка по мястото на първото осъждане е налице реална воля за привеждане в изпълнение на наложените санкции.

Освен това Съдът постановява, че когато кумулативно са наложени наказанията лишаване от свобода и глоба, не е достатъчно да е изпълнено само наказанието глоба, за да се приеме, че санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение по смисъла на КПСШ.

⁷⁷ Конвенция за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана в Шенген на 19 юни 1990 г. и влязла в сила на 26 март 1995 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183).

Член 54 от КПСШ е тълкуван и в решение М (C-398/12, EU:C:2014:1057), постановено на 5 юни 2014 г., в което Съдът се произнася по *обхвата* — *от гледна точка на принципа ne bis in idem* — на *определението за прекратяване на наказателното производство и непредаване на съд*.

Спрямо обвиняем в Белгия е постановено — и потвърдено от касационния съд — определение за прекратяване на наказателното производство, образувано за блудство с малолетно лице. Същевременно за същото деяние е образувано наказателно производство в Италия.

Съдът подчертава, че за да се определи дали с акт на съдебен орган с правомощия в досъдебното производство наказателното производство за дадено лице окончателно е приключило по смисъла на член 54 от КПСШ, следва да се провери дали актът е приет след преценка на делото по същество и дали възможностите за наказателно преследване окончателно са изчерпани. Такава е хипотезата на акт като разглеждания в главното производство, с който дадено лице окончателно е оправдано поради липса на доказателства, който изключва всякаква възможност за повторно образуване на производството въз основа на същата съвкупност от улики и води до окончателно изчерпване на възможностите за наказателно преследване.

Съдът също така уточнява, че възможността за възобновяване на разследването поради откриването на нови доказателства не би могла да постави под съмнение факта, че определението за прекратяване на наказателното производство е влязло в сила. Всъщност тази възможност предполага извънредното образуване на отделно производство, при това въз основа на различни доказателства, а не представлява само продължение на прекратеното производство. Освен това всяко ново производство, образувано срещу същото лице и за същите деяния, може да бъде проведено само в държавата, на чиято територия е постановено определението.

Съдът стига до извода, че определение за прекратяване на наказателното производство и непредаване на съд, което в държавата, в която е постановено, е пречка за образуването на ново производство за същите деяния и спрямо същото лице, освен ако не бъдат открити нови уличаващи го факти и/или обстоятелства, следва да се разглежда като съдебен акт, с който окончателно е приключило наказателното производство по смисъла на член 54 от КПСШ и който поради това възпрепятства образуването в друга договаряща държава на ново производство срещу същото лице и за същите деяния.

IX. Съдебно сътрудничество по граждански дела

В тази област следва да се отбележат едно становище и едно решение във връзка с гражданските аспекти на международното отвличане на деца, както и едно решение, отнасящо се до Регламент № 44/2001⁷⁸.

В становище от 14 октомври 2014 г. (становище 1/13, EU:C:2014:2303) големият състав на Съда определя дали приемането на присъединяването на трета държава към Хагската конвенция

⁷⁸ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца (наричана по-нататък „Хагската конвенция от 1980 г.“)⁷⁹ е от изключителната компетентност на Съюза.

На първо място Съдът уточнява някои аспекти, свързани с консултативната му компетентност⁸⁰. Той установява, че актът на присъединяване към международна конвенция и декларацията, че това присъединяване се приема, заедно изразяват общата воля на съответните държави и следователно представляват международно споразумение, по което Съдът е компетентен да даде становище. Това становище, което може да засяга разпределението на областите на компетентност между Съюза и държавите членки за сключването на определено споразумение с трети държави, може да бъде поискано, когато Комисията е представила на Съвета предложение за споразумение и към момента на сезиране на Съда не го е оттеглила. Не е необходимо обаче на този етап Съветът вече да е заявил намерението си за сключване на споразумението. При тези обстоятелства искането за становище всъщност изглежда се ръководи от основателното желание на съответните институции, преди да вземат решение относно съответното споразумение, да установят обхвата на компетенциите съответно на Съюза и на държавите членки.

На второ място, по същество, Съдът преди всичко отбелязва, че декларацията за приемане на присъединяване, а следователно и съответното международно споразумение, са институти на Хагската конвенция от 1980 г. Освен това посочената конвенция попада в имашата трансгранично значение област на семейното право, в която по силата на член 81, параграф 3 ДФЕС Съюзът има вътрешна компетентност. Съюзът я е упражнил, като е приел Регламент № 2201/2003⁸¹, поради което разполага с външна компетентност в уредената с тази конвенция област. Всъщност разпоредбите на посочения регламент обхващат голяма част от двете уредени с Хагската конвенция от 1980 г. процедури, а именно тази по връщане на неправомерно отведено дете и тази по осигуряване на правото на лични отношения с детето.

Накрая Съдът подчертава, че въпреки предимството на Регламент № 2201/2003 пред посочената конвенция съществува риск обхватът и ефективността на общите правила, които този регламент установява, да бъдат засегнати от разликите в приемането от страна на държавите членки на присъединяването на трети държави към Хагската конвенция от 1980 г. Всъщност всеки път, когато международно отвлечение на дете засяга трета държава и две държави членки, от които едната е приела присъединяването на третата държава към тази конвенция, а другата — не, би съществувал риск от засягане на еднаквото и съгласувано прилагане на Регламент № 2201/2003.

В същата тази област Съдът, сезиран с преюдициално запитване, което е разгледано по реда на спешното преюдициално производство, постановява на 9 октомври 2014 г. решение С (С-376/14 PPU, EU:C:2014:2268), отнасящо се до *понятието „неправомерно отвеждане или задържане на дете“ по смисъла на Регламент № 2201/2003 и до производството, което трябва да се проведе, когато даден съд е сезиран на основание на Хагската конвенция от 1980 г. с искане за връщане в държава членка на дете, което е било неправомерно отведено или задържано в друга държава членка.*

⁷⁹ Хагска конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца, съставена на 25 октомври 1980 г.

⁸⁰ По въпросите относно допустимостта на искането за становище вж. също становище 2/13 (EU:C:2014:2454) в раздел I.1 „Присъединяване на Европейския съюз към Европейската конвенция за правата на човека“.

⁸¹ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОБ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

Г-н С, френски гражданин, се развежда със съпругата си, британска гражданка. Постановеното във Франция решение за развод определя обичайното местопребиваване на детето им при майката и разрешава на същата да се установи да живее в Ирландия, което тя и прави. Г-н С обжалва това решение. След като френският въззивен съд уважава искането му детето да живее в неговия дом, г-н С сезира ирландския първоинстанционен съд с искане да бъде обявено за изпълняемо това решение и да бъде разпоредено връщането на детето във Франция. Сезирана с въззивна жалба против отхвърлянето на това искане, ирландската запитващата юрисдикция по-конкретно пита Съда дали Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че когато отвеждането на детето е извършено в съответствие с подлежащо на предварително изпълнение съдебно решение, впоследствие отменено от въззивната инстанция с решение, според което детето ще пребивава в държавата членка по произход, задържането на детето в тази държава след второто решение е неправомерно.

На първо място, по отношение на искането за връщане на детето Съдът припомня, че за да е налице неправомерно отвеждане или задържане на дете в дадена държава, от една страна, обичайното местопребиваване на детето трябва да е било в държавата членка по произход непосредствено преди неговото отвеждане или задържане, и от друга страна, това отвеждане или задържане трябва да се осъществява в нарушение на правото на упражняване на родителски права, предоставено съгласно законодателството на тази държава членка. В това отношение съдът на държавата членка, в която детето е било отведено (в случая Ирландия), сезиран с искане за връщането на детето, трябва да провери дали непосредствено преди твърдяното неправомерно задържане обичайното местопребиваване на детето все още е било в държавата членка по произход (Франция). При тази обстановка обстоятелството, че съдебното решение, с което е разрешено отвеждането, е подлежало на предварително изпълнение, но впоследствие е обжалвано, не дава основание да се констатира промяна на обичайното местопребиваване на детето. Това обстоятелство обаче следва да бъде претеглено заедно с други фактически обстоятелства, които могат да докажат определена интеграция на детето в социалната и семейната среда след отвеждането му, и в частност времето, изтекло между това отвеждане и съдебното решение, което отменя първоинстанционното решение и определя, че детето ще пребивава в дома на родителя, който живее в държавата членка по произход, като се има предвид, че времето, изтекло след това решение, в никакъв случай не може да бъде взето под внимание.

На второ място, що се отнася до изпълнението на решението на въззивния съд, с което упражняването на родителските права е предоставено на бащата в държавата членка по произход, възможността обичайното местопребиваване на детето да се е променило след първоинстанционното решение и съдът, сезиран с искане за връщане, евентуално да е констатирал тази промяна, не може да представлява обстоятелство, на което родителят, задържащ дете в нарушение на правото на упражняване на родителските права, има право да се позовава, за да продължи фактическото положение, създадено от неправомерното му поведение, и за да се противопостави на изпълнението на решението.

Накрая, в решение А от 11 септември 2014 г. (C-112/13, EU:C:2014:2195)⁸² Съдът е трябвало да тълкува член 24 от Регламент № 44/2001, съгласно който *явяването на ответника, не за да оспори компетентността на сезирания съд, автоматично води до пророгация на ком-*

⁸² Това решение е представено и в раздел IV.1 „Преюдициални запитвания“.

петентността на този съд⁸³, въпреки че същият не е компетентен от гледна точка на установените с посочения регламент правила.

Предмет на главното производство е иск за обезщетение за вреди срещу А, за когото се твърди, че обичайното му местоживеее е в съдебния район на сезирания австрийски съд. След няколко неуспешни опита за връчване на исковата молба този съд назначава, по искане на ищците, особен представител на отсъстващия ответник, който от своя страна внася писмен отговор, в който моли искът да бъде отхвърлен, и повдига множество възражения по същество, без обаче да оспорва международната компетентност на австрийските съдилища. Едва след това упълномощено от А адвокатско дружество започва да представлява ответника, който междувременно напуска Австрия, и оспорва международната компетентност на австрийските съдилища.

Съдът постановява, че явяването на назначения по реда на националното право особен представител на отсъстващия ответник не е равностойно на явяване по смисъла на член 24 от Регламент № 44/2001, тълкуван във връзка с член 47 от Хартата на основните права. Всъщност мълчаливата пророгация на компетентност съгласно член 24, първо изречение от Регламент № 44/2001 се основава на съзнателния избор от страните по спора на тази компетентност, което предполага, че ответникът знае за започналото срещу него производство. Обратно, не може да се счита, че е приел мълчаливо компетентността на сезирания съд, отсъстващият ответник, на когото не е връчена исковата молба или жалбата и който не знае за започналото срещу него производство. В това отношение гарантираното на ищеца с член 47 от Хартата на основните права право на ефективни правни средства за защита, което трябва да се прилага успоредно с правото на защита на ответника в рамките на Регламент № 44/2001, не налага различно тълкуване на член 24 от този регламент.

Х. Транспорт

В областта на транспорта могат да се посочат три решения.

На първо място, в решение *International Jet Management* от 18 март 2014 г. (C-628/11, EU:C:2014:171) Съдът, заседаващ в голям състав, преценява — от гледна точка на *прогласената в член 18 ДФЕС забрана на дискриминацията, основана на гражданството — правна уредба на държава членка, предвиждаща, че въздушните превозвачи от Съюза, които нямат издаден от тази държава оперативен лиценз, трябва да получават разрешение за всеки полет от трета страна.*

След като първо констатира, че подобно положение не може да бъде изключено от приложното поле на Договорите по смисъла на член 18 ДФЕС поради обстоятелството, че въпросните услуги са предоставени с изходна точка от трета страна, Съдът по-нататък преценява съвместимостта на спорната национална правна уредба с тази разпоредба. В това отношение той отбелязва, че следва да се счита за дискриминационна правната уредба на държава членка, съгласно която от въздушния превозвач, който притежава издаден от друга държава членка оперативен лиценз, се изисква да получи разрешение за навлизане във въздушното пространство на първата държава членка, за да извърши нередовни частни полети от трети

⁸³ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

страни до територията на първата държава членка, докато такова разрешение не се изисква за въздушните превозвачи, които притежават оперативен лиценз, издаден от първата държава членка. Всъщност подобна правна уредба въвежда разграничителен критерий, който в действителност води до същия резултат като критерий, основан на гражданството. На практика тя поставя в по-неблагоприятно положение единствено въздушните превозвачи, които имат седалище в друга държава членка, в съответствие с член 4, буква а) от Регламент № 1008/2008⁸⁴, и чийто оперативен лиценз се предоставя от компетентния орган на последната държава. Съдът приема, че същото важи в още по-голяма степен за правна уредба на държава членка, която налага на тези превозвачи да представят декларация за неналичие, удостоверяваща, че въздушните превозвачи, които притежават оперативен лиценз, издаден от тази държава, не възнамеряват или не са в състояние да извършат тези полети. Според Съда подобна правна уредба представлява основана на гражданството дискриминация, която не може да бъде оправдана с целите за защита на националната икономика и за безопасност.

На второ място, в решение *Glatzel* от 22 май 2014 г. (C-356/12 EU:C:2014:350) Съдът се произнася по валидността на точка 6.4 от приложение III към Директива 2006/126 относно свидетелства за управление на превозни средства⁸⁵ предвид член 20, член 21, параграф 1 и член 26 от Хартата на основните права. Въпросът е дали са съвместими със забраната на дискриминацията, основана на увреждане, изискванията, които посочената директива поставя във връзка с остротата на зрението. Всъщност в случая по главното производство жалбоподателят не е можел да упражнява дейност като професионален шофьор поради посочените изисквания във връзка с остротата на зрението.

Съдът уточнява най-напред обхвата на понятието „дискриминация, основана на увреждане“, така както следва от член 21, параграф 1 от Хартата на основните права. Той отбелязва, че тази разпоредба изисква от законодателя на Съюза да не провежда никаква разлика в третирането на основание на ограниченията, произтичащи по-специално от трайни физически, умствени или психични недъзи, които при взаимодействие с различни пречки могат да затруднят пълноценното и ефективно участие на съответното лице в професионалния живот наравно с останалите лица, освен ако такава разлика в третирането не е обективно обоснована. Съсредоточавайки се по-нататък в частност върху валидността на точка 6.4 от приложение III към Директива 2006/126, Съдът констатира, че различното третиране на лице в зависимост от това дали то притежава или не необходимата острота на зрението, за да управлява моторни превозни средства, по принцип не противоречи на забраната за дискриминация, основана на увреждане, по смисъла на член 21, параграф 1 от Хартата на основните права, стига такова изискване действително да отговаря на цел от общ интерес, да е необходимо и да не представлява прекомерна тежест. Според Съда, като определя в приложение III за водачите на тежкотоварни автомобили минимален праг на острота на зрението, Директива 2006/126 цели да повиши пътната безопасност и така отговаря на целта от общ интерес за повишаване на посочената пътна безопасност. Във връзка с необходимостта от минимални изисквания относно зрението на водачите на моторни превозни средства е от основно значение — за да се гарантира пътната безопасност — хората, на които се издава свидетелство за управление, да притежават адекватни физически способности, по-специално що се отнася до тяхното зре-

⁸⁴ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 година относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (преработен) (ОВ L 293, стр. 3).

⁸⁵ Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства (ОВ L 403, стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 17, стр. 216), изменена с Директива 2009/113/ЕО на Комисията от 25 август 2009 година (ОВ L 223, стр. 31).

ние, доколкото физическите недостатъци могат да имат тежки последици. Поради това Съдът стига до извода, че законодателят на Съюза е претеглил, от една страна, изискванията за пътна безопасност, и от друга страна, правото на хората със зрителни увреждания по начин, който не може да се приеме за несъразмерен на преследваните цели.

Освен това в анализа си Съдът посочва, че изпълнението или действието на разпоредбите на Конвенцията на Организацията на обединените нации относно уврежданията⁸⁶ зависи от приемането на последващи актове от компетентността на договарящите страни, поради което разпоредбите на тази конвенция не представляват безусловни и достатъчно точни разпоредби, които позволяват да се упражни контрол за валидност на правния акт на Съюза от гледна точка на разпоредбите на тази конвенция⁸⁷.

Накрая Съдът смята, че макар че член 26 от Хартата на основните права повелява Съюзът да признава и зачита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки за интеграция, от залегналия в този член принцип не следва, че законодателят на Съюза е длъжен да приеме конкретна мярка.

На последно място, в решение *Fonnship и Svenska Transportarbetarförbundet* (C-83/13, EU:C:2014:2053), постановено на 8 юли 2014 г., големият състав на Съда *уточнява приложното поле ratione personae на Регламент № 4055/86 относно свободното предоставяне на услуги в областта на морския транспорт*⁸⁸.

Съдът постановява, че член 1 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че дружество, което е установено в държава — страна по Споразумението за ЕИП⁸⁹, и е собственик на плаващ под флага на трета страна плавателен съд, посредством който предоставя услуги в областта на морския транспорт от или към държава — страна по това споразумение, по принцип може да се позове на свободното предоставяне на услуги. Това важи при условие че с оглед на експлоатацията на плавателния съд въпросното дружество може да бъде квалифицирано като доставчик на тези услуги и че получателите на същите са установени в държава — страна по посоченото споразумение, различна от тази, в която това дружество е установено.

Прилагането на Регламент № 4055/86 по никакъв начин не се засяга от обстоятелството, че на плавателния съд работят граждани на трети страни. Освен това при прилагането на този регламент следва да се спазват правилата на Договора, свързани със свободното предоставяне на услуги, така както са тълкувани от Съда, по-конкретно в практиката му относно съвместимостта на колективните действия със свободното предоставяне на услуги⁹⁰.

⁸⁶ Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, одобрена от името на Европейската общност с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 година (ОВ L 23, стр. 35).

⁸⁷ Относно действието на тази конвенция в правния ред на Съюза се препраща и към решение от 18 март 2014 г. Z. (C-363/12, EU:C:2014:159), представено в раздел XIV.2 „Право на отпуск по майчинство“.

⁸⁸ Регламент (ЕИО) № 4055/86 на Съвета от 22 декември 1986 година относно прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги по отношение на морския транспорт между държави членки и между държави членки и трети страни, който регламент е включен в Споразумението за ЕИП (ОВ L 378, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 173).

⁸⁹ Посочено по-горе в бележка под линия 61.

⁹⁰ Решение от 18 ноември 2007 г., *Laval un Partneri* (C-341/05, EU:C:2007:809).

XI. Конкуренция

1. Картели

Във връзка с тълкуването и прилагането на правилата на Съюза относно картелите следва да се отбележат четири решения на Съда, първото от които се отнася до правото на обезщетение за вредите, причинени от картел, други две — до констатирането на картел, а последното — до процедурата за прилагане на правилата за конкуренция.

Решение *Kone* и др. от 5 юни 2014 г. (C-557/12, EU:C:2014:1317) е постановено по дело, по което жалбоподателят в главното производство е закупил от трети предприятия, неучастващи в забранения от конкурентното право картел, асансьори и ескалатори на цена, по-висока отколкото би била определена в отсъствието на картел. Според жалбоподателя в главното производство тези трети предприятия, негови доставчици, се възползвали от съществуването на картела, за да си определят завишени цени. Запитващата юрисдикция сезира Съда, за да установи дали на основание на член 101 ДФЕС лицето, претърпяло вреди поради поведението на търговец извън картела, има право да иска обезщетение от участниците в картела.

Съдът най-напред припомня, че пълната ефективност, и по-специално полезното действие на забраната в член 101, параграф 1 ДФЕС, биха били поставени под въпрос, ако не е възможно всеки да иска да бъдат поправени вредите, които евентуално е претърпял от договор или поведение, който/което може да ограничи или наруши конкуренцията. По-нататък Съдът констатира, че наличието на картела може да накара неучастващи в него дружества да увеличат цените си, за да ги адаптират към установената под влияние на картела пазарна цена, с което участниците в него няма как да не са наясно. В този смисъл, макар определянето на цена на предлагане да се счита за напълно самостоятелно решение на всяко предприятие, което не участва в картел, е възможно такова решение да е било взето при отчитане на изкривена от картела пазарна цена. Следователно, при положение че се установи, че картелът може да доведе до увеличаване на цените, прилагани от конкурентите, които не членуват в него, пострадали от това увеличаване на цените трябва да имат право да поискат от членовете на картела обезщетение за претърпените вреди.

За Съда ефективността на член 101 ДФЕС би била поставена под съмнение, ако по категоричен начин и независимо от конкретните обстоятелства по случая правото да се иска поправка на претърпените вреди би било поставено от страна на националното право в зависимост от наличието на пряка причинно-следствена връзка между картела и вредите, едновременно с изключването на това право поради обстоятелството, че съответното лице е имало договорни отношения не с участник в картела, а с предприятие, което не участва в него, но чиято ценова политика въпреки това е повлияна от картела.

В решение *MasterCard* и др./Комисия от 11 септември 2014 г. (C-382/12 P, EU:C:2014:2201) Съдът, сезиран с жалба срещу решение на Общия съд, с което последният приема, че многостранните такси за обмен (МТО), прилагани в рамките на системата за плащане с карти „MasterCard“, противоречат на конкурентното право⁹¹, е използвал повода да внесе уточнения в тълкуването на различни аспекти на член 81 ЕО⁹². В случая многостранните такси за обмен (наричани по-нататък „МТО“) съответстват на част от цената на транзакция с платежна карта, която банката — издател на картата, си задържа. Като посочва, че въпросните такси,

⁹¹ Решение на Общия съд от 24 май 2012 г., *MasterCard* и др./Комисия (T-111/08, EU:T:2012:260).

⁹² Понастоящем член 101 ДФЕС.

доколкото се понасят от търговците като част от общите разходи, които са им фактурирани за използването на платежни карти, водят до раздуване на основата на тези разходи, които биха могли да бъдат в по-малък размер, Комисията приема в обжалваното си пред Общия съд решение, че тези такси ограничават ценовата конкуренция между акцептиращите банки.

При преценката на условията, произтичащи от член 81 ЕО, Съдът най-напред приема — като потвърждава възприетото от Общия съд тълкуване — че предвид общите си интереси MasterCard и финансовите институции, участващи в определянето на МТО, могат да бъдат квалифицирани като „сдружение на предприятия“ по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО. В това отношение Съдът подчертава в частност, че макар член 81 ЕО да разграничава понятието за съгласувана практика от това за споразумения между предприятия или за решения на сдружения на предприятия, целта е да не се допусне предприятията да избегнат прилагането на правилата за конкуренция единствено заради формата, под която съгласуват поведението си.

Съдът освен това преценява дали предвид съпътстващия им характер по отношение на платежната система „MasterCard“ МТО могат да избегнат забраната по член 81, параграф 1 ЕО. За това той в частност припомня, че предвидената в член 81, параграф 1 ЕО принципна забрана не важи за ограничаването на търговската самостоятелност, ако то е обективно необходимо за осъществяването на операция или дейност, нямаща такъв характер, и е пропорционално на нейните цели. В този контекст Съдът проверява, първо, дали функционирането на системата „MasterCard“ е невъзможно без МТО. В това отношение Съдът приема, че противно на твърдяното от жалбоподателите, не може да се счита, че обстоятелството, че тази операция става просто по-трудно осъществима или не така изгодна при липсата на разглежданото ограничение, прави това ограничение „обективно необходимо“, което се изисква за квалифицирането му като съпътстващо. Второ, що се отнася до това дали МТО са пропорционални на целите на системата „MasterCard“, Съдът уточнява, че следва да се вземат предвид, като условни хипотези, не само положението, което би възникнало при липсата на това ограничение, но и други възможни алтернативни положения, доколкото тези хипотези са реалистични.

В това отношение Съдът установява, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като изобщо не се е спрял на това дали в хипотеза, при която липсват МТО, забраната за определяне на цените *ex post* е вероятна, и дори правдоподобна, а се е основал единствено на критерия за икономическата жизнеспособност на система, функционираща без тези такси. Все пак, доколкото в случая в съответствие с изводите на Комисията единствената алтернатива, която би позволила на системата „MasterCard“ да функционира без МТО, е хипотезата на система, която функционира въз основа само на забрана за определяне на цените *ex post*, тази грешка не се е отразила върху направения от Общия съд анализ на антиконкурентните последици от МТО, нито върху диспозитива на постановеното от него съдебно решение, съгласно който МТО имат ограничаващи конкуренцията последици.

Накрая Съдът разглежда въпроса дали спрямо МТО може да се приложи освобождаването по член 81, параграф 3 ЕО. Той подчертава, че в случая е нужно да се вземат предвид всички обективни предимства, не само на съответния пазар, но и на отделния свързан пазар. Общият съд е взел предвид ролята на МТО при създаване на равновесие между страните „издаване“ и „акцептиране“ на системата „MasterCard“ и същевременно с това е признал, че между тези две страни съществува взаимодействие. Същевременно, при липсата на каквито и да е доказателства за съществуване на дължащи се на МТО значителни обективни предимства за търговците на пазара на акцептирането, не е било необходимо Общият съд да разглежда предимствата от МТО за притежателите на карти, тъй като сами по себе си тези предимства не биха могли да компенсират неблагоприятните последици от таксите.

Поради това Съдът потвърждава решението на Общия съд, констатиращо картел, за който не са налице условия за освобождаване.

На 11 септември 2014 г., с друго решение относно банковите карти, а именно решение СВ/Комисия (С-67/13 Р, ЕУ:С:2014:2204), Съдът отменя решението на Общия съд с мотива, че последният не е имал основание да заключи, че *ценовите мерки, приети от Groupement français des cartes bancaires, представляват по самото си естество ограничение на конкуренцията*.

Groupement des cartes bancaires (СВ) (наричано по-нататък „обединението“), създадено от основните френски банкови институции, издаващи банкови карти, приема мерки за определяне на таксите за членство в обединението за членовете, които развиват дейност повече в областта на издаване на карти СВ отколкото в областта на приобщаване на нови търговци към системата, както и за неактивните или слабо активни членове.

Общият съд приема, по примера на Комисията, че обединението е взело решение на сдружение на предприятия, ограничаващо конкуренцията „с оглед на целта“. Поради това той е счел, че не е необходимо да се изследват последиците от тези мерки за пазара.

В това отношение Съдът постановява, че Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото, доколкото неправилно е приел, че е налице ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, понятие, което трябва да се тълкува ограничително и е приложимо само към някои видове съгласуване между предприятия. По-конкретно, докато е изложил съображенията за това, че разглежданите мерки могат да ограничат конкуренцията на новонавлизащите участници на пазара, Общият съд по никакъв начин не е обосновал с какво това ограничаване е в достатъчна степен вредно, че да може да бъде квалифицирано като ограничаване „с оглед на целта“. Всъщност, доколкото разглежданите мерки са имали за цел да наложат финансово участие на членовете на обединението, които се ползват от положените от други членове усилия за развитието на дейностите по акцептиране в рамките на системата СВ, подобна цел не би могла, според Съда, да се счита за вредна поради самото си естество за доброто функциониране на нормалната конкуренция.

Освен това Съдът приема, че разглеждайки възможностите, предоставени на членовете на обединението, за да постигнат оперативна съвместимост между системите за плащания и тегления с банкови карти, Общият съд на практика е преценил потенциалните резултати от мерките, а не тяхната цел, като по този начин сам е показал, че разглежданите мерки не могат да се считат за вредни „по самото си естество“ за доброто функциониране на нормалната конкуренция.

Затова Съдът връща делото на Общия съд, който да определи дали въпросните споразумения имат „за цел“ да ограничат конкуренцията по смисъла на член 81 ЕО⁹³.

В решение Deltafina/Комисия от 12 юни 2014 г. (С-578/11 Р, ЕУ:С:2014:1742) Съдът, произнасяйки се по жалба срещу решение на Общия съд, внася уточнения по някои аспекти на производството по прилагане на правилата за конкуренция. Той постановява, че *когато глобата се намалява в замяна на сътрудничество от страна на обвиненото предприятие с Комисията*, именно предприятието е задължено да запази поверителност относно сътрудничеството. В този смисъл съответното предприятие нарушава задължението за сътрудничество, когато разкрива на други предприятия, участвали в същия картел, сътрудничеството си с Комисията.

⁹³ Понастоящем член 101 ДФЕС.

В това решение Съдът преценява и дали Общият съд е нарушил правото на справедлив съдебен процес, като в съдебното заседание е събрал устни показания от представителите на страните и се е основал на едно от тези показания. Съдът констатира, че Общият съд действително се е отклонил от обичайната практика за разпит по технически въпроси или във връзка със сложни фактически обстоятелства, доколкото зададените въпроси са се отнасяли до факти, подлежащи на установяване по реда на Процедурния правилник на Общия съд. Същевременно Съдът приема, че това процесуално нарушение не нарушава правото на справедлив съдебен процес, тъй като въпросните показания са взети предвид единствено по съображения за изчерпателност и Общият съд е можел да основе извода си и само на писмените доказателства, с които разполага.

Накрая Съдът се произнася и по довода за прекомерната продължителност на производството. Потвърждавайки практиката си⁹⁴, от една страна, той припомня, че когато няма никакви данни, които да сочат, че прекомерната продължителност на производството пред Общия съд е повлияла върху изхода на спора, неспазването на разумен срок за постановяване на решение не може да води до отмяна на обжалваното съдебно решение. От друга страна, Съдът потвърждава, че санкцията за това, че Общият съд не е спазил задължението си, произтичащо от член 47, втора алинея от Хартата на основните права, да постанови решение в разумен срок, трябва да се търси чрез иск за обезщетение. Този иск за обезщетение — представляващ ефективен способ за защита — трябва да се предяви пред Общия съд, който да се произнесе в различен състав от този, който е разгледал жалбата за отмяна.

2. Държавни помощи

Що се отнася до държавните помощи, с постановеното на 3 април 2014 г. решение Франция/Комисия (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Съдът приема, че Общият съд правилно е отхвърлил жалбата за отмяна, подадена от Франция⁹⁵ против решението от 26 януари 2010 г., в което Комисията заключава, че неограничената гаранция, предоставена от Франция в полза на *La Poste*, представлява държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар⁹⁶. До преобразуването му в публично акционерно дружество на 1 март 2010 г. френското дружество *La Poste* се разглежда като промишлено-търговско публично предприятие (наричано по-нататък „EPIC“), към което не се прилагат производствата за установяване на неплатежоспособност и обявяване в несъстоятелност по общия ред.

В рамките на това производство по обжалване Франция упреква Общия съд, от една страна, за това, че е приел, че Комисията може да преобърне доказателствената тежест относно наличието на гаранцията, с мотива че спрямо *La Poste* не се прилага общият ред на оздравяване и ликвидация на предприятията, изпаднали в затруднение, и от друга страна, за това, че е нарушил правилата относно степента на доказване, която е необходима, за да се установи съществуването на такава гаранция. При все това Съдът отбелязва, че Общият съд не е утвърдил никакво използване на отрицателни презумпции, нито преобръщане на доказателствената тежест от страна на Комисията. Всъщност Съдът счита, че Комисията е отговорила положително на въпроса дали е налице неограничена държавна гаранция в полза на *La Poste*, като е взела предвид множество елементи, които позволяват да се установи предоставяне-

⁹⁴ Решение на Съда от 26 ноември 2013 г., *Gascogne Sack Deutschland/Комисия* (C-40/12 P, EU:C:2013:768).

⁹⁵ Решение на Общия съд от 20 септември 2012 г., *Франция/Комисия* (T-154/10, EU:T:2012:452).

⁹⁶ Решение 2010/605/ЕС на Комисията от 26 януари 2010 година относно държавна помощ С 56/07 (ex E 15/05), отпусната от Франция в полза на *La Poste* (нотифицирано под номер C(2010)133) (OB L 274, стр. 1).

то на подобна гаранция. По същия начин Съдът потвърждава, че за да докаже наличието на мълчалива гаранция, Комисията може да се основе на метода на съвкупността от сериозни, точни и съвпадащи улики, за да провери дали във вътрешното право съществува задължение за държавата да ангажира собствените си ресурси за покриване на загубите на неплатежоспособното EPIC, и следователно достатъчно конкретен икономически риск от обременяване на държавния бюджет с тежести.

Франция упреква Общия съд и в това, че е допуснал грешка при прилагането на правото, като е приел, че Комисията е установила надлежно наличието на предимство, произтичащо от твърдяната държавна гаранция в полза на La Poste. В това отношение Съдът обявява, че съществува оборима презумпция, според която предоставянето на мълчалива и неограничена държавна гаранция в полза на предприятие, спрямо което не се прилагат обичайните производства по оздравяване и ликвидация, води до подобряване на неговото финансово положение чрез облекчаване на тежестите, които обикновено натоварват неговия бюджет. По този начин, за да се докаже предимството, предоставено на предприятието получател посредством такава гаранция, е достатъчно Комисията да установи наличието на самата гаранция, без да е нужно да доказва действителните ѝ последици от момента на нейното предоставяне.

XII. Данъчни разпоредби

В своето решение Ibero Tours от 16 януари 2014 г. (C-300/12, EU:C:2014:8) Съдът приема, че принципите, определени от Съда в решение Elida Gibbs⁹⁷ във връзка с *отчитането, за целите на определянето на данъчната основа за данъка върху добавената стойност (ДДС), на отстъпки, предоставяни от производител чрез дистрибуторска верига*, не се прилагат в случаите, когато туристически агент, действащ като посредник, по своя инициатива и на свои разноски предоставя на крайния потребител намаление на цената на извършваната от туроператора основна доставка.

В решение Elida Gibbs Съдът е постановил, че когато производител на продукт, който не е договорно обвързан с крайния потребител, но е първата брънка от верига от сделки, която завършва с този потребител, предоставя на последния с посредничеството на търговци на дребно намаление с помощта на талони, които те приемат, а производителят възстановява, от данъчната основа за целите на ДДС трябва да се приспадне съответното намаление. В решение Ibero Tours Съдът констатира, че постигането на целта, преследвана със специалния режим за туристическите агенти, предвиден в член 26 от Шеста директива⁹⁸, по никакъв начин не налага да се дерогира предвиденото в член 11, А, параграф 1, буква а) от тази директива общо правило, което за целите на определяне на данъчната основа се отнася до „възнаграждението, получено от или дължимо [...] на доставчика [...] от страна на [...] получателя или трето лице“. От това той заключава, че за разлика от решение Elida Gibbs, разглежданото тук решение касае не предоставянето на отстъпка от страна на производител чрез дистрибуторска верига, а финансирането от туристически агент, действащ като посредник, на част от цената на пътуването чрез намаляване на цената на пътуването за крайния потребител. Доколкото въпросното намаление не оказва влияние нито върху възнаграждението, което туроператорът получава за продажбата на пътуването, нито върху възнаграждението, кое-

⁹⁷ Решение на Съда от 24 октомври 1996 г. Elida Gibbs (C-317/94, EU:C:1996:400).

⁹⁸ Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1).

то туристическият агент получава за посредническите си услуги, Съдът стига до извода, че съгласно член 11, А, параграф 1, буква а) от Шеста директива такова намаление на цената не води до намаляване на данъчната основа нито за извършваната от туроператора основна доставка, нито за извършваната от туристическия агент доставка на услуги.

В решение *Skandia America (USA), filial Sverige* (C-7/13, EU:C:2014:2225), постановено на 17 септември 2014 г., се разглежда въпросът дали, и по какъв начин, *услугите, които намиращата се в трета държава централа на дружеството доставя възмездно на установен в държава членка клон на същото дружество, трябва да се облагат с ДДС* съгласно Директива 2006/112⁹⁹, когато в тази държава клонът е член на ДДС група, създадена на основание член 11 от посочената директива.

Съдът се спира първо на въпроса дали в случай като описания по-горе услугите, които централата на търговеца доставя на негов клон, са облагаеми с ДДС. В това отношение Съдът подчертава, че макар въпросният клон, предмет на разглеждане в главното производство, да е зависим от централата на търговеца и съответно да не може сам по себе си да притежава качеството данъчнозадължено лице по смисъла на член 9 от Директива 2006/112, той е член на ДДС група и следователно заедно с останалите членове на тази група, а не с централата на търговеца, формира едно данъчнозадължено лице. Поради това Съдът стига до извода, че доставката на такива услуги е облагаема сделка съгласно член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112, доколкото услугите, които централата на търговеца предоставя възмездно на посочения клон, трябва да се считат — единствено за целите на ДДС — за предоставени на ДДС групата. По-нататък Съдът приема, че в такъв случай членове 56, 193 и 196 от Директива 2006/112 трябва да се тълкуват в смисъл, че ДДС групата като получател на услугите по член 56 от тази директива става платец на изискуемия ДДС. Всъщност член 196 от посочената директива предвижда, че по изключение от общото правило на член 93 от същата, съгласно което ДДС е платим в държавата членка от данъчнозадълженото лице, извършващо облагаеми доставки на услуги, ДДС се дължи от данъчнозадълженото лице, което е получател на услугите, когато услугите по член 56 от тази директива му се доставят от данъчнозадължено лице, което не е установено в тази държава членка.

XIII. Сближаване на законодателствата

1. Интелектуална собственост

В областта на интелектуалната собственост особено внимание заслужават пет решения. Първото се отнася до патентоспособността на биотехнологичните изобретения, следващите три — до авторското право и сродните му права, а петото — до триизмерните марки.

В решение *International Stem Cell Corporation* от 18 декември 2014 г. (C-364/13, EU:C:2014:2451) Съдът, заседаващ в голям състав, тълкува член 6, параграф 2, буква в) от Директива 98/44 относно правната закрила на биотехнологичните изобретения¹⁰⁰, разпоредба, съгласно която

⁹⁹ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7).

¹⁰⁰ Директива 98/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 1998 година относно правната закрила на биотехнологичните изобретения (ОВ L 213, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 268).

използването на човешки ембриони за промишлени или търговски цели не подлежи на патентоване, тъй като би влязло в противоречие с общественения ред и добрите нрави.

В това отношение Съдът по-конкретно приема, че неоплодената човешка яйцеклетка, която посредством партеногенеза е била стимулирана да се дели и развива, не представлява „човешки ембрион“ по смисъла на посочения член 6, параграф 2, буква в), ако в светлината на актуалните научни познания тя няма, като такава, вътрешното свойство да се развие в човешко същество.

В подкрепа на този извод Съдът най-напред припомня, че понятието „човешки ембрион“ трябва да се разбира широко, тъй като волята на законодателя на Съюза е била да изключи всяка възможност за патентоване в случаите, когато може да се засегне човешкото достойнство¹⁰¹. Всъщност това качество трябва да бъде признато и на неоплодената човешка яйцеклетка, в която е било имплантирано ядрото на зряла човешка клетка, и на неоплодената човешка яйцеклетка, която посредством партеногенеза е била стимулирана да се дели и развива, доколкото тези организми могат поради използваната за получаването им техника, подобно на ембриона, създаден чрез оплождане на яйцеклетка, да предизвикат процес на развитие на човешко същество.

В съответствие с тези тълкувателни критерии Съдът стига до извода, че предвид предоставени от запитващата юрисдикция фактически данни, въпросната забрана за патентоване не се прилага към партеногенните ооцити, които нямат вътрешното свойство да се развият в човешко същество.

Що се отнася до авторското право и сродните му права, в решение Nintendo и др. от 23 януари 2014 г. (C-355/12, EU:C:2014:25) Съдът използва възможността да *уточни обхвата на правната закрила, която носителят на авторски права може да търси съгласно Директива 2001/29 за авторското право и сродните му права*¹⁰², за да *противодейства на заобикалянето на технологичните мерки, взети с цел да се защитят неговите игрови конзоли от използването на пиратски копия на предназначения за тези конзоли програми.*

Съдът най-напред припомня, че видеоигрите представляват сложен софтуер, съдържащ не само компютърната програма, но и графични и звукови елементи, които, макар и кодирани на компютърен език, имат собствена творческа стойност. Следователно като собствено интелектуално творение на техния автор, оригиналните компютърни програми се закрилят с авторското право по смисъла на Директивата. Според Съда технологичните мерки, инсталирани едновременно върху материалните носители на видеоигрите и в конзолите, като е необходимо взаимодействие между тях, попадат в обхвата на определението за ефективни технологични мерки по смисъла на Директива 2001/29 и се ползват с предоставената от последната закрила, ако целта им е да предотвратяват или да ограничават действия, които засягат правата на титуляря. Тази правна закрила следва да е съобразена с принципа на пропорционалност и да не се забраняват тези устройства или дейности, които имат търговско значима цел или използване, различни от заобикалянето на техническата защита с незаконни цели. В случай като разглеждания преценката на обхвата на въпросната правна закрила не следва да е с оглед на конкретното предназначение на конзолите, предвидено от носителя на авторските права, а да е съобразена с критериите, предвидени в член 6, параграф 2 от Ди-

¹⁰¹ Решение на Съда от 18 октомври 2014 г., Brüstle (C-34/10, EU:C:2011:669).

¹⁰² Посочена по-горе в бележка под линия 26.

ректива 2001/29 по отношение на устройствата, продуктите или компонентите, които могат да заобиколят закрилата на ефективните технологични мерки.

С решение UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192), постановено на 27 март 2014 г., Съдът е имал възможност да се произнесе, *от гледна точка на защитата на основните права, по прерогативите, дадени на носителите на авторски права*. Делото се отнася до две дружества в областта на филмопроизводството, носители на права върху филми, които са предоставени на публично разположение в уебсайт чрез посредничеството на установен в Австрия интернет доставчик. Австрийски съд забранява на последния да дава достъп до сайта, тъй като без съгласие на въпросните дружества за филмопроизводство този сайт предоставя на публично разположение кинематографични произведения, върху които дружествата притежават право, сродно на авторското право.

В това отношение Съдът отбелязва, че интернет доставчик, който позволява на клиентите си достъп до закриляни обекти, предоставени от трето лице на публично разположение в интернет, е посредник, чиито услуги се използват за нарушаване на авторско право или на сродно на него право по смисъла на член 8, параграф 3 от Директива 2001/29. Подобен извод се потвърждава от преследваната с Директивата цел. Изключването на интернет доставчиците от приложното поле на тази разпоредба би намалило съществено търсената с тази директива закрила на притежателите на права. Освен това, запитан, от гледна точка на основните права, относно възможността да се издаде съдебно разпореждане, в което не се уточнява какви мерки трябва да предприеме интернет доставчикът, и относно възможността последният да избегне налагането на изпълнителна глоба при нарушение на това разпореждане, като докаже, че е предприел всички разумни мерки, Съдът уточнява, че съответните основни права, а именно свободната стопанска инициатива и свободата на информация, допускат подобно разпореждане, стига да са изпълнени две условия. От една страна, предприятиите от доставчика на достъп мерки не трябва да лишават неоснователно потребителите от възможността правомерно да имат достъп до предоставената информация. От друга страна, тези мерки трябва да предотвратяват или поне да правят трудно осъществими неразрешените посещения на закриляни обекти и в значителна степен да разубеждават потребителите да посещават тези обекти, предоставени на тяхно разположение в нарушение на правото върху интелектуална собственост.

Все във връзка с авторското право и сродните му права, в решение Deckmyn и Vrijheidsfonds от 3 септември 2014 г. (C-201/13, EU:C:2014:2132) Съдът, заседаващ в голяма състав, уточнява *обхвата на понятието „пародия“ като изключение от правото на възпроизвеждане, правото на публично разгласяване на произведения и правото на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29*.

Съдът най-напред посочва, че понятието „пародия“ трябва да се разглежда като самостоятелно понятие на правото на Съюза. Същевременно при липсата на каквото и да е определение в Директива 2001/29 на това понятие смисълът и обхватът на този термин следва да се определят в съответствие с обичайното му значение в говоримия език, като се държи сметка за контекста, в който той се използва, и за целите, преследвани от правната уредба, от която той е част. Съдът по-нататък отбелязва, че основните характеристики на пародията се състоят в това, че тя, от една страна, напомня за съществуващо произведение, като същевременно съществено се различава от него, и от друга страна, е проява на хумор или осмиване. Понятието „пародия“ не е обусловено от изискванията пародията да притежава собствени оригинални характеристики — освен да показва съществени различия спрямо пародираното оригинално произведение, да може да бъде отнесена с основание към лице, различно от автора

на оригиналното произведение, да е насочена към самото оригинално произведение или да съдържа позоваване на източника на пародираното произведение. При това положение при прилагането в конкретна ситуация на изключението за пародията по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29 трябва да се зачита справедливият баланс между, от една страна, правата и интересите на авторите и носителите на закриляни с Директивата права, и от друга страна, свободата на изразяване на ползвателите на закриляно произведение, позоваващи се на изключението за пародия.

Накрая, в областта на марките, делото, по което на 10 юли 2014 г. е постановено решение Apple (C-421/13, EU:C:2014:2070), е повод за Съда да разгледа *възможността да се регистрира триизмерна марка — представляваща изображение, чрез многоцветна рисунка и без никакво посочване на размер и пропорции, на вътрешната подредба на магазин — за предлаганите в този магазин услуги.*

За да прецени дали въпросният знак може да бъде регистриран, Съдът най-напред припомня условията за регистриране на марка в съответствие с разпоредбите на Директива 2008/95¹⁰³. Според Съда изображение, което онагледява обзавеждането на търговско помещение посредством съвкупност от линии, очертания и форми, може да съставлява марка, при условие че може да отличава стоките или услугите на едно предприятие от тези на други предприятия. Същевременно общата годност на даден знак да представлява марка не означава, че този знак непременно притежава отличителен характер по смисъла на Директивата. На практика този характер трябва да се преценява по отношение, от една страна, на посочените стоки или услуги, и от друга страна, на възприемането им от съответната група потребители. Освен това Съдът уточнява, че ако не се прилага нито едно от основанията за отказ за регистриране, посочени в Директива 2008/95, знак, който изобразява обзавеждането на представителни магазини на производител на стоки, може правомерно да бъде регистриран не само за тези стоки, но също и за услуги, когато те не са неделима част от предлаганите за продажба стоки. Следователно изображението на обзавеждането на търговско помещение само чрез рисунка, без да се посочват размер и пропорции, може да бъде регистрирано като марка за услуги, които, макар да са свързани с тези стоки, не са неделима част от предлагането им за продажба, при условие че това изображение може да отличава услугите, предлагани от заявителя, от тези на други предприятия, и че не се прилага нито едно от основанията за отказ.

2. Защита на личните данни

Във връзка със защитата на личните данни Съдът постановява три решения, които следва да бъдат отбелязани. Две от тях се отнасят до задълженията, които от гледна точка на защитата на тези данни имат предприятията, доставящи съобщителни услуги, и предприятията, управляващи интернет търсачки. Третото решение е свързано с независимостта на националните контролни органи в областта на защитата на данните.

Решение Digital Rights Ireland и др. (C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238), постановено на 8 април 2014 г. от големия състав на Съда, е по повод на *искането валидността на Директива 2006/24 за запазването на данни да се прецени от гледна точка на основните права на зачи-*

¹⁰³ Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (кодифицирана версия) (ОВ L 299, стр. 25).

тане на личния живот и на защита на личните данни¹⁰⁴. Целта е да се установи дали предвиденото с тази директива задължение за доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи да запазват за определен период данни, свързани с личния живот на дадено лице и с неговите съобщения, и да дават достъп до тях на компетентните национални органи, представлява неоправдана намеса в посочените основни права.

Съдът най-напред приема, че доколкото налагат такива задължения на тези доставчици, разпоредбите на Директива 2006/24 представляват особено тежка намеса в правото на зачитане на личния живот и правото на защита на личните данни, провъзгласени съответно в членове 7 и 8 от Хартата на основните права. По нататък, в съответствие с член 52, параграф 1 от Хартата Съдът констатира, че тази намеса може да бъде оправдана с преследването на цел от общ интерес, като например борбата с организираната престъпност.

Съдът обаче обявява Директивата за невалидна, като приема, че от нея произтича особено обширна и тежка намеса в посочените основни права, без тази намеса да е точно уредена с разпоредби, които да могат да гарантират, че тя действително се свежда до строго необходимото.

В подкрепа на тази констатация Съдът отбелязва, първо, че Директива 2006/24 се прилага общо за всички лица, за всички електронни съобщителни средства и за всички данни за трафик, без да въвежда никакво разграничаване, ограничаване или изключение с оглед на целта за борба с тежките престъпления. Второ, що се отнася до достъпа на компетентните национални органи до данните и до тяхното последващо използване, тази директива не предвижда обективни критерии, които да гарантират, че данните ще бъдат използвани единствено за предотвратяването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, които могат да се считат за достатъчно тежки, че да обосновават подобна намеса, нито материалните или процесуални условия за такъв достъп или използване. Трето, що се отнася до периода на съхранение на данните, Директивата изисква запазването им за не по-малко от шест месеца, без да прави каквато и да било разлика между категориите данни според засегнатите лица или в зависимост от евентуалната полза от данните с оглед на преследваната цел.

Освен това, що се отнася до изискванията, произтичащи от член 8, параграф 3 от Хартата на основните права, Съдът установява, че Директива 2006/24 не предвижда достатъчни гаранции, позволяващи да се осигури ефикасна защита на данните срещу рискове от злоупотреба, както и срещу всякакъв незаконен достъп и незаконно използване на данните, и че тази директива освен това не изисква данните да бъдат пазени на територията на Съюза. Поради това тя не гарантира напълно, че независим орган следи за спазването на изискванията за защита и сигурност, както изрично се изисква от посочения член 8.

Следва да се спомене и решение Google Spain и Google (C-131/12, EU:C:2014:317), постановено на 13 май 2014 г., в което големият състав на Съда *тълкува условията за прилагане на Директива 95/46 за защитата на личните данни във връзка с дейността на интернет търсачка*¹⁰⁵.

¹⁰⁴ Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за запазване на данни, създадени или обработени, във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи и за изменение на Директива 2002/58/ЕО (ОВ L 105, стр. 54; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 53, стр. 51).

¹⁰⁵ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

Съдът установява на първо място, че с автоматизираното, постоянно и систематично търсене на публикувана в интернет информация лицето, което управлява интернет търсачка, извършва операции, които трябва да се квалифицират като „обработване на лични данни“ по смисъла на Директива 95/46, когато тази информация съдържа такива данни. Според Съда това лице е „администратор“ на посочените данни, по смисъла на член 2, буква г) от Директивата, тъй като именно то определя целите и средствата на тяхното обработване. Обработката на тези данни от лицето, което управлява интернет търсачка, се различава от и се добавя към вече извършената от издателите на уебсайтове обработка, изразяваща се във въвеждането на тези данни на интернет страница.

В този контекст Съдът уточнява, че обработването на лични данни от лице, което управлява интернет търсачка, може да засегне в значителна степен основните права на зачитане на личния живот и на защита на личните данни, при положение че позволява на всеки потребител на интернет да получи чрез списъка на резултатите структурирано изложение на информация относно търсено лице, потенциално свързана с редица аспекти на личния му живот, която може да се намери в интернет и която без посочената търсачка не би могла (или много трудно) би могла да бъде обединена, и така да изгради повече или по-малко подробен профил на това лице. Предвид потенциалната тежест на това вмешателство, то не може да се обоснове единствено с икономическия интерес на лицето, което управлява интернет търсачка.

По въпроса дали Директива 95/46 позволява на съответното лице да поиска връзките към уебстраници да бъдат заличени от списъка на резултатите, тъй като желае съдържащата се на тези страници информация относно него да бъде „забравена“ след определено време, Съдът посочва, че ако вследствие на искане, направено от съответното лице, се установи, че включването на тези връзки в списъка към настоящия момент е несъвместимо с посочената директива, съдържащите се в този списък информация и връзки трябва да бъдат изтрити. Тъй като с оглед на членове 7 и 8 от Хартата на основните права това лице може да поиска въпросната информация да не се предоставя повече на разположение на широката общественост посредством включването ѝ в подобен списък на резултатите, тези права имат по принцип предимство не само пред икономическия интерес на лицето, което управлява интернет търсачката, но и пред интереса на широката общественост да намери посочената информация при търсене, отнасящо се до името на въпросното лице. Такъв не би бил случай само ако по конкретни причини, като ролята на посоченото лице в обществения живот, е видно, че вмешателството в неговите основни права е обосновано поради приоритетния интерес на посочената общественост да има вследствие на това включване достъп до въпросната информация.

На 8 април 2014 г. големият състав на Съда постановява решение Комисия/Унгария (C-288/12, EU:C:2014:237), в което *се произнася по иск за неизпълнение на задължения във връзка с предсрочното прекратяване на мандата на унгарския надзорен орган за защита на личните данни и следователно по задълженията, които имат държавите членки от гледна точка на Директива 95/46 за защитата на данните*¹⁰⁶.

В това отношение Съдът припомня, че съгласно член 28, параграф 1, втора алинея от Директива 95/46 създадените в държавите членки надзорни органи трябва да се ползват с независимост, която да им дава възможност да изпълняват функциите си без външно влияние. Тази независимост изключва по-специално всяко предписание и всяко друго външно влияние под

¹⁰⁶ Посочена по-горе в бележка под линия 105.

каквато и да е форма, независимо дали последното е пряко или косвено, които биха могли да насочат решенията им и по този начин биха могли да застрашат изпълнението на задачата на посочените органи, състояща се в постигането на справедлив баланс между защитата на правото на личен живот и свободното движение на личните данни. В този контекст самата опасност органите, упражняващи държавен контрол, да могат да упражняват политическо влияние върху решенията на надзорните органи, е достатъчна, за да попречи на независимостта при изпълнението на техните функции. Ако беше допустимо всяка държава членка да прекратява мандата на надзорния орган преди изтичането на първоначално предвидения краен срок, без да спазва правилата и гаранциите, предварително установени за тази цел от приложимото законодателство, заплахата от подобно предсрочно прекратяване, която би съществувала за този орган през целия период на упражнявания от него мандат, би могла да доведе до някаква форма на послушание на този орган към политическата власт, несъвместимо с посоченото изискване за независимост. Следователно това изискване за независимост трябва задължително да се тълкува в смисъл, че включва задължение за съобщиране с продължителността на мандата на надзорните органи до неговото изтичане и за предсрочно прекратяване на този мандат само при спазване на правилата и гаранциите на приложимото законодателство. От това Съдът стига до извода, че с предсрочното прекратяване на мандата на надзорния орган Унгария не е изпълнила задълженията си, произтичащи от Директива 95/46.

XIV. Социална политика

Във връзка със социалната политика могат да се споменат три решения. Първото се отнася до забраната за дискриминация, основана на възраст, а в другите две се разглеждат случаи, в които на жени, ползващи се от заместващо майчинство, е отказано правото да ползват платен отпуск, за да се грижат за детето си.

1. Равно третиране в областта на заетостта и професиите

В решение *Schmitzer* (C-530/13, EU:C:2014:2359), постановено на 11 ноември 2014 г., големият състав на Съда е трябвало да се произнесе по *законодателната реформа, приета в Австрия вследствие на решение Hütter*¹⁰⁷, с която се цели да се премахне дискриминацията на държавни служители, основана на възраст. В последното решение Съдът е постановил, че Директива 2000/78 за равното третиране в областта на заетостта и професиите¹⁰⁸ не допуска австрийска правна уредба, която при определянето на ранга на договорно наетите държавни служители изключва възможността да се вземат предвид периодите на заетост, приключили преди навършване на 18-годишна възраст. Новата национална правна уредба отчита периодите на обучение и прослужено време, предхождащи навършването на 18-годишна възраст, но същевременно въвежда удължаване с три години на срока за преминаване от първи във втори ранг на всяка категория труд и всяка категория на заплащане единствено по отношение на държавни служители, жертва на посочената дискриминация. Според Съда, доколкото това удължаване се прилага единствено за държавни служители, при които са налице приключени периоди на обучение или заетост преди навършването на 18-годишна възраст, новата

¹⁰⁷ Решение на Съда от 18 юни 2009 г., *Hütter* (C-88/08, EU:C:2009:381).

¹⁰⁸ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

правна уредба съдържа разлика в третирането, основана на възрастта, по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Директивата.

Що се отнася до това дали тази разлика в третирането е обоснована, Съдът отбелязва, че макар да е възможно бюджетни съображения да се намират в основата на избора на социална политика на дадена държава членка, те не могат да представляват сами по себе си законосъобразна цел. За сметка на това зачитането на придобитите права и защитата на оправданите правни очаквания на облагодетелстваните при предходния режим държавни служители представляват законосъобразни цели, свързани с политиката по заетостта и трудовия пазар, които в рамките на преходен период могат да обосноват запазването на предходните възнаграждения и в резултат от това — на дискриминационен режим, основан на възрастта. Съдът счита, че правна уредба като разглежданата в главното производство позволява постигането на тези цели, доколкото удължаването с обратна сила на срока за повишение не се отнася за посочените държавни служители. Тези цели обаче не биха могли да обосноват мярка, която запазва окончателно, макар и само за някои лица, разликата в третирането в зависимост от възрастта, която реформата на дискриминационния режим е имала за цел да премахне. Поради това Съдът постановява, че член 2, параграф 1 и параграф 2, буква а) и член 6, параграф 1 от Директива 2000/78 не допускат и подобна национална правна уредба.

2. Право на отпуск по майчинство

На 18 март 2014 г. големият състав на Съда постановява решение D. (C-167/12, EU:C:2014:169) и решение Z. (C-363/12, EU:C:2014:159), в които е трябвало да определи дали отказът да се предостави платен отпуск на жена, ползваща се от заместващо майчинство, която има дете при условията на споразумение за заместващо майчинство, противоречи на Директива 92/85¹⁰⁹, както и дали представлява забранена с директиви 2006/54¹¹⁰ и 2000/78¹¹¹ дискриминация, основаваща се на пола или на увреждане. Двете ищци в главните производства прибягват до заместващо майчинство, за да имат деца, като искането им да ползват платен отпуск е отхвърлено с мотива, че не са били бременни и че децата не са били осиновени.

Що се отнася първо до Директива 92/85, Съдът отбелязва, че държавите членки не са длъжни да предоставят отпуск по майчинство на основание на посочената директива на работничка, в качеството ѝ на жена, ползваща се от заместващо майчинство, която има дете при условията на споразумение за заместващо майчинство, включително когато тя може да кърми детето след раждането или когато го кърми. Всъщност отпускът по майчинство, предвиден в член 8 от Директива 92/85, има за цел закрилата на здравето на майката на детето в особено уязвимото положение, което произтича от нейната бременност. Макар Съдът да е приел, че отпускът по майчинство цели да гарантира закрилата и на особените отношения между жената и нейното дете, все пак тази цел се отнася само за периода, който следва бременността и раждането. От това следва, че предоставянето на отпуск по майчинство предполага работничката, която се ползва от него, да е била бременна и да е родила детето. Според Съда

¹⁰⁹ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (Десета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО) (ОВ L 348, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

¹¹⁰ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена) (ОВ L 204, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 262).

¹¹¹ Посочена по-горе в бележка под линия 108.

обаче Директива 92/85 по никакъв начин не изключва възможността държавите членки да предвидят по-благоприятни правила относно закрилата на безопасността и здравето на жените, ползващи се от заместващо майчинство, като им позволят да се ползват от отпуск по майчинство.

Що се отнася до Директива 2006/54, Съдът приема, че отказът на работодател да предостави отпуск по майчинство на жена, ползваща се от заместващо майчинство, която има дете при условията на споразумение за заместващо майчинство, не съставлява пряка или непряка дискриминация, основаваща се на пола. Във връзка с твърдението за непряка дискриминация Съдът констатира, от една страна, че такава дискриминация липсва, когато нито едно обстоятелство не позволява да се установи, че разглежданият отказ за предоставяне на отпуск би поставил в по-неблагоприятно положение по-специално работниците от женски пол в сравнение с работниците от мъжки пол. От друга страна, жена, ползваща се от заместващо майчинство, по дефиниция не може да бъде по-неблагоприятно третирана поради нейната бременност, тъй като тя не е била бременна с детето. Що се отнася до отпуска при осиновяване, Съдът приема, че щом като този отпуск не попада в обхвата на Директива 2006/54, държавите членки са свободни да определят дали да го предоставят или не.

В случая по дело Z. жена, ползваща се от заместващо майчинство, не може да износи бременност и поради това използва заместваща майка. Що се отнася до Директива 2000/78, Съдът смята, че отказът да се разреши равностоен на отпуск по майчинство или на отпуск за осиновяване платен отпуск, не представлява дискриминация, основана на увреждане. Всъщност невъзможността да има дете по естествен път сама по себе си по принцип не представлява пречка за майката, ползвала се от заместващо майчинство, да получи достъп до заетост, да изпълнява служебните си задължения или да се издига в професията, и поради това не би могла да се счита за увреждане по смисъла на посочената директива. Доколкото запитващата юрисдикция поставя въпрос, свързан с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания¹¹², Съдът приема, че валидността на Директива 2000/78 не може да се преценява от гледна точка на тази конвенция, която има характер на програма и няма директен ефект. Същевременно посочената директива трябва да се тълкува, доколкото е възможно, в съответствие с Конвенцията.

XV. Околна среда

На 1 юли 2014 г. в решение Ålands Vindkraft (C-573/12, EU:C:2014:2037) големият състав на Съда, тълкувайки член 34 ДФЕС и Директива 2009/28 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници¹¹³, постановява, че съгласно член 2, втора алинея, буква к) и член 3, параграф 3 от тази директива държавата членка, която отпуска помощи на производителите на енергия от възобновяеми източници, не е длъжна да предвиди мерки, с които финансово да се подпомага използването на зелената енергия, произведена в друга държава членка.

¹¹² Посочена по-горе в бележка под линия 86.

¹¹³ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на Директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, стр. 16).

Разглежданата в главното производство шведска схема за подпомагане предвижда предоставянето на търгуеми сертификати¹¹⁴ на производителите на зелена електроенергия за електроенергията, произведена на територията на тази държава, и задължава доставчиците и определени потребители на електроенергия да купуват и да връщат всяка година на компетентния орган определено количество от тези сертификати, съответстващо на дял от всичките им доставки или потребление на електроенергия. След като шведските власти отказват на жалбоподателя да му издадат тези сертификати за ветропарка му във Финландия, тъй като само лицата, които стопанисват производствени инсталации в Швеция, могат да получат такива сертификати, той подава жалба срещу този отказ.

Съдът най-напред установява, от една страна, че въпросната схема има чертите, характерни за схемите за помощи, които се предвиждат и допускат от разпоредбите на Директива 2009/28, и от друга страна, че законодателят на Съюза не е имал намерение да наложи на държавите членки да разширят ползването ѝ, така че тя да обхване и зелената електроенергия, произведена на територията на друга държава членка. Все пак той приема, че подобна правна уредба може да възпрепятства, най-малкото непряко и потенциално, вноса на електроенергия, по-специално зелена електроенергия, от други държави членки. Следователно подобна схема представлява мярка с равностоен на количествени ограничения на вноса ефект, която по принцип е несъвместима с произтичащите от член 34 ДФЕС задължения, освен ако може да бъде обективно обоснована. В това отношение Съдът приема, че след като правото на Съюза не извършва хармонизация на националните схеми за подпомагане на зелената електроенергия, на държавите членки по принцип е позволено да ограничат ползването на такива схеми до производството на зелена електроенергия, разположено на тяхна територия, доколкото схемите имат за цел да насърчават в дългосрочна перспектива инвестициите в нови инсталации, като предоставят на производителите определени гаранции по отношение на бъдещата продажба на произведената от тях зелена електроенергия.

¹¹⁴ Става въпрос за схема за подпомагане, която предвижда в тежест на доставчиците на електроенергия и някои потребители задължение да включат определен дял зелена електроенергия в своето потребление.

В — Състав на Съда

(Протоколен ред към 9 октомври 2014 г.)

Първи ред, от ляво надясно:

L. Bay Larsen, R. Silva de Lapuerta, председатели на състави; K. Lenaerts, заместник-председател на Съда; V. Skouris, председател на Съда; A. Tizzano, M. Ilešič и T. von Danwitz, председатели на състави.

Втори ред, от ляво надясно:

K. Jürimäe, C. Vajda и A. Ó Caoimh, председатели на състави; M. Wathelet, първи генерален адвокат; J.-C. Bonichot и S. Rodin, председатели на състави; A. Rosas, съдия.

Трети ред, от ляво надясно:

Y. Bot, E. Sharpston, генерални адвокати; J. Malenovský и E. Juhász, съдии; J. Kokott, генерален адвокат; A. Borg Barthet и E. Levits, съдии; P. Mengozzi, генерален адвокат.

Четвърти ред, от ляво надясно:

A. Prechal, съдия; N. Jääskinen, генерален адвокат; D. Šváby, C. Toader, Ал. Арабаджиев, M. Safjan и M. Berger, съдии; P. Cruz Villalón, генерален адвокат.

Пети ред, от ляво надясно:

M. Szpunar и N. Wahl, генерални адвокати; C.G. Fernlund, E. Jarašiūnas, J. L. da Cruz Vilaça, F. Biltgen и M.C. Lycourgos, съдии; A. Calot Escobar, секретар.

1. Членове на Съда

(по реда на встъпване в длъжност)

Vassilios Skouris

Роден през 1948 г.; завършва право в Берлинския свободен университет (1970); доктор по конституционно и административно право, Хамбургски университет (1973); доцент в Хамбургския университет (1972—1977); професор по публично право в Билефелдския университет (1978); професор по публично право в Солунския университет (1982); министър на вътрешните работи (през 1989 г. и през 1996 г.); член на управителния комитет на Критския университет (1983—1987); директор на Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1997—2005); председател на Гръцката асоциация по европейско право (1992—1994); член на Гръцкия национален научноизследователски комитет (1993—1995); член на Висшия комитет за подбор на гръцки държавни служители (1994—1996); член на научния съвет на Академията по европейско право, Трир (от 1995 г.); член на управителния комитет на Гръцката национална школа за магистрати (1995—1996); член на научния комитет на Министерството на външните работи (1997—1999); председател на Гръцкия икономически и социален съвет през 1998 г.; съдия в Съда от 8 юни 1999 г.; председател на Съда от 7 октомври 2003 г.

Koen Lenaerts

Роден през 1954 г.; бакалавър и доктор по право (Льовенски католически университет); магистър по право, магистър по публична администрация (Харвардски университет); асистент (1979—1983), впоследствие професор по европейско право в Льовенския католически университет (от 1983 г.); съдебен помощник в Съда (1984—1985); професор в Колежа на Европа, Брюж (1984—1989); адвокат в брюкселската адвокатска колегия (1986—1989); гостуващ професор в Харвардския юридически факултет (1989); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 6 октомври 2003 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.; заместник-председател на Съда от 9 октомври 2012 г.

Antonio Tizzano

Роден през 1940 г.; професор по право на Европейския съюз в Университета „Сапиенца“, Рим; преподавател в университетите „Източен институт“ (1969—1979) и „Федерико II“, Неапол (1979—1992), в Университета в Катания (1969—1977) и в Могадишу (1967—1972); адвокат към италианския Касационен съд; правен съветник в постоянното представителство на Италианската република към Европейските общности (1984—1992); член на италианската делегация при преговорите за присъединяване на Кралство Испания и Португалската република към Европейските общности, при преговорите относно Единния европейски акт и Договора за Европейския съюз; автор на редица публикации, сред които коментари на европейските договори и на Кодексите на Европейския съюз; учредител и директор от 1996 г. на италианското списание „Правото на Европейския съюз“; член на управителните съвети или редакционните колегии на редица юридически списания; докладчик на редица международни конгреси; участник в конференции и лектор в редица международни институти, сред които Академията по международно право, Хага (1987); член на групата от независими експерти, съставена за проучването на финансите на Комисията на Европейските общности (1999); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2000 г. до 3 май 2006 г.; съдия в Съда от 4 май 2006 г.

Allan Rosas

Роден през 1948 г.; доктор по право, Университет в Турку (Финландия); професор по право в Университета в Турку (1978—1981) и в Академията Або (Турку/Або) (1981—1996); директор на Института по правата на човека към последната (1985—1995); различни отговорни национални и международни академични длъжности; член на научни дружества; координатор на значителен брой международни и национални изследователски проекти и програми в областта на правото на Общността, международното право, правата на човека и основните права, конституционното право и сравнителната публична администрация; представител на финландското правителство в качеството на член или съветник на финландски делегации на различни международни конференции и срещи; експертни функции във финландския правен живот, включително към финландски правителствени или парламентарни правни комисии, както и в Организацията на обединените нации, ЮНЕСКО, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа; от 1995 г. главен юридически съветник в правната служба на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения; от март 2001 г. заместник генерален директор на правната служба на Европейската комисия; съдия в Съда от 17 януари 2002 г.

Rosario Silva de Lapuerta

Родена през 1954 г.; бакалавър по право (Университет „Комплутенсе“, Мадрид); юрист в Държавната правна служба в Малага; юрист в правната служба на Министерството на транспорта, туризма и съобщенията, и впоследствие в правната служба на Министерството на външните работи; главен юрист в държавната служба за процесуално представителство пред Съда и заместник генерален директор на отдел „Общностна и международна правна помощ“ на Държавната правна служба (Министерство на правосъдието); член на групата за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Общността към Комисията; ръководител на испанската делегация в групата „Приятел на Председателството“ за реформата на съдебната система на Общността съгласно Договора от Ница, както и в ad hoc работната група „Съд на Европейските общности“ на Съвета; преподавател по право на Общността в Дипломатическата школа в Мадрид; съдиректор на испанското списание „Новини от Европейския съюз“; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Juliane Kokott

Родена през 1957 г.; завършва право (университети в Бон и Женева); магистър по право от Американския университет във Вашингтон; доктор по право (Хайделбергски университет, 1985 г.; Харвардски университет, 1990 г.); гостуващ професор в Университета Бъркли (1991); професор по немско и чуждестранно публично право, по международно право и по европейско право в университетите в Аугсбург (1992), Хайделберг (1993) и Дюселдорф (1994); заместник-съдия за германското правителство в Международния съд за помирение и арбитраж на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); заместник-председател на Федералния консултативен съвет за глобалните промени (WBGU, 1996 г.); професор по международно право, международно стопанско право и по европейско право в Университета в Санкт Гален (1999); директор на Института по европейско и международно стопанско право в Университета в Санкт Гален (2000); заместник-директор на програмата за специализация по стопанско право в Университета в Санкт Гален (2001); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Endre Juhász

Роден през 1944 г.; завършва право в Университета в Сегед, Унгария (1967); приеман изпит в унгарската адвокатска колегия (1970); следдипломно обучение по сравнително право, Университета в Страсбург, Франция (1969, 1970, 1971, 1972); служител в правния отдел на Министерството на външната търговия (1966—1974), директор по законодателните въпроси (1973—1974); първи търговски аташе в унгарското посолство в Брюксел, отговарящ за въпросите, свързани с Европейската общност (1974—1979); директор в Министерството на външната търговия (1979—1983); първи търговски аташе, а по-късно и търговски съветник в унгарското посолство във Вашингтон, САЩ (1983—1989); генерален директор в Министерството на търговията и в Министерството на международните икономически отношения (1989—1991); главен преговарящ по Споразумението за асоцииране между Република Унгария и Европейските общности и техните държави членки (1990—1991); генерален секретар на Министерството на международните икономически отношения, ръководител на Службата по европейски въпроси (1992); държавен секретар в Министерството на международните икономически отношения (1993—1994); държавен секретар, председател на Службата по европейски въпроси, Министерство на промишлеността и търговията (1994); извънреден и пълномощен посланик, ръководител на дипломатическата мисия на Република Унгария в Европейския съюз (от януари 1995 г. до май 2003 г.); главен преговарящ за присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз (от юли 1998 г. до април 2003 г.); министър без портфейл за координиране по въпросите на европейската интеграция (от май 2003 г.); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

George Arestis

Роден през 1945 г.; завършва право в Атинския университет (1968); магистър по сравнителни политически и управленски науки, Университет в Кент, Кентърбъри (1970); адвокатска практика в Кипър (1972—1982); назначен за районен съдия (1982); повишен в председател на районен съд (1995); административен председател на районен съд, Никозия (1997—2003); съдия във Върховния съд на Кипър (2003); съдия в Съда от 11 май 2004 г. до 8 октомври 2014 г.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Роден през 1947 г.; докторат по право, Кралски университет, Малта, 1973 г.; започва работа в малтийската държавна администрация като държавен нотариус през 1975 г.; съветник на Републиката през 1978 г., старши съветник на Републиката през 1979 г., заместник главен прокурор през 1988 г. и главен прокурор, назначен от президента на Малта, през 1989 г.; хоноруван преподавател по гражданско право в Университета в Малта (1985—1989); член на Съвета на Университета в Малта (1998—2004); член на Комисията за администриране на правосъдието (1994—2004); член на управителния съвет на Арбитражния център в Малта (1998—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Marko Ilešič

Роден през 1947 г.; доктор по право (Университет в Любляна); специализация по сравнително право (университети в Страсбург и Коимбра); изпит за правоспособност; професор по гражданско, търговско и международно частно право; заместник-декан (1995—2001) и декан (2001—2004) на Юридическия факултет на Университета в Любляна; автор на многобройни правни публикации; почетен съдия и председател на състав в Трудовия съд, Любляна (1975—1986); председател на Спортния съд на Словения (1978—1986); председател на Борсовата арбитражна камара в Любляна; арбитър в Търговската камара на Югославия (до 1991 г.) и Словения (от 1991 г.); арбитър в Международната търговска камара в Париж; съдия в отделението по жалбите на УЕФА и ФИФА; председател на Съюза на асоциациите на словенските юристи (1993—2005); член на Асоциацията по международно право, на Международния морски комитет и на много други международни юридически асоциации; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Jiří Malenovský

Роден през 1950 г.; доктор по право, Карлов университет, Прага (1975); доцент (1974—1990), заместник-декан (1989—1991) и ръководител на катедра „Международно и европейско право“ (1990—1992) в Университета „Масарик“, Бърно; съдия в Конституционния съд на Чехословакия (1992); посланик към Съвета на Европа (1993—1998); председател на Комитета на постоянните представители към Съвета на Европа (1995); генерален директор в Министерството на външните работи (1998—2000); председател на чешкия и на словашкия клон на Асоциацията по международно право (1999—2001); съдия в Конституционния съд (2000—2004); член на Законодателния съвет (1998—2000); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (от 2000 г.); професор по международно публично право в Университета „Масарик“, Бърно (2001); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Egils Levits

Роден през 1955 г.; завършва право и политически науки в Хамбургския университет; научен сътрудник в Юридическия факултет на Университета в Кил; съветник към латвийския парламент по въпросите от областта на международното право, конституционното право и законодателните реформи; посланик на Република Латвия в Германия и Швейцария (1992—1993), в Австрия, Швейцария и Унгария (1994—1995); заместник министър-председател и министър на правосъдието, изпълняващ функции на министър на външните работи (1993—1994); помирител в Съда за помирение и арбитраж към ОССЕ (от 1997 г.); член на Постоянния арбитражен съд (от 2001 г.); избран през 1995 г. за съдия в Европейския съд по правата на човека, преизбран през 1998 г. и 2001 г.; многобройни публикации в областта на конституционното и административното право, законодателните реформи и правото на Европейската общност; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Aindrias Ó Caoimh

Роден през 1950 г.; бакалавър по гражданско право, Национален университет на Ирландия, Дъблински университетски колеж, 1971 г.; адвокат (адвокатска колегия „Кингс инс“, 1972 г.); завършва европейско право (Дъблински университетски колеж, 1977 г.); адвокат в ирландската адвокатска колегия (1972—1999); лектор по европейско право (юридически факултет към „Кингс инс“, Дъблин); старши юрист (1994—1999); представител на правителството на Ирландия по множество дела пред Съда на Европейските общности; съдия в ирландския Висш съд (от 1999 г.); член на ръководството на колегията „Кингс инс“ (от 1999 г.); заместник-председател на Ирландското дружество по европейско право; член на Асоциацията по международно право (ирландски клон); син на съдия Andreas O’Keeffe (Aindrias Ó Caoimh), съдия в Съда (1974—1985); съдия в Съда от 13 октомври 2004 г.

Lars Bay Larsen

Роден през 1953 г.; диплома по политически науки (1976) и право (1983), Университет в Копенхаген; държавен служител в Министерството на правосъдието (1983—1985); лектор (1984—1991), впоследствие асоцииран професор (1991—1996) по семейно право в Университета в Копенхаген; ръководител на отдел в администрацията на датската адвокатура (1985—1986); началник на отдел (1986—1991) в Министерството на правосъдието; приет в адвокатската колегия (1991); началник на отдел (1991—1995), началник на дирекция „Полиция“ (1995—1999), началник на правната дирекция (2000—2003) в Министерството на правосъдието; представител на Дания в Комитет К-4 (1995—2000), в Централната шенгенска група (1996—1998) и в Управителния съвет на Европол (1998—2000); съдия във Върховния съд (2003—2006); съдия в Съда от 11 януари 2006 г.

Eleanor Sharpston

Родена през 1955 г.; изучава икономика, езици и право в Кралския колеж, Кеймбридж (1973—1977); преподавателска и изследователска дейност в Оксфордския колеж „Корпус Кристи“ (1977—1980); приета в адвокатската колегия „Мидъл темпъл“ (1980); адвокат (1980—1987 г. и 1990—2005 г.); съдебен помощник на генералния адвокат, впоследствие съдия със Gordon Slynn (1987—1990); професор по европейско и сравнително право (Директор „Европейско право“) в Лондонския университетски колеж (1990—1992); преподавател (Lecturer) в Юридическия факултет (1992—1998), впоследствие асоцииран преподавател (Affiliated Lecturer) (1998—2005) в Университета в Кеймбридж; член на Кралския колеж, Кеймбридж (1992—2010); почетен член на Кралския колеж, Кеймбридж (от 2011 г.); асоцииран професор и изследовател (Senior Research Fellow) в Центъра за европейски правни изследвания в Университета в Кеймбридж (1998—2005); кралски адвокат (1999); член на ръководството на колегията „Мидъл темпъл“ (2005); почетен член на Оксфордския колеж „Корпус Кристи“ (2010); доктор (хонорис кауза) по право, Глазгоу (2010) и Нотингам Трент (2011); генерален адвокат в Съда от 11 януари 2006 г.

Paolo Mengozzi

Роден през 1938 г.; професор по международно право и завеждащ катедрата по право на Европейските общности „Жан Моне“ на Университета в Болоня; доктор хонорис кауза на Университета „Карлос III“, Мадрид; гостуващ професор в университетите „Джонс Хопкинс“ (Център Болоня), „Сейнт Джонс“ (Ню Йорк), Джорджтаун, Париж II, „Джорджия“ (Атина) и в Международния университетски институт (Люксембург); координатор на програмата „Палас“ по европейско стопанско право на Университета в Наймеген; член на Консултативния комитет за обществени поръчки на Комисията на Европейските общности; държавен подсекретар за търговията и промишлеността по време на италианското председателство на Съвета; член на групата за размисъл на Европейската общност за Световната търговска организация (СТО) и директор на сесията за 1997 г. на изследователския център към Хагската академия по международно право, посветена на СТО; съдия в Първоинстанционния съд от 4 март 1998 г. до 3 май 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 4 май 2006 г.

Yves Bot

Роден през 1947 г.; диплома по право от Юридическия факултет на Университета в Руан; доктор по право (Университет Париж II „Пантеон-Асас“); асоцииран професор в Юридическия факултет на Университета в Ман; заместник-прокурор, а впоследствие и първи заместник-прокурор в прокуратурата в Ман (1974—1982); окръжен прокурор към Окръжния съд в Диеп (1982—1984); заместник окръжен прокурор към Окръжния съд в Страсбург (1984—1986); окръжен прокурор към Окръжния съд в Бастиа (1986—1988); апелативен прокурор към Апелативния съд в Кан (1988—1991); окръжен прокурор към Окръжния съд в Ман (1991—1993); служител към министъра на правосъдието (1993—1995); окръжен прокурор към Окръжния съд в Нантер (1995—2002); окръжен прокурор към Окръжния съд в Париж (2002—2004); главен прокурор към Апелативния съд в Париж (2004—2006); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Jean-Claude Bonichot

Роден през 1955 г.; диплома по право, Университет в Мец, диплома от Института по политически изследвания, Париж, възпитаник на Националната школа за администрация; докладчик (1982—1985), правителствен комисар (1985—1987 и 1992—1999); съдия (1999—2000); председател на шесто подотделение на отделението по споровете (2000—2006) в Държавния съвет; съдебен помощник в Съда (1987—1991); началник на кабинета на министъра на труда, заетостта и професионалното обучение, впоследствие началник на кабинета на държавния министър, министър на държавната администрация и модернизация на администрацията (1991—1992); ръководител на правната мисия на Държавния съвет към Националната здравноосигурителна каса за наети работници (2001—2006); асоцииран професор към Университета в Мец (1988—2000), впоследствие към Университета Париж I Пантеон-Сорбона (от 2000 г.); автор на многобройни публикации по административно право, право на Общността и европейско право по права на човека; основател и председател на редакционната колегия на *Бюлетин на съдебната практика в областта на устройството на територията*, съосновател и член на редакционната колегия на *Правен бюлетин на общините и регионите*, председател на научния съвет на сдружението за изследвания на институциите и правото в областта на териториалното устройство и благоустройството; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Thomas von Danwitz

Роден през 1962 г.; следва в Бон, Женева и Париж; държавен изпит по право (1986 г. и 1992 г.); доктор по право (Университет в Бон, 1988 г.); международна диплома по публична администрация (Национална школа за администрация, 1990 г.); хабилизация (Университет в Бон, 1996 г.); професор по германско публично право и европейско право (1996—2003), декан на Юридическия факултет на Университета в Рур, Бохум (2000—2001); професор по германско публично право и европейско право (Кьолнски университет, 2003—2006 г.); директор на Института по публично право и административни науки (2006); гостуващ професор в Школата по право и дипломатия „Флечър“ (2000), в Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2001—2006 г.) и в Университета Париж I Пантеон-Сорбона (2005—2006); доктор хонорис кауза на Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2010 г.); съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Александър Арабаджиев

Роден през 1949 г.; диплома по право (Софийски университет „Св. Климент Охридски“); съдия в Районен съд, Благоевград (1975—1983); съдия в Окръжен съд, Благоевград (1983—1986); съдия във Върховния съд (1986—1991); съдия в Конституционния съд (1991—2000); член на Европейската комисия по правата на човека (1997—1999); член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (2002—2003); народен представител (2001—2006); наблюдател в Европейския парламент; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Camelia Toader

Родена през 1963 г.; диплома по право (1986), доктор по право, Университет в Букурещ (1997); стажант-съдия в първоинстанционния съд в Буфтя (1986—1988); съдия в първоинстанционния съд на 5-и район в Букурещ (1988—1992); приета в адвокатската колегия в Букурещ (1992); преподавател (1992—2005), а от 2005 г. професор по европейско гражданско и договорно право в Университета в Букурещ; изследователски проекти и докторантски изследвания в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург (между 1992 г. и 2004 г.); началник на отдел „Европейска интеграция“ в Министерството на правосъдието (1997—1999); съдия във Върховния касационен съд (1999—2007); гостуващ професор в Университета във Виена (2000 г. и 2011 г.); преподавател по право на Общността в Националния институт на магистратите (2003 г. и 2005—2006 г.); член на редакционните колегии на редица юридически списания; от 2010 г. асоцииран член на Международната академия по сравнително право и почетен член на Центъра за европейски правни изследвания към Института за правни науки на Румънската академия; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Marek Safjan

Роден през 1949 г.; доктор по право (Варшавски университет, 1980 г.); хабилитиран доктор по правни науки (Варшавски университет, 1990 г.); редовен професор по право (1998); директор на Института по гражданско право на Варшавския университет (1992—1996); заместник-ректор на Варшавския университет (1994—1997); генерален секретар на полската секция на асоциацията на приятелите на френската правна култура „Анри Капитан“ (1994—1998); представител на Полша в Комитета по биоетика на Съвета на Европа (1991—1997); съдия в Конституционния съд (1997—1998) и впоследствие председател на същия съд (1998—2006); член на Международната академия по сравнително право (от 1994 г.) и заместник-председател на същата (от 2010 г.), член на Международната асоциация по право, етика и наука (от 1995 г.), член на полския Хелзински комитет; член на полската Академия за изкуства и литература; медал за заслуги, връчен от генералния секретар на Съвета на Европа (2007); автор на голям брой публикации в областта на гражданското, медицинското и европейското право; доктор хонорис кауза на Европейския университетски институт (2012); съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право (Братиславски университет); съдия в Първоинстанционния съд, Братислава; съдия по граждански дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд, Братислава; член на секцията по гражданско и семейно право в Правния институт на Министерството на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Maria Berger

Родена през 1956 г.; юридическо и икономическо образование (1975—1979), доктор по право; асистент и хоноруван преподавател в Института по публично право и политически науки на Университета в Инсбрук (1979—1984); администратор във Федералното министерство на науката и научните изследвания, където последно е заместник-началник на отдел (1984—1988); отговаря за въпросите, свързани с Европейския съюз, във Федералната администрация (1988—1989); началник на служба „Европейска интеграция“ на Федералната администрация (подготовка за присъединяването на Република Австрия към Европейския съюз) (1989—1992); директор на Надзорния орган на ЕАСТ в Женева и в Брюксел (1993—1994); заместник-председател на Дунавския университет в Кремс (1995—1996); член на Европейския парламент (от ноември 1996 г. до януари 2007 г. и от декември 2008 г. до юли 2009 г.) и член на правната комисия; заместващ член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (от февруари 2002 г. до юли 2003 г.); член на общинския съвет на град Перг (от септември 1997 г. до септември 2009 г.); федерален министър на правосъдието (от януари 2007 г. до декември 2008 г.); публикации по различни теми из областта на европейското право; почетен професор по европейско право във Виенския университет; гостуващ професор в университета в Сарбрюкен; почетен член на научния съвет на университета в Инсбрук; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Niilo Jääskinen

Роден през 1958 г.; диплома по право (1980), магистърска степен по право (1982), докторантура в Хелзинкския университет (2008), преподавател в Хелзинкския университет (1980—1986); съдебен помощник и временен съдия в първоинстанционния съд в Рованиemi (1983—1984); правен съветник (1987—1989), след това началник на секцията по европейско право (1990—1995) в Министерството на правосъдието; правен съветник в Министерството на външните работи (1989—1990); съветник и секретар по европейските въпроси в Голямата комисия на финландския парламент (1995—2000); временен съдия (от юли 2000 г. до декември 2002 г.), след това съдия (от януари 2003 г. до септември 2009 г.) във Върховния административен съд; отговарял е за правните и институционалните въпроси по време на преговорите за присъединяване на Република Финландия към Европейския съюз; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2009 г.

Pedro Cruz Villalón

Роден през 1946 г.; диплома по право (1963—1968), доктор по право, Университет в Севиля (1975); следдипломна квалификация във Фрайбургския университет (1969—1971); доцент по политически и правни науки в Университета в Севиля (1978—1986); завеждащ катедрата по конституционно право в Университета в Севиля (1986—1992); съдебен помощник в Конституционния съд (1986—1987); съдия в Конституционния съд (1992—1998); председател на Конституционния съд (1998—2001); член на Института за академични изследвания в Берлин (2001—2002); завеждащ катедрата по конституционно право в Мадридския автономен университет (2002—2009); избран съветник в Държавния съвет (2004—2009); автор на множество публикации; генерален адвокат в Съда от 14 декември 2009 г.

Alexandra (Sacha) Prechal

Родена през 1959 г.; завършва право (Грьонингенски университет, 1977—1983 г.); доктор по право (Амстердамски университет, 1995 г.); преподавател в Юридическия факултет, Матрихт (1983—1987); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1987—1991); преподавател в Европейския институт към Юридическия факултет на Амстердамския университет (1991—1995); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Тилбург (1995—2003); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Утрехт и член на управителния съвет на Европейския институт към Университета в Утрехт (от 2003 г.); член на редакционните колегии на множество национални и международни правни издания; автор на много публикации; член на нидерландската Кралска академия на науките; съдия в Съда от 10 юни 2010 г.

Egidijus Jarašiūnas

Роден през 1952 г.; диплома по право, Университет във Вилнюс (1974—1979); доктор по правни науки, Правна академия, Литва (1999), адвокат в адвокатската колегия на Литва (1979—1990); депутат във Върховния съвет (Парламента) на Република Литва (1990—1992), впоследствие член на Сейма (Парламента) на Република Литва и член на Комитета за държава и право (1992—1996); съдия в Конституционния съд на Република Литва (1996—2005), впоследствие съветник на председателя на Конституционния съд на Република Литва (от 2006 г.); асистент в катедрата по конституционно право в Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (1997—2000), впоследствие доцент (2000—2004), а след това професор (от 2004 г.) в посочената катедра и накрая, ръководител на катедрата по конституционно право (2005—2007); декан на Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (2007—2010); член на Венецианската комисия (2006—2010); подписал акта от 11 март 1990 г. за възстановяване на независимостта на Литва; автор на множество правни публикации; съдия в Съда от 6 октомври 2010 г.

Carl Gustav Fernlund

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета в Лунд (1975); секретар на Първоинстанционния съд в Ландскрона (1976—1978); специализиран съдия в Апелативния административен съд (1978—1982); заместник-съдия в Апелативния административен съд (1982); правен съветник в постоянния комитет по въпросите на Конституцията в шведския парламент (1983—1985); правен съветник в Министерство на финансите (1985—1990); директор на данъчна дирекция „Данъчно облагане на доходите на физическите лица“ в Министерството на финансите (1990—1996); директор на дирекция „Акцизи“ в Министерство на финансите (1996—1998); съветник по данъчни въпроси в постоянното представителство на Кралство Швеция към Европейския съюз (1998—2000); генерален директор по правните въпроси на управление „Данъци и митници“ в Министерство на финансите (2000—2005); съдия във Върховния административен съд (2005—2009); председател на Апелативния административен съд в Гьотеборг (2009—2011); съдия в Съда от 6 октомври 2011 г.

José Luís da Cruz Vilaça

Роден през 1944 г.; диплома по право и магистърска степен по политическа икономика от Университета в Коимбра; доктор по международна икономика (Университет Париж I Пантеон-Сорбона); отбива задължителна военна служба в Министерството на военноморските сили (правна служба, 1969—1972 г.); преподавател в Католическия университет и в университета „Нова“ в Лисабон; бивш преподавател в университета в Коимбра и в университета „Лузиада“ в Лисабон (директор на Института по европейски изследвания); член на португалското правителство (1980—1983); държавен секретар в Министерството на вътрешните работи, в председателството на Министерския съвет и по европейските въпроси; депутат в португалския парламент, заместник-председател на Християндемократическата група; генерален адвокат в Съда (1986—1988); председател на Първоинстанционния съд на Европейските общности (1989—1995); адвокат в адвокатската колегия на Лисабон, специалист по европейско и конкурентно право (1996—2012); член на групата за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Европейските общности, „група „Дуе“ (2000); председател на дисциплинарния съвет на Европейската комисия (2003—2007); председател на Португалската асоциация по европейско право (от 1999 г.); съдия в Съда от 8 октомври 2012 г.

Melchior Wathelet

Роден през 1949 г.; завършва правни и икономически науки (Лиежски университет); магистър по право (Харвардски университет, Съединени американски щати); доктор хонорис кауза (Университет Париж-Дофин); професор по европейско право в Льовенския и в Лиежкия университет; депутат (1977—1995); държавен секретар, министър и министър-председател на регион Валония (1980—1988); заместник министър-председател, министър на правосъдието и средната класа (1988—1992); заместник министър-председател, министър на правосъдието и икономиката (1992—1995); заместник министър-председател, министър на националната отбрана (1995); кмет на Вервие (1995); съдия в Съда на Европейските общности (1995—2003); юридически съветник, впоследствие адвокат (2004—2012); държавен министър (2009—2012); генерален адвокат в Съда от 8 октомври 2012 г.

Christopher Vajda

Роден през 1955 г.; завършва право в Университета в Кеймбридж; специализирана бакалавърска степен по европейско право, Брюкселски свободен университет (специално отличие); приет в адвокатската колегия „Грейс ин“ на Англия и Уелс (1979); адвокат (1979—2012); приет в адвокатската колегия на Северна Ирландия (1996); кралски адвокат (1997); член на ръководството на колегията „Грейс ин“ (2003); временен съдия в Кралския съд (2003—2012); ко-вчежник на Асоциацията на Обединеното кралство по европейско право (2001—2012); участва в изготвянето на сборника „Конкурентното право на Европейските общности“ (Bellamy & Child, трето—шесто издание); съдия в Съда от 8 октомври 2012 г.

Nils Wahl

Роден през 1961 г.; доктор по право, Стокхолмски университет (1995); доцент и завеждащ катедрата по европейско право „Жан Моне“ (1995), професор по европейско право, Стокхолмски университет (2001); генерален директор на образователна фондация (1993—2004); председател на шведската Изследователска мрежа в областта на общностното право (Nätverket för europarättslig forskning) (2001—2006); член на Съвета по въпросите на конкурентното право (Rådet för konkurrensfrågor) (2001—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г. до 28 ноември 2012 г.; генерален адвокат в Съда от 28 ноември 2012 г.

Siniša Rodin

Роден през 1963 г.; доктор по право (Загребски университет, 1995 г.); магистър по право, Мичигански юридически факултет (1992); стипендиант по програма „Фулбрайт“ и гостуващ преподавател в Харвардския юридически факултет (2001—2002); доцент, впоследствие професор в юридическия факултет на Загребския университет от 1987 г.; завеждащ катедра „Жан Моне“ от 2006 г. и завеждащ катедра „Жан Моне“ ad personam от 2011 г.; гостуващ професор в Корнелския юридически факултет (2012); член на хърватската комисия за конституционна реформа, председател на работната група за присъединяването към Съюза (2009—2010); член на хърватския екип за преговори във връзка с присъединяването на Хърватия към Съюза (2006—2011); автор на множество публикации; съдия в Съда от 4 юли 2013 г.

François Biltgen

Роден през 1958 г.; магистърска степен по право (1981) и следдипломна специализация (DEA) по общностно право, Университет за право, икономика и социални науки Париж II (1982); дипломант на Института за политически изследвания, Париж (1982); адвокат в Люксембургската адвокатска колегия (1987—1999); член на Камарата на представителите (1994—1999); общински съветник, град Еш-сюр-Алзет (1987—1999); член на кметския съвет, град Еш-сюр-Алзет (1997—1999); заместващ член на люксембургската делегация в Комитета на регионите на Европейския съюз (1994—1999); министър на труда и заетостта, министър на вероизповеданията, министър за връзките с Парламента, заместник-министър на съобщенията (1999—2004); министър на труда и заетостта, министър на вероизповеданията, министър на културата, висшето образование и изследователската работа (2004—2009); министър на правосъдието, министър по въпросите на държавната служба и административната реформа, министър на висшето образование и изследователската работа, министър на съобщенията и медиите, министър на вероизповеданията (2009—2013); съпредседател на министерската конференция в рамките на Болонския процес през 2005 г. и 2009 г.; съпредседател на министерската конференция на Европейската космическа агенция (2012—2013); съдия в Съда от 7 октомври 2013 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право, Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената палата (1992—1993); съдия в Апелативния съд, Талин (1993—2004); европейска магистърска степен по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г. до 23 октомври 2013 г.; съдия в Съда от 23 октомври 2013 г.

Maciej Szpunar

Роден през 1971 г.; завършва право в Силезийския университет и Колежа на Европа, Брюж; доктор по право (2000); хабилитиран доктор по правни науки (2009); професор по право (2013); гостуващ преподавател в „Джизъс колидж“, Кеймбридж (1998), в Лиежкия университет (1999) и в Европейския университетски институт, Флоренция (2003); адвокат (2001—2008), член на комитета по международно частно право на комисията за кодификация на гражданското право към министъра на правосъдието (2001—2008); член на научния съвет на Академията по европейско право, Трир (от 2008 г.); член на изследователската група по въпросите на действащото частно право на Съюза „Acquis Group“ (от 2006 г.); държавен подсекретар в Бюрото на Комитета по европейска интеграция (2008—2009), след това в Министерството на външните работи (2010—2013); заместник-председател на научния съвет на Института по правосъдие; представител на полското правителство по голям брой дела пред съдилищата на Европейския съюз; ръководител на полската делегация при преговорите във връзка с Договора за стабилност, координация и управление в Икономическия и паричен съюз; член на редакционния съвет на редица юридически списания; автор на множество публикации в областта на европейското право и международното частно право; генерален адвокат в Съда от 23 октомври 2013 г.

Constantinos Lycourgos

Роден през 1964 г.; следдипломна квалификация по общностно право (1987) и докторат по право в Университета Пантеон-Асас (1991); лектор в Центъра за продължаващо обучение в Университета Пантеон-Асас; приет в Кипърската адвокатска колегия (1993); специален съветник по европейските въпроси към министъра на външните работи на Кипър (1996—1999); член на екипа за преговори във връзка с присъединяването на Кипър към Европейския съюз (1998—2003); съветник по въпросите на правото на Съюза към правната служба на Република Кипър (1999—2002); член на гръцки кипърски делегации по време на преговорите за цялостно уреждане на кипърския въпрос (2002—2014); главен юридически съветник (2002—2007), а впоследствие и главен процесуален представител на Република Кипър (2007—2014), както и директор на дирекция „Европейско право“ в правната служба на Република Кипър (2003—2014); представител на кипърското правителство пред съдилищата на Европейския съюз (2004—2014); член на управителния съвет на Европейската организация по публично право (Атина, Гърция) от 2013 г.; съдия в Съда от 8 октомври 2014 г.

Alfredo Calot Escobar

Роден през 1961 г.; завършва право в Университета във Валенсия (1979—1984); търговски анализатор в Съвета на търговските палати на автономна област Валенсия (1986); юрист-лингвист в Съда (1986—1990); юрист-редактор в Съда (1990—1993); администратор в служба „Преса и информация“ на Съда (1993—1995); администратор в секретариата на институционалната комисия на Европейския парламент (1995—1996); служител, подпомагащ секретаря на Съда (1996—1999); съдебен помощник в Съда (1999—2000); началник на отдела за преводи на испански език в Съда (2000—2001); директор, а впоследствие генерален директор на генерална дирекция „Писмени преводи“ на Съда (2001—2010); секретар на Съда от 7 октомври 2010 г.

2. Промени в състава на Съда през 2014 г.

Тържествено заседание от 8 октомври 2014 г.

След напускането на г-н George Arestis, с решение от 24 септември 2014 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха г-н Constantinos Lycourgos за остатък от мандата на г-н George Arestis, а именно до 6 октомври 2018 г.

По повод полагането на клетва и встъпването в длъжност на новия съдия на 8 октомври 2014 г. се проведе тържествено заседание в седалището на Съда на Европейския съюз.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2014 г. до 3 юли 2014 г.

V. SKOURIS, председател
 K. LENAERTS, заместник-председател
 A. TIZZANO, председател на първи състав
 R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав
 M. ILEŠIČ, председател на трети състав
 L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав
 T. von DANWITZ, председател на пети състав
 P. CRUZ VILLALÓN, първи генерален адвокат
 E. JUHÁSZ, председател на десети състав
 A. BORG BARTHET, председател на шести състав
 M. SAFJAN, председател на девети състав
 C.G. FERNLUND, председател на осми състав
 J. L. da CRUZ VILAÇA, председател на седми състав
 A. ROSAS, съдия
 J. KOKOTT, генерален адвокат
 G. ARESTIS, съдия
 J. MALENOVSKÝ, съдия
 E. LEVITS, съдия
 A. Ó CAOIMH, съдия
 E. SHARPSTON, генерален адвокат
 P. MENGOSZI, генерален адвокат
 Y. BOT, генерален адвокат
 J.-C. BONICHOT, съдия
 Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 C. TOADER, съдия
 D. ŠVÁBY, съдия
 M. BERGER, съдия
 N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
 A. PRECHAL, съдия
 E. JARAŠIŪNAS, съдия
 M. WATHELET, генерален адвокат
 C. VAJDA, съдия
 N. WAHL, генерален адвокат
 S. RODIN, съдия
 F. BILTGEN, съдия
 K. JÜRIMÄE, съдия
 M. SZPUNAR, генерален адвокат
 A. CALOT ESCOBAR, секретар

от 4 юли 2014 г. до 8 октомври 2014 г.

V. SKOURIS, председател
 K. LENAERTS, заместник-председател
 A. TIZZANO, председател на първи състав
 R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав
 M. ILEŠIČ, председател на трети състав
 L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав
 T. von DANWITZ, председател на пети състав
 M. WATHELET, първи генерален адвокат
 A. Ó CAOIMH, председател на осми състав
 J.-C. BONICHOT, председател на седми състав
 C. VAJDA, председател на десети състав
 S. RODIN, председател на шести състав
 K. JÜRIMÄE, председател на девети състав
 A. ROSAS, съдия
 J. KOKOTT, генерален адвокат
 E. JUHÁSZ, съдия
 G. ARESTIS, съдия
 A. BORG BARTHET, съдия
 J. MALENOVSKÝ, съдия
 E. LEVITS, съдия
 E. SHARPSTON, генерален адвокат
 P. MENGOSZI, генерален адвокат
 Y. BOT, генерален адвокат
 Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 C. TOADER, съдия
 M. SAFJAN, съдия
 D. ŠVÁBY, съдия
 M. BERGER, съдия
 N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
 P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат
 A. PRECHAL, съдия
 E. JARAŠIŪNAS, съдия
 C.G. FERNLUND, съдия
 J. L. da CRUZ VILAÇA, съдия
 N. WAHL, генерален адвокат
 F. BILTGEN, съдия
 M. SZPUNAR, генерален адвокат
 A. CALOT ESCOBAR, секретар

от 9 октомври 2014 г. до 31 декември 2014 г.

V. SKOURIS, председател
K. LENAERTS, заместник-председател
A. TIZZANO, председател на първи състав
R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав
M. ILEŠIČ, председател на трети състав
L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав
T. von DANWITZ, председател на пети състав
M. WATHELET, първи генерален адвокат
A. Ó CAOIMH, председател на осми състав
J.-C. BONICHOT, председател на седми състав
C. VAJDA, председател на десети състав
S. RODIN, председател на шести състав
K. JÜRIMÄE, председател на девети състав
A. ROSAS, съдия
J. KOKOTT, генерален адвокат
E. JUHÁSZ, съдия
A. BORG BARTHET, съдия
J. MALENOVSKÝ, съдия
E. LEVITS, съдия
E. SHARPSTON, генерален адвокат
P. MENGGOZZI, генерален адвокат
Y. BOT, генерален адвокат
Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
C. TOADER, съдия
M. SAFJAN, съдия
D. ŠVÁBY, съдия
M. BERGER, съдия
N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат
A. PRECHAL, съдия
E. JARAŠIŪNAS, съдия
C.G. FERNLUND, съдия
J. L. da CRUZ VILAÇA, съдия
N. WAHL, генерален адвокат
F. BILTGEN, съдия
M. SZPUNAR, генерален адвокат
C. LYCOURGOS, съдия

A. CALOT ESCOBAR, секретар

4. Бивши членове на Съда

Pilotti Massimo, съдия (1952—1958), председател от 1952 г. до 1958 г.
Serrarens Petrus, съдия (1952—1958)
Van Kleffens Adrianus, съдия (1952—1958)
Rueff Jacques, съдия (1952—1959 г. и 1960—1962 г.)
Riese Otto, съдия (1952—1963)
Lagrange Maurice, генерален адвокат (1952—1964)
Delvaux Louis, съдия (1952—1967)
Hammes Charles Léon, съдия (1952—1967), председател от 1964 г. до 1967 г.
Roemer Karl, генерален адвокат (1953—1973)
Catalano Nicola, съдия (1958—1962)
Rossi Rino, съдия (1958—1964)
Donner Andreas Matthias, съдия (1958—1979), председател от 1958 г. до 1964 г.
Trabucchi Alberto, съдия (1962—1972), впоследствие генерален адвокат (1973—1976)
Lecourt Robert, съдия (1962—1976), председател от 1967 г. до 1976 г.
Strauss Walter, съдия (1963—1970)
Gand Joseph, генерален адвокат (1964—1970)
Monaco Riccardo, съдия (1964—1976)
Mertens de Wilmars Josse J., съдия (1967—1984), председател от 1980 г. до 1984 г.
Pescatore Pierre, съдия (1967—1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, генерален адвокат (1970—1972)
Kutscher Hans, съдия (1970—1980), председател от 1976 г. до 1980 г.
Mayras Henri, генерален адвокат (1972—1981)
O'Dalaigh Cearbhall, съдия (1973—1974)
Sørensen Max, съдия (1973—1979)
Reischl Gerhard, генерален адвокат (1973—1981)
Warner Jean-Pierre, генерален адвокат (1973—1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., съдия (1973—1988), председател от 1984 г. до 1988 г.
O'Keefe Aindrias, съдия (1974—1985)
Touffait Adolphe, съдия (1976—1982)
Capotorti Francesco, съдия (1976), впоследствие генерален адвокат (1976—1982)
Bosco Giacinto, съдия (1976—1988)
Koopmans Thymen, съдия (1979—1990)
Due Ole, съдия (1979—1994), председател от 1988 г. до 1994 г.
Everling Ulrich, съдия (1980—1988)
Chloros Alexandros, съдия (1981—1982)
Rozès Simone, генерален адвокат (1981—1984)
Verloren van Themaat Pieter, генерален адвокат (1981—1986)
Slynn Sir Gordon, генерален адвокат (1981—1988), впоследствие съдия (1988—1992)
Grévisse Fernand, съдия (1981—1982 г. и 1988—1994 г.)
Bahlmann Kai, съдия (1982—1988)
Galmot Yves, съдия (1982—1988)
Mancini G. Federico, генерален адвокат (1982—1988), впоследствие съдия (1988—1999)
Kakouris Constantinos, съдия (1983—1997)

Darmon Marco, генерален адвокат (1984—1994)
Joliet René, съдия (1984—1995)
Lenz Carl Otto, генерален адвокат (1984—1997)
O'Higgins Thomas Francis, съдия (1985—1991)
Schockweiler Fernand, съдия (1985—1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, генерален адвокат (1986—1988)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, съдия (1986—2000)
Mischo Jean, генерален адвокат (1986—1991 г. и 1997—2003 г.)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, съдия (1986—2003), председател от 1994 г. до 2003 г.
Diez de Velasco Manuel, съдия (1988—1994)
Zuleeg Manfred, съдия (1988—1994)
Van Gerven Walter, генерален адвокат (1988—1994)
Tesauro Giuseppe, генерален адвокат (1988—1998)
Jacobs Francis Geoffrey, генерален адвокат (1988—2006)
Kapteyn Paul Joan George, съдия (1990—2000)
Murray John L., съдия (1991—1999)
Gulmann Claus Christian, генерален адвокат (1991—1994), впоследствие съдия (1994—2006)
Edward David Alexander Ogilvy, съдия (1992—2004)
Elmer Michael Bendik, генерален адвокат (1994—1997)
Hirsch Günter, съдия (1994—2000)
Cosmas Georges, генерален адвокат (1994—2000)
La Pergola Antonio Mario, съдия (1994 г. и 1999—2006 г.), генерален адвокат (1995—1999)
Puissochet Jean-Pierre, съдия (1994—2006)
Léger Philippe, генерален адвокат (1994—2006)
Ragnemalm Hans, съдия (1995—2000)
Fennelly Nial, генерален адвокат (1995—2000)
Sevón Leif, съдия (1995—2002)
Wathelet Melchior, съдия (1995—2003)
Jann Peter, съдия (1995—2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, генерален адвокат (1995—2009)
Schintgen Romain, съдия (1996—2008)
Ioannou Krateros, съдия (1997—1999)
Alber Siegbert, генерален адвокат (1997—2003)
Saggio Antonio, генерален адвокат (1998—2000)
O'Kelly Macken Fidelma, съдия (1999—2004)
Von Bahr Stig, съдия (2000—2006)
Colneric Ninon, съдия (2000—2006)
Geelhoed Leendert A., генерален адвокат (2000—2006)
Stix-Hackl Christine, генерален адвокат (2000—2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, съдия (2000—2010)
Da Cunha Rodrigues José Narciso, съдия (2000—2012)
Poiars Pessoa Maduro Luís Miguel, генерален адвокат (2003—2009)
Makarczyk Jerzy, съдия (2004—2009)
Klučka Ján, съдия (2004—2009)
Kūris Pranas, съдия (2004—2010)
Schiemann Konrad Hermann Theodor, съдия (2004—2012)

Löhmus Uno, съдия (2004—2013)
Lindh Pernilla, съдия (2006—2011)
Mazák Ján, генерален адвокат (2006—2012)
Trstenjak Verica, генерален адвокат (2006—2012)
Kasel Jean-Jacques, съдия (2008—2013)
Arestis Georges, съдия (2004—2014)

Председатели

Pilotti Massimo (1952—1958)
Donner Andreas Matthias (1958—1964)
Hammes Charles Léon (1964—1967)
Lecourt Robert (1967—1976)
Kutscher Hans (1976—1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980—1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984—1988)
Due Ole (1988—1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994—2003)

Секретари

Van Houtte Albert (1953—1982)
Heim Paul (1982—1988)
Giraud Jean-Guy (1988—1994)
Grass Roger (1994—2010)

Г — Съдебна статистика на Съда

Обща дейност на Съда

1. Образувани, приключени и висящи дела (2010—2014)

Образувани дела

2. Видове производства (2010—2014)
3. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2014)
4. Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка (2010—2014)

Приключени дела

5. Видове производства (2010—2014)
6. Съдебни решения, определения, становища (2014)
7. Съдебни състави (2010—2014)
8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2010—2014)
9. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2010—2014)
10. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2014)
11. Съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2010—2014)
12. Продължителност на производствата (съдебни решения и определения с правораздавателен характер) (2010—2014)

Висящи дела към 31 декември

13. Видове производства (2010—2014)
14. Съдебни състави (2010—2014)

Други

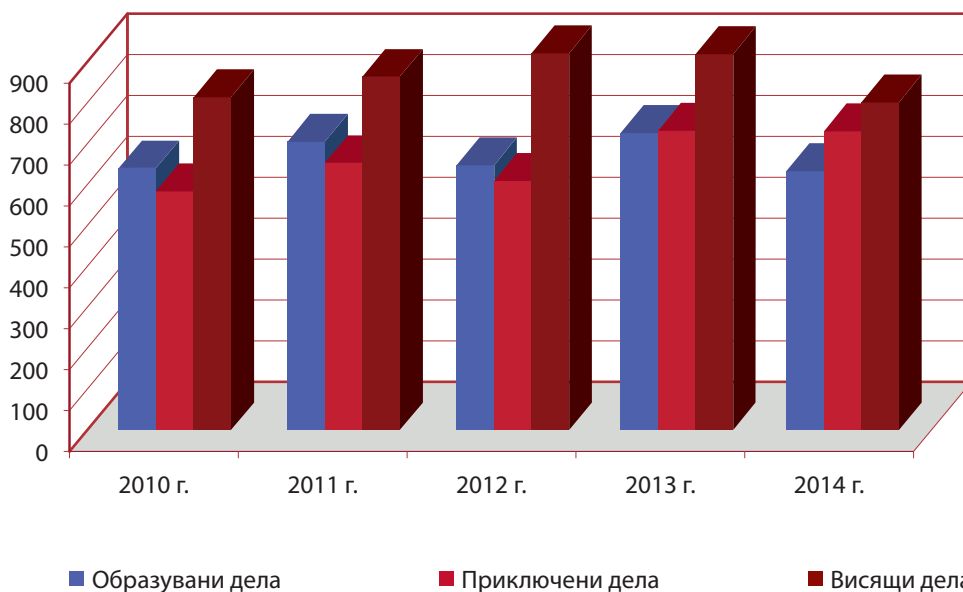
15. Бързи производства (2010—2014)
16. Спешни преюдициални производства (2010—2014)
17. Обезпечителни производства (2014)

Общо развитие на правораздавателната дейност (1952—2014)

18. Образувани дела и съдебни решения
19. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)
20. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по юрисдикции)
21. Предявени искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

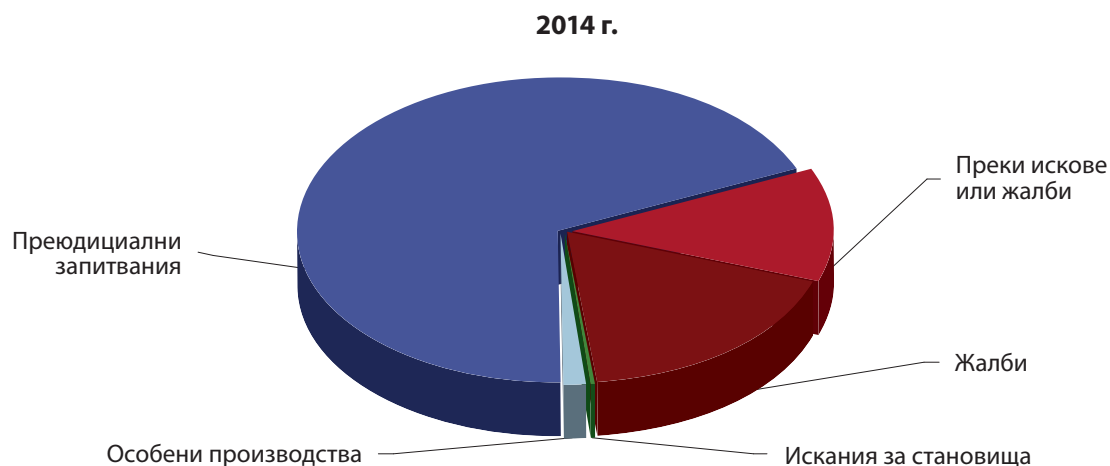
1. **Обща дейност на Съда** **Образувани, приключени и висящи дела (2010—2014)¹**

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Образувани дела	631	688	632	699	622
Приключени дела	574	638	595	701	719
Висящи дела	799	849	886	884	787

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

2. Образувани дела — Видове производства (2010—2014)¹

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Преюдициални запитвания	385	423	404	450	428
Преки иски или жалби	136	81	73	72	74
Жалби	97	162	136	161	111
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	6	13	3	5	
Искания за становища			1	2	1
Особени производства ²	7	9	15	9	8
Общо	631	688	632	699	622
Молби за допускане на обезпечение	3	3		1	3

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² За „особени производства“ се считат свързаните с: правна помощ, определяне на съдебни разноски, поправяне, отмяна на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяна на съдебен акт по молба на трето лице, тълкуване, отмяна на влязъл в сила съдебен акт, разглеждане на предложение на Първия генерален адвокат за преразглеждане на съдебен акт на Общия съд, налагане на заповест и делата, свързани с имунитет.

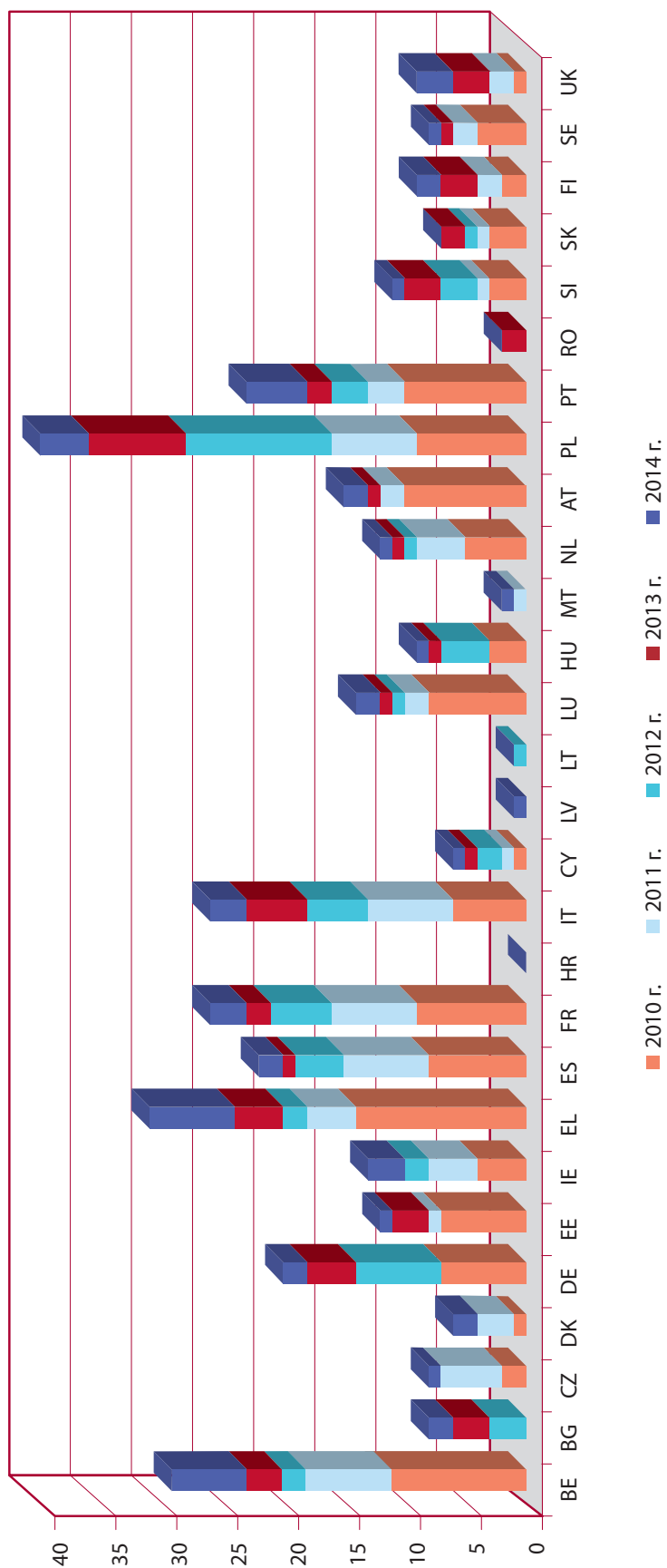
3. Образувани дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2014)¹

	Преюдици- ални запит- вания	Преки иско- ве или жалби	Жалби	Искания за становища	Общо	Особени производ- ства
Външна дейност на Европейския съюз	2				2	
Гражданство на Съюза	7	1	1		9	
Данъчни въпроси	54	3			57	
Достъп до документи			1		1	
Държавни помощи	11	6	15		32	
Енергетика		4			4	
Заетост			1		1	
Защита на потребителите	34				34	
Земеделие	9	1	3		13	
Икономическа и парична политика	2		1		3	
Икономическо, социално и териториално сближаване			1		1	
Индустриална политика	8	1			9	
Институционално право	2	12	11		25	2
Интелектуална и индустриална собственост	13		34		47	
Конкуренция	8		15		23	
Митнически съюз и обща митническа тарифа	19		5		24	
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство			2		2	
Образование, професионално обучение, младеж и спорт			1		1	
Обща външна политика и политика на сигурност	1	1	5		7	
Обща политика в областта на рибарството			2		2	
Обществени поръчки	20		1		21	
Обществено здраве		1	1		2	
Околна среда	22	15	4		41	
Принципи на правото на Съюза	21	1	1		23	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	49	3	1		53	
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)	2				2	
Сближаване на законодателствата	19	2			21	
Свобода на установяване	26				26	
Свободно движение на капитали	5	2			7	
Свободно движение на стоки	10	1			11	
Свободно движение на хора	6	5			11	
Свободно предоставяне на услуги	16	1	1	1	19	
Социална политика	20	5			25	
Социално осигуряване на работниците мигранти	4	2			6	
Трансевропейски мрежи			1		1	
Транспорт	24	5			29	
Търговска политика	8		3		11	
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите,...)	4				4	
ДФЕС	426	72	111	1	610	2
Правилник за длъжностните лица	1				1	
Привилегии и имунитети	1	1			2	
Производство						6
Разни	2	1			3	6
Договор за АЕ		1			1	
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	428	74	111	1	614	8

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

4. Образувани дела — Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава (2010—2014)¹

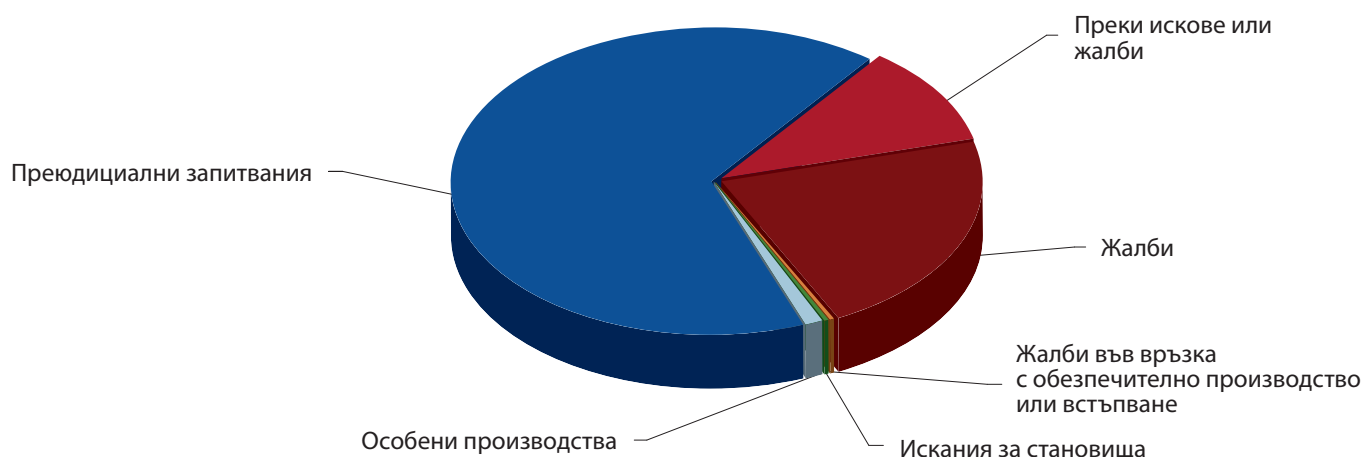

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Белгия	11	7	2	3	6
България			3	3	2
Чешка република	2	5			1
Дания	1	3			2
Германия	7		7	4	2
Естония	7	1		3	1
Ирландия	4	4	2		3
Гърция	14	4	2	4	7
Испания	8	7	4	1	2
Франция	9	7	5	2	3
Хърватия					
Италия	6	7	5	5	3
Кипър	1	1	2	1	1
Латвия					1
Литва			1		
Люксембург	8	2	1	1	2
Унгария	3		4	1	1
Малта		1			1
Нидерландия	5	4	1	1	1
Австрия	10	2		1	2
Полша	9	7	12	8	4
Португалия	10	3	3	2	5
Румъния				2	
Словения	3	1	3	3	1
Словакия	3	1	1	2	
Финландия	2	2		3	2
Швеция	4	2		1	1
Обединено кралство	1	2		3	3
Общо	128	73	58	54	57

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

5. Приключени дела — Видове производства (2010—2014)¹

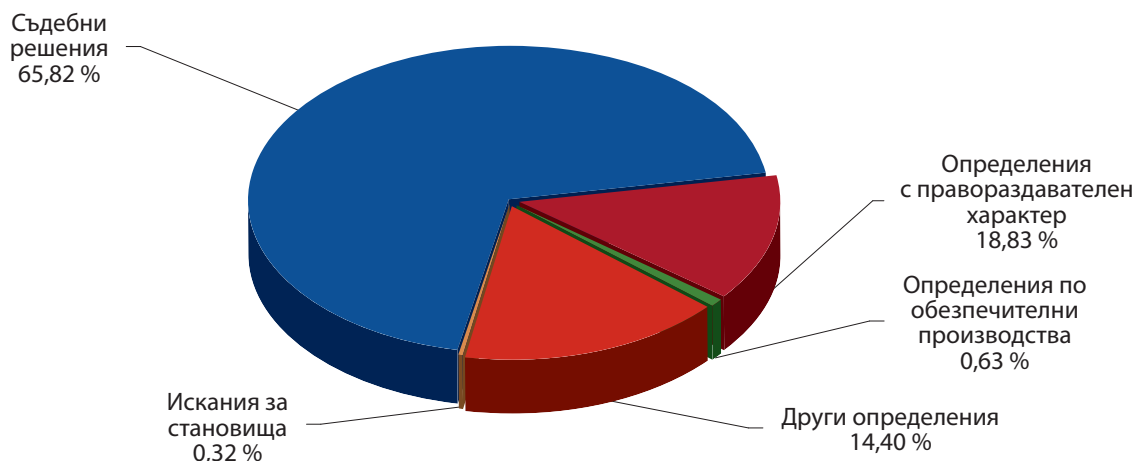
2014 г.

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Преюдициални запитвания	339	388	386	413	476
Преки искове или жалби	139	117	70	110	76
Жалби	84	117	117	155	157
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	4	7	12	5	1
Искания за становища		1		1	2
Особени производства	8	8	10	17	7
Общо	574	638	595	701	719

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

6. Приключени дела — Съдебни решения, определения, становища (2014)¹

	Съдебни решения	Определения с правораздавателен характер ²	Определения по обезпечителни производства ³	Други определения ⁴	Искания за становища	Общо
Преюдициални запитвания	296	60		64		420
Преки искове или жалби	56			19		75
Жалби	64	53	3	8		128
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване			1			1
Искания за становища					2	2
Особени производства		6				6
Общо	416	119	4	91	2	632

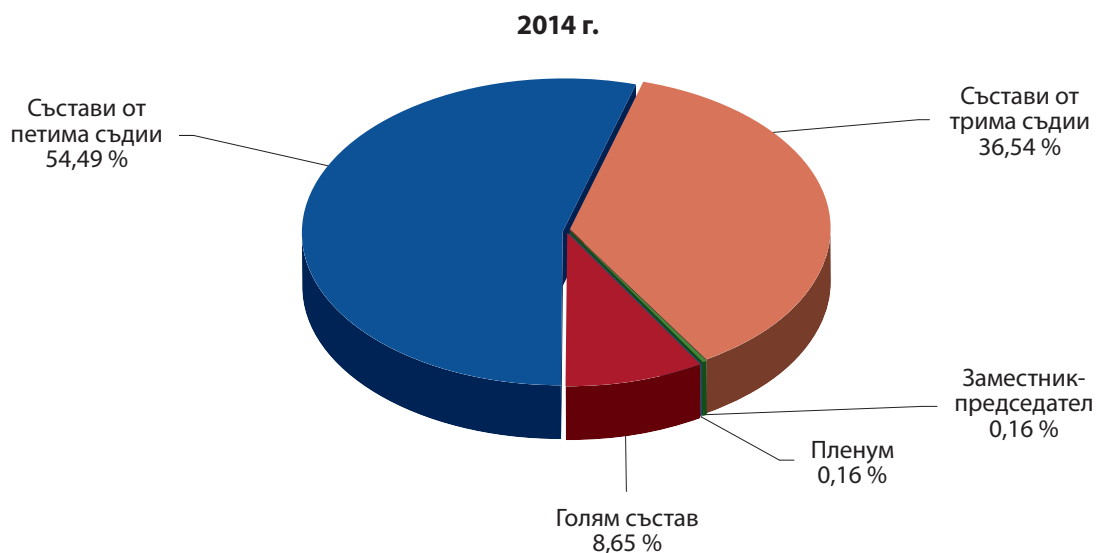
¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (порегища съединени дела = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

³ Определения, постановени по молби на основание членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС (по-рано, членове 242 ЕО и 243 ЕО) или на основание член 280 ДФЕС (по-рано, член 244 ЕО), или на основание съответните разпоредби от ДЕОАЕ, или вследствие на жалба срещу определение, постановено по обезпечително производство или по молба за встъпване.

⁴ Определения, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

7. Приключени дела — Съдебен състав (2010—2014)¹

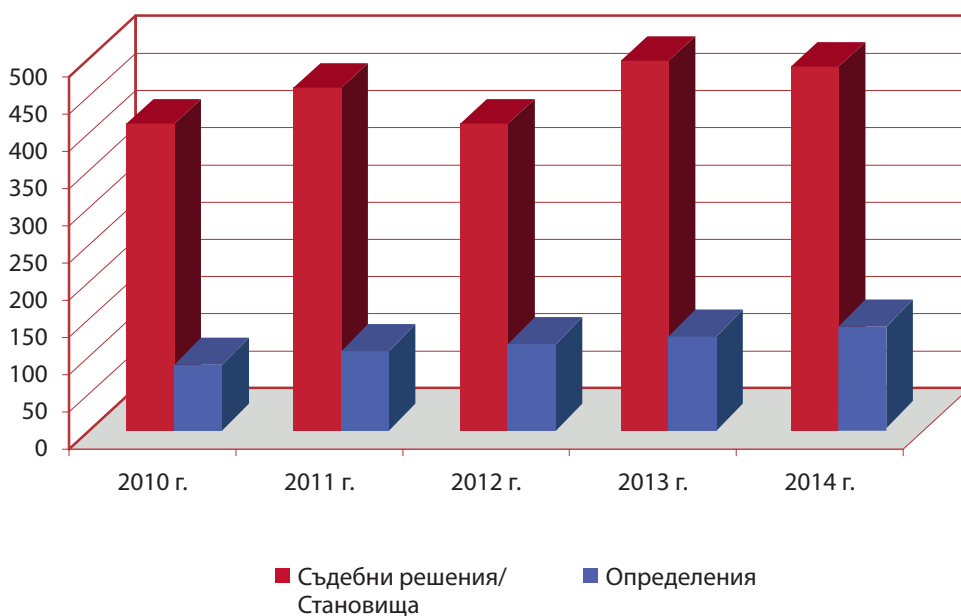

	2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.		
	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Пленум				1		1	1		1				1		1
Голям състав	70	1	71	62		62	47		47	52		52	51	3	54
Състави от петима съдии	280	8	288	290	10	300	275	8	283	348	18	366	320	20	340
Състави от трима съдии	56	76	132	91	86	177	83	97	180	91	106	197	110	118	228
Председател		5	5		4	4		12	12						
Заместник-председател											5	5		1	1
Общо	406	90	496	444	100	544	406	117	523	491	129	620	482	142	624

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2010—2014)^{1 2}

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Съдебни решения/Становища	406	444	406	491	482
Определения	90	100	117	129	142
Общо	496	544	523	620	624

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

9. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)¹

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Бюджет на Общностите ²	1				
Външна дейност на Европейския съюз	10	8	5	4	6
Гражданство на Съюза	6	6	8	12	9
Данъчни въпроси	66	49	64	74	52
Достъп до документи		2	5	6	4
Държавни помощи	16	48	10	34	41
Енергетика	2	2		1	3
Защита на потребителите ³	3	4	9	19	20
Земеделие	15	23	22	33	29
Икономическа и парична политика	1		3		1
Икономическо, социално и териториално сближаване			3	6	8
Индустриална политика	9	9	8	15	3
Институционално право	26	20	27	31	18
Интелектуална и индустриална собственост	38	47	46	43	69
Конкуренция	13	19	30	42	28
Митнически съюз и обща митническа тарифа ⁴	15	19	19	11	21
Научни изследвания, информация, обучение, статистика	1				
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство			1	1	
Образование, професионално обучение, младеж и спорт			1		1
Обща външна политика и политика на сигурност	2	3	9	12	3
Обща митническа тарифа ⁴	7	2			
Обща политика в областта на рибарството	2	1			5
Обществени поръчки		8	12	12	13
Обществено здраве		3	1	2	3
Околна среда и потребители ³	48	25	1		
Околна среда ³	9	35	27	35	30
Правен режим на предприятията	17	8	1	4	3
Принципи на правото на Съюза	4	15	7	17	23
Присъединяване на нови държави		1	2		
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	24	24	37	46	51
Регионална политика	2				
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)		1			5
Сближаване на законодателствата	15	15	12	24	25
Свобода на установяване	17	21	6	13	9
Свободно движение на капитали	6	14	21	8	6
Свободно движение на стоки	6	8	7	1	10
Свободно движение на хора	17	9	18	15	20
Свободно предоставяне на услуги	30	27	29	16	11
Собствени ресурси на Общностите ²	5	2			

>>>

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Социална политика	36	36	28	27	51
Социално осигуряване на работниците мигранти	6	8	8	12	6
Транспорт	4	7	14	17	18
Туризм			1		
Търговска политика	2	2	8	6	7
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите,...) ²	1	4	3	2	5
Договор за ЕО/ДФЕС	482	535	513	601	617
Договор за ЕС	4	1			
Договор за ВС		1			
Привилегии и имунитети		2	3		
Производство	6	5	7	14	6
Правилник за длъжностните лица	4			5	1
Разни	10	7	10	19	7
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	496	544	523	620	624

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Рубриките „Бюджет на Общностите“ и „Собствени ресурси на Общностите“ са прегрупирани в рубриката „Финансови разпоредби“ за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

³ Рубриката „Околна среда и потребители“ е разделена на две отделни рубрики за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

⁴ Рубриките „Обща митническа тарифа“ и „Митнически съюз“ са прегрупирани в една-единствена рубрика за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

10. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2014)¹

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Достъп до документи	3	1	4
Външна дейност на Европейския съюз	4	2	6
Земеделие	22	7	29
Държавни помощи	13	28	41
Гражданство на Съюза	7	2	9
Икономическо, социално и териториално сближаване	8		8
Конкуренция	26	2	28
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамните,...)	4	1	5
Правен режим на предприятията	2	1	3
Институционално право	14	4	18
Образование, професионално обучение, младеж и спорт		1	1
Енергетика	3		3
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)		5	5
Околна среда	28	2	30
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	47	4	51
Данъчни въпроси	46	6	52
Свобода на установяване	9		9
Свободно движение на капитали	6		6
Свободно движение на стоки	8	2	10
Свободно движение на хора	20		20
Свободно предоставяне на услуги	9	2	11
Обществени поръчки	11	2	13
Търговска политика	7		7
Обща политика в областта на рибарството	5		5
Икономическа и парична политика	1		1
Обща външна политика и политика на сигурност	2	1	3
Индустриална политика	2	1	3
Социална политика	43	8	51
Принципи на правото на Съюза	10	13	23
Интелектуална и индустриална собственост	36	33	69
Защита на потребителите	17	3	20
Сближаване на законодателствата	23	2	25
Обществено здраве	2	1	3
Социално осигуряване на работниците мигранти	6		6
Транспорт	17	1	18
Митнически съюз и обща митническа тарифа	20	1	21
Договор за ЕО/ДФЕС	481	136	617

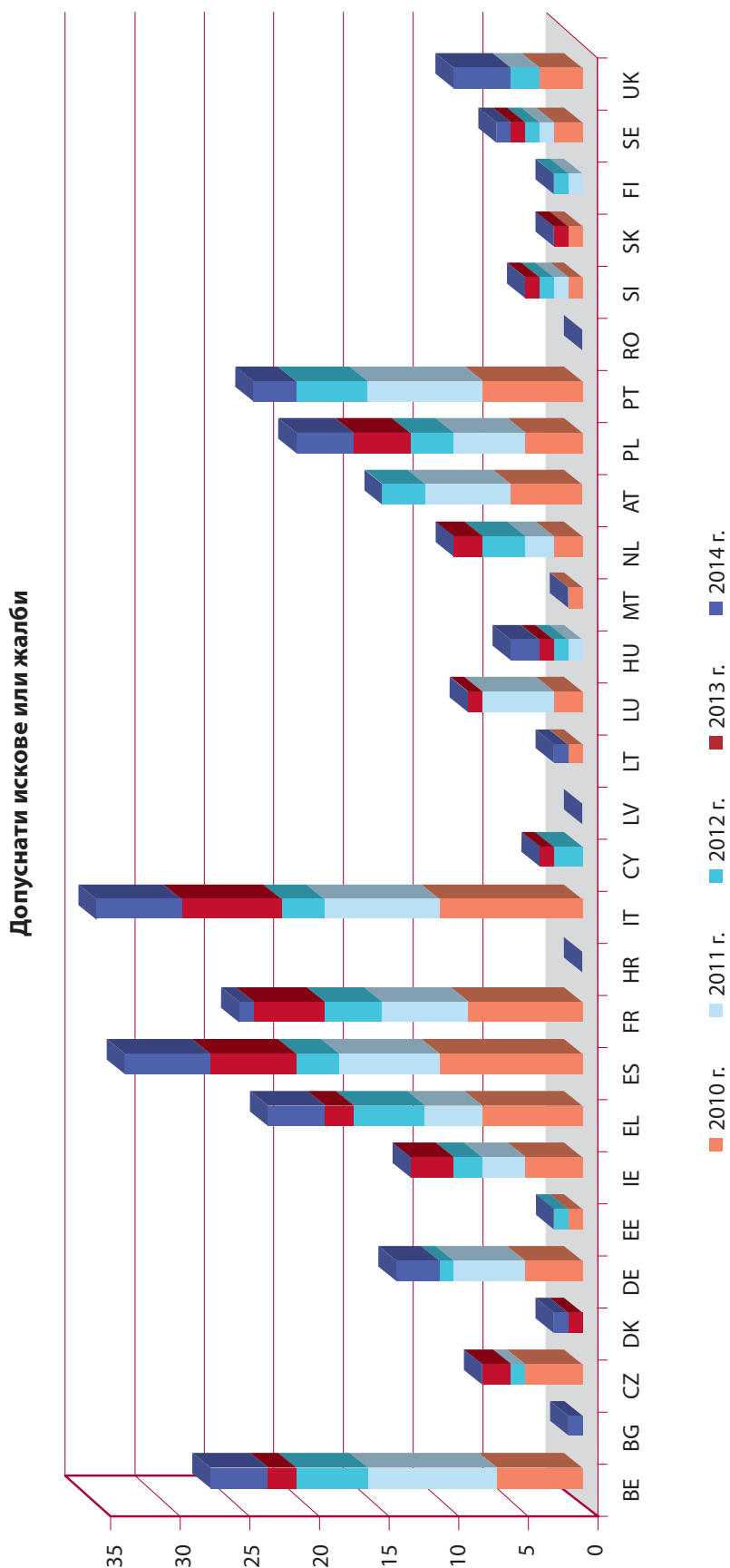
>>>

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Производство		6	6
Правилник за длъжностните лица	1		1
Разни	1	6	7
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	482	142	624

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

11. Приключени дела — Съдебни решения по искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава: взето решение (2010—2014)¹

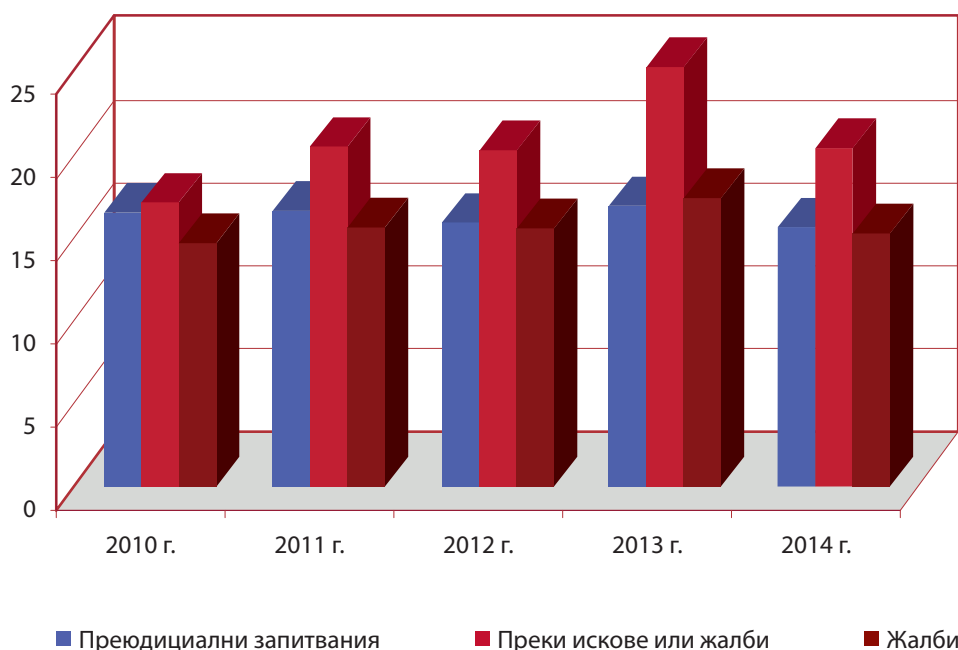
	2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.		
	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)
Белгия	6	1	9	1	5	1	2	1	4				1		
България															
Чешка република	4				1		2			2					
Дания										1			1		
Германия	4	2	5		1	2			3				3	1	
Естония	1				1										
Ирландия	4		3		2		3			1					
Гърция	7		4		5		2			1			4		
Испания	10	2	7	1	3		6			6			6		
Франция	8	2	6		4		5			3			1		
Хърватия															
Италия	10		8	1	3		7			1			6		
Кипър				1	2		1								
Латвия															
Литва	1												1		
Люксембург	2		5				1			1					
Унгария			1	1	1		1						2		
Малта	1	1	1												
Нидерландия	2	1	2		3	1	2			2				1	
Австрия	5		6		3		3			1					
Полша	4	1	5		3		4			2			4		
Португалия	7	1	8	1	5					1			3		
Румъния			1												
Словения	1		1		1		1								
Словакия	1			1			1								
Финландия			1		1					2					
Швеция	2		1		1		1			1			1		
Обединено кралство	3	1			2								4		
Общо	83	12	72	9	47	5	40	23	41				3		

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

12. Приключени дела — Продължителност на производствата (2010—2014)¹

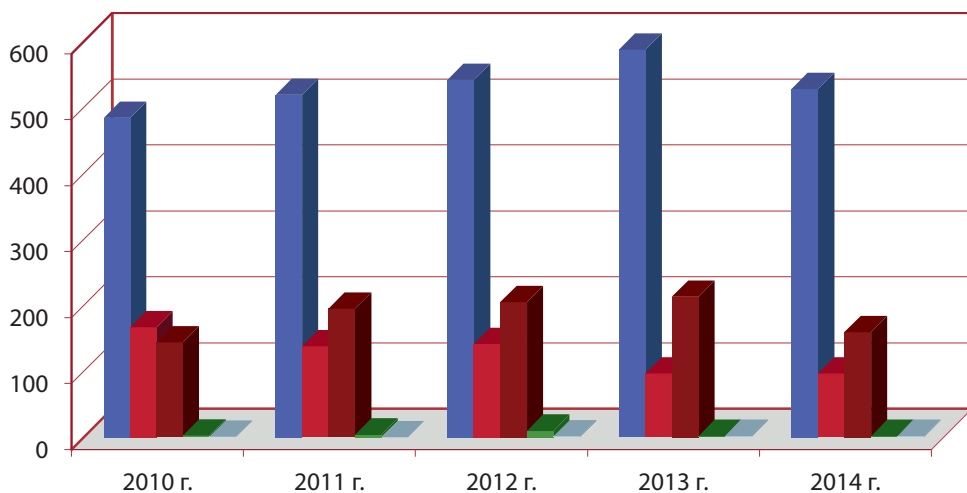
(съдебни решения и определения с правораздавателен характер)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Преюдициални запитвания	16,1	16,3	15,6	16,3	15,0
Спешни преюдициални производства	2,2	2,5	1,9	2,2	2,2
Преки иски или жалби	16,7	20,3	19,7	24,3	20,0
Жалби	14,0	15,1	15,2	16,6	14,5

¹ В изчисленията във връзка с продължителността на производствата не са включени: делата, по които е постановено междинно решение или по които са постановени мерки за събиране на доказателства; становищата; особените производства (а именно във връзка с: правна помощ, определяне на съдебни разноси, поправка, отмяна на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяна на съдебен акт по молба на трето лице, тълкуване, отмяна на влязъл в сила съдебен акт, разглеждане на предложение на Първия генерален адвокат за преразглеждане на съдебен акт на Общия съд, налагане на заповест и делата, свързани с имунитет); делата, приключили с определение за заличаване на делото от регистъра, с определение, с което се установява липса на основание за произнасяне по същество или с определение за препращане на делото на Общия съд; обезпечителните производства, както и жалбите във връзка с обезпечително производство или встъпване.

13. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2010—2014)¹

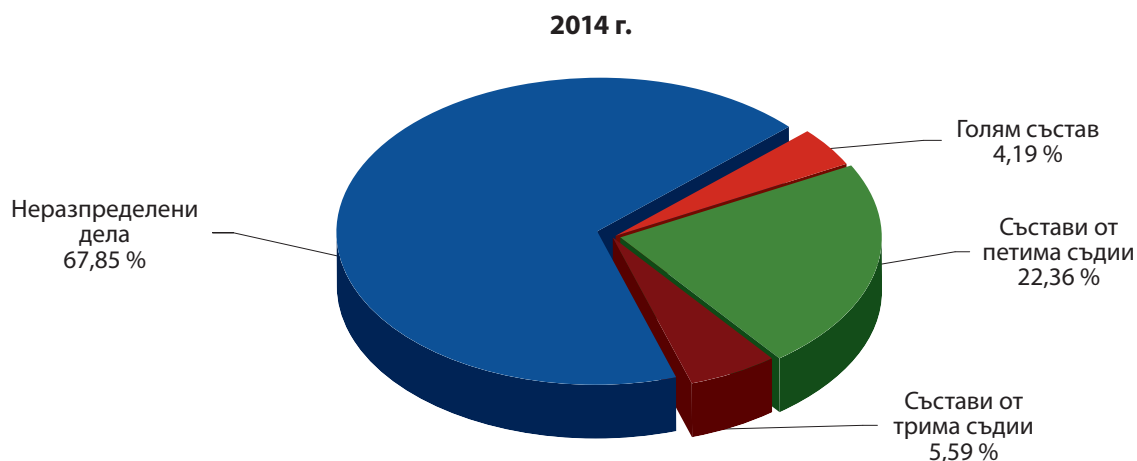

■ Преюдициални запитвания   ■ Преки иски или жалби   ■ Жалби
 ■ Особени производства   ■ Искания за становища

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Преюдициални запитвания	484	519	537	574	526
Преки иски или жалби	167	131	134	96	94
Жалби	144	195	205	211	164
Особени производства	3	4	9	1	2
Искания за становища	1		1	2	1
Общо	799	849	886	884	787

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

14. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2010—2014)¹

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Пленум	1				
Голям състав	49	42	44	37	33
Състави от петима съдии	193	157	239	190	176
Състави от трима съдии	33	23	42	51	44
Председател	4	10			
Заместник-председател			1	1	
Неразпределени дела	519	617	560	605	534
Общо	799	849	886	884	787

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

15. Разни — Бързи производства (2010—2014)

	2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.		2014 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Преки иски или жалби		1			1			1		
Преюдициални запитвания	4	8	2	7	1	5		16	2	10
Жалби				5		1				
Общо	4	9	2	12	2	6		17	2	10

16. Разни — Спешни преюдициални производства (2010—2014)

	2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.		2014 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	5	4	2	5	4	1	2	3	4	1
Сближаване на законодателствата										1
Общо	5	4	2	5	4	1	2	3	4	2

17. Разни — Обезпечителни производства (2014)¹

	Образуванни обезпечителни производства	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Взето решение	
			Отхвърляне	Допускане
Държавни помощи	1		2	
Институционално право	1		1	
Търговска политика	1		1	
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	3		4	

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

18. **Общо развитие на съдебната дейност (1952—2014) — Образуванни дела и съдебни решения**

Година	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преюдициални запитвания	Преки иски или жалби	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1 218				1 324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211
1986	91	238				329	23	174
1987	144	251				395	21	208

>>>

Година	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преюдициални запитвания	Преки иски или жалби	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
2014	428	74	111		1	614	3	416
Общо	8 710	8 901	1 689	106	23	19 429	359	10 213

¹ Приблизителни данни; не се включват особените производства.

² Окончателни данни.

19. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2014) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965						4				2									1											7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2											9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7								1			39
1975	7			1	26					15		14				1			4								1			69
1976	11				28					8		12							14								1			75
1977	16			1	30			2		14		7							9								5			84
1978	7			3	46			1		12		11							38								5			123
1979	13			1	33			2		18		19					1		11								8			106
1980	14			2	24			3		14		19							17								6			99
1981	12			1	41					17		11					4		17								5			108
1982	10			1	36					39		18							21								4			129
1983	9			4	36			2		15		7							19								6			98
1984	13			2	38			1		34		10							22								9			129
1985	13				40			2		45		11				6			14								8			139
1986	13			4	18			4	2	1	19	5				1			16								8			91
1987	15			5	32			2	17	1	36	5				3			19								9			144

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16	265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450
2014	23	13	6	10	87		5	4	41	20	1	52	2	7	6		23		30	18	14	8	28	4	3	8	3	12		428
Общо	762	78	40	165	2 137	15	77	170	354	906	1	1 279	7	37	29	83	107	2	909	447	74	124	91	9	27	91	114	573	2	8 710

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof).
Дело C-196/09, Miles и др. (Съвет по жалбите на европейските училища).

**20. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2014) —
Отправени преюдициални запитвания
(по държави членки и по юрисдикции)**

			Общо
Белгия	Cour constitutionnelle	30	
	Cour de cassation	91	
	Conseil d'État	71	
	Други юрисдикции	570	762
България	Върховен касационен съд	1	
	Върховен административен съд	13	
	Други юрисдикции	64	78
Чешка република	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	3	
	Nejvyšší správní soud	20	
	Други юрисдикции	17	40
Дания	Højesteret	35	
	Други юрисдикции	130	165
Германия	Bundesverfassungsgericht	1	
	Bundesgerichtshof	194	
	Bundesverwaltungsgericht	116	
	Bundesfinanzhof	303	
	Bundesarbeitsgericht	26	
	Bundessozialgericht	76	
	Други юрисдикции	1 421	2 137
Естония	Riigikohus	5	
	Други юрисдикции	10	15
Ирландия	Supreme Court	26	
	High Court	25	
	Други юрисдикции	26	77
Гърция	Αρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	54	
	Други юрисдикции	106	170
Испания	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	53	
	Други юрисдикции	300	354
Франция	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	110	
	Conseil d'État	93	
	Други юрисдикции	702	906
Хърватия	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		
	Други юрисдикции	1	1

>>>

			Общо
Италия	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	130	
	Consiglio di Stato	107	
	Други юрисдикции	1 040	1 279
Кипър	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Други юрисдикции	3	7
Латвия	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Други юрисдикции	16	37
Литва	Konstitucinis Teismas	1	
	Aukščiausiasis Teismas	11	
	Vyriausiasis administracinis Teismas	9	
	Други юрисдикции	8	29
Люксембург	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	12	
	Cour administrative	10	
	Други юрисдикции	51	83
Унгария	Kúria	17	
	Fővárosi Ítéltábla	5	
	Szegedi Ítéltábla	2	
	Други юрисдикции	83	107
Малта	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l-Appel		
	Други юрисдикции	2	2
Нидерландия	Hoge Raad	253	
	Raad van State	101	
	Centrale Raad van Beroep	59	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	151	
	Tariefcommissie	35	
	Други юрисдикции	310	909
Австрия	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	103	
	Verwaltungsgerichtshof	81	
	Други юрисдикции	258	447
Полша	Trybunał Konstytucyjny		
	Sąd Najwyższy	9	
	Naczelny Sąd Administracyjny	28	
	Други юрисдикции	37	74
Португалия	Supremo Tribunal de Justiça	4	
	Supremo Tribunal Administrativo	53	
	Други юрисдикции	67	124

>>>

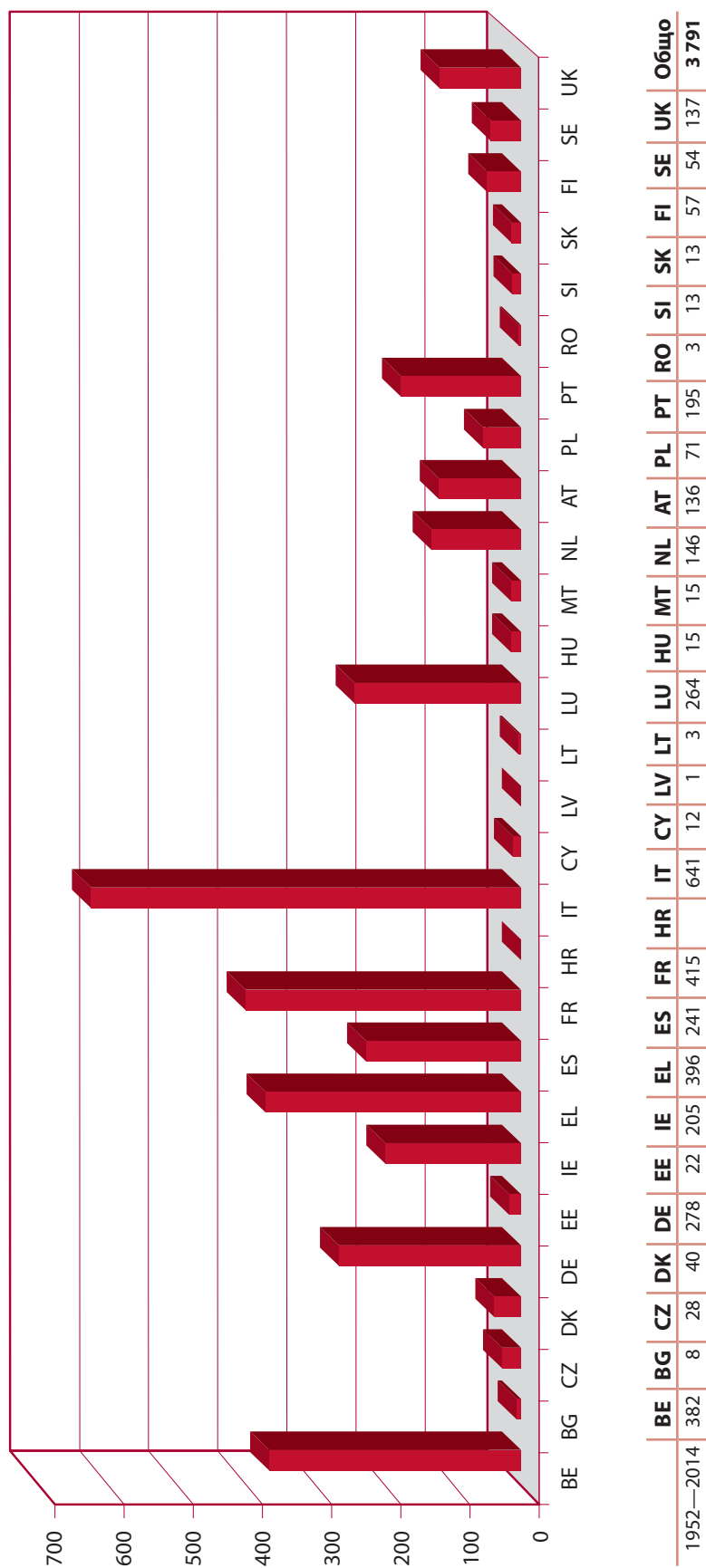
			Общо
Румъния	Înalta Curte de Casație și Justiție	7	
	Curtea de Apel	45	
	Други юрисдикции	39	91
Словения	Ustavno sodišče	1	
	Vrhovno sodišče	5	
	Други юрисдикции	3	9
Словакия	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	9	
	Други юрисдикции	18	27
Финландия	Korkein oikeus	16	
	Korkein hallinto-oikeus	45	
	Työtuomioistuin	3	
	Други юрисдикции	27	91
Швеция	Högsta Domstolen	18	
	Högsta förvaltningsdomstolen	7	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	3	
	Други юрисдикции	81	114
Обединено кралство	House of Lords	40	
	Supreme Court	5	
	Court of Appeal	74	
	Други юрисдикции	454	573
Други	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	
	Съвет по жалбите на европейските училища ²	1	2
Общо			8 710

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie.

² Дело C-196/09, Miles и др.

21. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2014) — Предявени иски за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

1952—2014 г.

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2014 г.

От председателя Marc Jaeger

През 2014 г. Общият съд отпразнува достойно 25-та си годишнина, като отбеляза събитието с участието на своите бивши членове с провеждането на ден за размисъл, едновременно ползотворен и емоционален, а също и като отчете със задоволство големите постижения от изтеклата година.

Съставът на Общия съд остана изцяло непроменен — рядко обстоятелство, което е залог за ефективност и спокойствие и не е без значение за безпрецедентните резултати, наблюдавани през годината. Тази стабилност всъщност даде възможност да се извлече максимална полза, от една страна, от положените усилия и провежданите от години реформи, и от друга, от подкрепата, осигурена с назначаването на девет допълнителни съдебни помощници (по един на състав) в началото на годината.

Така юрисдикцията успя **да реши 814 дела**, което е наистина удовлетворително. Това е не просто рекорд, а най-вече значителен напредък (16 %) спрямо средната стойност на този показател за последните три години, които при това бяха най-производителните в историята на съда. В по-общ план, от 2008 г. насам анализът на тази средна тригодишна величина сочи над 50 % ръст на производителността (от 479 през 2008 г. до 735 през 2014 г.).

Значителното увеличение в обема на работата на Общия съд намери израз и в **броя на делата, разгледани в съдебно заседание** през 2014 г. (голяма част от които ще бъдат решени през 2015 г.): той достигна 390, тоест нарасна с над 40 % спрямо 2013 г.

Новообразуваните дела също се увеличиха съществено (в частност поради големите групи свързани дела в областта на държавните помощи и ограничителните мерки) и достигнаха невиждан досега брой (912 дела). Така, въпреки изключителните постижения броят на висящите пред юрисдикцията дела (1 423) нарасна с около стотина спрямо 2013 г. За сметка на това е интересно да се отбележи, че съотношението между броя на висящите и броя на решените дела (което е показател за теоретичната прогнозна продължителност на производството) е най-малкото, наблюдавано през последните близо десет години.

Тази положителна тенденция намери отражение в **средната продължителност на производството** по решените през 2014 г. дела. Тя спадна с 3,5 месеца (от 26,9 месеца през 2013 г. до 23,4 месеца през 2014 г.), тоест с над 10 %, и достигна стойностите, наблюдавани преди десетилетие.

Така Общият съд успя да ограничи въздействието на постоянното увеличаване на отнасяните до него спорове, опирайки се на развитието на работните си методи и на премерено укрепване на своите ресурси. Скоро той ще може да разчита и на **модернизацията на процесуалните си правила**, тъй като в края на 2014 г. приключи работата в Съвета по проекта му за нов процедурен правилник. Този акт, който се предвижда да влезе в сила през текущата 2015 г., ще съдържа множество нови разпоредби, които ще позволят на Общия съд да подобри още повече ефективността на производството и да даде отговор на проблемите, свързани с развитието на споровете пред него. Като пример може да се посочат възможността за разпределяне на делата в областта на интелектуалната собственост за разглеждане от един съдия, възможността за решаване на дела без провеждане на съдебно заседание, уреждането на

режима на встъпване, а и също обработването на информацията и документите, които имат отношение към сигурността на Съюза или на държавите членки.

Подложен на непрестанни промени, Общият съд продължава пътя си, изпълнен с решимост да гарантира основните права на правните субекти и ръководен от стремежа за постигане на деликатното равновесие между бързината и качеството на съдебния контрол.

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите, подадени на основание член 263 ДФЕС

През 2014 г. практиката на Общия съд внесе пояснения относно понятията за акт, подлежащ на обжалване, и подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение по смисъла на член 263 ДФЕС.

1. Понятие за акт, подлежащ на обжалване

В решение от 13 ноември 2014 г., Испания/Комисия (Т-481/11, Сб., ЕУ:Т:2014:945), по повод на жалба за частична отмяна на регламент за изпълнение в селскостопанската област Общият съд анализира понятието за чисто потвърдителен акт.

Във връзка с това Общият съд напомня, че както следва от постоянната съдебна практика, даден акт се счита за чисто потвърдителен по отношение на предходен акт, когато не съдържа нов елемент в сравнение с предходния акт и не е предшестван от преразглеждане на положението на адресата на последния акт. Тази съдебна практика, отнасяща се до индивидуалните актове, трябва да се приложи и към нормативните актове, тъй като няма основание да се прави разграничение между тези актове. Според Общия съд даден акт се смята за приет след преразглеждане на положението, когато този акт е приет или по искане на заинтересованото лице, или по инициатива на самия издател на акта, въз основа на съществени обстоятелства, които не са взети предвид при приемането на предходния акт. Обратно, според Общия съд, ако фактическите и правните обстоятелства, на които почива новият акт, не се различават от тези, които са обосנוвали приемането на предходния акт, новият акт има чисто потвърдителен характер по отношение на предходния.

Относно случаите, при които дадени обстоятелства могат да се квалифицират като нови и съществени, Общият съд уточнява, че едно обстоятелство трябва да се квалифицира като ново, независимо дали е съществувало към момента на приемането на предходния акт, ако по някаква причина, включително поради неполагане на дължимата грижа от издателя на предходния акт, това обстоятелство не е било взето предвид при приемането на последния. За да има пък съществен характер, обстоятелството трябва да може да измени съществено това правно положение, което е взето предвид от издателите на предходния акт.

Общият съд също така отбелязва, че мярка, обусловена от запазването на фактическите и правни обстоятелства, въз основа на които е приет актът, трябва да може да бъде предмет на искане за преразглеждане, за да се провери дали е обосновано продължаването ѝ. Според него новото разглеждане, чиято цел е да се провери дали по-рано приета мярка продължава да бъде обоснована с оглед на междувременно настъпилото изменение на правното или фактическото положение, води до приемането на акт, който не е чисто потвърдителен по отношение на предходния акт, а е обжалваем акт, който може да бъде предмет на жалба за отмяна по член 263 ДФЕС.

2. Понятие за подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение

Решение от 26 септември 2014 г., *Dansk Automat Brancheforening/Комисия* (T-601/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:839), става повод Общият съд да разгледа понятието за подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС. Общият съд е сезиран с жалба от сдружение на предприятия и дружества, получили лиценз да инсталират и експлоатират игрални автомати, срещу решението на Комисията, с което се обявява за съвместимо с вътрешния пазар установяването в Дания на данъци с по-нисък размер за онлайн игрите от предвидените за казината и игралните зали.

Тъй като във връзка с тази жалба следва да се произнесе по довода на жалбоподателя, че обжалваното решение е подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение по смисъла на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС, Общият съд подчертава, че съгласно практиката на Съда, и по-конкретно съгласно решение *Telefónica/Комисия*¹, това понятие трябва да се тълкува с оглед на принципа на ефективна съдебна защита. Освен това той напомня, че физическите и юридическите лица, които поради посочените в член 263, четвърта алинея ДФЕС условия за допустимост не могат да обжалват пряко подзаконов акт на Съюза пред съда на Съюза, са защитени срещу прилагането на такъв акт спрямо тях чрез възможността да оспорват включените в него мерки за изпълнение.

Като се има предвид, от една страна, че спорното решение не определя специфичните и конкретни последици за всяко от данъчнозадължените лица, и от друга, че видно от текста на закона, датските органи отлагат влизането в сила на Закона за данъците върху игрите до приемането на окончателно решение от Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 ДФЕС, Общият съд приема, че това решение включва мерки за изпълнение. Всъщност специфичните и конкретни последици от такова решение за съответните данъчнозадължени лица се материализират с национални актове, а именно със Закона за данъците върху игрите и с приетите в негово изпълнение актове, в които се определя размерът на данъците на данъчнозадължените лица, като поради това споменатият закон и споменатите актове представляват мерки за изпълнение по смисъла на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС. Тъй като посочените актове могат да бъдат обжалвани пред национален съд, данъчнозадължените лица могат да получат достъп до съд, при това без да са принудени да нарушат закона, а като се позоват на невалидността на обжалваното решение в рамките на производство пред националните съдилища и евентуално като дадат повод на тези съдилища да се обърнат към Съда по реда на член 267 ДФЕС с преюдициални въпроси. Следователно жалбата срещу това решение не отговаря на условията за допустимост, предвидени в член 263, четвърта алинея ДФЕС.

Допустимост на жалбите, подадени на основание член 265 ДФЕС

По делото, по което е постановено решение от 21 март 2014 г., *Yusef/Комисия* (T-306/10, Сб., EU:T:2014:141), Общият съд е сезиран с иск за установяване на неправомерно бездействие, с който се иска да бъде прието за установено, че Комисията незаконосъобразно не е заличила името на жалбоподателя от списъка на лицата, на които са наложени ограничителни мерки

¹ Решение от 19 декември 2013 г., *Telefónica/Комисия* (C-274/12 P, Сб., EU:C:2013:852, точка 27 и сл.).

с Регламент (ЕО) № 881/2002², вследствие на искането на жалбоподателя за преразглеждане на включването му в списъка.

Най-напред Общият съд приема, че не е допустимо ищецът да заобикаля последиците от изтичането на срока за подаване на жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС срещу акт на институция, използвайки „процесуалната хитрост“ на иска за установяване на неправомерно бездействие на основание член 265 ДФЕС, насочен срещу отказа на тази институция да отмени или оттегли посочения акт. Според Общия съд обаче следва да се вземат под внимание и конкретните времеви аспекти на разглеждания в случая акт, доколкото валидността на мярка за замразяване на средства на основание на Регламент № 881/2002 винаги зависи от това дали все още са налице фактическите и правните обстоятелства, поради които е приета, както и от необходимостта да бъде оставена в сила с оглед осъществяването на нейните цели. Оттук следва, че за разлика от актовете, предназначени да породят окончателни правни последици, подобна мярка трябва във всеки един момент да може да бъде предмет на искане за преразглеждане с оглед на това да се провери дали запазването ѝ е основателно, и неуважаването от страна на Комисията на такава молба трябва да може да бъде предмет на иск за установяване на неправомерно бездействие. В това отношение Общият съд отбелязва, че в конкретния случай новите обстоятелства са две, а именно, от една страна, постановяването на решение Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия³, и от друга, обстоятелството, че правителството на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия е направило извод, че ищецът не отговаря на критериите за включване в този списък, и е обявило намерението си да издейства заличаването на името му от списъка. В този контекст Общият съд приема, че следва да се вземат предвид не само постановяването на решение Kadi I, посочено по-горе (EU:C:2008:461), а освен това, и най-вече, промяната на подхода и поведението на Комисията, която при всяко положение е предизвикана от това решение и сама по себе си съставлява ново съществено обстоятелство. Всъщност веднага след постановяването на това решение Комисията променя коренно своя подход и приема, че може да преразглежда, ако не по своя инициатива, то поне при изрично искане на заинтересованите лица, всички други случаи на замразяване на средства на основание Регламент № 881/2002.

Дори Комисията да е считала, че налагането на ищеца на предвидените в Регламент № 881/2002 ограничителни мерки е било и продължава да бъде основателно по същество, тя във всички случаи е била длъжна да отстрани в най-кратък срок очевидното нарушение на принципите, приложими в рамките на следваната процедура при включването на ищеца в упоменатия списък, след като е установила, че по същество това нарушение е еднакво с нарушението на същите принципи, установено от Съда в решение Kadi I, посочено по-горе (EU:C:2008:461), и решение Комисия и др./Kadi⁴, и от Общия съд в решения Kadi/Съвет и Комисия, както и Kadi/Комисия⁵. Затова според Общия съд следва да се приеме, че Комисията е допуснала неправомерно бездействие, което е било налице и към датата на приключване

² Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 на Съвета за забрана на износа на някои стоки и услуги за Афганистан, за засилване на забраната на полети и удължаване на замразяването на средства и други финансови ресурси по отношение на талибаните в Афганистан (ОВ L 139, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 189).

³ Решение от 3 септември 2008 г., Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия (C-402/05 P и C-415/05 P, Сб., наричано по-нататък „решение Kadi I“, EU:C:2008:461).

⁴ Решение от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, Сб., EU:C:2013:518).

⁵ Решения от 21 септември 2005 г., Kadi/Съвет и Комисия (T-315/01, Сб., EU:T:2005:332), и от 30 септември 2010 г., Kadi/Комисия (T-85/09, Сб., EU:T:2010:418).

на устната фаза на производството, тъй като констатираните нарушения все още не са били отстранени по адекватен начин.

Правила в областта на конкуренцията, приложими за предприятията

1. Общи положения

а) Искане за предоставяне на информация

През 2014 г. Общият съд се произнася по редица жалби, подадени от предприятия с дейност в сектора на цимента и насочени към отмяната на решенията за отправяне на искане за предоставяне на информация, които Комисията адресира до тях на основание член 18, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003⁶. Тези жалби позволяват на Общия съд да внесе уточнения по-конкретно относно характера на уликите, които обосновават искане за предоставяне на информация, и степента, в която правото на лицата да не се самоуличават им дава възможност да откажат да отговорят на такова искане, а също и относно изискването за пропорционалност на исканията.

— Достатъчно сериозен характер на уликите, които обосновават искането

В решение от 14 март 2014 г., *Cementos Portland Valderrivas/Комисия* (T-296/11, Сб., EU:T:2014:121), Общият съд пояснява, че за да може да приеме решение за отправяне на искане за предоставяне на информация, Комисията трябва да разполага с достатъчно сериозни улики, позволяващи да се направи предположение за нарушение на правилата на конкуренция.

Макар че Комисията не може да бъде задължена да посочва във фазата на предварителното разследване уликите, които я насочват към хипотезата за нарушение на член 101 ДФЕС, все пак от това не би могло да се изведе, че Комисията не трябва да разполага с данни, които я насочват към хипотезата за нарушение на член 101 ДФЕС, преди да приеме такова решение. Всъщност, за да бъде изпълнено изискването за закрила срещу произволната и непропорционална намеса на публичната власт в сферата на частната дейност на едно лице, независимо дали то е физическо или юридическо, решението за отправяне на искане за предоставяне на информация трябва да цели да се съберат документите, които са необходими, за да се проверят действителността и обхватът на определено фактическо и правно положение, по отношение на които Комисията вече разполага с информация, която съдържа достатъчно сериозни улики, позволяващи да се направи предположение за нарушение на правилата за конкуренция. В конкретния случай, доколкото е сезиран с искане в този смисъл и жалбоподателят е посочил някои доказателства, които могат да поставят под съмнение достатъчно сериозния характер на уликите, с които Комисията е разполагала, за да приеме решение на основание член 18, параграф 3 от Регламент № 1/2003, Общият съд счита, че следва да разгледа тези улики и да провери техния достатъчно сериозен характер. Според Общия съд тази преценка трябва да се извърши, като се вземе предвид обстоятелството, че обжалваното решение се вписва в рамките на фазата на предварителното разследване, предназначена да позволи на Комисията да събере всички релевантни доказателства, които потвърждават или не наличието на нарушение на правилата за конкуренция, и да изрази първоначална позиция във връзка с по-нататъшния ход и насоката на производството. Следователно не може да

⁶ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора [101 ДФЕС и 102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

се изисква от Комисията на този етап, предхождащ приемането на решението за отправяне на искане за предоставяне на информация, да разполага с доказателства за съществуването на нарушение. Ето защо е достатъчно посочените улики да могат да породят основателно подозрение за наличието на предполагаемо нарушение, за да има право Комисията да отправи искане за предоставяне на допълнителна информация посредством решение, прието на основание член 18, параграф 3 от Регламент № 1/2003. Тъй като представените от Комисията улики отговарят на тази дефиниция, Общият съд отхвърля жалбата.

— Пропорционалност на искането

Наред с това, решение от 14 март 2014 г., *Buzzi Unicem/Комисия* (T-297/11, Сб., EU:T:2014:122), дава възможност на Общия съд да подчертае, че за да се спази принципът на пропорционалност при издаването на решение за отправяне на искане за информация, не е достатъчно поисканата информация да е свързана с предмета на разследването. Важно е също така наложеното на предприятието задължение за предоставяне на информация да не представлява за него несъразмерна тежест по отношение на нуждите на разследването. Според Общия съд оттук следва да се направи извод, че решение, което изисква от адресата да предостави отново по-рано поискани сведения, с мотива че по мнението на Комисията само някои от тях са били неточни, може да се окаже несъразмерна тежест по отношение на нуждите на разследването и поради това да не е съобразено с принципа на пропорционалност. Също така търсенето на улеснение за разглеждането на дадените от предприятията отговори не би могло да оправдае тяхното задължаване да представят в нов формат данни, които вече са на разположение на Комисията. В случая, макар да констатира голямата тежест на задачите в резултат от обема на исканата информация и твърде високата степен на прецизност в наложения от Комисията формат за отговор, Общият съд все пак приема, че тази тежест няма непропорционален характер предвид нуждите на разследването и обхвата на разглежданите нарушения.

Въпросът за пропорционалността на искането за предоставяне на информация е повдигнат и по делото, по което е постановено решение от 14 март 2014 г., *Schwenk Zement/Комисия* (T-306/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:123). По това дело Общият съд се произнася в частност по евентуално непропорционалния характер на тежестта, която произтича от задължението на предприятието жалбоподател да отговори на поредица от въпроси в двуседмичен срок.

Общият съд отбелязва, че за да се прецени това, следва да се има предвид обстоятелството, че е имало опасност жалбоподателят в качеството му на адресат на решение, изискващо предоставянето на информация по член 18, параграф 3 от Регламент № 1/2003, да бъде не само глобен или да му бъде наложена периодична имуществена санкция при предоставянето на непълна или закъсняла информация или при непредоставяне на информация, но също и да му бъде наложена глоба при предоставянето на информация, която Комисията би определила като неточна или изопачена. В този смисъл Общият съд пояснява, че разглеждането на това доколко определеният срок в решение, изискващо предоставянето на информация, е подходящ, се оказва от особено значение, доколкото срокът би трябвало да дава възможност на адресата не само за материалното предоставяне на отговор, но и за да осигури пълнота, точност и липса на изопачаване на предоставените данни.

б) Жалба до Комисията — Ангажименти

В решение от 6 февруари 2014 г., *CEEES и Asociación de Gestores de Estaciones de Servicio/Комисия* (T-342/11, Сб., EU:T:2014:60), Общият съд се произнася във връзка с жалба, подадена до Комисията от две сдружения на предприятия, които се оплакват от това, че

нефтепреработвателно дружество не е спазило ангажиментите, които е поело пред Комисията в производство по прилагане на правилата за конкуренция. Жалбоподателите твърдят, че след като това дружество не е спазило ангажиментите си, Комисията е трябвало да възобнови производството срещу него и да му наложи глоба или периодична имуществена санкция.

Общият съд отхвърля тези доводи. Той уточнява, че когато определено предприятие не спазва решение относно ангажиментите по смисъла на член 9, параграф 1 от Регламент № 1/2003, Комисията не е длъжна да възобнови производството срещу него, а има право на преценка в това отношение. Тя има също така право на преценка относно прилагането на член 23, параграф 2, буква в) и на член 24, параграф 1, буква в) от Регламент № 1/2003, по силата на които тя може да налага глоби или периодични имуществени санкции на предприятията, когато не спазват ангажимент, превърнат в задължителен посредством решение, прието в приложение на член 9 от посочения регламент.

Освен това, при положение че с оглед на релевантните в случая правни и фактически обстоятелства Комисията трябва да прецени дали е в интерес на Съюза да продължи разглеждането на дадена жалба, според Общия съд тя трябва да вземе предвид обстоятелството, че положението може да се окаже различно в зависимост от това дали жалбата се отнася до евентуално неспазване на решение относно ангажиментите или на евентуално нарушение на член 101 ДФЕС или 102 ДФЕС. Всъщност, тъй като в общи линии неспазването на ангажиментите е по-лесно доказуемо от нарушение на член 101 ДФЕС или 102 ДФЕС, обхватът на мерките за разследване, необходими за установяване на подобно неспазване на ангажиментите, принципно би бил по-малък. Все пак от това не може да се направи извод, че в подобен случай Комисията трябва системно да възобновява производството и да налага глоба или периодична имуществена санкция. Всъщност подобен подход би имал за последица да превърне правомощията ѝ по силата на член 9, параграф 2, член 23, параграф 2, буква в) и член 24, параграф 1, буква в) от Регламент № 1/2003 в обвързана компетентност, което би противоречало на текста на тези разпоредби. В този контекст Общият съд пояснява, че когато преценява дали е в интерес на Съюза да възобнови производството срещу това предприятие за неспазване на неговите ангажименти с оглед на това да му наложи глоба или периодична имуществена санкция, Комисията трябва да вземе предвид мерките, които национален орган по конкуренция е приел срещу предприятието. По тези съображения Общият съд заключава, че в случая решението на Комисията да не възобнови производството и да не наложи глоба или периодична имуществена санкция на предприятието, срещу което е подадена жалбата, не е опорочено от явна грешка в преценката.

2. Принос в областта на член 101 ДФЕС

а) Териториална компетентност на Комисията

По делото, по което е постановено решение от 27 февруари 2014 г., InnoLux/Комисия (Т-91/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:92), Общият съд е сезиран с жалба за отмяна на решение на Комисията относно производство по член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП)⁷. С това решение Комисията санкционира жалбоподателя за това, че е участвал в картел на световния пазар на екраните с течни кристали (наричани по-нататък „LCD“). В подкрепа на жалбата си жалбоподателят в частност твърди, че Комисията е приложила погрешното от правна гледна точка понятие „преки продажби в ЕИП

⁷ Споразумение за Европейското икономическо пространство (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4).

посредством преработени изделия“, когато е определяла стойността на релевантните за изчисляването на глобата продажби. Според него, възприемайки това понятие, Комисията изкуствено е преместила мястото на действителното осъществяване на тези продажби, с което е нарушила границите на своята териториална компетентност.

В това отношение Общият съд напомня, че нарушението на член 101 ДФЕС предполага два елемента на поведение, а именно образуването на картел и неговото осъществяване. Ако е изпълнено условието, свързано с осъществяването на картела, компетентността на Комисията да приложи правилата на конкуренцията на Съюза спрямо подобно поведение, се упражнява в рамките на всеобщо признатия в международното публично право принцип на териториалност⁸.

Когато обаче картел от световен мащаб има антиконкурентна цел, той се привежда в действие на вътрешния пазар със самия факт на продажба на този пазар на обхванатите от картела изделия. Всъщност Общият съд подчертава, че привеждането в действие на даден картел не предполага непременно той да породи реални последици, доколкото въпросът дали картелът е имал конкретни последици върху определяните от участниците цени е от значение само при определянето на значимостта на картела с оглед на изчисляването на глобата, при положение че Комисията реши да се позове на този критерий. В този контекст разбирането за привеждане в действие на картел се основава по същество на понятието за предприятие в правото на конкуренцията, голямата роля на което при определяне на границите на териториалната компетентност на Комисията за прилагане на посоченото право трябва да бъде призната. Така, ако предприятието, от което жалбоподателят е част, е участвало в замислен извън ЕИП картел, Комисията трябва да може да проследи какво отражение има поведението на това предприятие върху конкуренцията на вътрешния пазар, и да му наложи глоба, пропорционална на причинената от този картел вреда върху конкуренцията на този пазар. Оттук според Общия съд следва, че в случая, отчитайки „преките продажби в ЕИП посредством преработени изделия“, Комисията не е разширила неправомерно своята териториална компетентност за преследване на нарушенията на предвидените в Договорите правила на конкуренцията.

б) Изчисляване на размера на глобата

— Стойност на продажбите — Компоненти и готови изделия

В решение InnoLux/Комисия, посочено по-горе, от Общия съд е поискано да определи и стойността на засегнатите от картела продажби, използвана от Комисията, за да установи основния размер на налаганата глоба. В това отношение жалбоподателят изтъква, че Комисията е взела предвид продажбите на готовите изделия, които включват обхванатите от картела LCD, по отношение на които в обжалваното решение не е установено никакво нарушение и които нямат пряка или дори косвена връзка с констатираното в това решение нарушение.

Общият съд отбелязва, че ако Комисията не бе използвала този метод, тя нямаше да може да вземе предвид при изчисляването на глобата значителна част от продажбите на обхванатите от картела LCD, осъществени от участниците в картела, които са свързани с вертикално интегрирани предприятия, въпреки че тези продажби са нарушили конкуренцията в ЕИП.

⁸ Относно териториалната компетентност на Комисията вж. и изложеното по-нататък във връзка с решение от 12 юни 2014 г., Intel/Комисия (T-286/09, Сб. (откъси), обжалвано, EU:T:2014:547), в раздел 3, „Принос в областта на член 102 ДФЕС“.

Според Общия съд Комисията е трябвало да вземе предвид обхвата на нарушението на съответния пазар, като за целта е могла да използва осъществения от жалбоподателя оборот по отношение на обхванатите от картела LCD в качеството на обективен елемент, който дава точна представа за вредното въздействие на участието му в картела върху обичайната конкуренция, при положение че този оборот е следствие от свързани с ЕИП продажби, както е в случая. Освен това не може да се приеме, че Комисията е използвала направеното от нея разследване относно обхванатите от картела LCD, за да констатира нарушение спрямо готовите изделия, в които са включени тези LCD. Всъщност, без ни най-малко да приравнява обхванатите от картела LCD на готовите изделия, чийто компонент са те, Комисията се е ограничила да констатира единствено с оглед на изчисляването на глобата, че по отношение на вертикално интегрираните предприятия — каквото е това на жалбоподателя — мястото на продажба на готовите изделия съвпада с мястото, на което обхванатият от картела компонент се продава на трето лице, тоест на лице, което не е част от предприятието — производител на компонента.

— Начин на изчисляване и Насоки

Решение от 6 февруари 2014 г., AC-Treuhand/Комисия (T-27/10, Сб., обжалвано, EU:T:2014:59), дава повод на Общия съд да изясни обхвата на правомощието за преценка на Комисията при прилагането на Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите⁹. В случая жалбоподателят поддържа, че Комисията е нарушила Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, в смисъл, от една страна, че наложените му с обжалваното решение глоби не трябвало да се определят в общ размер, а въз основа на получените хонорари за извършването на услугите, свързани с нарушенията, и от друга страна, че Комисията трябвало да вземе предвид възможността му да плати.

Общият съд подчертава, че макар да не могат да се разглеждат като правна норма, която администрацията във всеки случай е длъжна да спазва, Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите съдържат правило за поведение, поясняващо практиката, която трябва да се следва, от което в конкретен случай администрацията не може да се отклони, без да изложи причини. Самоограничаването на правото на преценка на Комисията, което произтича от приемането на Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, обаче не е несъвместимо със запазването на значителна свобода на преценка за Комисията. Всъщност от точка 37 от Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите следва, че особеностите на даден случай или необходимостта да се постигне възпиращ ефект в конкретен случай може да обоснове отклонение на Комисията от предвидената в тези насоки обща методология за определяне на глобите. В случая обаче Общият съд констатира, че жалбоподателят няма дейност на засегнатите от нарушенията пазари, поради което стойността на продажбите на услугите му, свързани пряко или косвено с нарушението, е нулева, тоест не отразява последиците върху съответните пазари от участието на жалбоподателя в извършването на разглежданите нарушения. Следователно Комисията не е можела да използва нито стойността на продажбите на жалбоподателя на съответните пазари, нито размера на получените от жалбоподателя хонорари, тъй като те изобщо не отразяват посочената стойност. Тези особени обстоятелства по делото позволяват на Комисията, и дори я задължават, на основание точка 37 от Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите да се отклони от изложената в тях методология. Затова Общият съд приема, че Комисията в случая

⁹ Насоки относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264).

основателно се е отклонила от методологията, изложена в Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, като е определила размера на глобите общо и в крайна сметка до размера на установения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 таван.

— Стойност на продажбите — Небрежност — Пълен съдебен контрол

В решение InnoLux/Комисия, посочено по-горе (EU:T:2014:92), Общият съд уточнява обхвата на правомощията си за пълен съдебен контрол в случай на липса на сътрудничество от страна на предприятието, спрямо което се провежда производство по прилагане на правилата за конкуренция.

В това отношение Общият съд напомня, че предприятието, до което Комисията адресира искане за предоставяне на информация в приложение на член 18 от Регламент № 1/2003, е длъжно да съдейства активно и може да бъде санкционирано със специална глоба, предвидена от разпоредбите на член 23, параграф 1 от този регламент, която може да представлява до 1 % от целия му оборот, ако то умишлено или поради небрежност предостави неточна или изопачена информация. От това следва, че при упражняване на своя пълен съдебен контрол Общият съд може евентуално да вземе предвид липсата на сътрудничество от страна на дадено предприятие и поради това да увеличи размера на наложената му глоба за нарушение на членове 101 ДФЕС или 102 ДФЕС, при условие че това предприятие не е било санкционирано за същото поведение със специална глоба на основание на разпоредбите на член 23, параграф 1 от Регламент № 1/2003. В случая обаче Общият съд приема, че макар жалбоподателят да е допуснал грешки, когато е предоставял на Комисията необходимите данни за изчисляването на стойността на относимите продажби, като е включил в тях продажби, отнасящи се до изделия, различни от обхванатите от картела, това обстоятелство не позволява да се приеме, че жалбоподателят до такава степен не е изпълнил задължението си за сътрудничество, че това да бъде взето предвид при определянето на размера на глобата. Като прилага същия метод, следван от Комисията в обжалваното решение, Общият съд постановява, че размерът на глобата следва да се намали до сумата от 288 милиона евро.

— Отегчаващи обстоятелства — Повторност

В решение от 27 март 2014 г., Saint-Gobain Glass France и др./Комисия (T-56/09 и T-73/09, Сб., EU:T:2014:160), което се отнася до картел на пазара на автомобилно стъкло, Общият съд се произнася относно произтичащите от повторността последици за размера на наложената от Комисията глоба. Всъщност едно от санкционираните предприятия е било обект на предходни решения на Комисията за сходни нарушения през 1984 г. и 1988 г. Жалбоподателите поддържат, че не може спрямо тях да се констатира наличие на повторност.

В това отношение Общият съд постановява, че е недопустимо при преценката за наличие на повторност на нарушението като отегчаващо обстоятелство Комисията да приеме, че предприятието трябва да носи отговорност за предходно нарушение, за което не е било санкционирано с решение на Комисията и при установяването на което не е било адресат на изложение на възражения, поради което в производството, приключило с приемането на решението за установяване на предходното нарушение, това предприятие не е получило възможност да изложи доводите си, за да оспори евентуалното наличие на стопанска единица, съставена от него и едно или друго дружество — адресат на предходното решение. Затова в случая Общият съд постановява, че решението от 1988 г. не може да се използва от Комисията за установяването на повторност. За разлика от това, Комисията не е допуснала грешка, когато за тази цел се е основала на решението от 1984 г. Всъщност според Общия съд изтичането на период от около тринадесет години и осем месеца от момента на приемане на

това решение до началния момент на нарушението, санкционирано с обжалваното решение, не пречи на Комисията да констатира, без да нарушава принципа на пропорционалност, че образуваното от жалбоподателите предприятие проявява склонност към нарушаване на правилата за конкуренция.

Освен това Общият съд уточнява, че като се има предвид, че само последното посочено решение може законосъобразно да се използва, за да се установи наличието на повторност на нарушението, и че това решение е по-отдалечено във времето спрямо началото на нарушението — предмет на обжалваното решение, повторността на неправомерното поведение на жалбоподателите е с по-малка тежест от определената от Комисията. Затова Общият съд решава да сведе процентното увеличение на размера на глобата поради повторност до 30 % и съответно да намали размера на наложената на жалбоподателите глоба.

3. Принос в областта на член 102 ДФЕС

Дейността на Общия съд тази година бе белязана от делото, по което бе постановено решение от 12 юни 2014 г., Intel/Комисия (Т-286/09, Сб. (откъси), обжалвано, EU:T:2014:547). Общият съд е сезиран с жалба срещу решението, с което Комисията налага на американския производител на микропроцесори Intel Corp. рекордна глоба в размер на 1,06 милиарда евро за това, че в нарушение на правилата за конкуренция в Съюза е злоупотребил с господстващото си положение на световния пазар на микропроцесори между 2002 г. и 2007 г., като е приложил стратегия с цел да възпрепятства навлизането на единствения си сериозен конкурент на пазара. Това дело дава повод на Общия съд да внесе важни уточнения, що се отнася до териториалната компетентност на Комисията¹⁰, до начина на доказване на нарушението, до т.нар. „изключителни“ отстъпки, до практиките, обозначаващи като „голи ограничения“, както и до определянето на размера на налаганата глоба.

Най-напред Общият съд потвърждава, че за да се обоснове компетентността на Комисията в съответствие с правилата на международното публично право, е достатъчно да се докажат или квалифицираните последици от съставляващата злоупотреба практика (а именно непосредствени, съществени и предвидими), или нейното прилагане в рамките на ЕИП. Следователно това са алтернативни, а не кумулативни способности. В това отношение Комисията не е длъжна да доказва наличието на конкретни последици. Според Общия съд, за да се провери дали последиците от злоупотребата в Съюза са съществени, няма основание да бъдат разглеждани поотделно различните прояви от поведението, които са част от едно и също продължавано нарушение. Достатъчно е единното нарушение, разгледано в неговата цялост, да може да породи съществени последици.

По-нататък Общият съд подчертава, че не е необходимо да се въвежда общо правило, съгласно което изявлението на предприятие, явяващо се трето лице, за конкретното поведение на предприятие в господстващо положение, не може изобщо да бъде достатъчно за самостоятелното доказване на обстоятелствата, които представляват нарушение на член 102 ДФЕС. В случаи като разглеждания, при които не изглежда предприятието — трето лице да има някакъв интерес от неоснователно обвиняване на предприятието в господстващо положение, изявлението на предприятието — трето лице би могло поначало да е достатъчно само по себе си за доказването на съществуващо нарушение.

¹⁰ Относно териториалната компетентност на Комисията вж. и вече изложеното във връзка с решение InnoLux/Комисия, посочено по-горе (Т-91/11, EU:T:2014:92), в раздел 2, „Принос в областта на член 101 ДФЕС“.

Освен това Общият съд отбелязва, че що се отнася до определянето като злоупотреба на предоставянето на отстъпка от предприятие в господстващо положение, следва да бъдат различавани три категории отстъпки: количествените отстъпки, изключителните отстъпки и отстъпките с потенциален ефект на осигуряване на лоялност. Когато ги прилага предприятие в господстващо положение, изключителните отстъпки, предоставянето на които е свързано с условието клиентът да се снабдява за всички или за значителна част от своите нужди от това предприятие, са несъвместими с целта за лоялна конкуренция на вътрешния пазар. Антиконтурентният заряд на дадена отстъпка се основава на обстоятелството, че тя може да подтикне клиента да се насочи към изключително снабдяване. Съществуването на подобен стимул обаче не зависи от това дали отстъпката действително се намалява или премахва в случай на нарушение на условието за изключителни права. Всъщност изключителните отстъпки не се основават — освен при извънредни обстоятелства — на икономическа престация, която да обоснове финансовото предимство, а целят да отнемат или ограничат възможността на купувача да избира източниците си на снабдяване и да препречат достъпа на останалите производители до пазара. Този вид отстъпка представлява злоупотреба с господстващо положение, ако няма обективна обосновка за неговото предоставяне. Предоставените от предприятие в господстващо положение изключителни отстъпки по самото си естество имат способността да ограничават конкуренцията и да отстраняват конкурентите от пазара. Така според Общия съд по разглежданото дело Комисията не е била длъжна да прецени обстоятелствата по случая, за да докаже, че конкретният или потенциалният ефект от отстъпките е отстраняване на конкурентите от пазара. В това отношение Общият съд посочва, че предоставянето на изключителна отстъпка от незаобиколим търговски партньор, какъвто е доставчикът в господстващо положение, прави структурно по-трудна възможността на даден конкурент да направи оферта на привлекателна цена, за да получи достъп до пазара. В този контекст евентуално малките дялове от пазара, засегнати от изключителните отстъпки, предоставяни от предприятие в господстващо положение, не биха могли да изключат тяхната незаконосъобразност. Поради това предприятие в господстващо положение не може да обосновава предоставянето на изключителни отстъпки на някои клиенти с обстоятелството, че конкурентите остават свободни да снабдяват другите клиенти. По същия начин предприятие в господстващо положение не може да обоснове предоставянето на отстъпки с условието даден клиент да осъществява почти изключително снабдяване на определен пазарен сегмент с обстоятелството, че този клиент остава свободен да се снабдява от конкурентите за своите нужди в другите сегменти. Общият съд освен това констатира, че не е необходимо да се проверява чрез критерия, наричан „as efficient competitor test“, дали Комисията правилно е преценила способността на отстъпките да ограничат достъпа до пазара на конкурент, който е също толкова ефективен, колкото жалбоподателят.

Общият съд също така отбелязва, че практиките, наречени „голи ограничения“ и състоящи се в предоставянето при определени условия на плащания на клиентите на предприятието в господстващо положение, за да забавят, отменят или ограничат по един или друг начин търговията с изделия на конкурент, са годни да затруднят достъпа на конкурента до пазара и нанасят вреда на структурата на конкуренцията. Прилагането на всяка от тези практики представлява злоупотреба с господстващо положение по смисъла на член 102 ДФЕС. Всъщност според Общия съд отстраняващият ефект не възниква само когато за конкурентите е създадена невъзможност за достъп до пазара, но и когато този достъп е затруднен. Общият съд подчертава и че с оглед на прилагането на член 102 ДФЕС доказването на антиконкурентни цел и последици в зависимост от случая могат да се смесват. Ако е доказано, че поведението на предприятие в господстващо положение има за цел да ограничи конкуренцията, това поведение би могло също да има подобен резултат. Предприятието в господстващо положение преследва антиконкурентна цел, когато целенасочено възпрепятства търговията с изделия, снабдени с друго изделие на определен конкурент, тъй като единственият

интерес, който то може да има от това, е да се навреди на конкурента. Предприятието в господстващо положение носи особена отговорност да не нанася вреди на ефективната и ненарушена конкуренция в общия пазар посредством поведение, което е чуждо на основаната на качествата конкуренция. Предлагането обаче на плащания на клиенти срещу въвеждането на ограничения в търгуването с изделия, снабдени с други изделия на определен конкурент, явно не се отнася към основана на качествата конкуренция.

Накрая, Общият съд напомня, че когато определя релевантния дял от стойността на продажбите в зависимост от тежестта на нарушението съгласно точка 22 от Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, Комисията не е длъжна да взема предвид липсата на конкретно въздействие като смекчаващо обстоятелство, ако този дял е обоснован с други обстоятелства, способни да повлияят на определянето на тежестта на нарушението. За сметка на това, ако Комисията счете за подходящо да вземе предвид конкретното отражение на нарушението върху пазара, за да увеличи този дял, тя трябва да представи конкретни, достоверни и достатъчни улики, които позволяват да се прецени действителното въздействие, което нарушението е могло да има по отношение на конкуренцията на посочения пазар. Затова Общият съд отхвърля изцяло жалбата и потвърждава решението на Комисията и наложената на Intel глоба, най-тежката налагана някога на едно предприятие в производство по установяване на нарушение на правилата за конкуренция.

4. Принос в областта на концентрациите

По делото, по което е постановено решение от 5 септември 2014 г., Éditions Odile Jacob/Комисия (Т-471/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:739), Общият съд е сезиран с жалба срещу решението, с което Комисията отново и с обратна сила одобрява дружеството Wendel Investissement SA като приобретател на активите, прехвърляни въз основа на ангажиментите по решението на Комисията за разрешаване на концентрацията Lagardère/Natexis/VUP.

Като отбелязва, че принципите на оправданите правни очаквания и на правната сигурност не създават пречки на Комисията, ако намери това за уместно, да оттегли спорното решение за разрешаване на концентрация при определени условия, Общият съд напомня, че макар в общия случай последният принцип да не допуска началото на действието във времето на даден акт да се определя към момент отпреди публикуването му, все пак това е възможно по изключение, когато поставената цел го изисква. В случая приемането на ново решение за одобрение, действащо с обратна сила, е насочено към постигането на множество цели от общ интерес. Всъщност новото решение цели отстраняването на санкционираната от Общия съд незаконосъобразност, което е цел от общ интерес. Освен това новото решение цели да запълни правната празнота, възникнала с отмяната на първото решение за одобрение, и следователно да гарантира правната сигурност на предприятията, спрямо които се прилага Регламент (ЕИО) № 4064/89¹¹. В този контекст Общият съд също така пояснява, че наистина след отмяна на административен акт авторът му трябва да приеме нов заменящ акт, като за целта вземе предвид датата на приемане на първия акт и се съобрази с действащата към този момент правна уредба и с релевантните към този момент фактически обстоятелства, но все пак в новото решение той може да посочи мотиви, различни от тези, на които е основал първото решение. Всъщност контролът върху концентрациите изисква прогнозен анализ относно състоянието на конкуренцията, до което концентрацията би могла да доведе в бъдеще. В случая според Общия съд Комисията по необходимост е трябвало да извърши а posteriori своя

¹¹ Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета от 21 декември 1989 година относно контрола върху концентрациите на предприятия (ОВ L 395, стр. 1) (коригиран текст в ОВ L 257, 1990 г., стр. 13).

анализ относно състоянието на конкуренцията, до което е довела концентрацията, и затова тя с основание е проверила дали анализът, осъществен въз основа на обстоятелствата, които са ѝ били известни към датата на приемане на отмененото решение, се подкрепя от данните за периода след тази дата.

Освен това, що се отнася до условието за независимост на приобретателя на прехвърляните активи, Общият съд отбелязва, че при концентрациите това условие цели по-специално да гарантира, че приобретателят е способен да има поведение на ефективен и самостоятелен конкурент на пазара, без неговата стратегия и неговите решения да могат да бъдат повлияни от прехвърлителя. Тази независимост може да се прецени, като се разгледат капиталовите, финансовите, търговските, личните и материалните връзки между двете дружества. В случая Общият съд приема, че макар един от членовете на съвета на директорите на дружеството-приобретател да е същевременно и член на надзорния съвет и на одитния комитет на дружеството-прехвърлител, това обстоятелство не е несъвместимо с упоменатото условие за независимост. Според него това условие е спазено, при положение че по искане на Комисията приобретателят формално се е задължил, преди приемането на първото решение за одобрение, от една страна, съответното лице да освободи заеманите длъжности в това дружество в срок от една година, считано от одобрението на кандидатурата на същото, и от друга страна, през този период той да не участва в разискванията на съвета на директорите и на другите вътрешни комитети, когато те са свързани с издателската дейност на групата, както и да не получава поверителна информация относно сектора на книгоиздаването от страна на ръководството или на оперативните ръководители на това дружество.

Държавни помощи

1. Допустимост

Съдебната практика през тази година внесе полезни уточнения в частност относно понятието за лично засягане в областта на държавните помощи¹².

Делото, по което е постановено решение от 17 юли 2014 г., *Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband/Комисия* (T-457/09, Сб., EU:T:2014:683), повдига въпроса дали акционерите на банка — получател на помощ, може да се смятат за лично засегнати от решението, с което тази помощ се обявява за съвместима с вътрешния пазар при определени условия.

Като напомня, че съгласно постоянната съдебна практика, освен ако може да изтъкне различен правен интерес от този на дружеството, в което има капиталово участие, дадено лице не може да защитава своите интереси спрямо засягащ това дружество акт на Съюза по начин, различен от упражняването на своите права на съдружник в това дружество, което всъщност има правото да подаде жалба, Общият съд проверява дали жалбоподателят има различен правен интерес да иска отмяната на обжалваното решение от този на банката — получател на помощта. В това отношение Общият съд отбелязва, че този интерес наистина е различен, що се отнася до задължението за продажба, предвидено в приложението към обжалваното решение. В действителност това задължение засяга единствено акционерите, които се оказват принудени в съответния императивен срок да се откажат от правото си на собственост

¹² Относно понятието за включващ мерки за изпълнение подзаконов акт в областта на държавните помощи вж. и вече изложеното във връзка с решение от 26 септември 2014 г., *Dansk Automat Brancheforening/Комисия*, посочено по-горе (EU:T:2014:839), в раздел „Допустимост на жалбите, подадени на основание член 263 ДФЕС“.

върху банката — получател на помощта, за да може същата да бъде разрешена. Посочената банка обаче не следва да предприема каквито и да било действия вследствие на това задължение, което не засяга нейното имущество и не обуславя поведението ѝ на пазара. Независимо от това, що се отнася до останалите условия, на които е подчинено обжалваното решение, сред които е и изискването за намаляване на общата сума на баланса на банката — получател на помощта, Общият съд отбелязва, че тези условия се отнасят до търговската дейност на тази банка. В рамките на подадена срещу обжалваното решение жалба самата банка би могла да изтъкне всякакви доводи относно незаконосъобразността на тези условия или относно липсата на необходимост от тях. Общият съд заключава, че що се отнася до условията, на които е подчинено обжалваното решение — различни от задължението за продажба, правният интерес на жалбоподателя се припокрива с този на банката — получател на помощта, и следователно жалбоподателят не е лично засегнат от това решение. За разлика от това той приема, че жалбоподателят е лично засегнат от това решение, доколкото разрешаването на помощта зависи от спазването на задължението за продажба.

2. Въпроси по същество

а) Понятие за държавна помощ

В решения от 7 ноември 2014 г., *Autogrill España/Комисия* (T-219/10, Сб., EU:T:2014:939) и *Banco Santander и Santusa/Комисия* (T-399/11, Сб., EU:T:2014:938), Общият съд се произнася относно понятието за селективност, което е определящ критерий за квалифицирането на дадена мярка като държавна помощ.

По тези дела се разглежда решението на Комисията, с което се обявява за несъвместим с вътрешния пазар испанският данъчен режим на приспадане при придобиването на дялово участие в чуждестранни дружества. Решението ѝ е обжалвано пред Общия съд от три установени в Испания дружества, които оспорват възприетата в обжалваното решение квалификация на този режим като държавна помощ, като сочат в частност липсата на селективност на схемата.

Общият съд приема, че Комисията не е доказала, че разглежданата схема е селективна. В това отношение той най-напред отбелязва, че дори да се допусне, че е налице дерогация или изключение от референтната рамка — в случая, от общия режим на корпоративно данъчно облагане, и по-точно правилата за данъчно третиране на финансовата репутация — сама/само по себе си тази дерогация или това изключение не позволява да се установи, че спорната мярка поставя в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“ по смисъла на правото на Съюза, доколкото тази мярка е достъпна а priori за всички предприятия. По-нататък Общият съд посочва, че спорната схема не се отнася до конкретна категория предприятия или до производството на някои стоки, а до категория икономически оператори. Всъщност тя се прилага за всички придобивания на най-малко 5 % дялово участие в чуждестранно дружество, притежавани непрекъснато в продължение на най-малко една година.

Освен това Общият съд отхвърля довода, че извод за селективност може да се направи въз основа на факта, че схемата поставя в по-благоприятно положение само определени групи предприятия, които осъществяват определени инвестиции в чужбина. Такъв подход може да доведе до установяване на селективност за всяка данъчна мярка, която се ползва при определени условия, макар ползващите се от нея предприятия да нямат общи специфични характеристики, които да ги разграничават от другите предприятия, освен обстоятелството, че евентуално отговарят на необходимите условия, за да се ползват от мярката.

Накрая Общият съд напомня, че мярка, от която се ползват без разграничение всички предприятия, намиращи се на територията на съответната държава, не може да представлява държавна помощ с оглед на критерия за селективност. Освен това установяването на селективност на дадена мярка се основава в частност на разлика в третирането на категории предприятия, подчинени на законодателството на една и съща държава членка, а не на различно третиране на предприятията на една държава членка в сравнение с тези на други държави членки. От това Общият съд заключава, че обстоятелството, че дадена мярка поставя в по-благоприятно положение предприятията, подлежащи на данъчно облагане в една държава членка, в сравнение с тези, които подлежат на данъчно облагане в другите държави членки, по-специално като улеснява придобиването от страна на установени на територията на страната предприятия на дялове в капитала на предприятия, установени в чужбина, е без значение за преценката на условието за селективност и само позволява евентуално да се констатира засягане на конкуренцията и на търговията.

Условието за селективност на мярката е в центъра на обсъжданията и по делото, по което е постановено решение от 9 септември 2014 г., *Hansestadt Lübeck*/Комисия (T-461/12, Сб. (откъси), обжалвано, EU:T:2014:758). В този случай става дума за това, че в решението си за започване на процедурата по член 108, параграф 2 ДФЕС по отношение на различни мерки, свързани с летище Любек (Германия), Комисията квалифицира като държавна помощ правилника за летищните такси на това летище. Град Любек оспорва тази квалификация по съображението, че спорният правилник не може да се разглежда като селективен.

Сезиран с искане за частична отмяна на това решение, Общият съд припомня, че за да се прецени селективността на определена мярка, следва да се разгледа въпросът дали в рамките на даден правен режим посочената мярка представлява предимство за някои предприятия в сравнение с други, които се намират в сходно фактическо и правно положение. Все пак Общият съд уточнява, че понятието „държавна помощ“ не се отнася до държавните мерки, въвеждащи разграничение между предприятията и следователно поначало селективни, когато това разграничение е резултат от естеството или структурата на системата, в която те се вписват.

В този контекст, за да се прецени евентуалната селективност по отношение на някои предприятия на тарифа, установена от публичен орган за ползването на конкретно имущество или услуга в даден сектор, трябва по-специално да се вземат предвид всички предприятия, които ползват или могат да ползват имуществото или услугата, и да се провери дали само някои от тях са получили или могат да получат евентуално предимство. Ето защо положението на предприятията, които не искат или не могат да ползват съответните имущество или услуга, не е пряко релевантно за преценката дали е налице предимство. С други думи, селективността на дадена мярка, изразяваща се в определяне от публичен орган на тарифа за ползването на предоставени от него имущество или услуга, може да бъде преценена само с оглед на настоящите или на потенциалните клиенти на посочения орган и на конкретното имущество или услуга, а не с оглед по-специално на клиентите на други предприятия от сектора, предоставящи сходни имущество или услуги. Също така, за да може от евентуално предимство, предоставяно от публичен орган при ползването на конкретни имущество или услуги, да се ползват само някои предприятия, е необходимо предприятия, които ползват или желаят да ползват имуществото или услугата, да не получават или да не могат да получат това предимство от публичния орган при тези конкретни условия.

С оглед на тези съображения Общият съд постановява, че в случая само обстоятелството, че спорният правилник се прилага единствено за използващите летище Любек авиокомпани, не е релевантен критерий, за да се приеме той за селективен.

б) Услуги от общ икономически интерес

Решение от 11 юли 2014 г., DTS Distribuidora de Televisión Digital/Комисия (Т-533/10, Сб., обжалвано, EU:T:2014:629), дава повод на Общия съд да припомни принципите, които уреждат контрола на съда на Съюза върху решенията на Комисията в областта на услугите от общ икономически интерес (наричани по-нататък „УОИИ“), и по-конкретно на услугите за радио- и телевизионно разпространение.

Това решение е постановено по жалба, подадена срещу решението, с което Комисията обявява за съвместима с вътрешния пазар държавната помощ, която Кралство Испания планира да отпусне на обществен оператор за радио- и телевизионно разпространение и която се основава на закон за изменение на системата на финансиране на обществената услуга за радио- и телевизионно разпространение.

Общият съд пояснява, че държавите членки имат широко право на преценка при определянето на задачата за предоставяне на обществена услуга за радио- и телевизионно разпространение и на начина на изпълнението ѝ. Ето защо контролът, който Комисията упражнява в това отношение, е ограничен. Тъй като преценката на Комисията се отнася до комплексни икономически факти, контролът на Общия съд върху решението на Комисията в тази област е още по-ограничен. Той се свежда до проверка дали разглежданата мярка е явно неподходяща с оглед на преследваната цел. Предвид широкото право на преценка, с което разполагат държавите членки при определяне на обществената услуга за радио- и телевизионно разпространение, член 106, параграф 2 ДФЕС допуска държава членка да даде по-широко определение за тази обществена услуга и да възложи на радио- и телевизионен оператор задачата да предлага балансирани и разнообразни програми, които могат да включват предаването на спортни събития и излъчването на филми. Ето защо обстоятелството, че общественото радио и телевизия се конкурира с частните оператори на пазара на придобиване на аудио-визуално съдържание и в някои случаи придобива правата за сметка на тях, не доказва само по себе си, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката.

Според Общия съд въпреки това не би било съвместимо с член 106, параграф 2 ДФЕС радио- и телевизионен оператор да извършва антиконкурентни действия спрямо частните оператори на пазара, като например редовно наддава на пазара на придобиване на аудио-визуално съдържание. Такива действия не могат да бъдат приети за необходими за осъществяването на задачата му за предоставяне на обществена услуга.

Освен това, видно от второто изречение на тази разпоредба, осъществяването на задачата за предоставяне на обществена услуга не трябва да засяга търговията в степен, която би била в противоречие с интересите на Съюза, и видно от Протокол № 29 за системата на публичното радиоразпръскване в държавите членки, който допълва Договора за ЕС и Договора за функционирането на ЕС, финансирането на обществен оператор за радио- и телевизионно разпространение не засяга условията за търговия и конкуренцията в Съюза до степен, която би противоречала на общия интерес. Оттук следва, че за да може да се приеме, че схема за помощ в полза на оператор, на когото е възложена задача за предоставяне на обществена услуга, не отговаря на тези условия, тя трябва да засяга съществено търговията и конкуренцията, и то в степен, която е явно непропорционална спрямо преследваните от държавите членки цели. За да може да се заключи, че е налице такова въздействие, би трябвало да се докаже, че е изключено или прекомерно трудно осъществяването на дейност като частен оператор на националния пазар на радио- и телевизионно разпространение, което в случая не е доказано.

Решение от 16 юли 2014 г., Zweckverband Tierkörperbeseitigung/Комисия (Т-309/12, обжалвано, EU:T:2014:676), както и решение от 16 юли 2014 г., Германия/Комисия (Т-295/12, обжалвано, EU:T:2014:675), което е постановено по жалба на германската държава срещу решението на Комисията, обсъждано по дело Zweckverband Tierkörperbeseitigung/Комисия, също дават повод на Общия съд да се спре отново на дефиницията за УОИИ.

В това отношение Общият съд напомня, че съгласно постоянната съдебна практика държавите членки разполагат с широко право на преценка при определянето на това, което считат за УОИИ. Следователно Комисията не може да оспорва даденото от държава членка определение за тези услуги, освен ако не е налице явна грешка. Въпреки това, за да може да се квалифицира така, съответната услуга трябва да е от общ икономически интерес, който е специфичен в сравнение с интереса от други дейности в икономическия живот. В този контекст Общият съд уточнява, че принципът, който произтича от решение GEMO¹³, а именно че финансовата тежест, свързана с унищожаването на мъртви животни и отпадъци от клиники, е неизбежен разход за стопанската дейност на животновъдите и клиниците, се прилага и по отношение на разходите по запазването на свободен капацитет в случай на епидемии при животните. Този извод впрочем се налага и с оглед на принципа „замърсителят плаща“. Така според Общият съд Комисията не е нарушила член 107, параграф 1 ДФЕС и член 106, параграф 2 ДФЕС, когато е приела, че компетентните германски органи са допуснали явна грешка в преценката, квалифицирайки като УОИИ запазването на свободен капацитет в случай на епидемии при животните. Освен това Комисията не е допуснала грешка при прилагането на правото, когато е констатирала наличието на икономическо предимство за жалбоподателя, доколкото през визирания в обжалваното решение период в нито един момент не са били кумулативно изпълнени всички критерии, установени в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg¹⁴.

в) Държавна помощ, съвместима с вътрешния пазар

Тази година особено внимание заслужават три решения по темата за съвместимите с вътрешния пазар държавни помощи.

На първо място, в решение Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband/Комисия, посочено по-горе (EU:T:2014:683), Общият съд се произнася по законосъобразността на решението, с което Комисията приема, че на основание член 107, параграф 3, буква б) ДФЕС помощта, отпусната от германската държава за реструктурирането на една финансова институция, е съвместима с вътрешния пазар при определени условия.

Общият съд отбелязва, че когато при упражняване на предоставената ѝ широка свобода на преценка на съвместимостта на държавните помощи с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 3 ДФЕС Комисията поставя изискването, че за да бъде разрешена дадена помощ, засегнатата държава членка трябва да се ангажира с конкретен план, който да ѝ позволи да постигне определени законосъобразни цели, тя не е длъжна да обяснява необходимостта от всяка предвидена в плана мярка и не следва да се опитва да налага единствено възможно най-леките мерки сред тези, които могат да гарантират, от една страна, че ще се възстанови дългосрочно жизнеспособността на получателя на помощта, и от друга, че помощта няма да предизвика прекомерно нарушаване на конкуренцията. Това е така само когато съответната държава членка предварително е поела задължения по отношение на

¹³ Решение от 20 ноември 2003 г., GEMO (C-126/01, C6., EU:C:2003:622).

¹⁴ Решение от 24 юли 2003 г., Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, C6., EU:C:2003:415).

по-малко обременителен план за реструктуриране, който също толкова адекватно отговаря на тези цели, или когато тази държава членка е възразила срещу включването на определени мерки в плана, но се е задължила да ги спазва, тъй като Комисията е дала ясен знак, че помощта не би била разрешена при отсъствието на тези мерки, защото в тези хипотези решението за обуславяне на предоставянето на тази помощ от спазването на посочените мерки не би могло да се разглежда като решение на засегнатата държава членка. В случая, тъй като Комисията не е счела, че гаранцията, учредена в полза на провинция Северен Рейн-Вестфалия (Германия), би могла да бъде разрешена само при наличието на план за реструктуриране, предвиждащ прилагането на определени мерки, Общият съд приема, че не изглежда логически обосновано от нея да се изисква да определи причините, поради които приема, че решението ѝ да разреши помощта следва да бъде обусловено от изпълнението на тези мерки. Въз основа на аналогични съображения той освен това приема, че за да бъде зачетен принципът на пропорционалност, не се изисква като условие за разрешаването на помощта за реструктуриране Комисията да предвижда изпълнението на абсолютно необходими мерки за възстановяването на жизнеспособността на получателя на помощта и за избягване на прекомерното нарушаване на конкуренцията, при положение че тези мерки са част от план за реструктуриране, с който се е ангажирала засегнатата държава членка.

Накрая Общият съд посочва, че член 345 ДФЕС, съгласно който „[д]оговорите по никакъв начин не засягат разпоредбите в държавите членки, отнасящи се до режима на собственост върху имущество“, не представлява пречка за Комисията да предвиди продажбата на дадено предприятие, което трябва да бъде реструктурирано, като условие за разрешаването на държавна помощ в полза на същото предприятие, ако по този начин се цели гарантиране на неговата жизнеспособност в дългосрочен план.

На второ място, по делото, по което е постановено решение от 8 април 2014 г., ABN Amro Group/Комисия (Т-319/11, Сб., EU:T:2014:186), се обсъжда решението на Комисията, с което се обявяват за съвместими с вътрешния пазар мерките, приведени в действие от нидерландската държава в полза на жалбоподателя. Това решение предвижда тригодишна забрана за придобиване, освен по отношение на придобиванията от определен вид и с определен минимален размер, чийто срок се удължава до пет години, в случай че нидерландската държава продължи да притежава повече от 50 % от дружеството жалбоподател.

Сезиран с жалба срещу това решение, Общият съд потвърждава анализа на Комисията, че придобиванията трябва да целят гарантиране на жизнеспособността на образуванието — получател на помощта, което предполага, че всяко финансирано с държавна помощ придобиване, което не е абсолютно необходимо за възстановяване на жизнеспособността на дружеството получател, нарушава принципа на ограничаване на размера на помощта до необходимия минимум. Тъй като в случая целта е да се гарантира, че средствата на банката получател ще се използват за възстановяването на помощта преди всяко ново придобиване, Общият съд заключава, че забраната за придобиване под формата на придобиване на дялово участие от 5 % или повече в предприятията от които и да е сектор е съвместима с принципите, съдържащи се в различните съобщения на Комисията, и конкретно това за реструктуриранията¹⁵. Що се отнася до срока на забраната, въпреки че съобщението за реструктуриранията не определя конкретна продължителност за забраните за придобиване, наложени с цел да се ограничи помощта до необходимия минимум, Общият съд пояснява, че доколкото

¹⁵ Съобщение на Комисията относно връщане на жизнеспособността и оценка на мерките за реструктуриране във финансовия сектор според правилата за държавна помощ в настоящата криза (ОВ С 195, 2009 г., стр. 9).

параграф 23 от съобщението за преструктуриранията се позовава на преструктуриране на получателя, от това може да се направи извод, че тази мярка може да се счита за основателна, докато е налице такова преструктуриране. Оттук той заключава, че е невъзможно да се приеме, че Комисията е нарушила съобщенията, и в частност съобщението за преструктуриранията, като е предвидила максимален петгодишен срок за спорната забрана.

Накрая, Общият съд подчертава, че обжалваното решение не приравнява собствеността на държавата на държавна помощ и установява обективна причина, обосноваваща използването на мажоритарния дял на държавата в банката получател като релевантен фактор, така че не може да става въпрос за дискриминация срещу публичната собственост.

На трето място, в решение от 3 декември 2014 г., *Castelnuovo Energia/Комисия* (T-57/11, Сб., EU:T:2014:1021), Общият съд уточнява условията, при които правилата на Съюза за опазване на околната среда трябва да се вземат предвид в областта на контрола на Комисията върху държавните помощи. В случая на основание на редица разпоредби на правото на Съюза, отнасящи се до опазването на околната среда, жалбоподателят оспорва решението, с което Комисията е обявила за съвместима с вътрешния пазар схемата, приложена от Кралство Испания в полза на производството на електроенергия от произведени в Испания въглища.

В това отношение Общият съд напомня, че когато Комисията прилага производството в областта на държавните помощи, тя е длъжна по силата на общата структура на Договора да зачита съответствието между разпоредбите, уреждащи държавните помощи, и специфичните разпоредби, различни от тези относно държавите помощи, и по този начин да прецени съвместимостта на разглежданата помощ с тези специфични разпоредби. При все това подобно задължение се налага на Комисията единствено що се отнася до условията на помощ, които са до такава степен неразривно свързани с предмета на помощта, че не би могло да бъдат преценени поотделно. В този контекст Общият съд отбелязва, че наистина в съдебната практика е прието, че при преценката на мярка за помощ с оглед на правилата на Съюза относно държавните помощи Комисията е длъжна да взема предвид посочените в член 11 ДФЕС изисквания, свързани с опазването на околната среда, но все пак съдът на Съюза е прогласил подобно задължение за преценката на помощи, преследващи цели, свързани с опазването на околната среда, доколкото тези помощи могат да бъдат обявени за съвместими с вътрешния пазар по силата на член 107, параграф 3, буква б) или в) ДФЕС. За сметка на това при своята преценка на мярка за помощ, която не преследва цел, свързана с опазването на околната среда, Комисията не е длъжна да взема предвид правната уредба относно околната среда при своето разглеждане на помощта и на неразривно свързаните с нея условия.

Освен това, ако помощ, предназначена да гарантира сигурността на доставките на електроенергия, каквато е разглежданата в случая, бъде обявена за несъвместима с вътрешния пазар поради неспазване на разпоредбите на правото на Съюза в областта на околната среда, при все че тя е съобразена с условията за прилагане на член 106, параграф 2 ДФЕС, би се стигнало до накърняване на свободата на преценка, с която разполагат националните власти при създаването на УОИИ, също както и до корелативно разширяване на правомощията на Комисията при упражняването на компетенциите, предоставени ѝ с членове 106 ДФЕС—108 ДФЕС. Компетенциите, които Комисията упражнява в този контекст и в специалната процедура за проверка на съвместимостта на помощи, обаче не могат да заместят процедурата за установяване на неизпълнение на задължения от държавите членки, с която Комисията се уверява в спазването на всички разпоредби на правото на Съюза от държавите членки. Общият съд подчертава, че при всички положения Комисията правилно е приела, че фактът, че посочената мярка води до увеличаване на емисиите на въглероден диоксид (CO₂) от централите

с местни въглища, както и до увеличаване на цените на квотите за емисии, не би довел до увеличаване на общо излъчвания в Испания CO₂.

Интелектуална собственост

1. Марка на Общността

а) Абсолютни основания за отказ

През 2014 г. практиката на Общия съд внесе пояснения относно абсолютното основание за отказ, което е налице при липса на отличителен характер по смисъла на член 7, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 207/2009¹⁶.

По делата, по които са постановени решения от 16 януари 2014 г., Steiff/CХВП (Метално копче в средата на ухото на плюшена играчка) (Т-433/12, ЕУ:Т:2014:8) и Steiff/CХВП (Етикет с метално копче в средата на ухото на плюшена играчка) (Т-434/12, ЕУ:Т:2014:6), Общият съд се произнася по жалби срещу решенията, с които първи апелативен състав на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки, дизайни и модели) (СХВП) отказва да регистрира като марки на Общността съответно знак, представляващ копче, прикрепено в средата на ухото на плюшена играчка, и знак, представляващ етикет, прикрепен с копче в средата на ухото на плюшена играчка, по съображение че заявените марки са лишени от отличителен характер.

В това отношение Общият съд най-напред констатира, че заявените марки съвпадат с един от възможните варианти на външния вид на плюшените играчки. Всъщност като „позиционни марки“ те задължително съвпадат с външния вид на плюшените играчки, тъй като не биха съществували, ако копчето и етикетът не се закрепваха на конкретното място на обозначаващите стоки. Наред с това копчетата и малките декоративни етикети са обичайни компоненти на външния облик на плюшените играчки. Тъй като потребителите не са склонни да правят предположения за търговския произход на стоките въз основа на знаци, които съвпадат с външния вид на тези стоки, би трябвало заявените марки да се различават съществено от нормата или обичайното за сектора.

Доколкото обаче, от една страна, копчетата и етикетите са обичайни компоненти на външния облик на плюшените животни, а от друга, потребителите са свикнали тези стоки, техният дизайн и възможните варианти за външния им облик да са най-разнообразни, Общият съд приема, че прикрепването на копчета и етикети към ухото на плюшено животно — стандартно съчетание, което потребителите биха възприели като декоративен компонент — изобщо не би могло да се смята за изключително. Затова според Общия съд потребителите не биха могли да предположат, че това е указание за търговски произход. Оттук той стига до извода, че разглежданите марки не притежават необходимия минимум отличителен характер.

б) Относителни основания за отказ

В решение от 9 април 2014 г., Pico Food/CХВП — Sobieraj (MILANÓWEK CREAM FUDGE) (Т-623/11, Сб., ЕУ:Т:2014:199), Общият съд преценява вероятността от объркване на няколко фигуративни марки, изобразяващи крава и съдържащи словни елементи.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (кодифицирана версия) (ОВ L 78, стр. 1).

Общият съд подчертава, че без съмнение конфликтните знаци разкриват известно визуално сходство поради факта на общото присъствие на фигуративния елемент, изобразяващ крава, който в случая е алюзия за разглежданите стоки и следователно разкрива слаб отличителен характер. Освен това той посочва, че дори да се приеме, че по-ранните марки се ползват със засилен отличителен характер поради използването им на съответната територия, апелативният състав не е допуснал грешка, като в случая е приел, че не съществува вероятност от объркване за съответните потребители, и то въпреки идентичността на разглежданите стоки. Според Общия съд апелативният състав действително е взел предвид факта, че е възможно по-ранните марки евентуално да са придобили засилен отличителен характер поради използването им на съответната територия, но все пак с основание е приел, че това евентуално обстоятелство не позволява да се направи извод за наличие на вероятност от объркване. В това отношение Общият съд уточнява, че съществува разлика между това да се приеме в рамките на сравнението между знаците, че някой от елементите, съставляващи една комбинирана марка, има слаб отличителен характер, и факта да се приеме в рамките на цялостната преценка на вероятността от объркване, че по-ранна марка би се ползвала или не от отличителен характер, засилен чрез използването.

По делото, по което е постановено решение от 11 декември 2014 г., *Coca-Cola/CХВП — Mitico (MASTER)* (T-480/12, Сб., EU:T:2014:1062), Общият съд проверява законосъобразността на решението, с което втори апелативен състав на СХВП потвърждава отхвърлянето на възражението, подадено от жалбоподателя срещу заявката за регистрация на фигуративната марка на Общността „Master“.

Най-напред Общият съд отбелязва, че конфликтните знаци, а именно, от една страна, по-ранните знаци, които се състоят от стилизираните думи „coca-cola“ или от стилизираната главна буква „C“, и от друга страна, заявеният знак, който се състои от стилизираната дума „master“ и арабска дума над нея, имат явни визуални разлики. Общият съд обаче посочва, че тези знаци имат също и елементи на визуално сходство поради използването на един и същ шрифт, който е по-слабо разпространен в съвременния стопански живот. Според Общия съд от общата преценка на елементите на визуално сходство и на визуално различие следва, че между конфликтните знаци, или най-малко между по-ранните фигуративни марки на Общността „Coca-Cola“ и заявената марка „Master“, има ниска степен на сходство, тъй като фонетичните и концептуалните им разлики са неутрализирани от елементите на общо визуално сходство между тях, които са с по-голямо значение. За сметка на това Общият съд приема, че с оглед по-конкретно на нейната краткост, по-ранната национална марка „C“ е различна от заявената марка.

Като припомня, че съществуването на сходство, макар и с ниска степен, между конфликтните знаци представлява условие за прилагането на член 8, параграф 5 от Регламент № 207/2009 и че степента на това сходство е релевантен фактор в преценката за съществуването на връзка между посочените знаци, Общият съд отбелязва, че общата преценка, с която се цели да се установи съществуването на връзка в съзнанието на съответния потребител между конфликтните марки съгласно тази разпоредба, води до извода, че като се има предвид степента на сходство между марките, дори и тя да е ниска, съществува риск този потребител да изгради такава връзка. Като констатира, че апелативният състав не се е произнесъл по всички условия за прилагане на член 8, параграф 5 от Регламент № 207/2009, Общият съд посочва, че не следва да се произнася по този въпрос за пръв път в рамките на осъществявания от него контрол за законосъобразност на обжалваното решение. Той заключава, че апелативният състав трябва да разгледа посочените условия за прилагане, като вземе предвид степента на сходство между конфликтните знаци, която безспорно е слаба, но затова пък е достатъчна, така че съответният потребител да установи връзка между тези знаци.

Тъй като пред него е повдигнат и въпросът за преценката на понятието за неоснователно извличане на полза от отличителния характер или репутацията на по-ранната марка, Общият съд подчертава, че такава полза се установява по-конкретно в случай на очевиден опит за използване и паразитизъм на известна марка и поради това се прави препращане към понятието „риск от паразитизъм“. В това отношение Общият съд констатира, че преценката на апелативния състав в случая се отклонява от възприетия в съдебната практика принцип, че може да се стигне до извода за риск от паразитизъм съгласно член 8, параграф 5 от Регламент № 207/2009 именно въз основа на логически предположения, които се правят посредством анализ на вероятностите и като се отчитат обичайните практики в съответния търговски сектор, както и на всяко друго обстоятелство в конкретния случай, включително използването от притежателя на марката на опаковки, подобни на тези на стоките на притежателя на по-ранните марки. Тъй като тази съдебна практика позволява да се вземе предвид всяко доказателство, свързано с посочения анализ на вероятностите относно намеренията на притежателя на заявената марка, Общият съд постановява, че апелативният състав е допуснал грешка, като не е взел предвид представените от жалбоподателя доказателства, свързани с търговското използване на заявената марка. Доводът, че жалбоподателят може да се позовава на тези доказателства в рамките на предявения на основание член 9, параграф 1, буква в) от Регламент № 207/2009 иск за нарушение на права върху марка, е ирелевантен, тъй като не отчита структурата на посочения регламент и целта на производството по възражение, установено в член 8 от същия, а именно с оглед на правната сигурност и добрата администрация да се гарантира, че няма да се извършва първоначална регистрация на марки, чиято употреба впоследствие може успешно да бъде оспорена в съда.

в) Процесуални въпроси

В решение от 5 март 2014 г., HP Health Clubs Iberia/CXBP — Shiseido (ZENSATIONS) (T-416/12, EU:T:2014:104), Общият съд уточнява, че съгласно член 76 от Регламент № 207/2009 при производство относно относителните основания за отказ на регистрация проверката се ограничава до разглеждане на фактите, доказателствата и аргументите, и исканията, представени от страните, но това не означава, че CXBP трябва да приема, че всяко изтъкнато пред него твърдение на някоя от страните е основателно, ако не е оспорено от другата страна.

Освен това в решение от 25 септември 2014 г., Peri/CXBP (Форма на обтегачен винт) (T-171/12, Сб., EU:T:2014:817), Общият съд пояснява, че по принцип ограничаване по смисъла на член 43, параграф 1 от Регламент № 207/2009 на списъка на стоки или услуги в заявка за марка на Общността, извършено след приемане на обжалваното решение на апелативния състав, не може да се отрази на законосъобразността на това решение, което е единственото оспорвано пред Общия съд решение. Според Общия съд това не променя факта, че в определени случаи решението на апелативен състав на CXBP може да се оспори пред Общия съд единствено по отношение на някои от стоките или услугите от списъка, посочен в заявката за регистрация на съответната марка на Общността. В такъв случай това решение става окончателно за другите посочени в същия този списък стоки или услуги. Така декларация на заявителя на марката, направена пред Общия съд и следователно след решението на апелативния състав, според която той оттегля своята заявка за някои посочени в първоначалната заявка стоки, може да се тълкува като декларация, че обжалваното решение се оспорва само доколкото то се отнася до останалата част от съответните стоки или като частичен отказ в случая, когато тази декларация е направена в напреднал стадий от производството пред Общия съд.

Ако обаче с ограничаването на списъка на стоките, посочени в заявката за марка на Общността, заявителят на марката няма за цел да извади една или няколко от стоките от този списък, а да измени една или няколко характерни особености, не може да се изключи, че

това изменение може да се отрази на разглеждането на марката на Общността, осъществено от инстанциите на СХВП в хода на административното производство. При тези обстоятелства допускането на това изменение на етапа на обжалването пред Общия съд би било равнозначно на изменение на предмета на спора в хода на производството пред тази инстанция, което е забранено с член 135, параграф 4 от Процедурния правилник. Следователно такова ограничаване не може да бъде взето предвид от Общия съд при разглеждане на основателността на жалбата.

Освен това в решение от 8 октомври 2014 г., *Fuchs/СХВП — Les Complices* (Звезда в кръг) (T-342/12, Сб., EU:T:2014:858), Общият съд се произнася по въпроса дали правният интерес на жалбоподателя да оспорва решението, с което се уважава подаденото възражение срещу заявката му за регистрация на марка, се запазва и след издаването на решение на СХВП, с което се отменя по-ранната марка, на която е било основано възражението.

В това отношение Общият съд най-напред подчертава, че тъй като предпоставките за допустимост на жалбата, по-специално правният интерес, спадат към абсолютните процесуални предпоставки, Общият съд следва да провери служебно дали жалбоподателят продължава да има правен интерес от отмяната на обжалваното решение. Като пристъпва към тази проверка, той отбелязва, че отмяната на марката, на която се основава възражението, настъпила едва след като апелативният състав постанови решение за уважаване на основаното на тази марка възражение, не представлява нито оттегляне, нито отмяна на последното решение. Всъщност в съответствие с член 55, параграф 1 от Регламент № 207/2009 в случай на отмяна се счита, че марката на Общността не е имала предвиденото в настоящия регламент действие, считано от датата на подаване на искането за отмяна. За сметка на това, до тази дата марката на Общността се ползва от свързаното с тази защита пълно действие, което е предвидено в дял II, раздел 2 от този регламент. Поради това изводът, че предметът на спора отпада, когато в хода на производството пред Общия съд се постанови решение за отмяна, би означавал, че Общият съд трябва да вземе предвид съображения, които са възникнали след приемането на обжалваното решение и които не оказват влияние нито върху основателността на това решение, нито върху производството по възражение, във връзка с което е подадена жалбата за отмяна.

Освен това, в случай че Общият съд отмени такова решение, неговото отпадане *ex tunc* би могло да донесе на жалбоподателя полза, каквато той не би имал от установяването, че липсва основание за произнасяне по същество. Всъщност, ако Общият съд приеме, че е налице липса на основание за произнасяне по същество, жалбоподателят би могъл единствено да подаде нова заявка пред СХВП за регистрация на своята марка, като на тази заявка вече не може да бъде противопоставено възражение, основаващо се на отменената по-ранна марка на Общността. За сметка на това, ако Общият съд се произнесе по същество и уважи жалбата, приемайки, че не съществува вероятност от объркване на конфликтните марки, в този случай нищо не би се противопоставило на регистрацията на заявената марка. Наред с това Общият съд отбелязва, че единствено обстоятелството, че жалбите срещу решенията на отдела по споровете и на апелативния състав имат суспензивен ефект в съответствие с член 58, параграф 1, второ изречение и член 64, параграф 3 от Регламент № 207/2009, не може да е достатъчно, за да се постави под въпрос правният интерес на жалбоподателя в тази хипотеза. В действителност в съответствие с член 45 от Регламент № 207/2009 едва когато възражението е било отхвърлено с окончателно решение, марката се регистрира като марка на Общността.

Делото, по което е постановено решение от 21 октомври 2014 г., *Szajner/СХВП — Forge de Laguiole* (LAGUIOLE) (T-453/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:901), дава повод на Общия съд да разгледа и въпроса дали жалбоподателят, който оспорва законосъобразността на решение на

СХВП, може да изтъкне пред него — за целите на тълкуването на националното право, към което препраща правото на Съюза — доводи, изведени от националното законодателство или националната съдебна практика, които не са били изтъкнати пред СХВП.

По този въпрос Общият съд посочва, че нито за страните, нито за самия Общ съд съществува пречка да се позовават на националното законодателство или на националната съдебна практика, тъй като не става въпрос да се упреква апелативният състав, че не е взел предвид факти от конкретно решение на национална юрисдикция, а става въпрос да се посочат законови разпоредби или съдебни решения в подкрепа на правно основание, свързано с неправилно прилагане от апелативните състави на разпоредба от националното право. В това отношение, въпреки че страната, която иска да бъде приложена национална норма, трябва да представи на СХВП доказателства, установяващи съдържанието на тази норма, това не означава, че спрямо прилагането на националната норма от СХВП не може да се осъществи контрол от Общия съд в светлината на национално съдебно решение, постановено след приемането на решението на СХВП и изтъкнато от дадена страна за пръв път в производството пред Общия съд.

Според Общия съд тази констатация е правилна включително в случай че съответното решение на националната юрисдикция въвежда промяна в съдебната практика. Всъщност такива промени по принцип се прилагат с обратна сила спрямо съществуващите положения. Този принцип се обосновава от съображението, че тълкуването в съдебната практика на дадена норма в даден момент не може да бъде различно в зависимост от момента на настъпване на разглежданите факти и никой не може да се позовава на придобито право на неизменна съдебна практика. Макар да е вярно, че този принцип може да бъде смекчен, тъй като при изключителни обстоятелства юрисдикциите могат да се отклонят от него, за да изменят действието във времето, що се отнася до обратната сила на дадена промяна на съдебната практика, обратното действие на промените продължава да бъде принципът. Ето защо, въпреки че решението на национален съд, което въвежда промяна в съдебната практика, само по себе си представлява ново обстоятелство, то единствено излага националното право такова, каквото е трябвало да бъде приложено от СХВП и каквото трябва да се приложи от Общия съд.

г) Правомощие за изменение

В решение от 26 септември 2014 г., *Koscher + Würtz/CXBP — Kirchner & Wilhelm (KW SURGICAL INSTRUMENTS)* (T-445/12, Сб., EU:T:2014:829), Общият съд отново разглежда условията за упражняване на правомощието си за изменение по член 65, параграф 3 от Регламент № 207/2009.

В това отношение Общият съд напомня, че предоставеното му с тази разпоредба право да изменя решенията на апелативния състав не означава, че той може да прави преценка, по която апелативният състав още не е изразил становище. Следователно упражняването на правото да измени решението трябва по принцип да се ограничи до положенията, при които Общият съд, след като е осъществил контрол върху направената от апелативния състав преценка, въз основа на установените фактически и правни обстоятелства е в състояние да определи решението, което апелативният състав е трябвало да приеме. Предвид този принцип Общият съд приема, че в конкретния случай не може да извърши каквато и да е преценка на реалното използване на по-ранната марка, тъй като апелативният състав не се е произнесъл по този въпрос. Що се отнася обаче до второто правно основание, което жалбоподателят сочи в подкрепа на искането си за отмяна и което е свързано с липсата на вероятност от объркване, Общият съд приема, че трябва да го разгледа, тъй като то би могло да позволи на жалбоподателя, ако бъде признато за основателно, да постигне пълно уреждане на спора. Наред с това Общият съд пояснява, че наистина в случая това второ правно основание не

трябва да бъде възприето и че предявеното от жалбоподателя искане за изменение трябва да бъде отхвърлено, но въпреки това СХВП — след като разгледа въпроса за реалното използване на по-ранната марка — трябва да се произнесе отново, при необходимост, по вероятността от объркване между двете конфликтни марки. Тя ще трябва тогава да изведе последиците, за сравнението между тези две марки, на евентуална липса на реално използване на по-ранната марка за някои от стоките, обхванати от същата.

д) Доказване на реалното използване на марката

На първо място, по делото, по което е постановено решение от 27 март 2014 г., *Intesa Sanpaolo/CXBP — equinet Bank (EQUITER)* (T-47/12, Сб., EU:T:2014:159), Общият съд разглежда хипотезата на реално използване на по-ранната марка само за част от стоките или услугите, за които е регистрирана.

Според Общия съд основаното на член 8, параграф 1, буква б) от Регламент № 207/2009 производство по възражение има за цел да позволи на СХВП да прецени дали съществува вероятност от объркване, която в случай на сходство на конфликтните марки налага изследване на сходството между обозначените с тези марки стоки и услуги. В този контекст съгласно член 42, параграф 2, последно изречение от Регламент № 207/2009, ако по-ранната марка на Общността е била използвана само за една част от стоките или услугите, за които е регистрирана, тя се смята за регистрирана, за целите на разглеждането на възражението, само за тази част от стоките или услугите. В същия контекст апелативният състав следва да извърши преценка, в случай че са представени доказателства за използване само за част от стоките или услугите, свързани с определена категория, за която по-ранната марка е била регистрирана и на която се основава възражението, дали тази категория включва самостоятелни подкатегории, обхващащи стоки и услуги, чието използване е доказано, така че да се приеме, че посочените доказателства се отнасят само за тази подкатегория стоки или услуги или, обратно, дали съществуването на такива подкатегории е невъзможно. Затова Общият съд уточнява, че дейността по преценка дали марката, на която е направено позоваване в подкрепа на възражението, е била реално използвана по смисъла на член 42, параграф 2 от Регламент № 207/2009 съдържа две неразривно свързани части. С първата се цели да се установи дали въпросната марка е била реално използвана в Съюза, дори и под форма, различаваща се по своите елементи, които въпреки това не променят отличителния характер на тази марка във формата, под която тя е била регистрирана. С втората се цели да се установи кои са обхванатите от доказаното реално използване стоки или услуги, за които по-ранната марка е регистрирана и на които се основава възражението.

На второ място, делото, по което е постановено решение *KW SURGICAL INSTRUMENTS*, посочено по-горе (EU:T:2014:829), дава повод на Общия съд да припомни, че искането възразяващият да докаже реалното използване на по-ранната марка, има за последица да прехвърли върху него тежестта на доказване на реалното използване на неговата марка, като в противен случай възражението му може да бъде отхвърлено. Следователно реалното използване на по-ранната марка представлява въпрос, който, след като веднъж е повдигнат от заявителя на марката, следва по принцип да получи отговор, преди да бъде взето решение по същинското възражение. Ето защо искането за доказване на реалното използване на по-ранната марка добавя конкретен и предварителен въпрос към процедурата по възражение и в този смисъл променя нейното съдържание. С оглед на това съображение Общият съд приема, че в конкретния случай апелативният състав на СХВП е допуснал грешка при прилагане на правото, доколкото, въпреки че жалбоподателят е подал пред отдела по споровете молба във връзка с реалното използване на по-ранната марка, апелативният състав му е отказал защита на получената от него международна регистрация като марка на Общността, без въпросът за реалното използване на по-ранната марка да е бил разгледан предварително.

На трето място, що се отнася до особеността на триизмерна марка, в решение от 11 декември 2014 г., CEDC International/CХВП — Underberg (Форма на стръкче трева в бутилка) (T-235/12, Сб., EU:T:2014:1058), Общият съд постановява, че триизмерният характер на марка не допуска статична визия, в две измерения, а налага динамично възприятие, в три измерения. Така една триизмерна марка може по принцип да бъде възприета от различни страни от съответния потребител. Що се отнася до доказателствата за използването на такава марка, те следва поради това да бъдат взети предвид не като възпроизвеждане на вида ѝ в две измерения, а като възпроизвеждане на възприемането ѝ от съответния потребител в три измерения. От това следва, че изображенията отстрани и в гръб на дадена триизмерна марка по принцип могат да бъдат от значение при преценката за реалното използване на посочената марка и не могат да бъдат отхвърлени с простия мотив, че не съставляват изображения на лице.

2. Промислен дизайн

По делото, по което е постановено решение от 9 септември 2014 г., Biscuits Poult/CХВП — Banketbakkerij Merba (Бисквита) (T-494/12, Сб., EU:T:2014:757), Общият съд пояснява, че член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 6/2002¹⁷ установява специално правило, което се отнася по-конкретно до промишления дизайн, приложен към или включен в продукт, който е компонент от съставен продукт по смисъла на член 3, буква в) от този регламент. Съгласно това правило промишленият дизайн е защитен само ако, първо, веднъж вече включеният в съставния продукт компонент остава видим при обичайната употреба на този продукт, и второ, видимите характеристики на компонента сами по себе си отговарят на изискванията за новост и оригиналност. Всъщност предвид специфичното естество на компонентите на съставен продукт по смисъла на член 3, буква в) от Регламент № 6/2002, които могат да бъдат предмет на производство и търговия отделно от производството и търговията на съставния продукт, налице е основание законодателят да признае възможността те да бъдат регистрирани като промишлен дизайн, при условие че остават видими след включването им в съставния продукт и единствено за видимите части на въпросните компоненти при обичайната употреба на съставния продукт и доколкото тези части се характеризират с новост и оригиналност. Оттук Общият съд заключава, че след като продуктът — в случая бисквита — не е съставен продукт по смисъла на член 3, буква в) от Регламент № 6/2002, тъй като не се състои от множество компоненти, които могат да бъдат заменени, така че да позволяват разглобяването и повторното сглобяване на продукта, апелативният състав не е допуснал грешка, когато е приел, че характеристиките на продукта, които не са видими и не се отнасят до видимия му външен вид, не могат да бъдат взети предвид при преценката дали оспореният промишлен дизайн може да бъде обект на закрила.

Накрая, в решение от 3 октомври 2014 г., Cezar/CХВП — Poli-Eco (Вложка) (T-39/13, Сб., EU:T:2014:852), Общият съд приема, че новостта и оригиналността на промишления дизайн на Общността не могат да се преценяват чрез сравняване с по-ранен промишлен дизайн, който като част от съставен продукт не е видим при обичайната му употреба. Критерият за видимост, такъв какъвто е посочен в съображение 12 на Регламент № 6/2012, съгласно което предоставената на промишления дизайн защита не би трябвало да се разпростира спрямо частите, които не са видими при обичайната употреба на даден продукт, нито спрямо особеностите на част, които не са видими, когато тя е сглобена, се прилага следователно към по-ранния промишлен дизайн. От това Общият съд заключава, че апелативният състав

¹⁷ Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70).

е допуснал грешка в преценката при сравняването на разглежданите промишлени дизайни, тъй като е основал решението си на по-ранен промишлен дизайн, който, като част от съставен продукт, не е видим при обичайната употреба на последния.

Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) — Ограничителни мерки

През 2014 г. се наблюдава значително развитие на съдебните производства относно ограничителни мерки в областта на общата външна политика и политика на сигурност.

Следва да се споменат по-конкретно две дела, отнасящи се до ограничителните мерки, приети срещу Сирийската арабска република, едното от които засяга замразяване на финансовите средства на определени лица и образувания в рамките на борбата срещу тероризма¹⁸, а другото е свързано с ограничителните мерки, предприети спрямо Ислямска република Иран с цел да се възпрепятства ядреното разпространение.

В решение от 3 юли 2014 г., Alchaar/Съвет (T-203/12, EU:T:2014:602) се разглеждат ограничителни мерки, приети спрямо бивш министър от сирийското правителство, които са запазени дори след като последният подава оставка от министерските си функции.

Най-напред Общият съд подчертава, че първоначалното вписване на жалбоподателя в списъка на лицата, визирани от ограничителните мерки, е законосъобразно, тъй като се основава на неговата функция като действащ министър, доколкото членовете на едно правителство трябва да носят солидарна отговорност за политиката на репресия, провеждана от правителството. Обратно, що се отнася до мотивите за запазване на жалбоподателя в списъка, които се основават на неговото положение на бивш министър, Общият съд преценява, че е възможно да се презумира, че дори и след оставката си той е продължил да поддържа тесни връзки със сирийския режим, при условие че такава презумпция е оборима и пропорционална на преследваната цел и зачита правото на защита. В конкретния случай обаче Съветът на Европейския съюз не се е позовал на достатъчно убедителни улики, позволяващи разумно да се направи изводът, че жалбоподателят е запазил тесни връзки с режима и след своята оставка, така че неправилно е разместил доказателствената тежест и е допуснал явна грешка в преценката.

Освен това Общият съд констатира, че Съветът не е разгледал внимателно и безпристрастно доказателствата, представени от жалбоподателя в хода на производството, и по-конкретно клетвените декларации, които той е представил, показващи в частност, че той винаги се е противопоставял на употребата на насилие. Според Общия съд не е имало никаква причина за съмнение в достоверността на данните, съдържащи се в тези декларации, освен ако се презумира недобросъвестност на жалбоподателя. Той приема по-нататък, че международната репутация на жалбоподателя е трябвало да накара Съвета по-скоро да си постави въпроси относно причините, които са го мотивирали да подаде оставка от функцията си на министър, отколкото да презумира връзки със сирийския режим поради факта на кратковременното упражняване на тази функция.

¹⁸ По отношение на замразяването на финансовите средства на определени лица и образувания в рамките на борбата срещу тероризма вж. и вече изложеното във връзка с решение от 21 март 2014 г., Yusef/Комисия, посочено по-горе (EU:T:2014:141), в раздел „Допустимост на жалбите, подадени на основание член 265 ДФЕС“.

Дело *Mayaleh/Съвет* (решение от 5 ноември 2014 г., T-307/12 и T-408/13, Сб., EU:T:2014:926) дава повод на Общия съд да уточни този подход¹⁹. В това дело Общият съд е сезиран с жалба за отмяна срещу няколко акта на Съвета, с които последният приема или запазва ограничителни мерки спрямо жалбоподателя в качеството му на управител на Централната банка на Сирия.

Общият съд приема, че що се отнася до ограничителните мерки, приети по отношение на лица, поддържащи сирийския режим, макар в релевантните разпоредби да не се дава дефиниция на понятието „подкрепа на режима“, нищо не позволява да се достигне до извода, че могат да бъдат засегнати само лицата, които подкрепят сирийския режим с точната цел да му позволяват да продължава репресивните си действия срещу гражданското население. Доколкото обаче е безспорно, че Централната банка на Сирия има по-конкретно за своя задача да служи като банкер на правителството на тази държава, не може да се отрече, че тя предоставя финансова подкрепа на сирийския режим. След като установява, че в качеството си на управител жалбоподателят е упражнявал основни функции в Централната банка на Сирия, Общият съд по-нататък припомня, че лице, което упражнява функции, които му предоставят възможност да управлява засегнато от ограничителни мерки образувание, по принцип може да се приеме за свързано с дейностите, които обосновават приемането на ограничителни мерки срещу въпросното образувание. Следователно Съветът, без да нарушава принципа на пропорционалност, е могъл да приеме, въз основа на функциите на жалбоподателя, че той заема положение, свързано с власт и влияние, по отношение на предоставяната от Централната банка на Сирия финансова помощ за сирийския режим.

Накрая Общият съд отбелязва, че с разпоредбите, които уреждат ограничителните мерки срещу Сирийската арабска република, се признава изключителната компетентност на държавите членки за прилагането на разглежданите ограничения към собствените им граждани. От това следва, че по отношение на лице, което освен сирийско гражданство има и френско гражданство, правото на Съюза не задължава френските власти да му наложат забрана за достъп до френската територия. Впрочем макар член 21, параграф 1 ДФЕС да уточнява, че всеки гражданин на Съюза има право свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки, то се осъществява само при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване. По този начин, тъй като ограниченията на достъпа, посочени в приетите въз основа на член 29 ДЕС решения очевидно представляват разпоредби, приети въз основа на прилагането на ДЕС, Общият съд констатира, че с приемането на актове от общата външна политика и политика на сигурност Съветът е могъл в настоящия случай, с оглед на целесъобразния, необходимия и ограничен във времето характер на приетите мерки, да ограничи правото на свободно движение в Съюза, което е предоставено на жалбоподателя от статута му на

¹⁹ Това решение е също така повод за Общия съд да уточни условията и реда за съобщаване на мерките на техните адресати, както и за изчисляване на срока за обжалване. Така Общият съд постановява, че само когато е невъзможно да се връчи лично на заинтересованото лице актът, с който се въвеждат или запазват спрямо него ограничителни мерки, срокът за обжалване на този акт започва да тече от публикуването на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*. Когато Съветът разполага с адреса по местожителство на лице, засегнато от ограничителни мерки, и надлежно му съобщи на този адрес за съдържащите тези мерки актове, без значение е обстоятелството, че срокът за обжалване на тези актове може да бъде по-благоприятен за посоченото лице, ако е изчислен, считано от датата на публикуване в *Официален вестник на известието за разглежданите актове*, като по-конкретно се вземе предвид приложението на член 102, параграф 1 от Процедурния правилник, който предвижда допълнителни четиринадесет дни при изчисляване на срока за обжалване, считано от публикуването на акта в *Официален вестник*. Впрочем когато даден акт трябва да бъде съобщен, за да започне да тече срокът за обжалване, по принцип той трябва да се съобщи на адресата на този акт, а не на представляващите го адвокати, освен ако не е предвидено друго в приложимата правна уредба или в споразумение между страните.

гражданин на същия. В този контекст разпоредбите за ограничаване на достъпа, които се отнасят до гражданите на Съюза, трябва да се приемат за *lex specialis* по отношение на Директива 2004/38/ЕО²⁰, така че тези разпоредби да имат предимство пред последната в изрично урежданите от тях положения.

По-нататък, в решение от 16 октомври 2014 г., LTTE/Съвет (T-208/11 и T-508/11, Сб., обжалвано, EU:T:2014:885) Общият съд се произнася по жалба, подадена от движение, противопоставило се във въоръжен сблъсък на правителството на Шри Ланка, срещу актовете, с които Съветът е решил да запази ограничителните мерки, приети спрямо посоченото движение.

Макар че жалбоподателят оспорва запазването на тези мерки, по-конкретно с мотива, че неговият сблъсък с посоченото правителство е „въоръжен конфликт“, предмет единствено на международното хуманитарно право, но не и на антитерористичната правна уредба, Общият съд подчертава, че съществуването на въоръжен конфликт по смисъла на международното хуманитарно право не изключва прилагането на разпоредбите на правото на Съюза в областта на борбата срещу тероризма към евентуално извършени в тези рамки терористични актове.

Разглеждайки довода, че запазването на посочените мерки е основано на ненадеждни мотиви, които не са изведени от решения на компетентни органи по смисъла на Обща позиция 2001/931/ОВППС²¹, Общият съд посочва, че орган на държава, която не е членка на Съюза, може да бъде компетентен орган по смисъла на този акт. Преди обаче да се основе на решение на орган на трета държава, Съветът трябва да провери внимателно дали релевантната правна уредба на тази държава предоставя гаранции за правото на защита и правото на ефективна съдебна защита, равностойни на тези, гарантирани в Съюза. Освен това Обща позиция 2001/931 изисква — за защитата на засегнатите лица и предвид липсата на възможност за самостоятелно разследване от страна на Съюза — фактическата основа на решение на Съюза за замразяване на средства в областта на тероризма да не почива на обстоятелства, които Съветът черпи от пресата или от интернет, а на конкретни доказателства, които са били разгледани и приети в решения на компетентни национални органи по смисъла на тази обща позиция. Следователно с цел да се гарантира ефикасността на борбата срещу тероризма, държавите членки следва да изпращат редовно до Съвета — а последният да събира — решенията на компетентни органи, приети в рамките на тези държави членки, както и мотивите на тези решения. В това отношение Общият съд отбелязва, че ако въпреки този обмен на информация Съветът не разполага с решение на компетентен орган по отношение на конкретно действие, което може да представлява терористичен акт, Съветът трябва, при липсата на възможност за собствено разследване, да поиска от компетентен национален орган да направи преценка на съответното действие, с оглед решение на този орган.

Накрая, в решение от 25 ноември 2014 г., *Safa Nicu Sepahan*/Съвет (T-384/11, Сб., EU:T:2014:986) Общият съд се произнася — във връзка с жалбата на жалбоподателя за отмяна на актовете,

²⁰ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

²¹ Обща позиция 2001/931/ОВППС на Съвета от 27 декември 2001 година за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (ОВ L 344, стр. 93; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 179).

с които Съветът му налага ограничителни мерки в изпълнение на Регламент (ЕС) № 961/2010²² и на Регламент (ЕС) № 267/2012²³ — относно предявеното от същия искане за обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, които твърди, че са му нанесени с приемането на посочените мерки.

Като разглежда условията за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза, Общият съд най-напред обсъжда неправомерността на поведението, в което се упреква Съветът. В това отношение, първо, Общият съд отбелязва, че налагането на оспорените ограничителни мерки нарушава приложимите разпоредби на Регламент № 961/2010 и на Регламент № 267/2012, които съдържат разпоредби, целящи да защитят индивидуалните интереси на засегнатите частноправни субекти, като ограничават прилагането, обхвата или интензитета на ограничителните мерки, които могат да им бъдат легитимно наложени. Така тези разпоредби следва да се считат за правни норми, имащи за цел да се предоставят права на частноправните субекти. На второ място, Общият съд припомня, че задължението на Съвета да докаже, че приетите ограничителни мерки са обосновани, е продиктувано от зачитането на основните права на засегнатите лица и образувания, и по-специално на правото им на ефективна съдебна защита, което означава, че в това отношение Съветът няма свобода на преценка. На трето място, Общият съд констатира, че правилото, което възлага на Съвета да докаже, че приетите ограничителни мерки са обосновани, не се отнася до особено сложно положение, и че това правило е ясно и прецизно, поради което не поражда трудности за прилагане или тълкуване. С оглед на всички тези обстоятелства Общият съд приема, че една действаща разумно и с дължимата грижа администрация при обстоятелствата по настоящия случай е могла да знае, към момента на приемане на първия обжалван акт, че е длъжна да събере данните или доказателствата, които оправдават отнасящите се до жалбоподателя ограничителни мерки, за да може в случай на оспорване да докаже, че споменатите мерки са обосновани, като представи тези данни или доказателства пред съда на Съюза. Като не е действал по този начин, Съветът е извършил достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти.

Що се отнася до претърпяната от жалбоподателя вреда, Общият съд подчертава, че когато дадено образувание е обект на ограничителни мерки поради подкрепата, която се твърди, че е оказвало за ядреното разпространение, то публично се свързва с поведение, което е смятано за сериозна заплаха за международния мир и сигурност, а това опозорява посоченото образувание и поражда недоверие към него, като така накърнява репутацията му и следователно му причинява неимуществени вреди, които следователно са още по-тежки, тъй като произтичат от заемането от институция на Съюза на официално становище. При това положение Общият съд постановява, че незаконосъобразното приемане и запазване в сила на наложените на жалбоподателя ограничителни мерки са му причинили неимуществени вреди, различни от имуществените вреди, които се дължат на засягането на търговските му отношения, поради което трябва да му бъде признато правото да бъде обезщетен за тези вреди. Като се има предвид по-конкретно, че твърдението на Съвета, изложено спрямо жалбоподателя, е с особена тежест и че не е подкрепено с каквито и да било релевантни данни или доказателства, Общият съд, определяйки претърпените от жалбоподателя неимуществени вреди *ex aequo et bono*, приема, че присъждането на сумата от 50 000 EUR представлява подходящо обезщетение.

²² Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 25 октомври 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕО) № 423/2007 (ОВ L 281, стр. 1).

²³ Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 961/2010 (ОВ L 88, стр. 1).

Обществено здраве

Решение от 14 май 2014 г., Германия/Комисия (T-198/12, Сб., обжалвано, EU:T:2014:251) дава повод на Общия съд да уточни принципите, уреждащи упражнявания от него контрол върху дейността на администрацията на Съюза в областта на общественото здраве. Жалбата е с предмет решение на Комисията, с което частично е отхвърлено искането на Федерална република Германия за дерогация от предвидените в Директива 2009/48/ЕО²⁴ гранични стойности за някои химични вещества, съдържащи се в детските играчки. Докато Федерална република Германия иска да запази определените в нейната правна уредба гранични стойности за олово, барий, антимон, арсен и живак, Комисията отхвърля това искане по отношение на последните три вещества и одобрява запазването на националните гранични стойности за първите две само до 21 юли 2013 г.

Като се произнася по главния спор след определение на председателя за постановяване на временни мерки²⁵, Общият съд припомня най-напред, че държава членка може да поиска запазване на съществуващи отпреди национални разпоредби, когато прецени, че рискът за общественото здраве трябва да бъде оценен по различен начин от този, който възприема законодателят на Съюза при приемането на европейската мярка за хармонизация. За тази цел държавата членка, която прави такова искане, трябва да докаже, че националните разпоредби гарантират по-високо равнище на защита на общественото здраве от мярката за хармонизация на Съюза и че те не превишават това, което е необходимо за постигането на тази цел. В случая, като извършва сравнение на германските гранични стойности с предвидените в Директива 2009/48, Общият съд установява, че в директивата се определят гранични стойности на миграция, тъй като се счита, че санитарният риск е свързан с количеството от дадено вредно вещество, което може да бъде отделено от една играчка и погълнато от детето. Освен това Общият съд отбелязва, че в директивата са предвидени различни гранични стойности на миграция, определени в зависимост от вида на материала, от който са изработени играчките (а именно сух, трошлив, прахообразен или гъвкав материал от играчката, течен или лепкав материал от детската играчка и остърган от играчката материал), докато що се отнася до германските гранични стойности, те се измерват в бионаличност. Последните определят максимално допустимото количество от едно химично вещество, което в резултат на използването на играчките може да бъде погълнато и да се включи в биологичните процеси в човешкото тяло, като е приложимо за всички видове играчки, независимо от консистенцията на материята на съответната играчка.

Според Общия съд, тъй като граничните стойности на миграция по директивата са по-високи от получените при преобразуването на германските гранични стойности на бионаличност само по отношение на остъргания от играчката материал, Комисията не може да бъде упреквана за това, че е отхвърлила искането за запазване на германските гранични стойности, които се прилагат независимо от консистенцията на материалите на играчката. От това той прави извода, че що се отнася до арсена, антимона и живака, Федерална република Германия не е доказала, че националните гранични стойности гарантират по-високо равнище на защита от това, което произтича от директивата. По отношение на оловото обаче Общият съд отменя обжалваното решение в частта от него, в която одобрението на германските гранични

²⁴ Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно безопасността на детските играчки (ОВ L 170, стр. 1).

²⁵ Определение от 15 май 2013 г., Германия/Комисия (T-198/12 R, Сб., EU:T:2013:245), с което се задължава Европейската комисия да одобри запазването на петте германски гранични стойности, докато Общият съд се произнесе по главния спор.

стойности за този тежък метал е ограничено до 21 юли 2013 г. Той приема, че Комисията е нарушила задължението си за мотивиране, като в това отношение в решението ѝ има вътрешно противоречие, което може да попречи да бъдат разбрани добре причините, които са в неговата основа.

Регистрация на химикали

По дело *Spraylat/ECHA* (T-177/12, Сб., EU:T:2014:849), по което е постановено решение от 2 октомври 2014 г., Общият съд е сезиран с искане за отмяна на решение на Европейската агенция по химикали (ЕЧА), налагащо на жалбоподателя дължима за регистрацията на химическо вещество административна такса, която е над 17 пъти по-голяма от сумата на таксата за регистрация. Прилагането на тази административна такса се основава на констатацията, че противно на декларираното от него, жалбоподателят не отговаря на условията за предоставяне на предвиденото за малките предприятия намаление на таксата в съответствие с решение MB/D/29/2010 на управителния съвет на ЕЧА относно класификацията на услугите, за които се събират такси. Жалбоподателят се позовава по-конкретно на нарушение на принципа на пропорционалност.

Като отбелязва, че изтъквайки нарушение на този принцип, жалбоподателят повдига възражение за незаконосъобразност на решение MB/D/29/2010, Общият съд посочва, че съображение 11 от Регламент (ЕО) № 340/2008²⁶ уточнява, че „[з]а да се противодейства на представянето на невярна информация, [ЕЧА] следва да налага административна такса, а държавите членки — възпираща глоба, ако е подходящо“. Според Общия съд, макар от това съображение да следва, че налагането на административна такса има за цел да се противодейства на представянето на невярна информация от предприятията, посочената административна такса не може да се приравни на глоба. Тъй като размерът на наложената в случая административна такса е значително по-висок от финансовата полза, която жалбоподателят би могъл да извлече от подаването на невярната си декларация, Общият съд приема, че целите на правната уредба не позволяват обосноваването на негативните икономически последици върху жалбоподателя от прилагането на такава административна такса. От това следва, че решение MB/D/29/2010, както е приложено спрямо жалбоподателя, очевидно надхвърля необходимостта за постигането на преследваната от приложимата правна уредба цел на административната такса, и че при това положение то следва да се обяви за неприложимо и вследствие на това да се уважат исканията на жалбоподателя и обжалваното решение да се отмени на това основание.

Достъп до документи на институциите

В решение от 7 октомври 2014 г., *Schenker/Комисия* (T-534/11, Сб., EU:T:2014:854), Общият съд се произнася по тълкуването на понятието за по-висш обществен интерес, налагащ оповестяването на документи по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1049/2001²⁷ в областта на конкуренцията, както и по условията, при които предвиденият срок за отговор

²⁶ Регламент (ЕО) № 340/2008 на Комисията от 16 април 2008 година относно таксите и плащанията, дължими на Европейската агенция по химикалите в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) (ОВ L 107, стр. 6).

²⁷ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

на заявление за достъп може да бъде продължаван. В конкретния случай жалбоподателят е поискал отмяна на решението на Комисията, с което му е отказан достъп до преписката по административното производство за окончателното решение за картела относно услугите за въздушен превоз на товари, както и пълния текст и неуповителния вариант на последното решение.

В това отношение Общият съд подчертава, че обществеността трябва да има възможност да се запознае с дейността на Комисията в областта на конкуренцията и че следователно е налице по-висш обществен интерес от предоставяне на възможност на обществеността да се запознае с някои основни аспекти от дейността на Комисията в тази област. При все това наличието на този обществен интерес не задължава Комисията да предоставя всеобщ достъп, на основание Регламент № 1049/2001, до всички данни, събрани в производство за прилагане на член 101 ДФЕС. Всъщност такъв всеобщ достъп би могъл да застраши равновесието, което законодателят на Съюза е искал да осигури между задължението на засегнатите предприятия да съобщават евентуално чувствителни търговски данни на Комисията и гаранцията за засилената защита, чрез професионалната и търговската тайна, на предоставените по този начин на Комисията сведения. Затова общественият интерес от запознаване с дейността на Комисията в областта на конкуренцията сам по себе си не обосновава оповестяването на преписката от разследването, нито на пълния текст на приетото решение, тъй като тези документи не са необходими за запознаване с основните аспекти от дейността на Комисията, каквито са изходът от производството и водещите дейността ѝ съображения. Всъщност Комисията може да представи достатъчно информация за посочените изход и съображения по-специално като публикува неуповителен вариант на съответното решение.

Според Общия съд, за да бъдат установени необходимите данни, за да се зачете този по-висш обществен интерес, съгласно член 30, параграфи 1 и 2 от Регламент № 1/2003, като отчита законния интерес на предприятията от опазване на техните търговски тайни, Комисията е длъжна да публикува приетите от нея по член 7 от същия регламент решения, в които да посочва наименованията на заинтересованите страни и основното съдържание на решението, включително всички наложени санкции. Следователно посоченият по-висш обществен интерес не може да бъде зачетен само с публикуването на прессъобщение за приемането на съответното решение, тъй като в такова прессъобщение не се възпроизвежда основното съдържание на решенията, приети съгласно член 7 от Регламент № 1/2003. Този по-висш обществен интерес налага публикуването на неуповителен вариант на посочените решения. С оглед на тези съображения Общият съд приема, че в случая Комисията е била длъжна да изпрати на жалбоподателя неуповителен вариант на спорното решение вследствие на направеното от същия искане, като това представлява частичен достъп до това решение по смисъла на член 4, параграф 6 от Регламент № 1049/2001.

Комисията трябва да се постарее да изготви такъв неуповителен вариант във възможно най-кратък срок и при всички случаи в разумен срок, който трябва да се определя в зависимост от конкретните обстоятелства на всеки случай, и в частност да се вземе предвид дали са подадени малко или много молби за поуповително третиране от съответните предприятия и да се отчете тяхната техническа и юридическа сложност. В конкретния случай Общият съд приема, че нищо не е пречело на Комисията да изпрати на жалбоподателя частта от неуповителния вариант на спорното решение, която не е била предмет на молба за поуповително третиране. Поради това Комисията е била длъжна да предостави на жалбоподателя такъв неуповителен вариант на обжалваното решение, без да изчаква окончателното произнасяне по всички молби за поуповително третиране, представени от засегнатите предприятия.

II. Спорове за обезщетения

По дело *Holcim (Romania)/Комисия* (Т-317/12, Сб., обжалвано, EU:T:2014:782), по което е постановено решение от 18 септември 2014 г., Общият съд е сезиран с искане за обезщетение на вредите, настъпили според ищеца поради отказа на Комисията да му разкрие данни относно квоти за емисии на парникови газове, за които твърди, че му били откраднати, и да бъдат забранени всички сделки с тези квоти. Ищецът претендира ангажирането на отговорността на Съюза, като главното му искане е основано на наличието на виновна отговорност, а евентуалното искане — на невиновна отговорност.

По отношение на допустимостта на искането Общият съд припомня, че съгласно решение *Roquette frères/Комисия*²⁸, постановено от Съда, допустимостта на иск за обезщетение по член 268 ДФЕС и член 340, втора алинея ДФЕС може да бъде обвързана в някои случаи с изчерпването на вътрешноправните способности за защита, предприети за удовлетворяване на претенции към националните власти, при условие те да осигуряват ефикасно защитата на заинтересованите частноправни субекти чрез възможността за получаване на обезщетение за твърдените вреди. В това принципно становище използването на глагола „може“ означава, че неизчерпването на „вътрешноправните способности за защита, предприети за удовлетворяване на претенции към националните власти“ не следва системно да води съда на Съюза до констатирането на недопустимост. Въпреки това според Общия съд съществува само една хипотеза, при която липсата на окончателно произнасяне по предявен пред национална юрисдикция иск за обезщетение предполага по необходимост недопустимостта на предявен пред съд на Съюза иск за обезщетение. Става дума за хипотезата, при която тази липса на окончателно произнасяне не позволява да се определят характерът и размерът на вредите по предявения пред съд на Съюза иск. Като преценява, че случаят не е такъв, Общият съд изключва отхвърлянето на иска като недопустим.

Що се отнася до разглеждането на основателността на иска, Общият съд уточнява, че когато дадено лице е предявило два иска за обезщетяване на едни и същи вреди, като единият е насочен срещу национален орган и е предявен пред национална юрисдикция, а другият е насочен срещу институция или орган на Съюза и е предявен пред съд на Съюза, съществува опасност поради различни оценки на тези вреди от страна на двете сезирани юрисдикции това лице да бъде недостатъчно или неправомерно обезщетено. Съдът на Съюза трябва, преди да се произнесе по вредите, да изчака националната юрисдикция да се произнесе по предявения пред нея иск с решение, което слага край на производството. От друга страна, той би могъл до произнасянето на националния съд да определи дали естеството на укоримото поведение може да ангажира извъндоговорната отговорност на Съюза.

III. Обжалване

Сред решенията, постановени от състава по жалбите на Общия съд през 2014 г., трябва да се споменат с особено внимание три решения.

На първо място, в решение от 21 май 2014 г., *Московá/Комисия* (Т-347/12 Р, Сб. (откъси), EU:T:2014:268) Общият съд потвърждава подхода на Съда на публичната служба, според който, поради еволютивния характер на досъдебното производство, при разглеждане на законсъобразността на първоначалния увреждащ акт следва да се вземат предвид мотивите,

²⁸ Решение от 30 май 1989 г., *Roquette frères/Комисия* (C-20/88, Rec, EU:C:1989:221).

съдържащи се в решението, с което се отхвърля жалбата по административен ред, тъй като се предполага, че тези мотиви съвпадат с посочения акт. Става дума за последица от съдебната практика по въпроса дали отговорът на жалбата по административен ред подлежи на обжалване, от която следва, че органът по назначаването или органът, оправомощен да сключва договори, може, в решението си за отхвърляне на жалбата по административен ред, да допълни и дори да измени своето решение.

На второ място, в решение от 21 май 2014 г., Комисия/Масchia (T-368/12 P, СбПС, EU:T:2014:266) Общият съд уточнява естеството на задължението, което се налага на институция в хипотезата на неподновяване на договор, сключен за определен срок със срочно нает служител. В конкретния случай Общият съд приема, че Съдът на публичната служба, от една страна, е изтъквал погрешно задължението на администрацията за полагане на грижа, и, от друга страна, е приложил неточно решение от 8 март 2012 г., Huet (C-251/11, Сб., EU:C:2012:133). По отношение на задължението за полагане на грижа Общият съд постановява, че като е приел твърде широко тълкуване на посоченото задължение като възлагащо на администрацията задължение за предварително разглеждане на възможността за пренасочване на съответния служител и формулира по този начин в нейна тежест задължение, непредвидено в Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, Съдът на публичната служба не е спазил границите на своята компетентност, която се състои в разглеждане на въпроса дали съответният орган се е придържал в разумни граници и дали не е използвал своето право на преценка по явно погрешен начин. Що се отнася до решение Huet, посочено по-горе (EU:C:2012:133), Общият съд уточнява, че посоченото решение не установява съществуването на право, за срочно наетия персонал, на определена непрекъснатост на заетостта, а се ограничава да припомни, че „рамковото споразумение“ относно срочната работа, сключено на 18 март 1999 г., има за цел да се предотврати злоупотребата със срочни договори.

На трето място, в решение от 16 октомври 2014 г., Schönberger/Сметна палата (T-26/14 P, СбПС, EU:T:2014:887) Общият съд постановява, че като отхвърля основание поради тълкуване на релевантна разпоредба, несъответстващо на използваното от администрацията при мотивиране на спорното решение тълкуване, Съдът на публичната служба не извършва само замяна на мотивите, а също така обосновава отхвърлянето с фактически и правни обстоятелства, които не са разисквани пред него, с което нарушава принципа на състезателност.

IV. Молби за допускане на обезпечение

През 2014 г. Общият съд е сезиран с 45 молби за допускане на обезпечение, което представлява ясно изразено увеличение спрямо броя на молбите (31), подадени през 2013 г. Общият съд се произнася по 48 дела²⁹ тази година, срещу 27 през 2013 г. Председателят на Общия съд уважава 4 молби, а именно в определения от 13 февруари 2014 г., Luxembourg Pamol (Cyprus) и Luxembourg Industries/Комисия (T-578/13 R, EU:T:2014:103), от 13 юни 2014 г., SACE и Sace BT/Комисия (T-305/13 R, EU:T:2014:595), от 25 юли 2014 г., Deza/ECHA (T-189/14 R, EU:T:2014:686) и от 4 декември 2014 г., Vanbreda Risk & Benefits/Комисия (T-199/14 R, Сб. (откъси), EU:T:2014:1024).

²⁹ Две решения са приети от съдия по обезпечителното производство, при условията на заместване на председателя на Общия съд в съответствие с член 106 от Процедурния правилник: определения от 4 февруари 2014 г., Serco Belgium и др./Комисия (T-644/13 R, EU:T:2014:57) и от 27 октомври 2014 г., Diktyo Amyntikon Viomichanion Net/Комисия (T-703/14 R, EU:T:2014:914).

Посочените по-горе определения Luxembourg Pamol (Cyprus) и Luxembourg Industries/Комисия (EU:T:2014:103) и Deza/ECHA (EU:T:2014:686), засягащи проблематиката, свързана с публикуването, предвидено от Комисията и от ECHA, на информация, за която се твърди, че е поверителна, следват в общи линии модела на съответните определения, приети през 2012 и 2013 г.³⁰ Най-напред председателят на Общия съд приема, че е налице *fumus boni juris*: преценката за поверителност, отнасяща се до значителен обем химични (дело T-189/14 R), физико-химични, биологични и фармацевтични (дело T-578/13 R) данни, повдига сложни и нови научни въпроси, които не могат на пръв поглед да се считат за явно ирелевантни и чието решаване заслужава задълбочено разглеждане в рамките на главното производство.

Що се отнася до неотложността, председателят на Общия съд признава сериозния характер на твърдяните вреди, като подчертава, че за целите на обезпечителното производство трябва да се презюмира поверителността на спорната информация. Тъй като последната е свързана с производствената и търговската дейност на жалбоподателите, тя съставлява неимуществено благо, което може да се използва за цели, свързани с конкуренцията, и чиято стойност би била значително намалена, ако изгуби тайния си характер. Колкото до непоправимия характер на тази вреда, председателят на Общия съд постановява, че вредата, причинена от публикуване на спорната информация в интернет, не може да се остойности, тъй като интернет е достъпен за неограничен брой лица в целия свят. По отношение на вредата, причинена от разпространяване на спорната информация сред трети лица, които са подали искане в този смисъл на основание Регламент № 1049/2001, председателят на Общия съд преценява, че жалбоподателите са били поставени в уязвимо положение, поне толкова застрашаващо, колкото това, провокирано от публикация в интернет. Всъщност това трето лице би узнало незабавно посочената информация и би могло да я използва веднага за всякаква цел, която би счело за полезна, включително за цел, свързана с конкуренцията, и по този начин да отслаби конкурентното положение на жалбоподателите. Тази вреда според председателя на Общия съд не може да се измери количествено, тъй като жалбоподателите трябва да очакват неопределен и теоретично неограничен брой действителни и потенциални конкуренти в целия свят да се снабдят със спорната информация, за да предприемат многобройни действия на използване в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива.

При претеглянето на интересите председателят на Общия съд подчертава, че съдебно решение, с което се отменя решението, непризнаващо поверителния характер на спорната информация, би се превърнало в илюзорно и би било лишено от полезно действие, ако молбите за допускане на обезпечение бъдат отхвърлени, тъй като това отхвърляне би имало за последица да позволи незабавното разпространяване на посочената информация и следователно *de facto* да предреши съдържанието на бъдещото решение по същество.

Делото, по което е постановено определение SACE и Sace BT/Комисия, посочено по-горе (EU:T:2014:595), има за предмет решение, с което Комисията, от една страна, обявява за незаконни и несъвместими с вътрешния пазар държавни помощи капиталовите инжекции,

³⁰ Става въпрос за определения от 16 ноември 2012 г., Evonik Degussa/Комисия (T-341/12 R, EU:T:2012:604) и Akzo Nobel и др./Комисия (T-345/12 R EU:T:2012:605), и от 29 ноември 2012 г., Alstom/Комисия (T-164/12 R, EU:T:2012:637), които не са обжалвани (вж. годишния доклад за 2012 г., стр. 164 и 165) и определение от 11 март 2013 г., Pilkington Group/Комисия (T-462/12 R, Сб., EU:T:2013:119), което е потвърдено след обжалване, както и определения от 25 април 2013 г., AbbVie/EMA (T-44/13 R, EU:T:2013:221) и InterMune UK и др./EMA (T-73/13 R, EU:T:2013:222) (вж. годишния доклад за 2013 г., стр. 156 и 157). Последните определения са отменени от Съда след обжалване. След връщане на делата на Общия съд молителите са оттеглили своите молби за допускане на обезпечение, вследствие на което дела T-44/13 R и T-73/13 R са заличени от регистъра на 8 април и на 21 май 2014 г.

направени от Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE SpA), италианско публично застрахователно дружество, в полза на дъщерното му дружество Sace BT SpA, което е учредено от своето дружество майка като отделно образувание с цел да се изолира управлението на определени рискове и, от друга страна, разпорежда на италианските власти да си възстановят от Sace BT изплатените помощи в размер на 78 милиона евро.

В определението си от 13 юни 2014 г. председателят на Общия съд приема, че условието за *fumus boni juris* е изпълнено, тъй като жалбоподателите са установили, че основанието, изтъкнато в спора по същество — и изведено от нарушение на член 107 ДФЕС поради това, че Комисията неправилно приела, че спорните мерки могат да се вменят на италианската държава — поражда много сериозни съмнения в законосъобразността на обжалваното решение, които не са могли да бъдат отстранени в обезпечителното производство от становището на другата страна. В частност, доводите на жалбоподателите — според които Комисията не е отчела търговската и стратегическа самостоятелност, от която се ползва SACE — не се оспорват от Комисията, която не изразява становище относно *fumus boni juris* в рамките на обезпечителното производство. С оглед на принципа на диспозитивното начало, който предполага страните да се разпореждат свободно с предмета на спора, съдията по обезпечителното производство не може да не вземе предвид това процесуално поведение на Комисията.

Що се отнася до неотложността, жалбоподателите успяват да докажат, че Sace BT би претърпяло значителна и непоправима вреда, ако не бъде разпоредено поисканото спиране на изпълнението. Всъщност председателят на Общия съд подчертава, от една страна, че самата Комисия е признала, че цялостното изпълнение на решението, с което е разпоредено възстановяването на твърдените държавни помощи, ако наложи ликвидацията на Sace BT преди постановяването на решението по същество, би причинило тежка и непоправима вреда на последното, и от друга страна, че като последица от евентуално възстановяване на общата сума на тези помощи Sace BT вече не би отговаряло на изискванията, поставени от италианския застрахователен режим, и би трябвало да бъде ликвидирано като застрахователна компания.

При претеглянето на интересите председателят на Общия съд припомня, че що се отнася до задължението за възстановяване на незаконно изплатени и обявени за несъвместими с вътрешния пазар помощи, интересът на Комисията трябва поначало да има предимство пред този на получателя на помощите, но че последният може да получи временни мерки при изключителни обстоятелства. Тъй като в конкретния случай жалбоподателите са доказали както неотложността, така и наличието на *fumus boni juris*, председателят на Общия съд им признава легитимен интерес да получат поисканото спиране на изпълнението. Освен това писменото производство по главното дело е приключено от месеци, поради което председателят на Общия съд заключава, че Общият съд трябва да постанови своето решение в относително близко бъдеще, като приема, че става дума за изключително обстоятелство от процесуално естество, което може да вземе предвид при претеглянето на интересите. С оглед на интереса на Съюза обаче да има ефективно възстановяване на държавните помощи, от една страна, и на твърдението на жалбоподателите, че Sace BT се нуждае само от минимален размер от чистото имущество, необходим за осигуряване на неговото просъществуване, от друга страна, председателят на Общия съд постановява само частично спиране на изпълнението.

Определение *Vanbreda Risk & Benefits/Комисия*, посочено по-горе (EU:T:2014:1024), се отнася до покана за представяне на оферти във връзка с обществена поръчка за застраховането на недвижимо имущество, която Комисията публикува през август 2013 г. от свое име и от името

на няколко институции и агенции на Съюза. Целта на обществената поръчка е да се замени действащият тогава договор, сключен с консорциум, на който жалбоподателят, Vanbreda Risk & Benefits, е брокер. На 30 януари 2014 г. Комисията уведомява жалбоподателя за отхвърлянето на неговата оферта, поради мотива, че не е предложил най-ниската цена, и за възлагането на обществената поръчка на Marsh SA, застрахователен брокер. Жалбоподателят подава, от една страна, жалба за отмяна на това решение и иск за обезщетение на вреди в размер на 1 милион евро, и от друга страна, молба за допускане на обезпечение, с което приканва председателя на Общия съд да разпорежи спиране на изпълнението на обжалваното решение. С определението си от 1 декември 2014 г. председателят на Общия съд уважава молбата.

Председателят на Общия съд прави извод за наличие на особено сериозен *fumus boni juris*. Всъщност едно от съществените условия на обществената поръчка се състои в гаранцията от оферента, представящ съвместна оферта, за солидарното задължаване на всички партньори по офертата за изпълнението на обществената поръчка. Първоначалната оферта на Marsh обаче не съответства на това изискване, тъй като застрахователните компании, които са упълномощили този брокер, са се задължили само за частта от договора, която всяка от тях предлага да изпълнява индивидуално. Фактът, че впоследствие, при подписването на договора, всички компании, на които се възлага поръчката, са приели клаузата за солидарност, е резултат на изменение на офертата, което на пръв поглед е незаконосъобразно, извършено след подаването на офертите благодарение на двустранни контакти между Комисията и Marsh. Освен това след неявяването на един от застрахователите, който е трябвало да участва в офертата на Marsh, Комисията е позволила на последното след възлагането на поръчката да включи сред подписаните договора, две нови застрахователни компании, които не са били оценени нито по отношение на икономическия и финансовия си капацитет, нито по отношение на техническия си капацитет преди възлагането на поръчката и отхвърлянето на офертите на останалите оференти. Според председателя на Общия съд това поражда на пръв поглед сериозни съмнения по отношение на спазването на законността на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Що се отнася до свързаното с неотложността условие, председателят на Общия съд, след като приема, че твърдяната финансова вреда е значителна, констатира, че жалбоподателят не е успял да установи непоправимия характер на тази вреда, поради факта, че според постоянната съдебна практика вреда от финансов характер не може в обичайния случай да се счита за непоправима, като се има предвид, че поначало тя може да бъде предмет на последваща финансова компенсация. По отношение в частност на производствата по дела за обществени поръчки дори е изключително трудно за отхвърления оферент, поради причини, свързани със системата на тази особена категория производства, да установи опасността от настъпването на непоправима вреда. Подобен резултат обаче е несъвместим с императивните изисквания, произтичащи от ефективната временна защита в областта на обществените поръчки. По този начин председателят на Общия съд преценява, че този тип съдебни спорове изисква възприемане на нов подход, отчитащ неговите специфики. Така, когато отхвърленият кандидат успее да докаже наличието на особено сериозен *fumus boni juris*, не може от него да се изисква да докаже, че има опасност отхвърлянето на неговата молба за постановяване на временни мерки да му причини непоправима вреда, под страх да не бъде накърнена прекомерно и необосновано ефективната съдебна защита, от която той се ползва на основание член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Подобен *fumus boni juris* е налице, когато той показва наличието на явна и изключително сериозна незаконосъобразност, чието възникване или продължаване трябва да бъде възпрепятствано в най-кратък срок, освен ако това в крайна сметка не е в разрез с претеглянето на наличните интереси. В тези изключителни обстоятелства доказване единствено на тежестта на вредата, която би нанесла липсата на спиране на изпълнението на обжалваното решение, е достатъчно за изпълнение

на условието относно неотложността с оглед на необходимостта да се премахнат последиците от незаконосъобразност от подобно естество. В конкретния случай председателят на Общия съд констатира, че са били допуснати на пръв поглед сериозни нарушения, довели до нередовността на одобрената оферта, и че поведението, възприето от Комисията, трябва да се разглежда като явно и изключително сериозно несъответствие с правото на Съюза, така че неговите последици трябва да бъдат избегнати за в бъдеще.

При претеглянето на интересите председателят на Общия съд преценява, че то клони в полза на молителя и че интересът на последния да запази правото си на ефективно правно средство за защита, както и защитата на финансовите интереси на Съюза и необходимостта да се неутрализира ефектът на констатираната незаконосъобразност имат превес пред интереса на Комисията да запази обжалваното решение. В това отношение председателят на Общия съд отхвърля довода на Комисията, че в случай на спиране на обжалваното решение тя би била изложена на катастрофални последици за финансовите интереси на Съюза. Всъщност по отношение на риска, свързан с липсата на застраховки на съответните сгради, се оказва, че са били налице няколко решения, позволяващи да се гарантира, че е можело тези сгради да бъдат застраховани по действащия понастоящем договор.

При това положение председателят на Общия съд приема, че обстоятелствата по конкретния случай изискват да се разпреди спиране на изпълнението на обжалваното решение. Същевременно, с оглед на принципа на правна сигурност и на извършената промяна на подхода това спиране е разпоредено, считано от изтичането на срока за обжалване³¹.

³¹ Останалите молби за допускане на обезпечение, които са подадени в областта на обществените поръчки, са отхвърлени поради липса на *fumus boni juris*, без да се разглежда условието, свързано с неотложността (определения от 4 февруари 2014 г., *Serco Belgium* и др./Комисия (T-644/13 R, EU:T:2014:57); от 5 декември 2014 г., *AF Steelcase/CXBP* (T-652/14 R, EU:T:2014:1026) и от 8 декември 2014 г., *STC/Комисия* (T-355/14 R, EU:T:2014:1046).

Б — Състав на Общия съд

(Протоколен ред към 31 декември 2014 г.)

Първи ред, от ляво надясно:

G. Berardis, M. van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas, председатели на състави; H. Kanninen, заместник-председател на Общия съд; M. Jaeger, председател на Общия съд; M. E. Martins Ribeiro, M. Prek, S. Frimodt Nielsen и D. Gratsias, председатели на състави.

Втори ред, от ляво надясно:

E. Buttigieg, A. Popescu, I. Labucka, I. Wiszniewska-Białecka, F. Dehousse, N. J. Forwood, O. Czúcz, I. Pelikánová, J. Schwarcz, M. Кънчева, съдии.

Трети ред, от ляво надясно:

L. Madise, I. Ulloa Rubio, V. Kreuschitz, V. Tomljenović, C. Wetter, E. Bieliūnas, A. M. Collins, S. Gervasoni, съдии; E. Coulon, секретар.

1. Членове на Общия съд

(по реда на встъпване в длъжност)

Marc Jaeger

Роден през 1954 г.; диплома по право от Университета „Робер Шуман“ в Страсбург; курс на обучение в Колежа на Европа; приет в люксембургската адвокатска колегия (1981); правен секретар към главния прокурор на Люксембург (1983); съдия в Люксембургския окръжен съд (1984); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1986—1996); председател на Люксембургския международен университетски институт (IUIL); съдия в Общия съд от 11 юли 1996 г.; председател на Общия съд от 17 септември 2007 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето търговско училище в Хелзинки и Юридическия факултет на Хелзинкския университет; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор във Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа на съдебното административно производство, съветник в дирекцията по законодателство в Министерство на правосъдието; заместник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005); член на апелативната комисия за бежанците; заместник-председател на комитета за развитие на финландските съдебни институции; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.; заместник-председател на Общия съд от 17 септември 2013 г.

Nicholas James Forwood

Роден през 1948 г.; дипломи от университета в Кеймбридж (BA 1969 г.; MA 1973 г.) (по механика и по право), вписан в английската адвокатска колегия през 1970 г., впоследствие практикува като адвокат в Лондон (1971—1999), както и в Брюксел (1979—1999); вписан в ирландската адвокатска колегия през 1981 г.; назначен за „кралски съветник“ през 1987 г.; член на адвокатската колегия „Мидъл Темпъл“ през 1998 г.; представител на адвокатурите на Англия и на Уелс в Съвета на адвокатските колегии на Европейския съюз (CCBE) и председател на постоянната делегация на CCBE в Съда на Европейските общности (1995—1999); член на Бюрото на Световната асоциация по търговско право и на Европейската организация по морско право (1993—2002); съдия в Общия съд от 15 декември 1999 г.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Родена през 1956 г.; следва в Лисабон, Брюксел и Страсбург; адвокат в Португалия и в Брюксел; независим изследовател в Института за европейски науки на Брюкселския свободен университет; съдебен помощник на португалския съдия в Съда г-н Moitinho de Almeida (1986—2000), а впоследствие и на председателя на Първоинстанционния съд г-н Vesterdorf (2000—2003); съдия в Общия съд от 31 март 2003 г.

Franklin Dehousse

Роден през 1959 г.; диплома по право (Лиежки университет, 1981 г.); докторант (Национален фонд за научни изследвания, 1985—1989 г.); правен съветник в Камарата на представителите (1981—1990); доктор по право (Страсбургски университет, 1990 г.); професор (Лиежки университет, Страсбургски университет, Колеж на Европа, Висш кралски институт по отбрана, Университет „Монтескьо“ в Бордо; колеж „Мишел Серве“ към Парижките университети; факултет „Нотър Дам дьо ла Пе“ на Университета в Намюр); специален представител на министъра на външните работи (1995—1999); директор по европейски науки, Кралски институт за международни отношения (1998—2003); член на Държавния съвет (2001—2003); консултант към Европейската комисия (1990—2003); член на Интернет обсерватория (2001—2003); съдия в Общия съд от 7 октомври 2003 г.

Ottó Czúcz

Роден през 1946 г.; доктор по право от Сегедския университет (1971); администратор в Министерство на труда (1971—1974); преподавател и професор (1974—1989), декан на Юридическия факултет (1989—1990) и заместник-ректор (1992—1997) на Сегедския университет; адвокат; член на президиума на Националното пенсионно осигуряване; заместник-председател на Европейския институт за социално осигуряване (1998—2002); член на научния съвет на Международната асоциация по социално осигуряване; съдия в Конституционния съд (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Wiszniewska-Białecka

Родена през 1947 г.; диплома по право от Варшавския университет (1965—1969); научен сътрудник (асистент, доцент, професор) в Института по правни науки към Полската академия на науките (1969—2004); асоцииран изследовател към Института „Макс Планк“ по чуждестранно и международно патентно, авторско и конкурентно право в Мюнхен (стипендия на Фондация „AvH“, 1985—1986); адвокат (1992—2000); съдия във Върховния административен съд (2001—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Pelikánová

Родена през 1949 г.; доктор по право, асистент по стопанско право (преди 1989 г.), впоследствие доктор на науките, професор по стопанско право (от 1993 г.) в Юридическия факултет на Карловия университет в Прага; член на ръководния орган на Комисията по ценни книжа (1999—2002); адвокат; член на Законодателния съвет на чешкото правителство (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Ingrida Labucka

Родена през 1963 г.; диплома по право от Латвийския университет (1986); инспектор към Министерство на вътрешните работи за област Киров и град Рига (1986—1989); съдия в Рижкия първоинстанционен съд (1990—1994); адвокат (1994—1998 г. и от юли 1999 г. до май 2000 г.); министър на правосъдието (от ноември 1998 г. до юли 1999 г. и от май 2000 г. до октомври 2002 г.); член на Международния арбитражен съд в Хага (2001—2004); член на парламента (2002—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Savvas Papasavvas

Роден през 1969 г.; магистърска степен (ptychion) от Атинския университет (1991); магистърска степен (DEA) по публично право, Университет Париж II (1992), и доктор по право, Университет Екс-Марсей III (1995); вписан в кипърската адвокатска колегия, член на адвокатската колегия на Никозия от 1993 г.; преподавател в Кипърския университет (1997—2002), доцент по конституционно право от септември 2002 г.; изследовател в Европейския център по публично право (2001—2002); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Miro Prek

Роден през 1965 г.; диплома по право (1989); приет в адвокатската колегия (1994); изпълнява различни функции в публичната администрация, главно в правителствената служба по законодателството (заместник държавен секретар и заместник-директор, началник на отдела по европейско и сравнително право) и в службата по европейски въпроси (заместник държавен секретар); отговарящ за правните въпроси член на преговорния екип по споразумението за асоцииране (1994—1996) и по присъединяването към Европейския съюз (1998—2003); адвокат; отговаря за проекти, свързани с адаптирането към европейското законодателство и за европейската интеграция, основно за Западните Балкани; началник на отдел в Съда на Европейските общности (2004—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Alfred Dittrich

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета на Ерланген-Нюрнберг (1970—1975); съдебен помощник към Нюрнбергския висш областен съд (1975—1978); администратор във федералното министерство на икономиката (1978—1982); администратор в Постоянното представителство на Федерална република Германия към Европейските общности (1982); администратор във федералното министерство на икономиката, отговарящ за въпросите на общностното право и конкуренцията (1983—1992); началник на отдел „Право на Европейския съюз“ (1992—2007) в Министерство на правосъдието; ръководител на германската делегация в работната група на Съвета „Съд на Европейските общности“; представител на федералното правителство по голям брой дела пред Съда на Европейските общности; съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Sten Frimodt Nielsen

Роден през 1963 г.; диплома по право от Копенхагенския университет (1988); служител в Министерство на външните работи (1988—1991); преподавател по международно и европейско право в Копенхагенския университет (1988—1991); дипломат в Постоянното представителство на Дания към Организацията на обединените нации в Ню Йорк (1991—1994); служител в правната служба на Министерство на външните работи (1994—1995); асоцииран преподавател в Копенхагенския университет (1995); съветник, а впоследствие главен съветник на министър-председателя (1995—1998); министър, съветник в Постоянното представителство на Дания към Европейския съюз (1998—2001); специален съветник на министър-председателя по правни въпроси (2001—2002); началник на отдел и правен съветник към министър-председателя (от март 2002 г. до юли 2004 г.); заместник държавен секретар и правен съветник към министър-председателя (от август 2004 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Juraj Schwarcz

Роден през 1952 г.; доктор по право (Университет „Комениус“ в Братислава, 1979 г.); юрисконсулт на предприятие (1975—1990); секретар, отговарящ за търговския регистър на Районен съд Кошице (1991); съдия в Районен съд Кошице (януари—октомври 1992 г.); съдия и председател на състав в Окръжен съд Кошице (ноември 1992—2009 г.); командирован съдия във Върховния съд на Словашката република, търговско отделение (от октомври 2004 г. до септември 2005 г.); председател на търговското отделение в Окръжен съд Кошице (от октомври 2005 г. до септември 2009 г.); външен член на катедрата по търговско и стопанско право в университета „П. Й. Шафарик“ в Кошице (1997—2009); външен член на преподавателския състав на Академията по правосъдие (2005—2009); съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Marc van der Woude

Роден през 1960 г.; диплома по право (Грьонингенски университет, 1983 г.); учи в Колежа на Европа (1983—1984); асистент в Колежа на Европа (1984—1986); преподавател в Лайденския университет (1986—1987); докладчик в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1987—1989); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1989—1992); политически координатор в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1992—1993); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1995); адвокат в Брюкселската адвокатска колегия от 1995 г.; професор в Ротердамския университет „Еразъм“ от 2000 г.; автор на множество публикации; съдия в Общия съд от 13 септември 2010 г.

Dimitrios Gratsias

Роден през 1957 г.; диплома по право от Атинския университет (1980); магистърска степен по публично право от Университета Париж I, Пантеон-Сорбона (1981); удостоверение от Университетския център по европеистика (Университет Париж I) (1982); младши служител в Държавния съвет (1985—1992); младши съдия в Държавния съвет (1992—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—1996); асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция (1998—1999); член на Държавния съвет (2005); член на Дисциплинарния съд (2006); член на Висшия съвет за административно правосъдие (2008); инспектор на административните съдилища (2009—2010); съдия в Общия съд от 25 октомври 2010 г.

Andrei Popescu

Роден през 1948 г., диплома по право от Букурещкия университет (1971), следдипломна квалификация по международно трудово право и европейско социално право в Женевския университет (1973—1974), доктор по право на Букурещкия университет (1980), стажант-асистент (1971—1973), редовен асистент (1974—1985), впоследствие доцент по трудово право в Букурещкия университет (1985—1990), главен научен сътрудник в Научно-изследователския институт по труда и социалната закрила (1990—1991), заместник-генерален директор (1991—1992), впоследствие директор (1992—1996) в Министерство на труда и социалната закрила; доцент (1997), впоследствие професор в Националния институт за политически и административни науки в Букурещ (2000); държавен секретар в Министерство на европейската интеграция (2001—2005), началник на отдел в Съвета по законодателството на Румъния (1996—2001 г. и 2005—2009 г.), основател и директор на „Румънско списание за европейско право“; председател на Румънското дружество за европейско право (2009—2010), процесуален представител на румънското правителство пред юрисдикциите на Европейския съюз (2009—2010), съдия в Общия съд от 26 ноември 2010 г.

Марияна Кънчева

Родена през 1958 г.; завършва право в Софийския университет (1979—1984); допълнителна магистратура по европейско право в Института за европейски изследвания към Брюкселския свободен университет (2008—2009); специализации по икономическо право и по право на интелектуална собственост; стажант-съдия в Софийски окръжен съд (1985—1986); правен съветник (1986—1988); адвокат в Софийска адвокатска колегия (1988—1992); генерален директор на Бюрото за обслужване на дипломатическия корпус при Министерство на външните работи (1992—1994); практика като адвокат в София (1994—2011) и в Брюксел (2007—2011); арбитър в София при уреждането на търговски спорове; участие в изготвянето на различни законодателни текстове в качеството на правен съветник в българския парламент; съдия в Общия съд от 19 септември 2011 г.

Guido Berardis

Роден през 1950 г.; бакалавър по право (Университет „Сапиенца“ в Рим, 1973 г.), магистратура по европейски изследвания в Колежа на Европа (Брюж, 1974—1975 г.); длъжностно лице на Комисията на Европейските общности (дирекция „Международни въпроси“ в генерална дирекция „Земеделие“, 1975—1976 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1976—1991 г. и 1994—1995 г.); представител на правната служба на Комисията на Европейските общности в Люксембург (1990—1991); съдебен помощник на съдия G. F. Mancini в Съда на Европейските общности (1991—1994); правен съветник на членовете на Комисията на Европейските общности M. Monti (1995—1997) и F. Bolkestein (2000—2002); директор на дирекция „Политика на обществените поръчки“ (2002—2003), на дирекция „Услуги, интелектуална и индустриална собственост, медии и защита на данните“ (2003—2005) и на дирекция „Услуги“ (2005—2011) в генерална дирекция „Вътрешен пазар“ на Комисията на Европейските общности; главен юридически съветник и директор на екип „Правосъдие, свобода и сигурност, гражданско и наказателно право“ в правната служба на Европейската комисия (2011—2012); съдия в Общия съд от 17 септември 2012 г.

Eugène Buttigieg

Роден през 1961 г.; доктор по право от Малтийския университет; магистър по европейско право (Университета в Ексетър); докторат по право в областта на конкуренцията (Лондонски университет); юрист в Министерство на правосъдието (1987—1990); главен юрист в Министерство на външните работи (1990—1994); член на Комисията по авторско право (1994—2005); юрист редактор в Министерство на правосъдието и местната администрация (2001—2002); администратор в Малтийския орган по управление на ресурсите (2001—2009); консултант по европейско право (от 1994 г.); правен съветник по конкуренцията и потреблението в Министерство на финансите, икономиката и инвестициите (2000—2010); правен съветник по конкуренцията и потреблението към министър-председателя (2010—2011), консултант към Малтийския орган по конкуренцията и потреблението (2012); хоноруван преподавател (1994—2001), доцент (2001—2006), а след това асоцииран преподавател (от 2007 г.) и титуляр (от 2009 г.) на катедрата по европейско право „Жан Моне“ в Малтийския университет; съосновател и заместник-председател на Малтийската асоциация по европейско право; съдия в Общия съд от 8 октомври 2012 г.

Carl Wetter

Роден през 1949 г.; завършва икономика (бакалавърска степен, 1974 г.) и право (магистърска степен, 1977 г.) в Университета в Упсала; администратор в Министерство на външните работи (1977); член на шведската адвокатска колегия (от 1983 г.); член на шведската работна група по конкурентно право към Международната търговска палата (CCI); преподавател по конкурентно право (в университетите в Лунд и Стокхолм); автор на множество публикации; съдия в Общия съд от 18 март 2013 г.

Vesna Tomljenović

Родена през 1956 г.; завършва Университета в Риека (магистърска степен, 1979 г.) и Загребския университет (магистърска степен по право, 1984 г.; докторат по право, 1996 г.); асистент (1980—1998), доцент (2003—2009) и професор (2009—2013) в Юридическия факултет на Университета в Риека; асистент в Икономическия факултет на Университета в Риека (1990—2013); председател на Хърватската асоциация по сравнително право (2006—2013); съдия в Общия съд от 4 юли 2013 г.

Egidijus Bieliūnas

Роден през 1950 г.; диплома по право от Вилнюския университет (1973); доктор по право (1978); асистент, лектор, а впоследствие доцент в Юридическия факултет на Вилнюския университет (1977—1992); съветник към правния отдел на парламента на Република Литва (1990—1992); съветник към посолството на Литва в Белгия (1992—1994); съветник към посолството на Литва във Франция (1994—1996); член на Европейската комисия по правата на човека (1996—1999); съдия във Върховния съд на Литва (1999—2011); доцент към катедрата по наказателноправни науки на Вилнюския университет (2003—2013); представител на Република Литва в съвместния надзорен орган на Евроюст (2004—2011); съдия в Конституционния съд на Република Литва (2011—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Viktor Kreuschitz

Роден през 1952 г.; доктор по право от Виенския университет (1981); служител в австрийското федерално канцлерство, служба „Конституционни въпроси“ (1981—1997); юридически съветник към правната служба на Европейската комисия (1997—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Anthony Michael Collins

Роден през 1960 г.; завършва колежа „Тринити“ в Дъблин (правни науки, 1984 г.) и правния институт „Кингс инс“, Дъблин (баристър, 1986 г., и член на ръководството от 2013 г.); баристър (1986—1990 г. и 1997—2003 г.) и старши адвокат (2003—2013) в Ирландската адвокатска колегия; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1990—1997); директор на Ирландския център по европейско право (в колежа „Тринити“, Дъблин, 1997—2000 г.) и настоящ член на неговия управителен съвет; заместник-председател на Съвета на Европейските национални младежки комитети (CENYC, 1979—1981 г.); главен секретар на бюро на Организацията на ученическите съюзи в Европа (OBESSU, 1977—1984 г.); главен секретар на Ирландския ученически съюз (IUSS, 1977—1979 г.); заместник-председател по международните въпроси на Съюза на студентите в Ирландия (USI, 1982—1983 г.); член на постоянната делегация на Съвета на адвокатските колегии и правните сдружения в Европа (CCBE) към Съда на ЕС и Съда на ЕАСТ (2006—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Ignacio Ulloa Rubio

Роден през 1967 г.; завършва право с отличие (1985—1990) и придобива докторска степен (1990—1993) в Мадридския университет „Комплутенсе“; прокурор в Херона (2000—2003); съветник по въпросите на съдебната система и правата на човека на Временното коалиционно управление в Багдад, Ирак (2003—2004); първоинстанционен съдия по граждански дела, съдия следовател (2003—2007), впоследствие старши съдия, Херона (2008); заместник-ръководител на Интегрираната мисия на Европейския съюз за спазване на правовия ред в Ирак (EUJUST LEX) към Съвета на Европейския съюз (2005—2006); правен съветник в испанския Конституционен съд (2006—2011 г. и 2013 г.); държавен секретар по сигурността (2012—2013); граждански експерт по въпросите на правовата държава и реформата на сектора на сигурността към Съвета на Европейския съюз (2005—2011); експерт по въпросите на основните права и наказателното правораздаване към Европейската комисия (2011—2013); лектор и автор на редица публикации; съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Stéphane Gervasoni

Роден през 1967 г.; диплома от Института по политически науки в Гренобъл (1988) и от Националната школа по администрация (1993); младши съдия в Държавния съвет (съдия докладчик към отдел „Съдебни спорове“ (1993—1997) и член на отдел „Социални въпроси“ (1996—1997); съдия в Държавния съвет (1996—2008); доцент в Института за политически науки, Париж (1993—1995); правителствен представител в специализираната касационна комисия по пенсиите (1994—1996); правен съветник в Министерство на държавната служба и в Община Париж (1995—1997); главен секретар на префектурата на департамент Йон, заместник-префект в окръг Оксер (1997—1999); главен секретар на префектурата на департамент Савоя, заместник-префект в окръг Шамбери (1999—2001); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (2001—2005); титулярен член на комисията по споровете на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) (2001—2005); съдия в Съда на публичната служба на Европейския съюз (2005—2011 г., председател на състав от 2008 г. до 2011 г.); старши съдия в Държавния съвет, заместник-председател на осми състав към отдел „Съдебни спорове“ (2011—2013); член на комисията по споровете на Европейската космическа агенция (2011—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Lauri Madise

Роден през 1974 г.; завършил право (университети в Тарту и Поатие); съветник в Министерство на правосъдието (1995—1999); началник на секретариата на конституционната комисия в естонския парламент (1999—2000); съдия в Талинския апелативен съд (от 2002 г.); член на Изпитната комисия за магистрати (от 2005 г.); взема участие в законодателната дейност в областта на конституционното и административното право; съдия в Общия съд от 23 октомври 2013 г.

Emmanuel Coulon

Роден през 1968 г.; диплома по право (Университет Пантеон-Асас, Париж); диплома по стопанско управление (Университет Париж-Дофин); през 1992 г. завършва Колежа на Европа; изпит за постъпване в регионалния учебен център за адвокати, Париж; сертификат за адвокатска правоспособност от Брюкселската адвокатска колегия; адвокатска практика в Брюксел; преминал успешно общ конкурс на Комисията на Европейските общности; съдебен помощник в Първоинстанционния съд (кабинет на председателя А. Saggio, 1996—1998 г.; кабинет на председателя В. Vesterdorf, 1998—2002 г.); началник на кабинета на председателя на Първоинстанционния съд (2003—2005); секретар на Общия съд от 6 октомври 2005 г.

2. Промени в състава на Общия съд през 2014 г.

През 2014 г. няма промени в състава на Общия съд.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2014 г.

M. JAEGER, председател на Общия съд
 H. KANNINEN, заместник-председател
 M. E. MARTINS RIBEIRO, председател на състав
 S. PAPASAVVAS председател на състав
 M. PREK, председател на състав
 A. DITTRICH, председател на състав
 S. FRIMODT NIELSEN, председател на състав
 M. VAN DER WOUDE, председател на състав
 D. GRATSIAS председател на състав
 G. BERARDIS, председател на състав
 N. J. FORWOOD, съдия
 F. DEHOUSSE, съдия
 O. CZÚCZ, съдия
 I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
 I. PELIKÁNOVÁ, съдия
 I. LABUCKA, съдия
 J. SCHWARCZ, съдия
 A. POPESCU, съдия
 M. КЪНЧЕВА, съдия
 E. BUTTIGIEG, съдия
 C. WETTER, съдия
 V. TOMLJENOVIC, съдия
 E. BIELIŪNAS, съдия
 V. KREUSCHITZ, съдия
 A. COLLINS, съдия
 I. ULLOA RUBIO, съдия
 S. GERVASONI, съдия
 L. MADISE, съдия

 E. COULON, секретар

4. Бивши членове на Общия съд

Edward David Alexander Ogilvy (1989—1992)
Yeraris Christos (1989—1992)
Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995), председател (1989—1995)
Biancarelli Jacques (1989—1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989—1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989—1996)
Kirschner Heinrich (1989—1997)
Saggio Antonio (1989—1998), председател (1995—1998)
Briët Cornelis Paulus (1989—1998)
Lenaerts Koen (1989—2003)
Vesterdorf Bo (1989—2007), председател (1998—2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989—2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992—1998)
Bellamy Christopher William (1992—1999)
Potocki André (1995—2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995—2003)
Lindh Pernilla (1995—2006)
Tiili Virpi (1995—2009)
Azizi Josef (1995—2013)
Cooke John D. (1996—2008)
Pirrung Jörg (1997—2007)
Mengozzi Paolo (1998—2006)
Meij Arjen W. H. (1998—2010)
Vilaras Mihalis (1998—2010)
Legal Hubert (2001—2007)
Trstenjak Verica (2004—2006)
Šváby Daniel (2004—2009)
Cremona Ena (2004—2012)
Vadapalas Vilenas (2004—2013)
Jürimäe Küllike (2004—2013)
Moavero Milanesi Enzo (2006—2011)
Wahl Nils (2006—2012)
Чипев Теодор (2007—2010)
Ciucă Valeriu M. (2007—2010)
Soldevila Fragozo Santiago (2007—2013)
Truchot Laurent (2007—2013)
O'Higgins Kevin (2008—2013)

Председатели

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995)

Saggio Antonio (1995—1998)

Vesterdorf Bo (1998—2007)

Секретар

Jung Hans (1989—2005)

В — Съдебна статистика на Общия съд

Обща дейност на Общия съд

1. Образувани, приключени и висящи дела (2010—2014)

Образувани дела

2. Видове производства (2010—2014)
3. Вид иск или жалба (2010—2014)
4. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)

Приключени дела

5. Видове производства (2010—2014)
6. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2014)
7. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)
(решения и определения)
8. Съдебен състав (2010—2014)
9. Продължителност на производствата в месеци (2010—2014)
(решения и определения)

Висящи дела към 31 декември

10. Видове производства (2010—2014)
11. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)
12. Съдебен състав (2010—2014)

Други

13. Обезпечителни производства (2010—2014)
14. Бързи производства (2010—2014)
15. Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1990—2014)
16. Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2010—2014)
17. Изход на производството по обжалване пред Съда (2014)
(решения и определения)
18. Изход на производството по обжалване пред Съда (2010—2014)
(решения и определения)
19. Общо развитие (1989—2014) (образувани, приключени, висящи дела)

1. **Обща дейност на Общия съд — Образувани, приключени и висящи дела (2010—2014)**^{1 2}

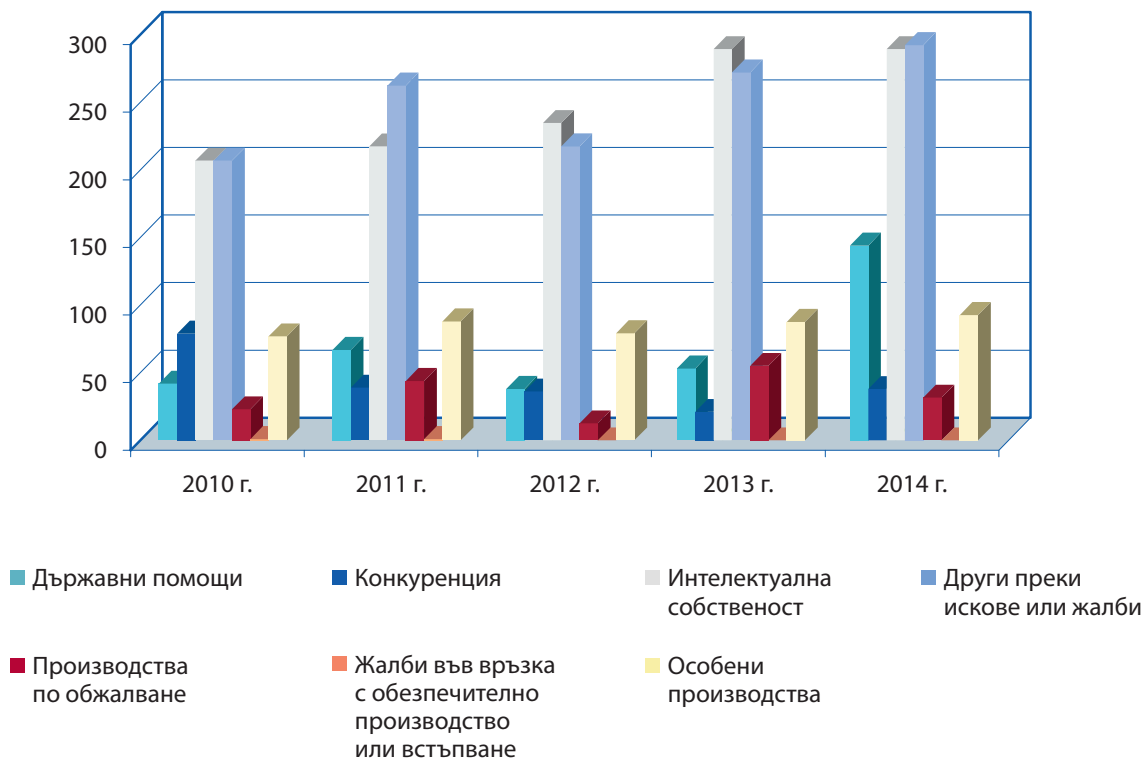
	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Образувани дела	636	722	617	790	912
Приключени дела	527	714	688	702	814
Висящи дела	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

¹ Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници са взети предвид особените производства.

За „особени производства“ се считат: отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника (член 41 от Статута на Съда, член 122 от Процедурния правилник на Общия съд), отмяната на влязло в сила съдебно решение по молба на трето лице (член 42 от Статута на Съда, член 123 от Процедурния правилник на Общия съд), преразглеждането на съдебно решение (член 44 от Статута на Съда, член 125 от Процедурния правилник на Общия съд), тълкуването на съдебно решение (член 43 от Статута на Съда, член 129 от Процедурния правилник на Общия съд), определянето на съдебните разноски (член 92 от Процедурния правилник на Общия съд), правната помощ (член 96 от Процедурния правилник на Общия съд) и поправянето на съдебно решение (член 84 от Процедурния правилник на Общия съд).

² Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници не са взети предвид обезпечителните производства.

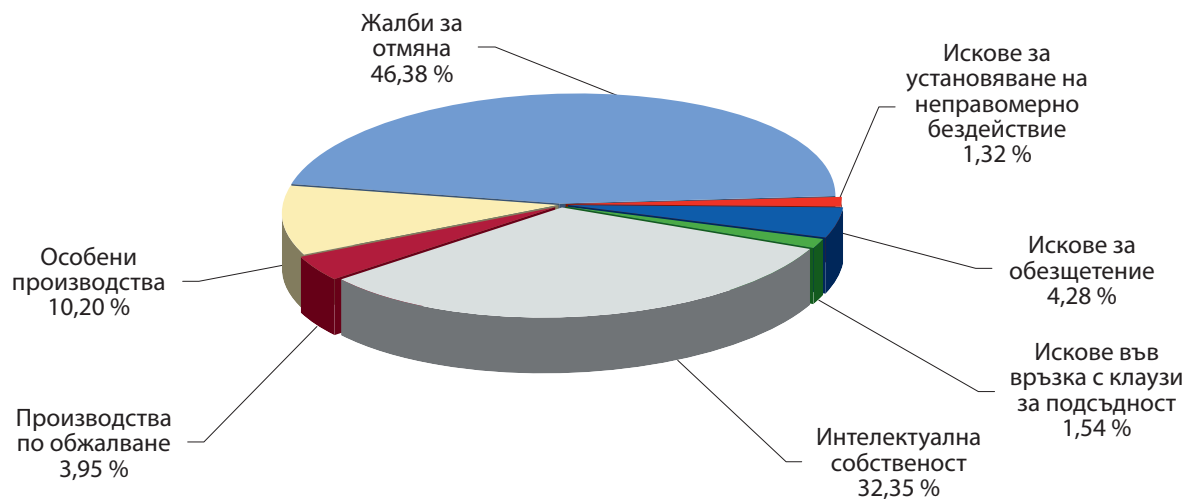
2. Образувани дела — Видове производства (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Държавни помощи	42	67	36	54	148
Конкуренция	79	39	34	23	41
Интелектуална собственост	207	219	238	293	295
Други преки иски или жалби	207	264	220	275	299
Производства по обжалване	23	44	10	57	36
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	1	1	1		
Особени производства	77	88	78	88	93
Общо	636	722	617	790	912

3. Образувани дела — Вид иск или жалба (2010—2014)

Разпределение през 2014 г.

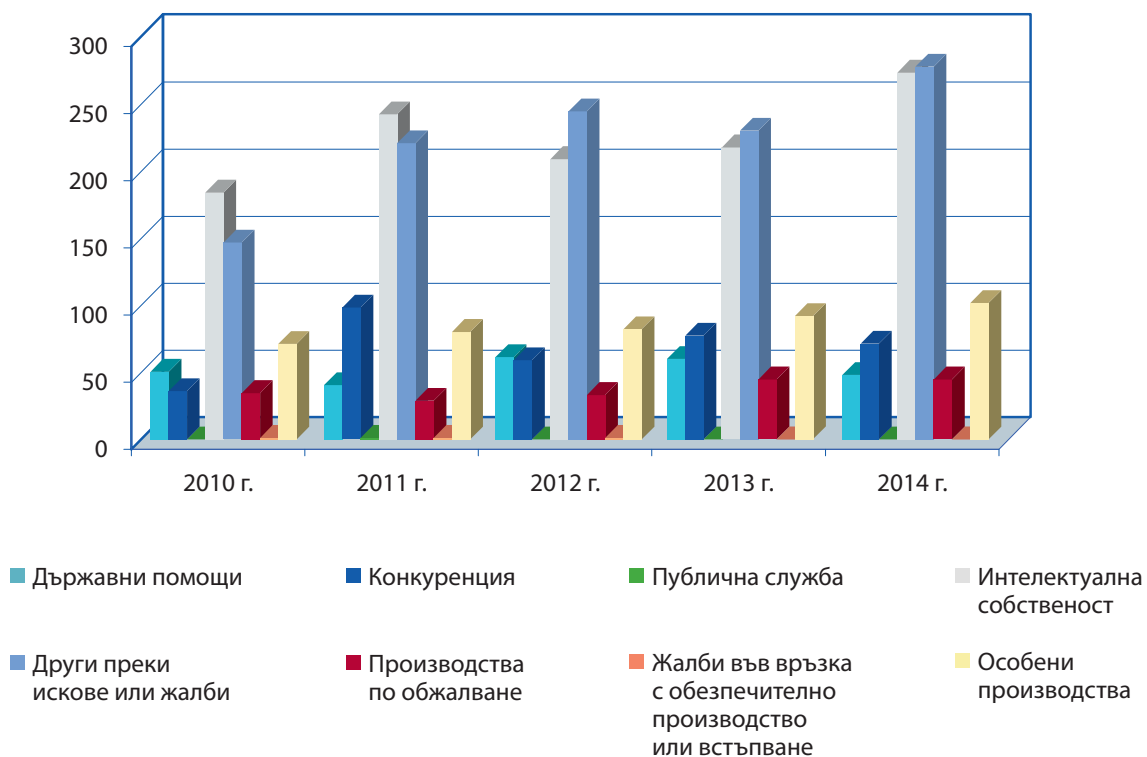
	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Жалби за отмяна	304	341	257	319	423
Искове за установяване на неправомерно бездействие	7	8	8	12	12
Искове за обезщетение	8	16	17	15	39
Искове във връзка с клаузи за подсъдност	9	5	8	6	14
Интелектуална собственост	207	219	238	293	295
Производства по обжалване	23	44	10	57	36
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	1	1	1		
Особени производства	77	88	78	88	93
Общо	636	722	617	790	912

4. Образувани дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии				1	
Външна дейност на Европейския съюз	1	2	1		3
Гражданство на Съюза					1
Данъчни въпроси	1	1	1	1	1
Достъп до документи	19	21	18	20	17
Държавни помощи	42	67	36	54	148
Енергетика		1		1	3
Заетост				2	
Защита на потребителите				1	1
Земеделие	24	22	11	27	15
Икономическа и парична политика	4	4	3	15	4
Икономическо, социално и териториално сближаване	24	3	4	3	3
Индустриална политика					2
Институционално право	17	44	41	44	67
Интелектуална и индустриална собственост	207	219	238	294	295
Клауза за подсъдност	9	5	8	6	14
Конкуренция	79	39	34	23	41
Култура				1	
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	4	10	6	1	7
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	3	4	3	5	2
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		2	1	2	
Обща външна политика и политика на сигурност	1			2	
Обща политика в областта на рибарството	19	3		3	3
Обществени поръчки	15	18	23	15	17
Обществено здраве	4	2	12	5	11
Ограничителни мерки (външна дейност)	21	93	59	41	68
Околна среда	15	6	3	11	10
Правен режим на предприятията					1
Присъединяване на нови държави				1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие		1		6	1
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	8	3	2	12	3
Сближаване на законодателствата				13	
Свобода на установяване					1
Свободно движение на стоки				1	
Свободно движение на хора	1				
Свободно предоставяне на услуги	1		1		1
Социална политика	4	5	1		
Социално осигуряване на работниците мигранти				1	
Трансевропейски мрежи				3	
Транспорт	1	1		5	1
Туризм				2	
Търговска политика	9	11	20	23	31
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)			1		5
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	533	587	527	645	777
Общо по Договора за АЕ	1				
Правилник за длъжностните лица	25	47	12	57	42
Особени производства	77	88	78	88	93
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	636	722	617	790	912

5. Приключени дела — Видове производства (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Държавни помощи	50	41	63	60	51
Конкуренция	38	100	61	75	72
Публична служба		1			
Интелектуална собственост	180	240	210	217	275
Други преки иски или жалби	149	222	240	226	279
Производства по обжалване	37	29	32	39	42
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	1	1	1		
Особени производства	72	80	81	85	95
Общо	527	714	688	702	814

6. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2014)

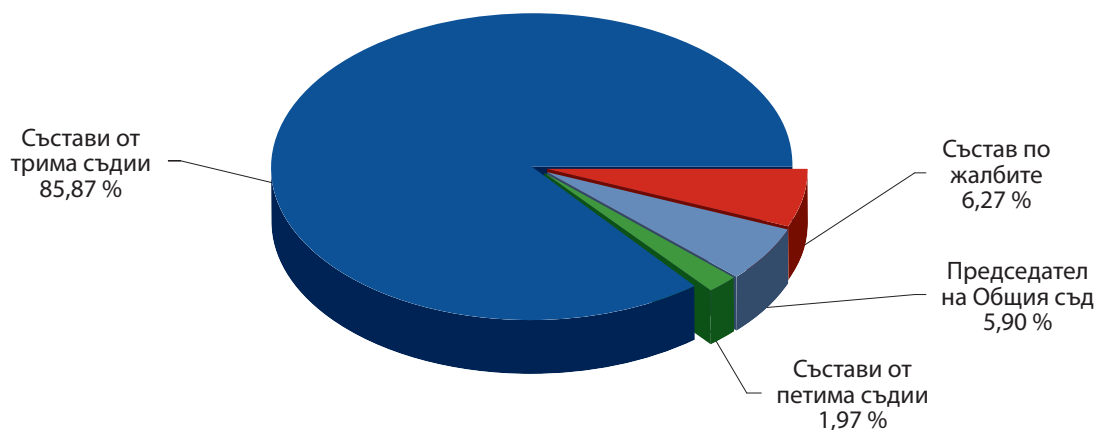
	Съдебни решения	Определения	Общо
Асоцииране на страни и отвъдморски територии		1	1
Гражданство на Съюза		1	1
Данъчни въпроси		2	2
Достъп до документи	8	15	23
Държавни помощи	30	21	51
Енергетика		3	3
Земеделие	8	7	15
Икономическа и парична политика		13	13
Икономическо, социално и териториално сближаване	1		1
Институционално право	6	27	33
Интелектуална и индустриална собственост	207	68	275
Клауза за подсъдност	5	5	10
Конкуренция	54	18	72
Митнически съюз и Обща митническа тарифа		6	6
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство		1	1
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт	2		2
Обща външна политика и политика на сигурност		2	2
Обща политика в областта на рибарството	12	3	15
Обществени поръчки	16	2	18
Обществено здраве	4	6	10
Ограничителни мерки (външна дейност)	38	30	68
Околна среда	5	5	10
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие		1	1
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	1	2	3
Сближаване на законодателствата		13	13
Свободно предоставяне на услуги		1	1
Трансевропейски мрежи		1	1
Транспорт	1	2	3
Туризм	1		1
Търговска политика	8	10	18
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	407	266	673
Правилник за длъжностните лица	21	25	46
Особени производства		95	95
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	428	386	814

7. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014) (съдебни решения и определения)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Достъп до документи	21	23	21	19	23
Външна дейност на Европейския съюз	4	5		2	
Земеделие	16	26	32	16	15
Държавни помощи	50	41	63	59	51
Асоцииране на страни и отвъдморски територии					1
Гражданство на Съюза					1
Клауза за подсъдност	12	6	11	8	10
Икономическо, социално и териториално сближаване	2	9	12	14	1
Конкуренция	38	100	61	75	72
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)			2		
Правен режим на предприятията	1				
Институционално право	26	36	41	35	33
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт	1	1	1	1	2
Заетост				2	
Енергетика	2			1	3
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)		4	1	6	3
Околна среда	6	22	8	6	10
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие			2	7	1
Данъчни въпроси	1		2		2
Свободно движение на стоки				1	
Свободно движение на хора		2	1		
Свободно предоставяне на услуги	2	3	2		1
Обществени поръчки	16	15	24	21	18
Ограничителни мерки (външна дейност)	10	32	42	40	68
Търговска политика	8	10	14	19	18
Обща политика в областта на рибарството		5	9	2	15
Икономическа и парична политика	2	3	2	1	13
Обща външна политика и политика на сигурност					2
Социална политика	6	5	1	4	
Интелектуална и индустриална собственост	180	240	210	218	275
Защита на потребителите	2	1			
Сближаване на законодателствата					13
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	3	5	3	4	1
Трансевропейски мрежи					1
Обществено здраве	2	3	2	4	10
Социално осигуряване на работниците мигранти				1	
Туризм				1	1
Транспорт	2	1	1		3
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	4	1	6	9	6
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	417	599	574	576	673
Общо по Договора за ВС				1	
Общо по Договора за АЕ		1			
Правилник за длъжностните лица	38	34	33	40	46
Особени производства	72	80	81	85	95
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	527	714	688	702	814

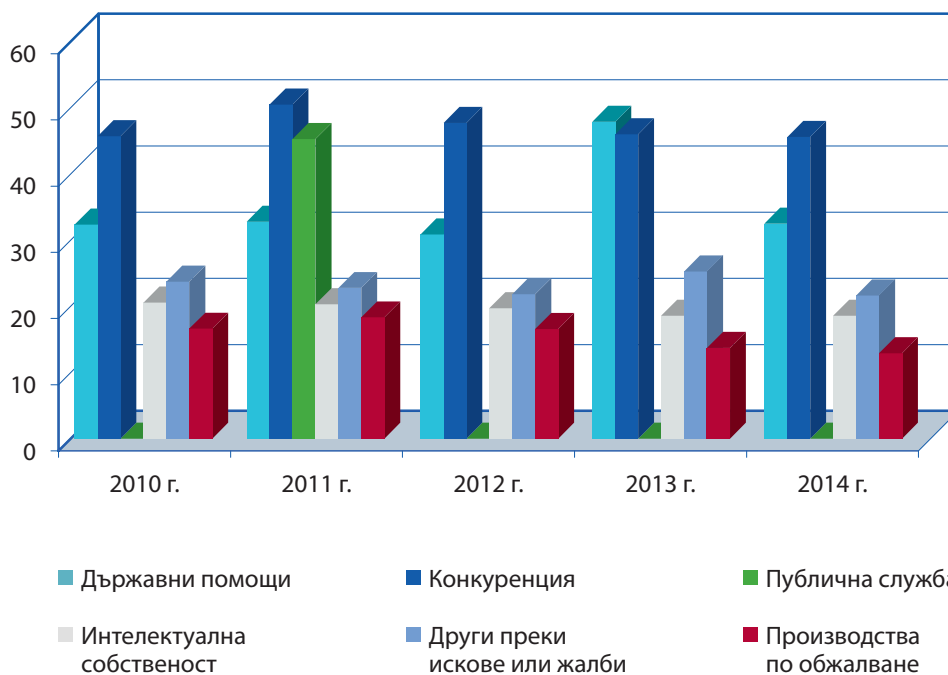
8. Приключени дела — Съдебен състав (2010—2014)

Разпределение през 2014 г.

	2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.		
	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо
Голям състав		2	2												
Състав по жалбите	22	15	37	15	14	29	17	20	37	13	45	58	21	30	51
Председател на Общия съд		54	54		56	56		50	50		40	40		48	48
Състави от петима съдии	8		8	19	6	25	9		9	7	1	8	9	7	16
Състави от трима съдии	255	168	423	359	245	604	328	264	592	378	218	596	398	301	699
Състав от един съдия	3		3												
Общо	288	239	527	393	321	714	354	334	688	398	304	702	428	386	814

9. Приключени дела — Продължителност на производствата в месеци (2010—2014)¹ (съдебни решения и определения)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Държавни помощи	32,4	32,8	31,5	48,1	32,5
Конкуренция	45,7	50,5	48,4	46,4	45,8
Публична служба		45,3			
Интелектуална собственост	20,6	20,3	20,3	18,7	18,7
Други преки иски или жалби	23,7	22,8	22,2	24,9	22,1
Производства по обжалване	16,6	18,3	16,8	13,9	12,8

¹ В изчисленията във връзка със средната продължителност на производствата не са взети предвид: делата, по които е постановено междинно решение; особените производства; обжалване на определения по обезпечителни производства или по встъпване.

Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число.

10. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Държавни помощи	153	179	152	146	243
Конкуренция	288	227	200	148	117
Публична служба	1				
Интелектуална собственост	382	361	389	465	485
Други преки иски или жалби	416	458	438	487	507
Производства по обжалване	32	47	25	43	37
Особени производства	28	36	33	36	34
Общо	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

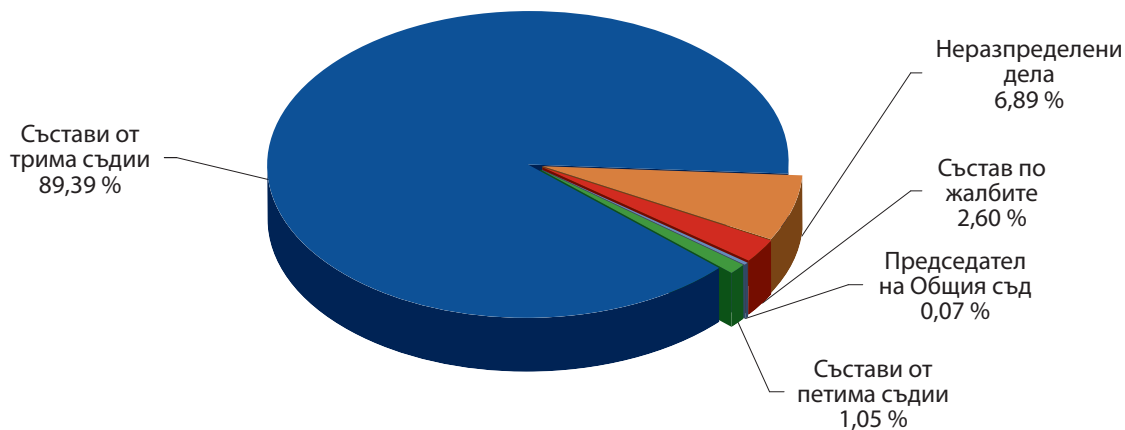

11. Висящи дела към 31 декември — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии				1	
Външна дейност на Европейския съюз	5	2	3	1	4
Данъчни въпроси		1		1	
Достъп до документи	42	40	37	38	32
Държавни помощи	152	178	151	146	243
Енергетика		1	1	1	1
Защита на потребителите	1			1	2
Земеделие	65	61	40	51	51
Икономическа и парична политика	2	3	4	18	9
Икономическо, социално и териториално сближаване	38	32	24	13	15
Индустриална политика					2
Институционално право	33	41	41	50	84
Интелектуална и индустриална собственост	382	361	389	465	485
Клауза за подсъдност	19	18	15	13	17
Конкуренция	288	227	200	148	117
Култура				1	1
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	6	15	15	7	8
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	8	7	7	8	9
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		1	1	2	
Обща външна политика и политика на сигурност	1	1	1	3	1
Обща политика в областта на рибарството	27	25	16	17	5
Обществени поръчки	40	43	42	36	35
Обществено здраве	6	5	15	16	17
Ограничителни мерки (външна дейност)	28	89	106	107	107
Околна среда	34	18	13	18	18
Правен режим на предприятията					1
Присъединяване на нови държави				1	1
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2	3	1		
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	8	7	8	14	14
Сближаване на законодателствата				13	
Свобода на установяване					1
Свободно движение на хора	3	1			
Свободно предоставяне на услуги	4	1			
Социална политика	4	4	4		
Трансевропейски мрежи				3	2
Транспорт	1	1		5	3
Туризъм				1	
Търговска политика	34	35	41	45	58
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	2	2	1	1	6
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	1 235	1 223	1 176	1 245	1 349
Общо по Договора за ВС	1	1	1		
Общо по Договора за АЕ	1				
Правилник за длъжностните лица	35	48	27	44	40
Особени производства	28	36	33	36	34
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

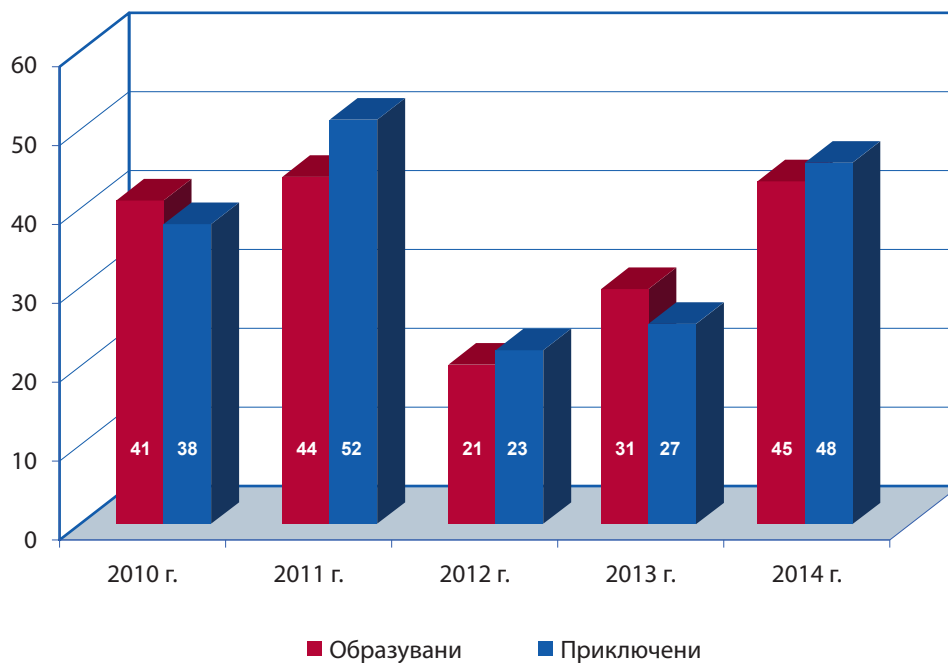
12. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2010—2014)

Разпределение през 2014 г.

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Състав по жалбите	32	51	38	51	37
Председател на Общия съд	3	3	3	1	1
Състави от петима съдии	58	16	10	12	15
Състави от трима съдии	1 132	1 134	1 123	1 146	1 272
Неразпределени дела	75	104	63	115	98
Общо	1 300	1 308	1 237	1 325	1 423

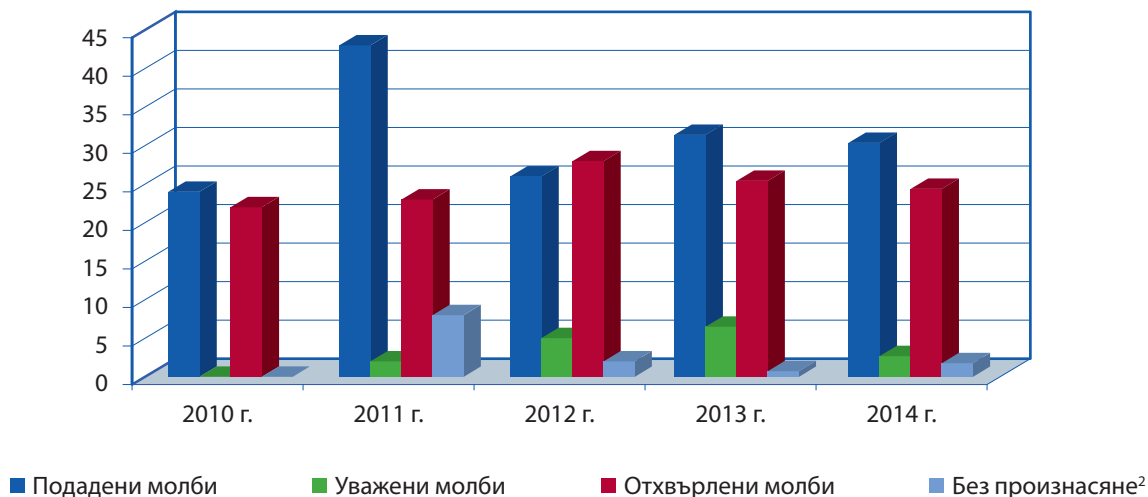
13. Други — Обезпечителни производства (2010—2014)

Разпределение през 2014 г.

	Образуванни обезпечителни производства	Приключени обезпечителни производства	Взето решение		
			Уважаване на молбата	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Отхвърляне на молбата
Достъп до документи	1	3	1	2	
Земеделие		1	1		
Държавни помощи	29	27	1	2	24
Асоцииране на страни и отвъдморски територии		1			1
Клауза за подсъдност	1	1			1
Институционално право	3	4		2	2
Околна среда		1			1
Обществени поръчки	5	4	1		3
Ограничителни мерки (външна дейност)	2	2			2
Търговска политика	2	2			2
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1	1			1
Обществено здраве	1	1			1
Общо	45	48	4	6	38

14. Други — Бързи производства (2010—2014)¹

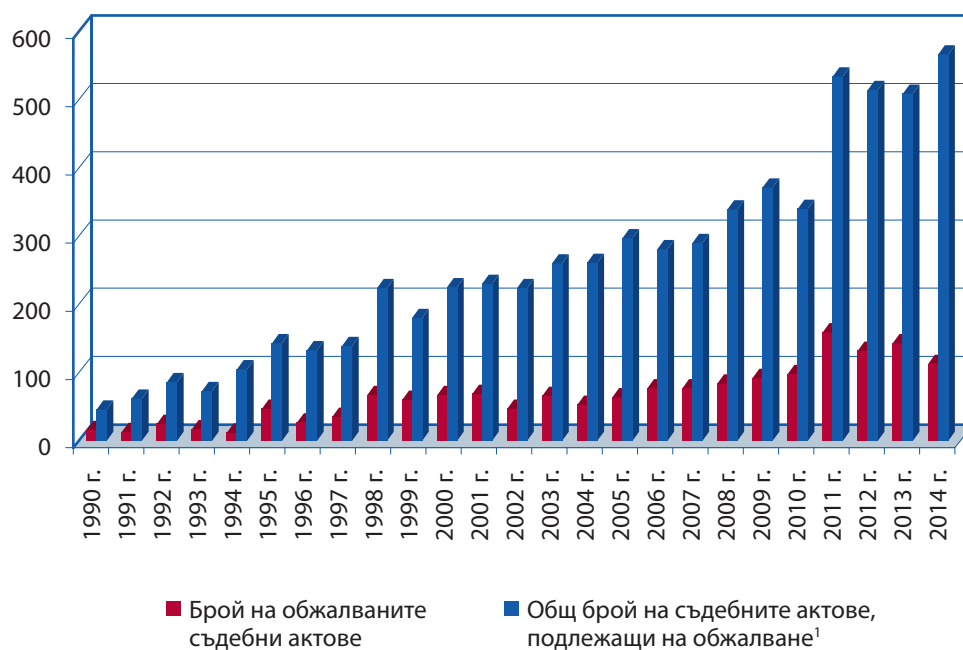

	Подадени молби	2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.						
		Взето решение			Взето решение			Взето решение			Взето решение			Взето решение						
		Уважени молби	Отхвърлени молби	Без произнасяне ²	Уважени молби	Отхвърлени молби	Без произнасяне ²	Уважени молби	Отхвърлени молби	Без произнасяне ²	Уважени молби	Отхвърлени молби	Без произнасяне ²	Уважени молби	Отхвърлени молби	Без произнасяне ²				
Достъп до документи				2		1		1		2		1		1		2				
Външна дейност на Европейския съюз	1		1																	
Земеделие											1		1							
Държавни помощи	7		5				2		2		2					13	2	10		
Икономическо, социално и териториално сближаване	1		1						1		1									
Конкуренция	3		3		4		4		2		2		2		2		1	1		
Институционално право					1		1	1		1						1		1		
Енергетика												1		1						
Околна среда					2		2					5	5			1				
Обществени поръчки	2		2									2		1		1		2		
Ограничителни мерки (външна дейност)	10		10		30	2	12	7	10	4	16	4		4		9		9		
Търговска политика					3		2		3		2	15	2	14	1					
Социална политика					1		1													
Обществено здраве									5	1	3		1		2		3	1	1	1
Митнически съюз и Обща митническа тарифа									1		1									
Общо	24		22		43	2	23	9	26	5	28	2	32	7	26	1	31	3	25	2

¹ Съгласно член 76а от Процедурния правилник Общият съд може да реши определено дело да се разгледа по реда на бързото производство. Тази разпоредба се прилага от 1 февруари 2001 г.

² Случаите на „липса на произнасяне“ са следните: оттегляне на молбата, отказ от иска или оттегляне на иска или жалбата и случаите, в които производството по иска или жалбата приключва с постановяване на определение, без Общият съд да се е произнесъл по молбата делото да се разгледа по реда на бързото производство.

15. Други — Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1990—2014)

	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване ¹	Процент на обжалваните съдебни актове
1990 г.	16	46	35 %
1991 г.	13	62	21 %
1992 г.	25	86	29 %
1993 г.	17	73	23 %
1994 г.	12	105	11 %
1995 г.	47	143	33 %
1996 г.	27	133	20 %
1997 г.	35	139	25 %
1998 г.	67	224	30 %
1999 г.	60	180	33 %
2000 г.	67	225	30 %
2001 г.	69	230	30 %
2002 г.	47	225	21 %
2003 г.	66	260	25 %
2004 г.	53	261	20 %
2005 г.	64	297	22 %
2006 г.	77	281	27 %
2007 г.	78	290	27 %
2008 г.	84	339	25 %
2009 г.	92	371	25 %
2010 г.	98	338	29 %
2011 г.	158	533	30 %
2012 г.	132	514	26 %
2013 г.	144	510	28 %
2014 г.	110	561	20 %

¹ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване — съдебни решения, определения по обезпечителни производства и определения за недопускане на встъпване, както и всички определения, които слагат край на производството, освен определенията за заличаване и за препращане — за които е изтекъл срокът за обжалване или срещу които е била подадена жалба.

16. Други — Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2010—2014)

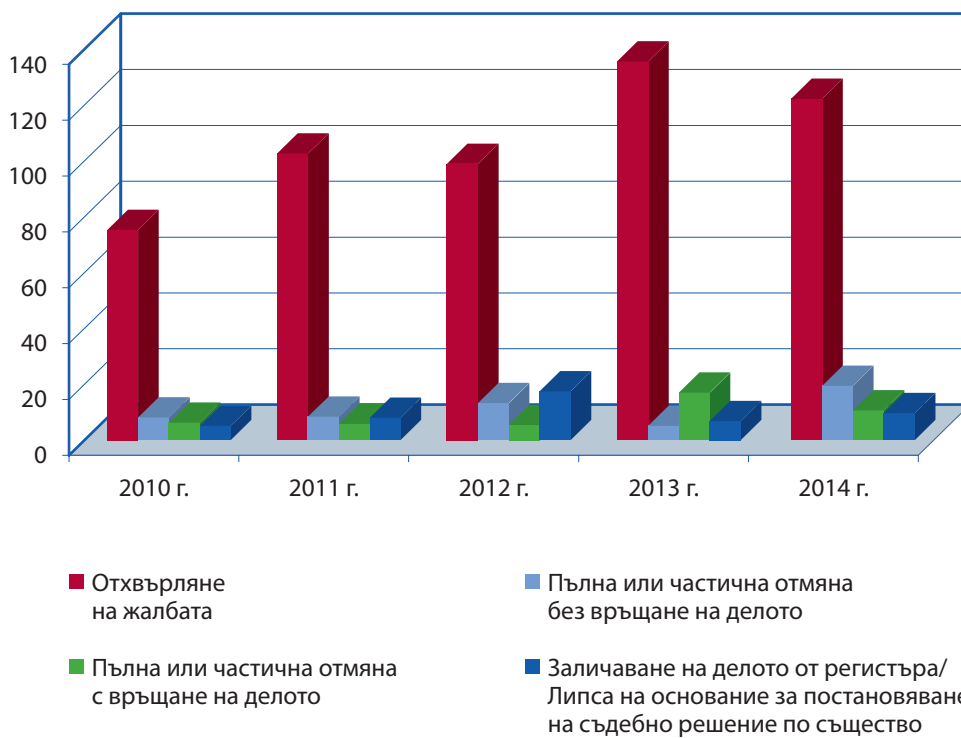
	2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.		
	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %
Държавни помощи	17	34	50 %	10	37	27 %	18	52	35 %	16	52	31 %	15	77	19 %
Конкуренция	15	33	45 %	49	90	54 %	24	60	40 %	28	73	38 %	15	44	34 %
Публична служба				1	1	100 %									
Интелектуална собственост	32	140	23 %	39	201	19 %	41	190	22 %	38	183	21 %	33	209	16 %
Други преки иски или жалби	34	131	26 %	59	204	29 %	47	208	23 %	62	202	31 %	47	231	20 %
Производства по обжалване								2	0 %						
Особени производства							2	2	100 %						
Общо	98	338	29 %	158	533	30 %	132	514	26 %	144	510	28 %	110	561	20 %

17. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2014) (съдебни решения и определения)

	Отхвърляне на жалбата	Пълна или частична отмяна без връщане на делото	Пълна или частична отмяна с връщане на делото	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Общо
Достъп до документи	2	2		2	6
Земеделие	8				8
Държавни помощи	30		2		32
Икономическо, социално и териториално сближаване	2	5			7
Конкуренция	13	8	3		24
Институционално право	5	1			6
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт	1				1
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	5				5
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	1				1
Обществени поръчки	1				1
Търговска политика	3			2	5
Обща политика в областта на рибарството	3				3
Обща външна политика и политика на сигурност	1				1
Социална политика	3				3
Принципи на правото на Съюза	1				1
Интелектуална и индустриална собственост	40	2	5	5	52
Обществено здраве	1				1
Правилник за длъжностните лица	1				1
Общо	121	18	10	9	158

18. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2010—2014) (съдебни решения и определения)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Отхвърляне на жалбата	73	101	98	134	121
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	6	9	12	5	18
Пълна или частична отмяна с връщане на делото	5	6	4	15	10
Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	4	8	15	6	9
Общо	88	124	129	160	158

19. Други — Общо развитие (1989—2014)

Образувани, приключени и висящи дела

	Образувани дела ¹	Приключени дела ²	Висящи дела към 31 декември
1989 г.	169	1	168
1990 г.	59	82	145
1991 г.	95	67	173
1992 г.	123	125	171
1993 г.	596	106	661
1994 г.	409	442	628
1995 г.	253	265	616
1996 г.	229	186	659
1997 г.	644	186	1 117
1998 г.	238	348	1 007
1999 г.	384	659	732
2000 г.	398	343	787
2001 г.	345	340	792
2002 г.	411	331	872
2003 г.	466	339	999
2004 г.	536	361	1 174
2005 г.	469	610	1 033
2006 г.	432	436	1 029
2007 г.	522	397	1 154
2008 г.	629	605	1 178
2009 г.	568	555	1 191
2010 г.	636	527	1 300
2011 г.	722	714	1 308
2012 г.	617	688	1 237
2013 г.	790	702	1 325
2014 г.	912	814	1 423
Общо	11 652	10 229	

¹ 1989 г.: Съдът препраща 153 дела на новосъздадения Общ съд.

1993 г.: Съдът препраща 451 дела вследствие на първото разширяване на правомощията на Общия съд.

1994 г.: Съдът препраща 14 дела вследствие на второто разширяване на правомощията на Общия съд.

2004—2005 г.: Съдът препраща 25 дела вследствие на третото разширяване на правомощията на Общия съд.

² 2005—2006 г.: Общият съд препраща 118 дела на новосъздадения Съд на публичната служба.

Глава III

Съд на публичната служба
на Европейския съюз

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2014 г.

От председателя Sean Van Raepenbusch

1. Съдебната статистика на Съда на публичната служба за 2014 г. показва, че въпреки заवेждането на първите дела във връзка с влизането в сила на 1 януари 2014 г. на реформата на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът“), броят на образуваните дела (157) изглежда се стабилизира с оглед на статистиките за 2011 г. (159) и за 2013 г. (160). През 2012 г. юрисдикцията бе регистрирала 178 нови жалби, но понастоящем тази година се откроява като изключение.

От своя страна броят на приключените дела през 2014 г. (152) е намалял в сравнение с този от последната година (184), през която Съдът на публичната служба постигна несъмнено най-добрия в количествено отношение резултат от създаването си досега. Този спад се обяснява с изтичането на мандата на двама съдии на 30 септември 2014 г. и с обстоятелството, че бе необходимо много преди тази дата напускащите съдии да насочат работата си към решаването на делата, които могат да бъдат приключени преди напускането им, като оставят висящи производствата по тези дела, които не могат да бъдат приключени преди посочената дата. Когато през септември 2014 г. стана ясно, че в Съвета на Европейския съюз няма да се постигне единодушие по предстоящите номинации, същите двама съдии, които вече упражняват функциите си въз основа на член 5, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, поеха разглеждането на нови дела, но не бе възможно те да бъдат приключени преди края на годината.

От гореизложеното следва, че в сравнение с миналата година броят на висящите дела леко се е увеличил (216 през 2014 г. спрямо 211 към 31 декември 2013 г.). Следва обаче да се отбележи, че през 2014 г. са спрени 99 дела спрямо 26 през 2013 г., така че броят на неприключените към 31 декември 2014 г. дела възлиза на 117. Трябва да се подчертае, че повечето от тези дела са спрени до постановяването на решения от Общия съд на Европейския съюз. Такъв е случаят с 64 дела по спорове във връзка с прехвърляне на пенсионни права и с други 14 дела, образувани по повод на реформата на Правилника.

Същевременно средната продължителност на производствата, без да се отчита времето, през което производството евентуално е спряно, е намаляла от 14,7 месеца през 2013 г. на 12,7 месеца през 2014 г. Този резултат се обяснява с броя на спрените дела и с факта, че за приключването на производствата юрисдикцията се произнася с определения пропорционално по-често в сравнение с миналата година (55 % през 2014 г., спрямо 50 % през 2013 г.).

През разглеждания период председателят на Съда на публичната служба постанови и 5 определения по молби за допускане на обезпечение спрямо 3 през 2013 г. и 11 през 2012 г.

Съдебната статистика за 2014 г. показва също, че пред Общия съд на Европейския съюз са подадени 36 жалби срещу актове на Съда на публичната служба, което представлява намаление в сравнение с 2013 г. (56), включително като процент по отношение на обжалваемите актове (36,36 % спрямо 38,89 %). Нещо повече, от 42 жалби, по които юрисдикцията се е произнесла през 2014 г., 33 са отхвърлени, а 8 са уважени изцяло или отчасти; при това 5 от делата, по които са постановени отменителни решения, са върнати за ново разглеждане. Само по една от жалбите производството е приключило със заличаване на делото от регистъра.

По-нататък, 12 дела са приключили с доброволно уреждане на спора съгласно Процедурния правилник спрямо 9 през предходната година, което, наред с равнището от 2010 г., е най-добрият резултат, постигнат в това отношение от Съда на публичната служба.

2. Важно е също да се отбележи, че на 21 май 2014 г. Съдът на публичната служба прие своя нов процедурен правилник, както и нови Указания за секретаря и нови Практически указания към страните. Тези актове влязоха в сила на 1 октомври 2014 г.

3. В изложението, което следва, ще бъдат представени най-значимите актове на Съда на публичната служба.

I. Процесуални аспекти

Компетентност

Изтеклата година даде повод на Съда на публичната служба да изясни обхвата на правораздавателната си компетентност да се произнася по спорове относно представителството на персонала.

Преди всичко по дело Colart и др./Парламент (F-31/14, EU:F:2014:264) Съдът на публичната служба напомня, че в областта на споровете за избор на състава на комитета по персонала съдът на Съюза е компетентен само да се произнесе въз основа на членове 90 и 91 от Правилника по жалбите срещу заинтересованата институция, които имат за предмет актовете или бездействията на органа по назначаването (наричан по-нататък „ОН“), в рамките на задължението на последния да предупреди или да отправи упрек за наличието на явни нередности от страна на органите, отговорни за провеждането на изборите, за да гарантира на длъжностните лица възможността да излъчат своите представители напълно свободно и при спазване на установените правила. Поради това само инцидентно, в рамките на съдебния контрол върху актовете или бездействията на ОН предвид задължението му да гарантира редовността на изборите, може да се наложи съдът на Съюза да провери дали актовете, приети от съвет на преброителите са евентуално незаконосъобразни.

Що се отнася до разпределянето на правораздавателната компетентност между Общия съд на Европейския съюз и Съда на публичната служба, то е уточнено в определение Colart и др./Парламент (F-87/13, EU:F:2014:53). Жалбоподателите поддържат, че са законни представители на синдикална или професионална организация (наричана по-нататък „СПО“) и оспорват определянето от Парламента на лицата, притежаващи права на достъп до електронната поща на тази организация. Съдът на публичната служба отхвърля жалбата като недопустима, като по същество приема, че на основание член 263 ДФЕС самата СПО следва да подаде жалба за отмяна пред Общия съд на Европейския съюз чрез своите представители, надлежно упълномощени да приемат решение за подаване на такава жалба, като жалбоподателите твърдят, че притежават именно това качество.

Условия за допустимост

1. Акт с неблагоприятни последици

От член 90, параграф 2 и член 91, параграф 1 от Правилника следва, че длъжностните лица могат да подават жалба по административен ред, а след това и жалба по съдебен ред, срещу всеки увреждащ ги „акт от общ характер“. На този основа почива съдебната практика

в смисъл, че заинтересованите лица имат право да подават жалба срещу увреждащ ги акт от общ характер на ОН, ако, от една страна, за да породи правни последици този акт, не е необходимо приемането на мярка за прилагане, или натоварените с прилагането му органи не разполагат с право на преценка, и от друга страна, той засяга непосредствено интересите на длъжностните лица, като изменя съществено правното им положение. Съдът на публичната служба прилага тази съдебна практика в решение Julien-Malvy и др./SEAE (F-100/13, EU:F:2014:224), както и в решение Osorio и др./SEAE (F-101/13, EU:F:2014:223, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) към решение на ОН, прието съгласно член 10 от приложение X към Правилника, с което решение е премахната надбавката за условия на живот за служителите на работа в някои делегации и служби на Съюза в трети страни. Той приема, че жалбата е допустима, тъй като това решение изглежда достатъчно ясно и безусловно, така че не е необходимо приемането на конкретна мярка за прилагане. Несъмнено за прилагането на решението е необходимо приемането на индивидуални административни актове, за да бъде премахната надбавката, изплащана на съответните служители. Съдът на Съюза обаче отбелязва, че при приемането на тези опосредстващи актове компетентните органи не разполагат със свобода на преценка и че поради това приемането им не изключва непосредствено засягане на правното положение на жалбоподателите.

По-нататък, съгласно установената съдебна практика писмо, в което само се припомня на служител уговореното в неговия договор относно датата, на която изтича срокът му, и което не съдържа никакъв нов елемент спрямо уговореното, не представлява увреждащ акт. Съдът на публичната служба обаче напомня в решение Drakeford/EMA (F-29/13, EU:F:2014:10, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз), че ако договорът може да бъде подновен, решението той да не се поднови, прието от администрацията вследствие на преразглеждане, представлява увреждащ акт, който е отделен от въпросния договор и срещу който в предвидените в Правилника срокове може да се подаде жалба по административен ред и дори жалба по съдебен ред. Това се отнася по-специално и за писмо, което формално само „припомня“ датата на изтичане на срока на договор, но същевременно се вписва в контекста на възможността за подновяването на договора и което е изготвено вследствие на вътрешна процедура на основание член 8 от Условията за работа на другите служители на Европейския съюз (наричани по-нататък „УРДС“).

2. Спазване на досъдебната процедура

Съдебната практика извежда от член 91, параграф 2 от Правилника правило за съответствие между жалбата по административен ред по смисъла на тази разпоредба и жалбата по съдебен ред. Това правило изисква изтъкнатото пред съда на Съюза основание вече да е било формулирано в рамките на досъдебната процедура, така че ОН да е могъл да се запознае с критиките, отправени от заинтересованото лице срещу спорното решение, тъй като в противен случай това основание би било недопустимо. В две решения CR/Парламент (F-128/12, EU:F:2014:38) и Cerafogli/ЕЦБ (F-26/12, EU:F:2014:218, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз), Съдът на публичната служба обаче приема, че това правило за съответствие не се прилага при възражение за незаконосъобразност, формулирано за първи път в жалбата по съдебен ред. В това отношение юрисдикцията отбелязва, първо, че предвид принципа на презумпцията за законосъобразност на актовете на институциите на Европейския съюз ОН не би могъл да реши да не приложи влязъл в сила акт от общ характер, който според него не е съобразен с правна норма от по-висок ранг. Второ, той напомня, че по естеството си възражението за незаконосъобразност е израз на общ принцип, насочен към съвместяването на принципа на законосъобразност с този на правната сигурност. Трето, Съдът на публичната служба посочва, че член 277 ДФЕС предвижда възможност да се оспори акт с общо приложение след изтичането на срока за обжалване само при спор пред съда на Съюза, така че това

възражение не може да породи изцяло действието си при производство по жалба по административен ред. Накрая, четвърто, той приема, че недопустимостта на възражение за незаконосъобразност, формулирано за първи път в жалбата, би представлявала ограничение на правото на ефективна съдебна защита, непропорционално на преследваната от правилото за съответствие цел, а именно да се даде възможност за уреждане по взаимно съгласие на споровете, възникнали между засегнатото длъжностно лице и администрацията. Всъщност по естеството си възражението за незаконосъобразност предполага мотивиране, което не може да бъде изисквано от длъжностното лице или от служителя, който не е задължително да има подходяща правна компетентност, за да формулира в досъдебната фаза такова възражение, тъй като в противен случай впоследствие жалбата може да бъде недопустима.

За разлика от това при класическо прилагане на членове 90 и 91 от Правилника Съдът на публичната служба приема в решение Colart и др./Парламент (EU:F:2014:264), постановено по вече посочения спор във връзка с представителството на персонала, че е недопустима жалбата, с която са оспорени резултатите от изборите за комитета по персонала, като ОН изобщо не е бил сезиран с искане или жалба по административен ред по член 90 от Правилника. Действително жалбоподателите са подали „жалба по административен“ пред съвета на преброителите съгласно правилата, приети от общото събрание на длъжностните лица. Това обстоятелство обаче не ги освобождава от задължението да поискат от ОН да се намеси в изборния процес, преди да подадат жалбата си по член 270ДФЕС и по член 91 от Правилника. Макар текстът на тези правила да е двусмислен, Съдът на публичната служба приема, че общото събрание на длъжностните лица на институцията и органите по Правилника, както и комитетът по персонала, нямат компетентност да се отклоняват от член 90 от Правилника в рамките на „условията за избори [...] на комитета по персонала“, които следва да приемат по силата на член 1, втора алинея от приложение II към посочения правилник.

В същия смисъл с определение Klar и Fernandez Fernandez/Комисия (F-114/13, EU:F:2014:192, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) Съдът на публичната служба приема за недопустима жалба, с която се оспорва законосъобразността на решение на институцията ответник да откаже да признае законосъобразността на решение на местна секция на комитета по персонала, тъй като жалбоподателите не са подали жалба по административен ред в предвидения в правилника тримесечен срок, който тече от момента, в който институцията е изразила своето първо изрично и подробно становище.

3. Правен интерес

През разглеждания период Съдът на публичната служба се произнесе по възражение за недопустимост, основаващо се на довода, че жалбоподателят, бивше длъжностно лице, пенсионирано при навършване на пенсионна възраст, вече няма правен интерес да оспорва атестационен доклад, въпреки че последният е изготвен в изпълнение на предходно отменително съдебно решение. В решение Swik/Комисия (F-4/13, EU:F:2014:263) Съдът на публичната служба напомня, че правото на достъп до съд би било лишено от съдържание, ако се допусне един окончателен и задължителен съдебен акт да остане без правно действие във вреда на някоя от страните и че изпълнението на съдебните решения трябва да се смята за неделима част от съдебния процес по смисъла на член 6 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. При тези обстоятелства юрисдикцията приема, че всеки отказ да се признае правният интерес на жалбоподателя от отмяната на новия атестационен доклад, би довел до незачитане на правото му да поиска надлежно изпълнение на първото съдебно решение и отток на правото му на ефективна съдебна защита.

4. Неотложност при произнасянето в обезпечително производство

Съгласно установената съдебна практика спирането на изпълнението има чисто спомагателен характер спрямо главното производство, с което е свързано. Следователно решението на съдията по обезпечителното производство трябва да има временен характер в смисъл, че не може нито да предопредели съдържанието на бъдещото решение по същество, нито да го направи безпредметно, като го лиши от полезно действие. В определение DK/SEAE (F-27/14 R, EU:F:2014:67) председателят на Съда на публичната служба обаче приема, че когато изложенията от жалбоподателя доводи пораждат сериозни съмнения относно законосъобразността на обжалваното решение от гледна точка на принципа, че дисциплинарното производство изчаква наказателното, не би могло съдията по обезпечителното производство да не бъде упрекнат за допуснато и от него нарушение на посочения принцип, ако поради липса на неотложност отхвърли молба за спиране на изпълнението на обжалваното решение. С други думи, тъй като на пръв поглед нарушаването му е налице, защитата на принципа, че дисциплинарното производство изчаква наказателното, не би могла да се отложи, дори и временно, докато се изчаква становището на съда по същество, без това да причини сериозна и непоправима вреда на жалбоподателя, след като може да се предположи, че становището на административния орган относно истинността на фактите в основата на наказателен процес би могло да повлияе сериозно на крайния резултат от този процес.

II. По същество

Общи условия за валидност на актовете

1. Задължение за безпристрастност

Съгласно постоянната съдебна практика конкурсната комисия е длъжна да гарантира, че преценките ѝ за всички изпитвани на устните изпити кандидати са направени при условия на равенство и обективност. В решение CG/ЕИБ (F-115/11, EU:F:2014:187), Съдът на публичната служба прилага тази съдебна практика спрямо комисия за подбор, чиято задача е да избере най-добрите кандидати от тези, които са кандидатствали след публикуването на обявление за свободна длъжност. Поради това Съдът на публичната служба приема, че всички членове на комисия за подбор трябва да притежават необходимата независимост, за да няма никакви съмнения относно тяхната обективност. При това само по себе си обстоятелството, че срещу член на комисия за подбор е подадена жалба за тормоз от кандидат, не би могло да породи задължение за съответния член да си направи отвод. Тъй като в случая жалбоподателката обаче отбелязва, че този член на посочената комисия е щял да бъде прекият ръководител на кандидата, който щял да бъде назначен, и представя обективни, относими и съвпадащи доказателства, че същият член на комисията е имал личен интерес да я постави в по-неблагоприятно положение, Съдът на публичната служба приема, че посоченият член на комисията е нарушил задължението си за безпристрастност. Поради това, доколкото всеки от членовете на комисията за подбор трябва да притежава необходимата независимост, за да не бъде накърнена обективността на комисията като цяло, юрисдикцията приема, че е нарушено задължението за безпристрастност на комисията за подбор като цяло.

По друго дело Съдът на публичната служба се произнася относно валидното провеждане на процедурата по подбор на изпълнителен директор на агенция, в която процедура участва по-специално комисия по предварителен подбор, на която е възложено да изготви проектосписък с кандидатите, считани за най-квалифицирани, като компетентен да извърши назначаването е управителният съвет на агенцията. В решение Христов/Комисия

и ЕМА (F-2/12, EU:F:2014:245) Съдът на публичната служба приема, че макар проектосписъкът да няма обвързващ характер, със самия факт, че двама членове на управителния съвет са участвали в работата на комисията по предварителен подбор, се нарушава задължението за безпристрастност.

2. Право на изслушване

Като преценява условията за упражняване на правото на изслушване на срочно нает служител относно евентуалното подновяване на неговия договор, Съдът на публичната служба подчертава в решение Tzikas/AFE (F-120/13, EU:F:2014:197) необходимостта заинтересованото лице да е получило ясна информация относно предмета на събеседването с ръководството, за да може надлежно да изложи позицията си преди приемането на засягащо го неблагоприятно решение. Така, въпреки че не са налице разпоредби, предвиждащи писмена форма и че поради това информацията относно предмета на събеседването може да е устна и да произтича от контекста, в който то се провежда, може да се окаже по-удачно на заинтересуваното лице да се изпрати писмена покана.

Освен това, в рамките на дисциплинарното производство, правото на изслушване е „приложено“ по смисъла на Хартата на основните права на Европейския съюз, от една страна, по-специално посредством член 16, параграф 1 от приложение IX към Правилника и, от друга страна, посредством член 4 от същото приложение. Съдът на публичната служба отбелязва в решение De Brito Sequeira Carvalho/Комисия (F-107/13, EU:F:2014:232), че не съответства на тези разпоредби във връзка с член 52, параграф 1 от Хартата положението на длъжностно лице, което нито е присъствало, нито е представлявано на изслушването пред дисциплинарния съвет и което не е могло да представи и писмено становище, при все че, от една страна, надлежно е обосновало невъзможността си да присъства на изслушването на предвидената дата и че, от друга страна, при изслушването е разпитан само свидетелят на обвинението, посочен от ОН.

Кариера на длъжностните лица и на служителите

Съдът на публичната служба приема в решение Montagut Viladot/Комисия (F-160/12, EU:F:2014:190, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз), че при липсата на разпоредба в обратен смисъл било в регламент или директива относно конкурсите за назначаване, било в обявлението за конкурс, изискването кандидатът да притежава университетска диплома, за да участва в конкурс на общо основание, трябва по необходимост да се разбира в смисъла, който влага в този израз законодателството на държавата членка, в която кандидатът е получил образованието, на което се позовава.

По-нататък, в решение De Mendoza Asensi/Комисия (F-127/11, EU:F:2014:14) Съдът на публичната служба напомня, че спазването на принципите на равно третиране и на обективност при оценяването от конкурсна комисия предполага поначало неизменност, доколкото е възможно, на състава на тази комисия по време на всички изпити. Същевременно юрисдикцията приема, че не може да се изключи възможността за гарантиране на последователност в оценяването с други средства. В случая тя допуска валидността на нова методика за организацията на работата на конкурсна комисия, в която неизменността на състава ѝ е гарантирана само на определени етапи от процедурата. В това отношение Съдът на публичната служба приема, на първо място, че тази неизменност се гарантира само на определени ключови етапи от процедурата, а именно, най-напред за да се вземе решение относно начина на провеждане на изпитите, след това на всеки два или три дни, при представянето на оценките на кандидатите, за да се преценят компетенциите на изпитаните през посочения период кандидати, и накрая, след приключване на всички изпити, за да се провери дали е налице последователност при

оценяването. На второ място, той посочва, че равното третиране на кандидатите се гарантира и чрез еднаквите методи на работа, обхващащи прилагането на предварително структурирани тестове и на едни и същи критерии за оценка на представянето на кандидатите. На трето място, Съдът на публичната служба констатира участието на председателя на конкурсната комисиия в началото на всички изпити. Накрая, на четвърто място, той отбелязва, че са проведени проучвания и анализи, за да се провери последователността при оценяването.

Права и задължения на длъжностните лица и служителите

Като уточнява в решение CG/ЕИБ (F-103/11, EU:F:2014:185) и в решение De Nicola/ЕИБ (F-52/11, EU:F:2014:243) понятието за психически тормоз по смисъла на член 3.6.1 от Кодекса за поведение на персонала на Европейска инвестиционна банка във връзка с член 2.1 от политиката за лично достойнство на работното място, приет също от Банката, Съдът на публичната служба възприема тълкуване, което е сходно с тълкуването, което извежда въз основа на член 12 а от Правилника, в смисъл, че не се изисква да са умишлени проявите или действията, засягащи самоуважението на жертвата и нейната увереност в себе си. Поради това Съдът на публичната служба отменя две решения на Банката да не предприема действия по жалби за психически тормоз, тъй като не е видно, че посоченото поведение е имало такъв характер.

Заплати и социални придобивки на длъжностните лица

1. Надбавка за експатриране

Като разглежда въпроса дали е налице право на надбавка за експатриране на длъжностно лице, Съдът на публичната служба напомня в решение Ohrgaard/Комисия (F-151/12, EU:F:2014:8), че от член 4, параграф 1, букви а) и б) от приложение VII към Правилника следва, че за целите на изключването на някои от вземаните предвид периоди на пребиваване, законодателят на Съюза провежда разлика между, от една страна, длъжностното лице, което не е и никога не е било на гражданин на държавата, в която е назначено на работа и, от друга страна, длъжностното лице, което е или е било гражданин на тази държава. В първия случай се изключват периодите, съответстващи на „обстоятелства, произтичащи от работа за друга държава или за международна организация“. Във втория случай се изключват периодите, съответстващи на обстоятелства, които се изразяват в „изпълнението на задължения в служба на държава или на международна организация“. Освен това Съдът на публичната служба напомня, че първият израз има много по-широк обхват от втория. Също така, макар съдът на Съюза да се е произнесъл, че следва да се изключи период на стаж в една от институциите на Съюза като „обстоятелство, произтичащо от работа за [...] международна организация“, при положение че длъжностното лице не е и никога не е било гражданин на държавата, в която е назначено на работа, Съдът на публичната служба приема, че стаж, организиран от Комисията с основната цел да подпомага образованието на ползващото лице, не може да се счита, че попада в обхвата на понятието „изпълнение на задължения“, приложимо спрямо длъжностните лица, които са или са били граждани на тази държава. Всъщност това понятие, за разлика от предходното, предполага, че дейността подпомага основно осъществяването на целите на разглежданата държава или международна организация.

2. Семейни надбавки

По жалба срещу дисциплинарно наказание Съдът на публичната служба уточнява задълженията на длъжностното лице във връзка с вторичния характер на изплащаните от Съюза семейни надбавки спрямо националните обезщетения. В решение EN/Комисия (F-42/14, EU:F:2014:250) Съдът на публичната служба приема преди всичко, че когато длъжностно лице

поиска и му бъде отпуснато предвидено в Правилника обезщетение във връзка със семейното му положение и искането му бъде удовлетворено, това лице не може да се позовава на твърдяно незнание за положението на съпруга си. По-нататък, в отговор на оплакване, че администрацията не е проверила при националната осигурителна институция дали последната действително не е изпращала семейни надбавки, Съдът на публичната служба приема, че макар от полагащата дължимата грижа администрация несъмнено да може да се очаква да актуализира поне веднъж годишно личните данни на получателите на изплащаните месечно обезщетения по Правилника, положението на администрация, на която е възложено да извършва плащане на хиляди заплати и множество надбавки, не би могло да се сравнява с това на длъжностното лице, което има личен интерес да провери получаваните от него плащания и да съобщи всичко, което би могло да представлява грешка в негова вреда или полза. Накрая Съдът на публичната служба приема за неотнормимо обстоятелството, че администрацията е получила определена информация случайно или косвено, тъй като лицето, получаващо обезщетение по Правилника, трябва ясно и недвусмислено да съобщи на компетентната служба в институцията, в която работи, всяко решение за предоставяне на национално обезщетение от същото естество.

По-нататък, от член 2, параграф 1 от приложение VII към Правилника във връзка с член 2, параграф 2, първа алинея от посоченото приложение следва, че длъжностните лица имат право на надбавка за дете на издръжка за децата, които те „действително издържат“. В това отношение Съдът на публичната служба напомня в решение Armani/Комисия (F-65/12, EU:F:2014:13), че посоченото понятие за действителна издръжка съответства на действителното покриване — изцяло или частично — на основните потребности на детето, по-специално във връзка с жилището, храната, облеклото, образованието, медицинските грижи и разноски. Поради това, когато длъжностно лице действително покрива — изцяло или частично — посочените основни потребности на детето на своя съпруг, следва да се приеме, че лицето действително издържа това дете, поради което то е на негова издръжка. В този контекст и при липсата на друга разпоредба в обратен смисъл, правото на това длъжностно лице да получава надбавка за дете на издръжка за детето на своя съпруг не зависи от условието посоченият съпруг да не е длъжностно лице или служител на Съюза. По този повод Съдът на публичната служба уточнява в това решение и че макар да са включени във възнаграждението семейните надбавки не са предназначени за издръжката на длъжностните лица, а само за тази на децата.

3. Възстановяване на неоснователно платени суми

По дело CR/Парламент (EU:F:2014:38), Съдът на публичната служба се произнася по законосъобразността на член 85, втора алинея, второ изречение от Правилника, който предвижда, че петгодишният срок, в който може да се възстановят неоснователно получени от длъжностните лица и служителите суми не е приложим спрямо администрацията, ако тя е в състояние да докаже, че заинтересованото лице умишлено я е въвело в заблуждение с цел получаване на съответната сума. След като напомня, че степента, в която тази давност се използва, е резултат от съвместяване на изискванията за правна сигурност и тези за законосъобразност в зависимост от историческите и социалните обстоятелства, преобладаващи в обществото към даден момент и че по тази причина изборът е оставен изцяло на законодателя, Съдът на публичната служба приема, че неприложимостта спрямо администрацията на горепосочения петгодишен срок не може да представлява сама по себе си незаконосъобразност с оглед на спазването на принципа на правната сигурност. Впрочем от постоянната съдебна практика е видно, че при липса на определен от законодателя на Съюза давностен срок основното изискване за правна сигурност не допуска администрацията неограничено да отлага упражняването на правомощията си, тъй като тя е задължена да действа в разумен срок, след като е узнала фактите.

Освен това в същото решение Съдът на публичната служба приема, че неприложимостта спрямо администрацията на петгодишния давностен срок за възстановяването на неоснователно получени суми не противоречи и на принципа на пропорционалност. Всъщност, следваната от член 85 от Правилника цел е защитата на финансовите интереси на Съюза в специфичната област на отношенията между институциите на Съюза и техните служители, т.е. лицата, свързани с тези институции посредством специфичното задължение за лоялност, предвидено в член 11 от Правилника.

Накрая, в решение *López Cejudo/Комисия* (F-28/13, EU:F:2014:55), Съдът на публичната служба уточнява, че член 85, втора алинея, второ изречение от Правилника има предвид случая, при който с постъпка, чиято цел е да се възползва от неоснователно плащане, служителът умишлено е подвел ОН, по-специално като е пропуснал да му предостави цялата информация относно личното си положение или като е пропуснал да го уведоми за промените в личното си положение, или още като е предприел ходове да направи по-трудно за ОН разкриването на неоснователния характер на полученото плащане, включително чрез предоставяне на погрешна или неточна информация.

Дисциплинарен режим

В решение *ЕН/Комисия* (EU:F:2014:250), Съдът на публичната служба приема, че макар администрацията да може да реши да вземе предвид факта, че жалбоподателят приближава пенсионна възраст, нищо в текста на член 10 от приложение IX към Правилника не задължава ОН да счете, че този факт обосновава смекчаване на дисциплинарното наказание.

Спорове във връзка с наемането по договор

В две решения *Bodson* и др./ЕИБ (F-73/12, EU:F:2014:16 и F-83/12, EU:F:2014:15, обжалвани пред Общия съд на Европейския съюз), Съдът на публичната служба не приема доводите на жалбоподателите, че договорният характер на трудовите им правоотношения и обвързващото действие на договорите не допускат възможността Банката да изменя едностранно съществения елементи на условията за работа на служителите. В това отношение юрисдикцията приема, че когато договорите са сключени с орган на Съюза, на който с регламент е възложена задача от общ интерес и който разполага с право да приема приложими към персонала му разпоредби, волята на страните по трудов договор неизбежно е ограничена до задълженията, които следват от тази особена задача и които са възложени както на ръководните структури на този орган, така и на служителите му. Освен това съгласуването на волеизявленията на страните е ограничено до цялостното приемане на предвидените в посочения регламент права и задължения и, макар да имат договорен произход, отношенията им са обхванати основно от нормативно уреден режим. Поради това Съдът на публичната служба приема, че за да изпълнява възложената ѝ задача от общ интерес Банката разполага с право да изменя едностранно възнаграждението на персонала си независимо от правните актове с договорен характер, които са в основата на трудовите правоотношения.

Следва да се напомни и че по силата на член 8, първа алинея от УРДС договорът на срочно нает служител по член 2, буква а) от УРДС може да бъде подновяван веднъж за определен срок, като „всяко последващо подновяване“ е за неопределено време“. В решение *Drakeford/ЕМА* (EU:F:2014:10) Съдът на публичната служба приема, че тази разпоредба не може да се тълкува в смисъл, че всяка промяна на функциите, материализирана с нов договор, може да прекъсне действието на трудовото правоотношение, водещо до договор за неопределено време. Подобно тълкуване би ограничило приложното поле на член 8, първа алинея от УРДС извън неговата цел, тъй като би довело до това, че вследствие на назначаването с формално

самостоятелен договор на срочно нает служител, който вече е на работа на йерархически по-висока длъжност, във всички случаи и без действително основание този служител ще бъде поставен, що се отнася до продължителността на неговото „назначаване на работа“, в положение, идентично на това на новоназначен служител. Нещо повече, това тълкуване би довело до поставянето в неблагоприятно положение на служителите с особени заслуги, които са израснали в кариерата именно поради постиженията си в професионалната дейност. Според Съда на публичната служба подобна последица би породила сериозни резерви по отношение на прогласения в член 20 от Хартата принцип на равно третиране. Посочената последица би била в противоречие и с волята на законодателя, изразена изрично в член 12, параграф 1 от УРДС, да се следи за това срочно наетите служители да осигуряват на институциите сътрудничеството на лица, които притежават най-високи професионални качества, ефективност и почтеност.

Б — Състав на Съда на публичната служба

(Протоколен ред към 1 октомври 2014 г.)

От ляво надясно:

Е. Perillo и Н. Kreppel, съдии; R. Barents, председател на състав; S. Van Raepenbusch, председател; K. Bradley, председател на състав; M. I. Rofes i Pujol и J. Svenningsen, съдии; W. Hakenberg, секретар.

1. Членове на Съда на публичната служба

(по реда на встъпване в длъжност)

Sean Van Raepenbusch

Роден през 1956 г.; бакалавърска степен по право (Свободен университет в Брюксел, 1979 г.); специализация по международно право (Брюксел, 1980 г.); доктор по право (1989); ръководител на правната служба на Société anonyme du canal et des installations maritimes в Брюксел (1979—1984); длъжностно лице в Комисията на Европейските общности (генерална дирекция „Социални въпроси“, 1984—1988 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1988—1994); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—2005); лектор в Университета в Шарлероа (международно и европейско социално право, 1989—1991 г.), в Университета в Монс-Ено (европейско право, 1991—1997 г.), в Университета в Лиеж (право на европейската публична служба, 1989—1991 г.; институционално право на Европейския съюз, 1995—2005 г.; европейско социално право, 2004—2005 г.) и от 2006 г. в Свободния университет в Брюксел (институционално право на Европейския съюз); многобройни публикации в областта на европейското социално право и институционалното право на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.; председател на Съда на публичната служба от 7 октомври 2011 г.

Horstpeter Kreppel

Роден през 1945 г.; следва в университетите в Берлин, Мюнхен и Франкфурт на Майн (1966—1972); първи държавен изпит (1972); стажант-магистрат във Франкфурт на Майн (1972—1973 г. и 1974—1975 г.); Колеж на Европа в Брюж (1973—1974); втори държавен изпит (Франкфурт на Майн, 1976 г.); специалист консултант във Федералната служба по заетостта и адвокат (1976); съдия в съд по трудовоправни спорове (провинция Хесен, 1977—1993 г.); преподавател във Fachhochschule für Sozialarbeit във Франкфурт на Майн и във Verwaltungsfachhochschule във Висбаден (1979—1990); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1996 г. и 2001—2005 г.); аташе по социалните въпроси към посолството на Федерална република Германия в Мадрид (1996—2001); съдия в Съда по трудовоправни спорове във Франкфурт на Майн (февруари—септември 2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Maria Isabel Rofes i Pujol

Родена през 1956 г.; юридическо образование (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981 г.); специализация по международно търговско право (Мексико, 1983 г.); обучение по европейска интеграция (Търговска камара на Барселона, 1985 г.) и по общностно право (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986 г.); служител в Generalitat de Catalunya (член на правната служба на Министерството на промишлеността и енергетиката, от април 1984 г. до август 1986 г.); член на адвокатската колегия в Барселона (1985—1987); администратор, след това главен администратор в отдела за изследвания и документация на Съда на Европейските общности (1986—1994); съдебен помощник в Съда (в кабинета на генералния адвокат г-н Ruiz-Jarabo Colomer, от януари 1995 г. до април 2004 г.; в кабинета на съдия Løhmus, от май 2004 г. до август 2009 г.); хоноруван преподавател по производства пред общностните съдилища, факултет по право, Universitat Autònoma de Barcelona (1993—2000); голям брой публикации в областта на европейското социално право; член на отделението по жалбите на Службата на Общността за сортовете растения (2006—2009); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2009 г.

Ezio Perillo

Роден през 1950 г.; доктор по право и адвокат в Адвокатската колегия на Падуа; асистент, а впоследствие старши научен сътрудник по гражданско и сравнително право в Юридическия факултет на Университета в Падуа (1977—1982); лектор по общностно право в Европейския колеж в Парма (1990—1998) и в юридическите факултети на Университета в Падуа (1985—1987), в Мачерата (1991—1994), в Неапол (1995) и в Университета за изследвания в Милано (2000—2001); член на научния комитет на „Master in European integration“ в Университета в Падуа; длъжностно лице в Съда, дирекция „Библиотека, изследвания и документация“ (1982—1984); съдебен помощник на генералния адвокат M. Mancini (1984—1988); правен съветник на генералния секретар на Европейския парламент Enrico Vinci (1988—1993); също така в рамките на тази институция началник на правната служба (1995—1999); директор на дирекция „Законодателни и помирителни процедури, междуинституционални отношения и отношения с националните парламенти (1999—2004); директор на дирекция „Външни отношения“ (2004—2006); директор на дирекция „Законодателство“ в правната служба (2006—2011); автор на многобройни публикации в областта на италианското гражданско право и правото на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

René Barents

Роден през 1951 г.; диплома по право, диплома по икономика (Университет „Еразъм Ротердамски“, 1973 г.); доктор по право (Университета в Утрехт, 1981 г.); научен сътрудник по европейско право и международно икономическо право (1973—1974) и доцент по европейско и икономическо право в Institut Europa на Университета в Утрехт (1974—1979) и Университета в Лейден (1979—1981); съдебен помощник в Съда на Европейския съюз (1981—1986), началник на отдел „Права съгласно Правилника за длъжностните лица“ в Съда на Европейския съюз (1986—1987); член на правната служба на Европейската комисия (1987—1991); съдебен помощник в Съда на Европейския съюз (1991—2000); началник на отдел (2000—2009), и директор на дирекция „Изследване и документация“ на Съда на Европейския съюз (2009—2011); редовен професор (1988—2003) и почетен професор (от 2003 г.) по европейско право в Университета в Мастрихт; съветник в Апелативен съд, Хертогенбос (1993—2011); член на Кралската академия на науките на Нидерландия (от 1993 г.); многобройни публикации в областта на европейското право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

Kieran Bradley

Роден през 1957 г.; диплома по право (Trinity College, Дъблин, 1975—1979 г.); сътрудник на сенатор Mary Robinson в сферата на изследванията (1978—79 г. и 1980 г.); стипендия „Pádraig Pearse“ за обучение в Колежа на Европа (1979); следдипломно обучение по европейско право в Колежа на Европа (1979—1980); магистратура по право в Университета в Кеймбридж (1980—1981); стаж в Европейския парламент (Люксембург, 1981 г.); администратор в секретариата на правната комисия на Европейския парламент (Люксембург, 1981—1988 г.); член на правната служба на Европейския парламент (Брюксел, 1988—1995 г.); съдебен помощник в Съда (1995—2000); доцент по европейско право в Harvard Law School (2000); член на правната служба на Европейския парламент (2000—2003), а впоследствие началник на отдел (2003—2011) и директор (2011); автор на многобройни публикации; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

Jesper Svenningsen

Роден през 1966 г.; завършва право (Candidatus juris) в Университета в Орхус (1989); стажант-адвокат към правния съветник на датското правителство (1989—1991); съдебен помощник в Съда (1991—1993); вписан в Датската адвокатска колегия (1993); адвокат към правния съветник на датското правителство (1993—1995); преподавател по европейско право в Университета в Копенхаген; доцент в Европейски институт по публична администрация, филиал Люксембург, а впоследствие изпълняващ длъжността директор (1995—1999); администратор в правната служба на Надзорния орган на ЕАСТ (1999—2000); длъжностно лице в Съда (2000—2013); съдебен помощник (2003—2013); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2013 г.

Waltraud Hakenberg

Родена през 1955 г.; следва право в Регенсбург и в Женева (1974—1979); първи държавен изпит (1979); следдипломна специализация по право на Общността в Колежа на Европа, Брюж (1979—1980); стажант-магистрат в Регенсбург (1980—1983); доктор по право (1982); втори държавен изпит (1983); адвокат в Мюнхен и Париж (1983—1989); длъжностно лице в Съда на Европейските общности (1990—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (в кабинета на съдия Jann, 1995—2005 г.); преподавателска дейност в голям брой университети в Германия, Австрия, Швейцария и Русия; почетен професор в Университета в Саарланд (от 1999 г.); член на различни правни комитети, асоциации и комитети; многобройни публикации по право на Общността и по процесуално право на Общността; секретар на Съда на публичната служба от 30 ноември 2005 г.

2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2014 г.

През 2014 г. съставът на Съда на публичната служба не е променян.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2014 г. до 30 септември 2014 г.

S. VAN RAEPENBUSCH, председател на Съда
на публичната служба

H. KREPPEL, председател на състав

M. I. ROFES i PUJOL, председател на състав

E. PERILLO, съдия

R. BARENTS, съдия

K. BRADLEY, съдия

J. SVENNINGSSEN, съдия

W. HAKENBERG, секретар

от 1 октомври 2014 г. до 31 декември 2014 г.

S. VAN RAEPENBUSCH, председател на Съда
на публичната служба

R. BARENTS, председател на състав

K. BRADLEY, председател на състав

H. KREPPEL, съдия

M. I. ROFES i PUJOL, съдия

E. PERILLO, съдия

J. SVENNINGSSEN, съдия

W. HAKENBERG, секретар

4. Бивши членове на Съда на публичната служба

Kanninen Heikki (2005—2009)

Tagaras Haris (2005—2011)

Gervasoni Stéphane (2005—2011)

Boruta Irena (2005—2013)

Председател

Mahoney Paul J. (2005—2011)

В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба

Обща дейност на Съда на публичната служба

1. Образувани, приключени, висящи дела (2010—2014)

Образувани дела

2. Процент от броя на делата по основна институция ответник (2010—2014)
3. Език на производството (2010—2014)

Приключени дела

4. Решения и определения — Съдебен състав (2014)
5. Взето решение (2014)
6. Обеспечителни производства (2010—2014)
7. Продължителност на производствата в месеци (2014)

Висящи дела към 31 декември

8. Съдебен състав (2010—2014)
9. Брой на ищците и жалбоподателите (2014)

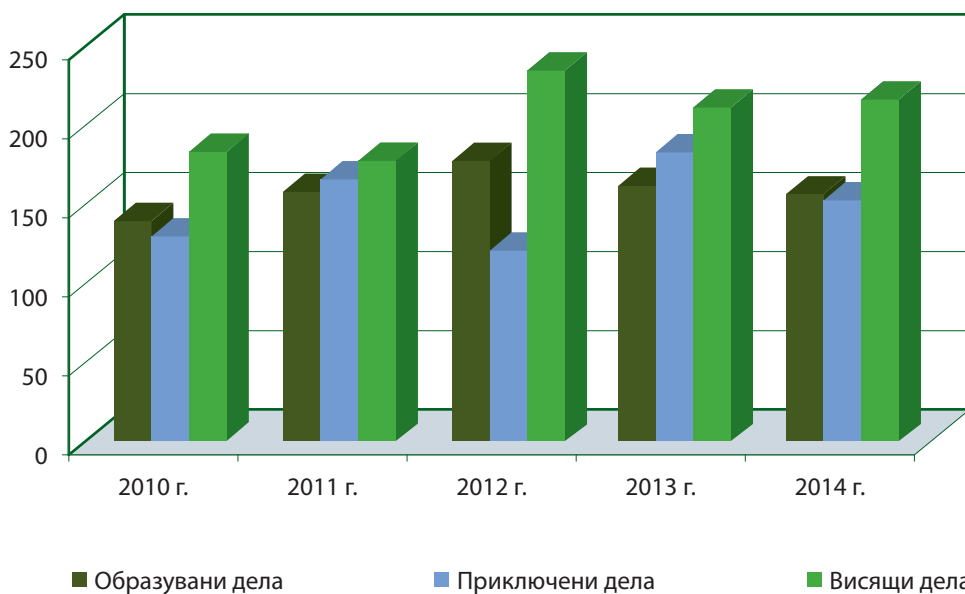
Други

10. Съдебни актове на Съда на публичната служба, обжалвани пред Общия съд (2010—2014)
11. Изход на производствата по обжалване пред Общия съд (2010—2014)

1. **Обща дейност на Съда на публичната служба — Образувани, приключени и висящи дела (2010—2014)**

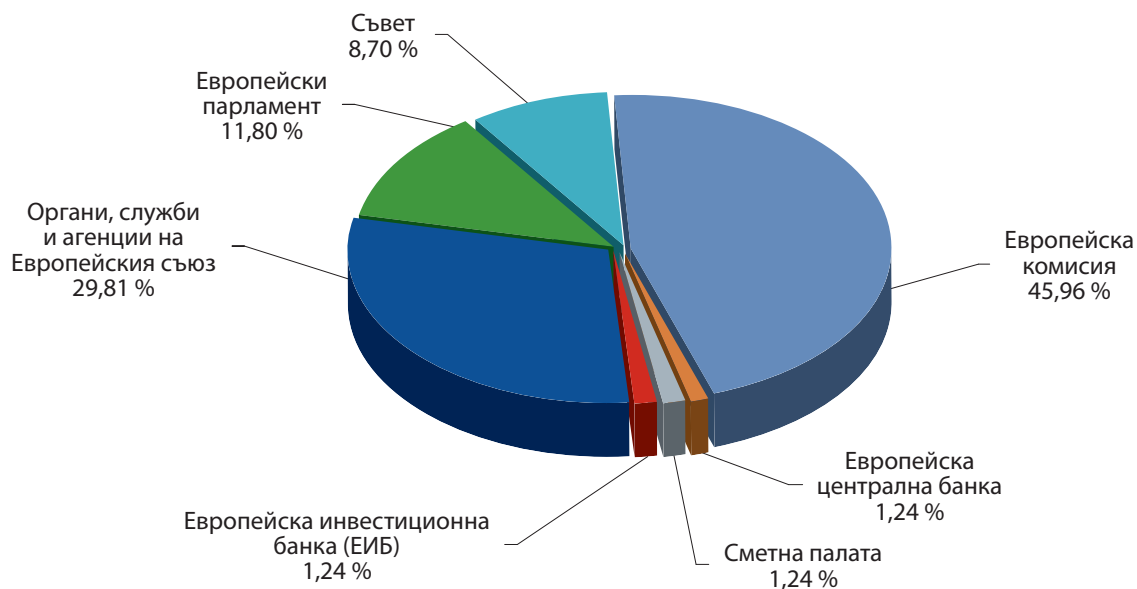
	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Образувани дела	139	159	178	160	157
Приключени дела	129	166	121	184	152
Висящи дела	185	178	235	211	216 ¹

Посочените числа (абсолютна стойност) показват общия брой на делата, независимо от съединяването поради свързаност (един номер на дело = едно дело).

¹ Включително 99 спрени дела.

2. Образувани дела — Разпределение на делата по институция, основен ответник (2010—2014)

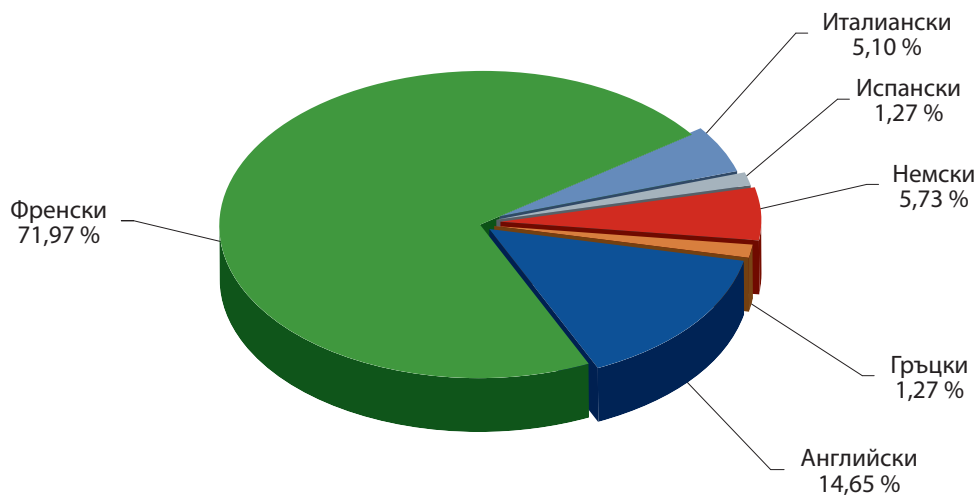
Процент от броя на образуваните дела през 2014 г.

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Европейски парламент	9,35 %	6,29 %	6,11 %	5,66 %	11,80 %
Съвет	6,47 %	6,92 %	3,89 %	3,77 %	8,70 %
Европейска комисия	58,99 %	66,67 %	58,33 %	49,69 %	45,96 %
Съд на Европейския съюз	5,04 %	1,26 %		0,63 %	
Европейска централна банка	2,88 %	2,52 %	1,11 %	1,89 %	1,24 %
Сметна палата		0,63 %	2,22 %	0,63 %	1,24 %
Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)	5,76 %	4,32 %	4,44 %	5,03 %	1,24 %
Органи, служби и агенции на Европейския съюз	11,51 %	11,40 %	23,89 %	32,70 %	29,81 %
Общо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Образувани дела — Език на производството (2010—2014)

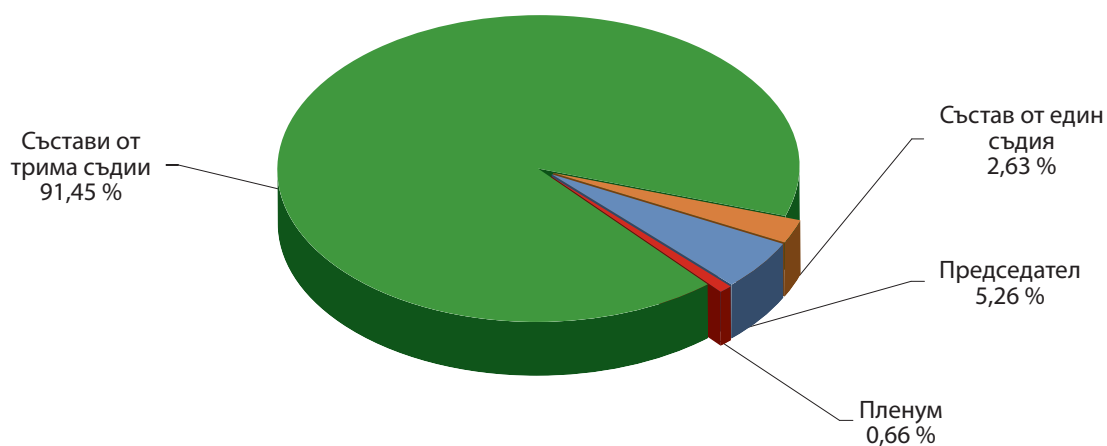
Разпределение за 2014 г.

Език на производството	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
български			2		
испански	2	2	3		2
немски	6	10	5	2	9
гръцки	2	4	1	4	2
английски	9	23	14	26	23
френски	105	87	108	95	113
италиански	13	29	35	21	8
унгарски		1			
нидерландски	2	1	6	12	
полски		1	2		
румънски			2		
словашки		1			
Общо	139	159	178	160	157

Езикът на производството се определя от езика, на който е заведено делото, а не от майчиния език или от гражданството на ищеца или жалбоподателя.

4. Приключени дела — Решения и определения — Съдебен състав (2014)

	Решения	Определения за заличаване вследствие на уреждане на спора по взаимно съгласие ¹	Други определения, които слагат край на производството	Общо
Пленум	1			1
Състави от трима съдии	64	11	64	139
Състав от един съдия	3	1		4
Председател			8	8
Общо	68	12	72	152

¹ През 2014 г. по инициатива на Съда на публичната служба бяха направени 14 други опита за уреждане на споровете по взаимно съгласие, които останаха без резултат.

5. Приключени дела — Взето решение (2014)

	Решения		Определения				Общо
	Изцяло или частично уважени иски или жалби	Изцяло отхвърлени иски или жалби, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Иски/жалби/искания, които са [явно] недопустими или неоснователни	Уреждане на споровете по взаимно съгласие по инициатива на съдебния състав	Заличаване на делото от регистъра на друго основание, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане	Изцяло или частично уважени искания (особени производства)	
Назначаване/преназначаване	1	2		1			4
Конкурси	1	2	2				5
Условия на труд/отпуски			2				2
Оценяване/повишаване	5	6	2	1	2		16
Пенсии и помощи за инвалидност	1	1	4				6
Дисциплинарни производства	1	1					2
Наемане на работа/назначаване/клазиране в степен	4	5	1		1		11
Възнаграждение и надбавки	4	7	3	2	3		19
Социално осигуряване/професионално заболяване/злополуки		1	1	1	3		6
Прекратяване или неподновяване на договора на служител	3	11	3	4	2		23
Други	3	9	15	3	4	24	58
Общо	23	45	33	12	15	24	152

6. Обезпечителни производства (2010—2014)

Приключени обезпечителни производства		Взето решение		
		Пълно или частично допускане	Отхвърляне	Заличаване
2010 г.	6		4	2
2011 г.	7		4	3
2012 г.	11		10	1
2013 г.	3		3	
2014 г.	5	1	4	
Общо	32	1	25	6

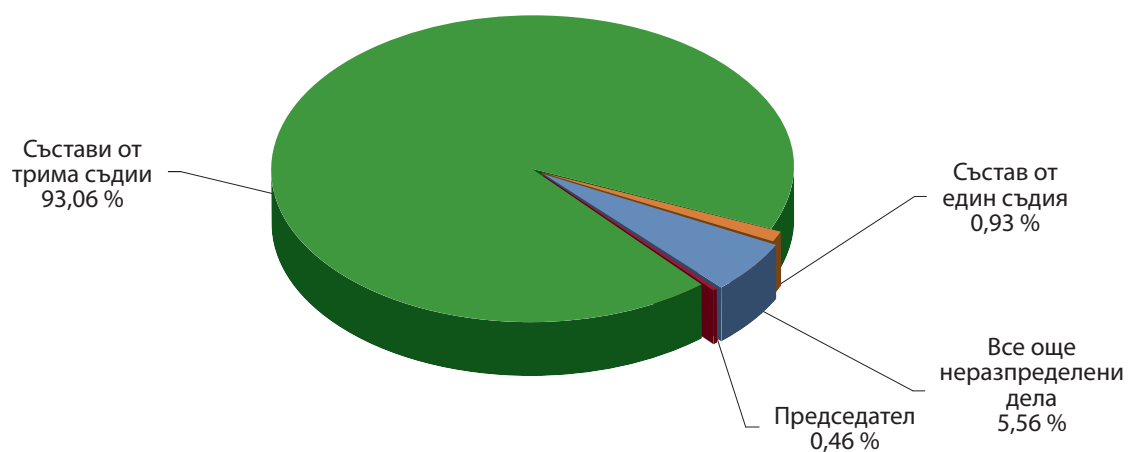
7. Приключени дела — Продължителност на производството в месеци (2014)

Приключени дела		Средна продължителност	
		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
Решения	68	17,3	17,1
Определения	84	10,7	9,1
Общо	152	13,7	12,7

Продължителността е изразена в месеци с десетично число.

8. *Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав* (2010—2014)

Разпределение за 2014 г.

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Пленум	1		1	1	
Председател	1	1		2	1
Състави от трима съдии	179	156	205	172	201
Състав от един съдия		2	8	3	2
Все още неразпределени дела	4	19	21	33	12
Общо	185	178	235	211	216

9. Висящи дела към 31 декември — Брой на ищците или жалбоподателите

Висящите дела с най-голям брой ищци или жалбоподатели през 2014 г.

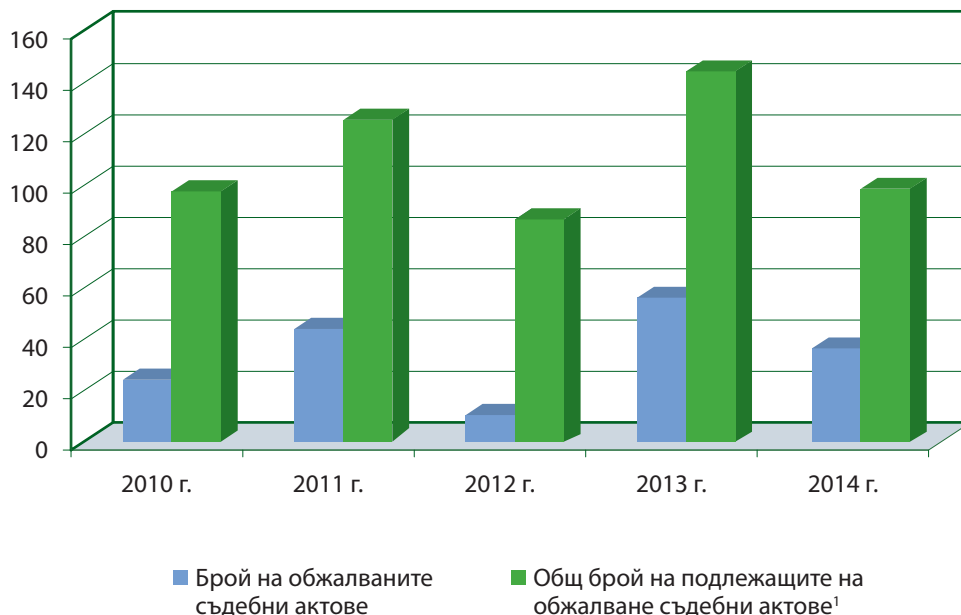
Брой на ищците или жалбоподателите	Области
486	Правилник — ЕИБ — Възнаграждение — Годишна корекция на заплатите
484	Правилник — ЕИБ — Възнаграждение — Реформа на системата на възнаграждения и на увеличаването на заплатите в ЕИБ
451	Правилник — ЕИБ — Възнаграждение — Нова система за установяване на постиженията — Предоставяне на премии
35	Правилник — Връщане за ново разглеждане след преразглеждане на съдебното решение на Общия съд — ЕИБ — Пенсии — Реформа от 2008 г.
33	Правилник — ЕИБ — Пенсии — Реформа на пенсионната схема
30	Правилник — Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ) — Възнаграждение — Годишна корекция на заплатите
29	Правилник — Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ) — Възнаграждение — Реформа на системата на възнаграждения и на увеличаването на заплатите в ЕИФ
26 (4 дела)	Правилник — Правилник за длъжностните лица — Реформа на Правилника от 1 януари 2014 г. — Нови правила за изчисляване на пътните разноски от мястото на работа до мястото на произход — Връзка между това плащане и статута на пребиваващ в чужда държава или на експатриран — Премахване на дните за пътуване
25	Правилник — Повишаване — Процедури за повишаване за 2010 г. и 2011 г. — Определяне на прага за повишаване
20	Правилник — Правилник за длъжностните лица — Реформа на Правилника от 1 януари 2014 г. — Нови правила за кариера и повишаване — Класиране като „главен администратор в преход“ — Различно третиране на юристи от една и съща степен (AD 13) в правната служба на Европейската комисия — Принцип на равно третиране

Под „Правилник“ следва да се разбира Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Съюза.

Общ брой на ищците или жалбоподателите по всички висящи дела (2010—2014)

	Общ брой на ищците и жалбоподателите	Общ брой на висящите дела
2010 г.	812	185
2011 г.	1 006	178
2012 г.	1 086	235
2013 г.	1 867	211
2014 г.	1 902	216

10. Разни — Съдебни актове на Съда на публичната служба, които са обжалвани пред Общия съд (2010—2014)

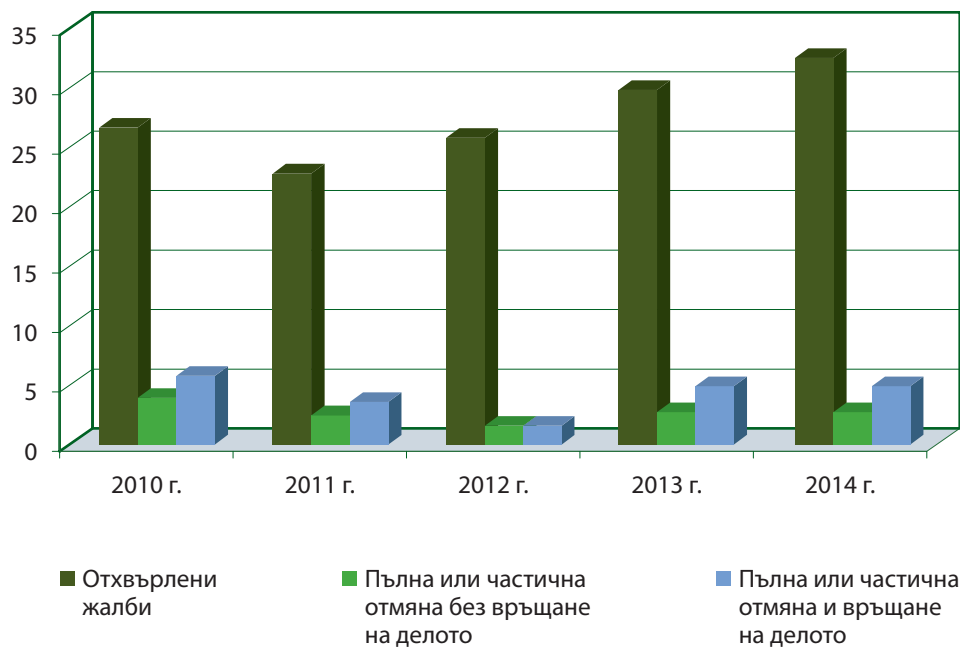

	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на подлежащите на обжалване съдебни актове ¹	Процент за обжалваните съдебни актове ²
2010 г.	24	99	24,24 %
2011 г.	44	126	34,92 %
2012 г.	11	87	12,64 %
2013 г.	56	144	38,89 %
2014 г.	36	99	36,36 %

¹ Постановени през референтната година решения, определения за обявяване на недопустимост, явна недопустимост или явна неоснователност на иска или жалбата, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или определения за недопускане на встъпване.

² За дадена година този процент може да не съответства на подлежащите на обжалване съдебни актове, постановени през референтната година, доколкото срокът за обжалване може да застъпва две календарни години.

11. Разни — Резултати от обжалването пред Общия съд (2010—2014)

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Отхвърлени жалби	27	23	26	30	33
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	4	3	2	3	3
Пълна или частична отмяна и връщане на делото	6	4	2	5	5
Заличаване/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество			3		1
Общо	37	30	33	38	42

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
  - повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).
- (*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

■ Служба за публикации

